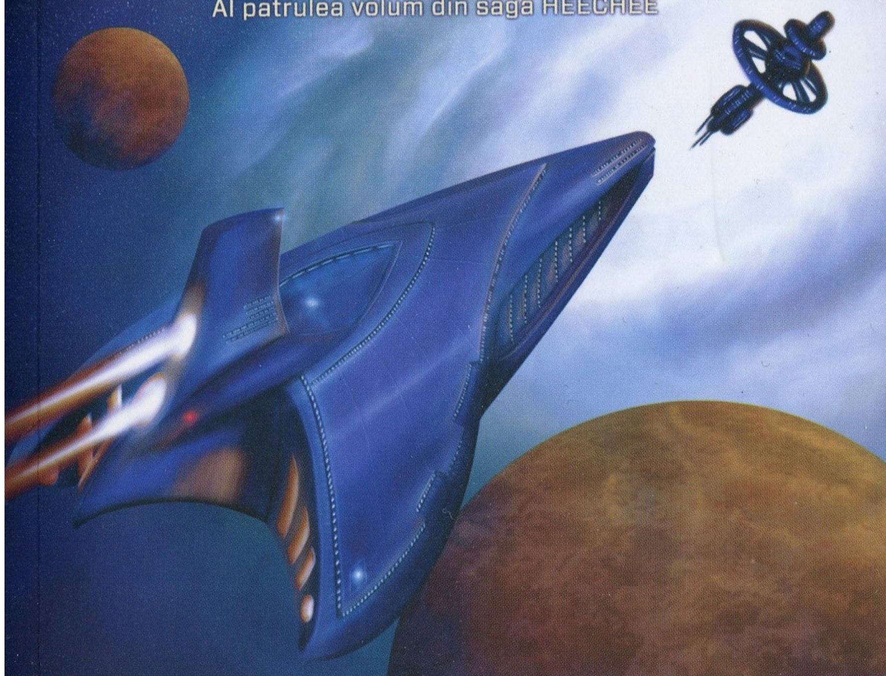
FREDERIK POHL

consemnările heechee

NAUTILUS

NAUTILUS

science fiction

În seria **Heechee** au apărut:

Poarta
Dincolo de orizontul albastru
Întâlnire cu Heechee

Scriitorul şi editorul american Frederik Pohl s-a născut la 26 noiembrie 1919, în New York. Este unul dintre întemeietorii genului SF. A participat la cea dintâi întrunire de science-fiction care a avut loc în Philadelphia în 1936, acolo unde l-a întâlnit pe cel care avea să-i devină prieten pe viaţă, Isaac Asimov. A urmat Liceul Brooklyn Tech, dar l-a abandonat înainte de absolvire, între 1939 şi 1943 a fost editorul revistelor *Astonishing Stories* şi *Super Science Stories.* După participarea la cel de-Al Doilea Război Mondial, a devenit agent literar, iar în anii ’50 a revenit la activitatea de scriitor şi editor. A fost distins cu Premiul Hugo pentru activitatea de editor al revistei *If* (1966, 1967 şi 1968), precum şi pentru povestirile „The Meeting”, în colaborare cu C.M. Kornbluth, şi „Fermi and Frost”. Romanul *Man Plus (Proiectul omul plus)* a câştigat Premiul Nebula, iar peste numai un an *Poarta* a obţinut toate marile premii SF: Hugo, Nebula, Locus şi John W. Campbell Memorial. În 1980 romanul său *Jem* a obţinut Premiul National Book, în 1992 a fost lansat jocul pentru calculator

Gateway, iar în 1993 a fost desemnat SFWA Grand Master. Frederik Pohl a fost inclus în Science Fiction Hall of Fame în 1998.

FREDERIK
POHL

consemnările heechee

Traducere din limba engleză
Mihnea Columbeanu

N E M I R A

Coperta: Cristian FLORESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României POHL, FREDERIK

Consemnările Heechee / Frederik Pohl; trad.: Mihnea Columbeanu. Bucureşti: Nemira Publishing House, 2013 ISBN 978-606-579-483-2

I. Columbeanu, Mihnea (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Frederik Pohl
THE ANNALS OF THE HEECHEE

Redactor: Nicoleta GHEMENT
Tehnoredactor: Iuliana CONSTANTINESCU

Tiparul executat de Graficprint Industries

ISBN 978-606-579-483-2

1. PE STÂNCA RIDATĂ

Nu mi-e uşor să încep. M-am gândit la tot felul de introduceri, cum ar fi amuzanta:

Nu ştiţi nimic despre mine, dacă n-aţi citit neşte cărţi care le-a scris dnul Fred Pohl. El a zis adevăru’, aproape. Era unele lucruri care le-a tras de păr, da’ cel mai mult a zis pe bune cum a fost.

…dar binevoitorul meu program de recuperare a datelor, Albert Einstein, spune că oricum tind prea mult spre referinţe literare obscure, aşa că am exclus gambitul „Huckleberry Finn“. M-am mai gândit şi să încep cu o imagine arzătoare a căutării de sine, un angst cosmic care (după cum tot Albert îmi reaminteşte) face parte atât de mult din stilul meu normal de conversaţie:

Să fii nemuritor, şi totuşi mort; să fii aproape omniscient şi aproape omnipotent, şi totuşi, cu nimic mai real decât pâlpâirea fosforescentă de pe un ecran – aşa exist eu. Când oamenii întreabă cum îmi petrec timpul (atât de mult *timp! Atât de mult, înghesuit în fiecare secundă, şi având la dispoziţie o eternitate de secunde), le dau un răspuns sincer: le spun că studiez, mă distrez, fac planuri, lucrez. Da, totul e adevărat. Fac toate aceste lucruri. Dar, printre ele şi în timpul lor, mai fac un lucru.* Sufăr.

Sau aş putea începe pur şi simplu cu o zi ca oricare alta – aşa cum se procedează în interviurile PV „O privire candidă asupra unui moment din viaţa celebrului Robinette

Broadhead, titan al finanţelor, autoritate politică, făuritor şi zguduitor de evenimente prin toate miriadele de lumi.“ Eventual, aş include şi o imagine fugară cu mine învârtind şi negociind – de exemplu, dând cu pumnu-n masă la o conferinţă cu barosanii din Serviciul de Supraveghere Comună a Asasinilor[1] sau, şi mai bine, o sesiune de la Institutul Robinette Broadhead pentru Cercetări Extra-Solare:

Am urcat pe podium, acoperit de o furtună de aplauze. Zâmbind, am ridicat braţele ca să le potolesc.

— Doamnelor şi domnilor, am zis, vă mulţumesc tuturor pentru că v-aţi găsit timp, în programele dumneavoastră încărcate, ca să fiţi aici, alături de noi. Alcătuiţi un grup distins de astrofizicieni şi cosmologi, teoreticieni vestiţi şi laureaţi ai Premiului Nobel, şi vă urez bun venit la institut. Declar deschis acest atelier privind structura fizică fină a universului timpuriu.

Spun cu adevărat asemenea lucruri – sau, cel puţin, îmi trimit un doppel s-o facă, şi rezolvă el totul. N-am încotro. Lumea aşteaptă asta de la mine. Nu sunt savant, dar, prin intermediul institutului meu, asigur fondurile pentru plata facturilor care duc ştiinţa înainte. Aşa că oamenii doresc să apar în faţa lor la şedinţele inaugurale. Apoi, vor să plec, ca să se poată apuca de lucru – şi asta fac.

Oricum, nu m-am putut decide cu care dintre aceste formule să încep, aşa că n-o voi folosi pe nici una dintre ele. Oricum, toate sunt oarecum caracteristice, recunosc. Uneori, cam prea fac pe drăgălaşul. Alteori, poate chiar mai des, mă împovărez neatrăgător cu propria mea suferinţă interioară, ce nu pare să înceteze niciodată. Adesea sunt o

---

1 (în orig.) *Joint Assassin Watch Service - JA WS* (n. tr.).

idee cam prea pompos – dar, în acelaşi timp, sincer vă spun, de multe ori stăpânesc foarte bine modurile de comunicare care contează cel mai mult.

Prin urmare, m-am hotărât să încep cu petrecerea de pe Stânca Ridată. Vă rog să aveţi răbdare cu mine. Mai trebuie să mă suportaţi doar puţin, spre deosebire de mine, care sunt nevoit să mă suport tot timpul.

Dacă e vorba despre o petrecere cu adevărat reuşită, sunt în stare să mă duc aproape oriunde. De ce nu?

Nu e deloc dificil, iar unele petreceri au loc doar o dată. Am mers acolo chiar şi cu propria mea navă spaţială; şi aşa mi-a fost uşor, şi nu mi-a consumat prea mult timp, având în vedere că mai făceam simultan încă vreo optsprezece-douăzeci de alte lucruri.

Încă dinainte de a ajunge la destinaţie am început să simt acele dulci furnicături festive, fiindcă decoraseră bătrânul asteroid anume pentru ocazia respectivă. Lăsată de capul ei, Stânca Ridată nu arăta prea grozav. Era neagră cu pete albastre, şi lungă de zece kilometri. Avea o formă vag asemănătoare cu a unei pere proiectate prost, pe care au ciugulit-o păsările. Pe suprafaţa ei se aflau locaşuri de asolizare pentru nave ca a noastră. Şi, doar pentru acea petrecere, Stânca fusese înfrumuseţată cu litere mari, exploziv-luminiscente, care se învârteau în jurul asteroidului ca o centură de licurici dresaţi:

GALAXIA NOASTRĂ
PRIMII 100 DE ANI SUNT CEI MAI GREI

Primele două cuvinte nu erau diplomatice. Partea a doua nu era adevărată. Dar era plăcut de privit.

I-am şi spus-o soţiei mele portabile, care a scos un mormăit răsfăţat, cuibărindu-se în braţele mele.

— E de prost-gust. Lumini reale! Puteau să folosească holograme.

— Essie, i-am răspuns, întorcând capul ca s-o muşc tandru de ureche, ai un suflet de cibernetician.

— Oho! a făcut Essie, răsucindu-se ca să mă muşte la rândul ei – doar că ea muşca mult mai tare. *Sunt* un suflet de cibernetician şi atât, la fel ca tine, dragă Robin, şi te rog frumos ca în loc să te prosteşti, să fii atent la comenzile navei.

Asta era doar o glumă, desigur. Zburam pe traiectoria stabilită, coborând spre un doc de asolizare cu acea încetineală insuportabilă a tuturor obiectelor materiale; aveam sute de milisecunde la dispoziţie, când i-am dat *Adevăratei dragoste* impulsul final. Aşa că am învrednicit-o şi pe Essie cu un sărut…

Sau, mă rog, n-a fost tocmai sărut, dar s-o lăsăm aşa pe moment, bine?

…iar ea a adăugat:

— Faci mare caz pe chestia asta, eşti de acord?

— Am toate motivele, i-am răspuns şi am sărutat-o puţin mai tare – iar Essie, pentru că tot aveam la dispoziţie timp berechet, m-a sărutat la rândul ei.

Ne-am petrecut îndelungatul sfert de secundă, sau cam atâta, în timpul căruia *Adevărata dragoste* trecea prin sclipirea intangibilă a inscripţiei festive, cât de plăcut şi relaxat ne puteam dori. Adică, am făcut dragoste.

Întrucât nu mai sunt „real“ (cum nici Essie a mea nu mai e), şi de vreme ce nici unul dintre noi nu mai constă efectiv din *carne,* v-aţi putea întreba: „Şi cum *faceţi* treaba asta?“ Am un răspuns – şi anume: „Frumos.“ Şi „voluptuos“, „afectuos“ – şi, mai presus de orice, „expeditiv“. Asta nu înseamnă că o rasolim. Vreau doar să zic că nu ne ia prea mult timp; aşa că, după ce ne-am satisfăcut din răsputeri

unul pe altul şi am lenevit mulţumiţi o vreme, ba chiar am făcut şi un duş împreună (ritual complet inutil, la fel ca majoritatea celorlalte, practicat numai de amorul artei), încă ne-a mai rămas timp destul din sfertul ăla de secundă ca să studiem restul locaşurilor de asolizare ale Stâncii.

Ne aştepta o companie interesantă. Am observat că una dintre navele sosite înaintea noastră era o Heechee originală mare şi veche, din soiul pe care l-am fi putut numi „Douăzeci“, dacă pe vremuri am fi ştiut că existau nave atât de mari. Nu ne-am pierdut timpul doar cu giugiuleli. Suntem programe cu timp divizibil, înţelegeţi. Putem face foarte uşor o duzină de lucruri concomitent. Aşa că mai ţineam legătura şi cu Albert, ca să văd dacă nu veneau transmisiuni noi din nucleu, să mă asigur că nu sosea nimic de la Roată şi să rămân în contact cu alte zece-cincisprezece preocupări de diverse feluri. Între timp, Essie îşi făcea propriile scanări de căutare-şi-fuziune. Astfel, când inelul nostru de asolizare s-a împerecheat cu una din găurile alea ciugulite, care de fapt erau astroporturile Stâncii, amândoi eram destul de binedispuşi şi gata de petrecere.

Unul dintre avantajele (numeroase) de a fi ceea ce suntem, scumpa mea de Essie-Portabila şi cu mine, este acela că nu trebuie să ne încheiem centurile de siguranţă, nici să verificăm dacă toate valvele şi sasurile sunt închise. Nu avem mare lucru de făcut. Nu e nevoie să mutăm nimic de colo-colo – toate obiectele stau la locurile lor, iar noi mergem pe unde vrem, prin circuitele electrice ale instalaţiilor la care se întâmplă să fim conectaţi. (De obicei, când călătorim, adică în cea mai mare parte a timpului, sunt cele ale *Adevăratei dragoste*.) Dacă vrem să mergem undeva mai departe, ne putem deplasa prin radio, dar atunci ne confruntăm cu decalajul ăla obositor al

comunicaţiilor circulare.

Aşa că am asolizat. Ne-am cuplat la sistemele Stâncii Ridate. Ajunseserăm.

Concret, ne aflam pe Nivelul Tango, portul patruzeci şi ceva al bătrânului asteroid, şi nu eram nicidecum singuri. Petrecerea începuse. Peste tot forfotea viaţa. Vreo duzină de oameni s-au adunat să ne întâmpine – oameni ca noi, vreau să zic – purtând tichii comice, cu pahare în mâini, cântând şi râzând. (Se vedeau prin zonă chiar şi câteva persoane-de-carne, dar mai aveau câteva milisecunde până să observe că veniserăm.)

— Janie! am strigat-o eu pe una, strângând-o în braţe, iar Essie a spus, îmbrăţişând pe altcineva:

— Serghei, *golubka!*

Şi chiar atunci, în primele momente de bucurie, salutări şi îmbrăţişări, un glas nou şi răutăcios s-a răstit:

— Măi, Broadhead!

Cunoşteam glasul.

Ştiam chiar şi ce avea să urmeze. Ce mârlănie! Un, doi, trei – şi apăru generalul Julio Cassata, privindu-mă cu rânjetul de dispreţ (abia) stăpânit al militarilor faţă de civili, peste un birou mare şi gol care cu un moment înainte nu fusese acolo.

— Vreau să vorbesc ceva cu tine.

— Of, căca-m-aş, am răspuns.

Nu-mi plăcea deloc generalul Julio Cassata. Niciodată nu-mi plăcuse, şi tot timpul dădeam unul peste celălalt.

Nu fiindcă aş fi dorit-o. Cassata aducea mereu necazuri. Nu-i plăceau civilii (ca mine) care se amestecau în „afacerile militare“, cum continua el să le numească, şi nu prea înghiţea nici oamenii transferaţi în maşini, de niciun fel. Cassata nu era doar ofiţer – mai era şi carne, încă.

Numai că de data asta nu era carne. Era un doppel.

Faptul în sine era interesant, fiindcă oamenii-de-carne nu-şi fac prea uşor doppeli proprii.

Aş fi mers mai departe pe urmele acestei ciudăţenii, dacă n-aş fi fost atât de ocupat să mă gândesc la toate lucrurile care nu-mi plăceau la Julio Cassata. Avea nişte maniere jalnice – tocmai mi-o demonstrase. În spaţiul gigabitic unde locuim noi, oamenii transferaţi în maşini, există o anume etichetă. Oamenii-din-maşini politicoşi nu se-aruncă unii în cârca altora pe neanunţate. Se abordează cuviincios, când vor să stea de vorbă. Pot chiar să „bată la uşă", aşteptând afară până spui „intră". Şi în niciun caz nu-şi impun între ei ambianţele private. Essie numeşte un asemenea comportament *nekulturnîi,* în sensul că pute. Nici nu m-aş fi aşteptat la altceva din partea lui Julio Cassata: trecuse peste spaţiul fizic în care ne aflam şi simularea lui gigabitică pe care o ocupam împreună. Era acolo, cu biroul, medaliile, trabucurile şi toate cele – adică o bădărănie totală.

Desigur, le-aş fi putut respinge, revenind în mediul meu propriu. Oamenii fac asemenea lucruri când sunt încăpăţânaţi. Parc-ar fi două secretare care se ceartă pe care dintre şefii lor să-l dea la PV-fon. Am preferat să n-o fac. Nu fiindcă aş avea vreo reţinere când e vorba să mă port grosolan cu alţii, ci din alt motiv.

Ajunsesem în sfârşit să mă întreb de ce Cassata cel real, sau de carne, îşi făcuse un duplicat virtual.

Personajul din faţa noastră era un simulacru tehnologic în spaţiul gigabitic, la fel cum şi iubita mea Essie-Portabila era o dublură a la fel de iubitei (deşi, pentru moment, iubită doar la mâna a doua) Essie-cea-adevărată. Cassata-de-carne cel original morfolea o havană adevărată, fără îndoială, la sute de mii de kilometri distanţă, pe satelitul JAWS.

Când mă gândeam la toate implicaţiile acestui fapt, începea aproape să-mi pară rău pentru bietul doppel. Aşa că am suprimat diversele cuvinte instinctive care mi se sugerau de la sine. Am spus doar atât:

— Ce naiba vrei de la mine?

Indivizii agresivi reacţionează bine la agresiuni. Lăsă să i se mai domolească puţin flăcările din ochii ăia de oţel. Ba chiar zâmbi – cred că încerca să pară prietenos. Privirea îi alunecă dinspre chipul meu către Essie, care se înfipsese şi ea în ambianţa lui Cassata, ca să vadă ce se întâmplă, şi spuse, pe un ton care probabil se dorea nepăsător:

— Ei, ei, doamnă Broadhead, oare doi vechi prieteni pot găsi o modalitate să stea puţin de vorbă?

— E o modalitate foarte nepotrivită pentru ca vechii prieteni să stea de vorbă, replică ea cu indiferenţă.

— Ce cauţi aici, Cassata? l-am întrebat.

— Am venit la petrecere.

Zâmbi – un zâmbet uleios, fals; nici nu prea avea motive să zâmbească, dacă stai să te gândeşti.

— Când am terminat manevrele, cei mai mulţi dintre vechii prospectori şi-au luat concediu ca să vină aici, la reuniune. M-am lipit şi eu de cineva. Adică, explică el, ca şi cum tocmai Essie şi cu mine am fi avut nevoie de asemenea explicaţii, m-am duplicat şi am transferat dublura pe nava care venea aici.

— Manevre! pufni Essie. Manevre contra cui? Când va ieşi Duşmanul, o să scoateţi hexa-trăgătoarele şi-o să umpleţi sconcşii de găuri ca şvaiţerul, blam-blam-blam?

— În vremurile astea, avem pe crucişătoare arme mult mai bune decât hexa-trăgătoarele, doamnă Broadhead, declară încântat Cassata.

Eu însă mă săturasem de fleacuri. L-am întrebat din nou:

— Ce vrei?

Generalul renunţă la zâmbet, revenind la obişnuita sa dispoziţie răutăcioasă.

— Nimic. Şi prin asta vreau să zic chiar *nimic*, Broadhead. Vreau să nu te mai tot bagi. Deloc.

Mi-am păstrat calmul.

— Nu mă bag nicăieri.

— Fals! Chiar acum te bagi, cu institutul tău afurisit. Atelierele-ţi merg din plin. Unul în New Jersey, unul în Des Moines. Unul cu semnăturile Asasinilor. Unul cu cosmologia timpurie.

Întrucât afirmaţiile lui erau pe deplin adevărate, am spus doar atât:

— Rostul Institutului Broadhead este acela de a desfăşura tocmai asemenea activităţi. E programul nostru. Pentru asta l-am înfiinţat, pentru asta îmi conferă JAWS statutul ex-officio, ca să am dreptul de a asista la şedinţele de planificare.

— Ei bine, amice, zise bucuros Cassata, vezi tu, şi în privinţa asta te înşeli. Nu ai niciun *drept.* Doar un privilegiu ai. *Uneori.* Un privilegiu nu e un drept, şi te avertizez să nu abuzezi de el. Nu vrem să ne stai în drum.

Tare-i mai urăsc uneori pe ăştia.

— Uite ce e, Cassata… am început, dar Essie m-a oprit înainte de a începe să mă ambalez.

— Băieţi, băieţi! Nu putem lăsa asta pentru altă dată? Am venit aici ca să petrecem, nu să ne certăm.

Cassata ezită, păstrându-şi atitudinea bătăioasă. Apoi dădu din cap, încet, cu un aer îngândurat.

— Ei, doamnă Broadhead, spuse el, nu-i o idee tocmai rea. Povestea poate să mai aştepte – la urma urmei, nu trebuie să mă întorc decât peste cinci-şase ore de carne. Apoi, se răsuci spre mine. Să nu pleci de pe Stâncă! îmi ordonă el şi dispăru.

Essie şi cu mine ne-am uitat unul la altul.

— *Nekulturnîi,* comentă ea, strâmbând din nas ca şi cum încă i-ar mai fi simţit mirosul ţigării de foi.

Ceea ce-am spus eu a fost şi mai rău, iar Essie mă cuprinse cu braţul.

— Robin? E un porc, omul ăla. Nu te mai gândi la el, bine? Doar n-o să-l lăsăm să te indispună şi să te amărască din nou, da? Te rog.

— Nicio şansă! am răspuns eu, plin de curaj. E timpul să petrecem! Hai – cine ajunge primul în Blue Hell?

Chiar a fost o petrecere infernal de reuşită.

N-o luasem pe Essie în serios când m-a întrebat dacă nu cumva o găseam cam trasă de păr. Ştiam că nu credea aşa ceva. Essie nu fusese niciodată prospectoare, dar fiecare fiinţă omenească vie ştia ce rost avea petrecerea.

Era menită să sărbătorească nici mai mult, nici mai puţin decât centenarul descoperirii asteroidului Porţii, iar dacă în istoria speciei umane avusese loc vreodată un eveniment mai important, nu ştiu care-ar fi putut să fie.

Existau două motive pentru care Stânca Ridată fusese aleasă ca loc al celei de-a o suta aniversări. Unul era acela că, în esenţă, asteroidul fusese transformat în cămin de bătrâni. Era ideal pentru cazurile geriatrice. Când tratamentul pentru ateroscleroză a început să agraveze osteoporoza, iar medicamentele antitumorale să provoace boli precum Meniere sau Alzheimer, Stânca Ridată a devenit refugiul tuturor. Inimile bătrâne nu mai erau supuse unor eforturi atât de mari. Membrele obosite nu se mai chinuiau să susţină în poziţie verticală o sută de kilograme de carne şi oase. Gravitaţia maximă, indiferent în ce loc, era cam de o sutime din cea a Pământului. Ologii puteau să alerge şi să sară; puteau face şi roata acrobatică, dacă

voiau. Nu mai cădeau victime reflexelor încetinite şi nesigure în faţa maşinilor care goneau cu viteză: aici nu existau maşini. A, puteau muri, desigur – dar acest lucru nu era neapărat fatal, fiindcă pe Stânca Ridată există cele mai bune (şi mai uzitate) instalaţii de depozitare a personalităţii din univers. Când vechea carcasă de carne trecea de ultima limită a remediilor, bătrânul se lăsa în seama oamenilor de la Viaţa de Apoi, şi imediat ajungea să vadă lumea cu nişte ochi nesclerozaţi, să audă cele mai slabe sunete, să nu mai uite nimic şi să înveţe cu repeziciune. Pur şi simplu renăştea, naibii – doar că fără problemele şi complicaţiile de prima dată. Viaţa – sau poate ar fi mai bine să-i zic „viaţă“ – ca inteligenţă depozitată într-o maşină nu mai era ca aceea trăită în propriul trup, dar nici rea nu era. In unele privinţe, era chiar mai bună.

Asta e părerea mea – şi ştiu ce spun.

Niciodată n-aţi văzut o adunătură de cetăţeni transferaţi în aparate mai fericiţi decât locuitorii Stâncii Ridate. Chiar era o stâncă. Era un asteroid bătrân şi diform, cu diametrul de câţiva kilometri, mai mult sau mai puţin, la fel ca restul milioanelor de asteroizi care înconjoară Soarele între Jupiter şi Marte sau prin oricare alt loc. Sau mai bine zis… nu *tocmai* la fel. Acest asteroid anume era perforat şi străpuns de tuneluri dintr-o parte în alta. Nicio fiinţă omenească nu le săpase. Aşa l-am găsit – iar asta era celălalt motiv de a fi cel mai potrivit loc pentru a sărbători centenarul zborurilor interstelare ale omenirii.

Vedeţi dumneavoastră, Stânca Ridată era un asteroid absolut neobişnuit, unic chiar. Iniţial, se rotea în jurul Soarelui pe o orbită perpendiculară pe ecliptică. Aceasta era partea neobişnuită şi atât. Partea unică a fost aceea că, în momentul descoperirii, era plin de nave spaţiale Heechee vechi. Nu doar una, două, ci o *mulţime* – nu mai puţin de

nouă sute douăzeci şi patru! Nave încă în stare de funcţionare – sau, mă rog, în majoritatea cazurilor, mai ales dacă nu-ţi păsa care era destinaţia. La început, nu ştiam niciodată unde aveam să ajungem. Ne urcam în navă, porneam motoarele şi nu mai făceam nimic – doar aşteptam şi ne rugam.

Uneori, norocul ne surâdea.

Cel mai adesea, muream. Cei mai mulţi dintre oamenii încă prezenţi la petrecere erau cei care avuseseră noroc.

Dar fiecare călătorie reuşită cu o navă Heechee ne învăţa câte ceva şi, pas cu pas, am reuşit să mergem oriunde în galaxie, ba chiar să fim destul de siguri că aveam să ajungem acolo vii. Am şi îmbunătăţit tehnologia Heechee, în câteva privinţe. Ei foloseau rachete ca să ajungă din noroi pe orbita joasă; noi utilizam bucle Lofstrom. Din acel moment, asteroidul nu le-a mai fost necesar celor care conduceau programul de explorări spaţiale.

Aşa că l-au mutat pe orbita circumterestră.

Mai întâi, voiau să-l facă muzeu. Apoi, s-au hotărât să amenajeze un cămin pentru supravieţuitorii voiajelor Heechee. Atunci am început să-l numim Stânca Ridată. Până atunci, se numise Poarta.

Şi acum, iată-ne în faţa unei alte probleme de comunicare – pentru că nu ştiu cum să descriu ceea ce-am făcut Essie şi cu mine în continuare.

Cel mai simplu ar fi să spun că am petrecut, şi atât.

Ei bine, asta am făcut, nici vorbă. Asta se face la toate petrecerile. Zburdam de colo-colo în felul nostru imaterial, ca să ne salutăm prietenii imateriali şi să ne îmbrăţişăm cu ei şi să ne povestim ultimele noutăţi – ceea ce nu înseamnă că toţi amicii noştri de pe Stâncă erau lipsiţi de trupuri, dar cu cei de carne nu ne-am deranjat chiar de la început. (N-aş vrea să dau impresia că prietenii de carne nu ne-ar fi fost şi

ei dragi. Ţinem la ei tot atât de mult ca şi la cei depozitaţi în maşini – dar, Dumnezeule, sunt îngrozitor de *înceţi…)*

Astfel, în următoarele câteva zeci de mii de milisecunde, s-a desfăşurat doar o îndelungată succesiune de „Marty! De când nu ne-am mai văzut!“ şi „O, Robin, ia *uite* cum a întinerit Janie Yee-xing!“ şi „Mai ştii cum *mirosea* aici pe vremuri?“ Am ţinut-o aşa o bună bucată de vreme, pentru că venise destul de multă lume. Ei bine, să vă spun numerele concrete. După primele cincizeci de îmbrăţişări trosnitoare şi minciuni bucuroase, mi-am rezervat un moment ca să apelez credinciosul meu program de recuperare a datelor, Albert Einstein.

— Albert, i-am spus, când îşi făcu apariţia, clipind binevoitor spre mine, *câţi* sunt?

Un moment, îşi supse pipa, apoi îşi îndreptă coada spre mine.

— Destul de mulţi, teamă mi-e. În total, au fost treisprezece mii, opt sute patruzeci şi doi de prospectori, de la primul până la ultimul. Unii, desigur, sunt irecuperabil morţi. O parte dintre ceilalţi au preferat să nu vină, sau n-au putut, sau poate încă nu au ajuns. În momentul de faţă, însă, număr trei mii şapte sute douăzeci şi şase prezenţi, din care cam jumătate sunt depozitaţi în maşini. Mai există, bineînţeles, şi un număr de invitaţi ai foştilor prospectori, cum e cazul doamnei Broadhead, ca să nu mai vorbim despre pacienţii aflaţi aici din motive medicale, fără nicio legătură cu explorarea.

— Mulţumesc, i-am răspuns. Apoi, în timp ce se pregătea să plece: încă un lucru, Albert. Julio Cassata. Mă sâcâie o întrebare: de ce face urât în legătură cu atelierele institutului, şi mai ales de ce a venit aici? Ţi-aş fi recunoscător dacă ai putea studia problema.

— Dar o fac deja, Robin, zâmbi Albert. Când voi considera

că am unele informaţii, am să te anunţ. Până atunci, distracţie plăcută.

— Am şi început, i-am spus, mulţumit.

E bine să ai la îndemână un dispozitiv ca Albert Einstein: se ocupă de treburile mai serioase, când tu te distrezi. Aşa că m-am întors la petrecere mai uşurat.

Nu-i ştiam pe toţi cei trei mii şapte sute douăzeci şi şase de veterani, dar îi cunoşteam pe mulţi dintre ei. Iar din cauza asta mi-e cam greu să vă spun exact ce făceam, fiindcă pe nimeni nu interesează de câte ori unul din noi ţipa la cineva, sau altcineva striga la noi: „Ce surpriză! Arăţi minunat!“

Ne repezeam încoace şi-ncolo prin spaţiul gigabitic şi prin cuadraţii caroiaţi din nivelurile şi tunelurile vechiului pietroi, salutând diverşi colegi şi semeni depozitaţi în maşini. Am băut cu Serghei Borbosnoi, în Arbore – Serghei fusese coleg de clasă cu Essie, la Leningrad, înainte de a pleca spre Poartă, pentru ca în cele din urmă să moară, încet şi cumplit, iradiat. Am stat mult timp la un cocktail în muzeul Porţii, rătăcind cu paharele în mâini printre artefactele de pe Venus şi Lumea lui Peggy, instrumente şi perle de foc, şi baze de date ale evantaielor de rugăciune din toată galaxia. Am dat peste Janie Yee-xing, care fusese combinată cu prietenul nostru Audee Walthers al III-lea înainte ca acesta să viziteze nucleul Heechee. Bănuiam că intenţionase să se mărite cu el, bănuiam, dar problema nu mai era relevantă, fiindcă Janie îşi găsise moartea încercând să aterizeze cu un elicopter în toiul unui uragan hibernal pe planeta Persephone.

— Ce prostie, am comentat, zâmbindu-i. Un accident *aeronautic!*

După care a trebuit să-mi cer scuze, fiindcă nimănui nu-i place să audă că moartea sa a fost o prostie.

Aceştia erau sufletele depozitate, la fel ca noi, cei cu care puteam discuta uşor şi fără intermediari. Desigur, existau şi mulţi oameni-de-carne pe care voiam să-i salutăm.

Dar asta era o cu totul altă problemă.

Siuaţia unei minţi decorporate într-un spaţiu gigabitic nu e uşor de descris.

Într-un fel, seamănă cu sexul.

Adică, e un lucru despre care nu ţi-e uşor să-i vorbeşti cuiva care nu l-a încercat niciodată. Ştiu că asta e valabil pentru sex, fiindcă m-am străduit să descriu plăcerile dragostei unor persoane destul de ciudate – sau, mă rog, nu tocmai *persoane,* ci mai degrabă inteligenţe… deocamdată, nu contează cine erau – şi e nevoie de mari eforturi. După multe milisecunde în care mi-am ascultat tentativele de descrieri, discuţii şi metafore – întâmpinate cu multă nedumerire – când vorbeau, spuneau ceva de genul: „A, da, acum am priceput! E ca lucrul ălălalt pe care-l faci… *strănutul…* nu? Când ştii că trebuie s-o faci, şi nu poţi, dar n-ai *încotro?* Şi te mănâncă tot mai mult, până nu mai poţi suporta să stai fără să strănuţi, şi atunci o faci, şi te simţi mai uşurat? Aşa e?“

Iar eu răspund: „Nu, n-ai înţeles nimic“, şi mă las păgubaş.

La fel de greu e să spui cum e să fii în spaţiul gigabitic. Pot descrie tot felul de lucruri pe care le fac acolo, desigur. De exemplu, când beam cu Serghei Borbosnoi în Arbore, nu ne aflam „cu adevărat“ în Arbore. Exista, evident, un Arbore propriu-zis: era puţul central din asteroidul Porţii. Într-o vreme, barul de-acolo – care se numea Blue Hell – fusese locul favorit al tuturor prospectorilor ca să bea, să practice jocuri de noroc şi să încerce să-şi adune destul curaj pentru a se înscrie la una dintre acele călătorii

înfricoşătoare, adesea fatale şi fără întoarcere, cu o navă Heechee. Dar „adevăratul“ Arbore nu se mai folosea pentru băut. Fusese transformat într-un solar artificial pentru cei mai slăbiţi pacienţi geriatrici dintre locuitorii Stâncii Ridate.

Ne-a cauzat asta probleme? Câtuşi de puţin! N-am făcut decât să ne creăm propriul Arbore simulat, cu tot cu cazinoul din Blue Hell, şi acolo m-am aşezat cu Serghei, dând pe gât vodcă de la gheaţă şi ronţăind covrigei şi peşte afumat. Simularea conţinea mese, barmani, ospătăriţe drăguţe, o formaţie cu trei instrumentişti cântând hituri din urmă cu o jumătate de secol şi o mulţime de petrecăreţi veseli şi gălăgioşi.

Pe scurt, avea tot ce ţi-ai dori de la o cârciumioară plăcută, cu excepţia unui singur lucru: „realitatea“. Nimic de-acolo nu era „real“.

Toată scena, inclusiv unii dintre cheflii, nu era decât o adunătură de simulări scoase din baza de date a maşinii. La fel cum sunt şi eu, cum e şi Essie, sub forma ei portabilă – şi cum era şi Serghei.

Înţelegeţi, nu era nevoie să ne aflăm efectiv în Arbore, real sau simulat. Când ne aşezam să bem, puteam să ne creăm orice decor doream. Essie şi cu mine o făceam adesea. „Unde vrei să luăm cina?“ mă întreba ea, iar eu răspundeam: „Păi, nu ştiu... În Luteţia? La Tour d'Argent? Sau, nu, ştiu – am poftă de pui fript. Ce-ai zice de-un picnic în faţa Taj Mahalului?“

Şi atunci, sistemele noastre de sprijin accesau conştiincioase fişierele marcate „Taj Mahal“ şi „Pui fript“, şi ne pomeneam acolo.

Desigur, nici decorul, nici mâncarea şi nici băutura nu erau „reale“ – dar nici noi nu eram. Essie era o analogie depozitată în maşină a scumpei mele soţii, care încă mai trăia cine ştie pe unde, dar tot soţia mea era. Eu eram ce

mai rămăsese din mine, tot depozitat, după ce murisem cu acea ocazie interesantă când am întâlnit pentru prima oară un Heechee viu. Serghei era un Serghei depozitat, fiindcă şi el murise. Iar Albert Einstein…

Ei bine, Albert era cu totul altceva; dar îl ţineam cu noi, fiindcă era extrem de amuzant la petreceri.

Şi nimic din toate astea nu conta! Băuturile erau la fel de tari, peştele afumat era la fel de gras şi de sărat, bucăţelele de *crudités* erau crocante şi sărate precum cele reale. Şi nu ne îngrăşam niciodată, şi nici de mahmureli n-aveam parte.

Pe când oamenii-de-carne…

Ei bine, oamenii-de-carne erau cu totul altceva.

Printre cei trei mii şapte sute douăzeci şi şase de veterani ai Porţii adunaţi să sărbătorească centenarul Stâncii se numărau destui oameni-de-carne. Mulţi dintre ei îmi erau buni amici. Cu o mare parte dintre ceilalţi mi-ar fi plăcut să fiu prieten, fiindcă noi, foştii prospectori, avem cu toţii multe în comun.

Dificultatea este aceea că, atunci când încerc să port o conversaţie cu oamenii-de-carne, eu vorbesc foarte repede – funcţionez în timpul gigabitic – iar ei sunt *înceţi.*

Când eram copil, în Wyoming, îi admiram pe şahiştii care stăteau prin parcuri, mutându-şi piesele slinoase pe tablele mânjite cu ulei. Unii dintre ei puteau să joace şi câte douăzeci de partide simultan, trecând de la o tablă la alta. Mă întrebam întotdeauna cum puteau ţine evidenţa a douăzeci de poziţii în acelaşi timp, amintindu-şi fiecare mutare, când eu abia mă puteam concentra asupra uneia singure?

Pe urmă, m-am prins. Nu ţineau minte nimic.

Pur şi simplu veneau în faţa unei table de şah, studiau poziţia, întrezăreau o strategie, făceau o mutare şi treceau

la următoarea tablă. Nu era nevoie să memoreze partidele. Minţile lor de maeştri ai şahului erau atât de repezi, încât oricare dintre ei putea să asimileze toată combinaţia în timp ce adversarul se scărpina în cap.

Vedeţi, aşa merge şi cu mine şi oamenii-de-carne. N-aş suporta să port o conversaţie cu o persoană vie fără să mai fac încă trei sau patru alte lucruri în acelaşi timp. Stau ca statuile! Când l-am văzut pe vechiul meu amic Frankie Hereira, îşi lingea buzele privind nu ştiu ce alt moşneag chinuindu-se să deschidă o sticlă de şampanie. Sam Struthers tocmai ieşea de la toaletă, deschizând gura ca să salute o altă persoană vie din sală. Eu nu vorbeam cu nici unul dintre ei. Nici măcar nu încercam. Îmi setam doar nişte imagini ale mele însumi şi le puneam în mişcare – câte una pentru fiecare dintre ei. Şi pe urmă „plecam“.

Nu vreau să zic că mă duceam efectiv undeva. Tot ce făceam era să mai fiu atent şi la alte lucruri. Nu era nevoie să stau pe loc, fiindcă subrutinele din programele mele puteau să-mi deplaseze un doppel spre Frankie şi altul spre Sam, să „mă“ facă să zâmbesc, să deschid gura şi să vorbesc când ei „mă“ observau. Când era momentul să iau o hotărâre cu privire la ceea ce voiam să spun, mă întorceam acolo.

Dar asta se întâmpla numai cu oamenii-de-carne. Din fericire pentru pragul meu de plictiseală, existau şi destui oameni depozitaţi în maşini (sau, mă rog – nu chiar toţi erau *oameni).* Unii îmi erau prieteni de foarte multă vreme. Pe alţii îi cunoşteam fiindcă-i cunoştea toată lumea. Printre aceştia se numărau Detweiler, care descoperise Porcii Voodoo, şi Liao Xiechen, care fusese terorist până la apariţia Heechee-ilor, când schimbase taberele. El demascase toată banda de ucigaşi şi aruncători de bombe

din programul spaţial american. Mai era chiar şi Harriman, care văzuse cu ochii lui explozia unei supernove, şi acostase pe frontul de undă în expansiune suficient timp ca să câştige un premiu de cinci milioane de dolari pentru ştiinţă, pe vremuri. Era şi Mangrove, care a ajuns pe o staţie spaţială Heechee de pe orbita unei stele neutronice şi a descoperit că acele globuri ciudate, mici şi manevrabile, legate de staţie, erau de fapt colectori de eşantioane şi puteau fi trimise pe suprafaţa stelei ca să aducă înapoi cam unsprezece tone de neutroniu – o bucată aproape la fel de mare cât o unghie. Până la urmă, Mangrove a murit din cauza dozei de radiaţii pe care a înmagazinat-o, dar asta nu-l împiedica să ni se alăture pe Stânca Ridată.

Aşa că alergam pe traseele Porţii, iute ca fulgerul pe un cer comprimat, şi salutam sute de prieteni vechi şi noi. Uneori, Essie-Portabila mă însoţea. Alteori, pornea în propriile ei expediţii de salutări. Fidelul Albert nu se afla niciodată prea departe, dar nici nu participa la îmbrăţişări şi pupături. De fapt, nu mi se arăta decât mie, sau când era invitat. Nimeni din toată acea atmosferă chicotitoare, clocotitoare, ca de liceeni la reuniune, la Anul Nou, la nuntă, nu voia să se complice cu un simplu sistem de recuperare a datelor, deşi era cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată.

Prin urmare, când ne-am întors în Arbore, la băut cu Serghei Borbosnoi, iar situaţia a devenit puţin cam obositoare pentru mine, am şoptit:

— Albert?

Essie îmi aruncă o privire. Ştia ce făceam. (În fond, ea îi scrisese programul, ca să nu mai vorbesc de al meu.) N-o deranja; continuă să sporovăiască în rusă cu Serghei. Nu era nimic rău în asta, fiindcă şi eu înţelegeam rusa, desigur – o vorbeam fluent, împreună cu multe alte limbi, pentru

că, la urma urmei, avusesem timp destul ca să le învăţ. Care era problema dacă discutau despre nişte oameni pe care nu-i cunoşteam şi de care nu-mi păsa?

— M-ai chemat, o, Stăpâne? îmi murmură Albert la ureche.

— Nu face pe drăgălaşul, i-am răspuns. Ai descoperit care e problema cu generalul?

— Nu în totalitate, Robin, altfel sigur te-aş fi căutat, ca să-ţi dau raportul. Totuşi, am ajuns la nişte concluzii interesante.

— Conchide, i-am şoptit, zâmbind spre Serghei, care tocmai îmi turna încă o porţie de vodcă rece ca gheaţa în pahar, fără să se uite la mine.

— Observ trei întrebări discrete, spuse Albert pe un ton relaxat, instalându-se într-un tutorial lung şi frumos. Problema relevanţei seminariilor institutului pentru JAWS, problema manevrelor şi problema prezenţei generalului Cassata personal aici. Acestea ar putea fi subdivizate în continuare, în…

— Ba nu, am murmurat, n-ar putea. Rapid şi simplu, Albert.

— Foarte bine. Seminariile, desigur, sunt în legătură directă cu întrebarea principală privitoare la Duşman: cum poate fi recunoscut după semnături şi de ce doreşte să modifice evoluţia universului. Singurul mister real este de ce JAWS îşi exprimă acum îngrijorarea faţă de seminariile institutului, deoarece au avut loc numeroase conferinţe similare, fără nicio obiecţie din partea JAWS. Cred că asta are legătură cu chestiunea manevrelor. În sprijinul acestei ipoteze, pot adăuga încă o informaţie: de când au început manevrele, toate comunicaţiile, atât de la satelitul JAWS, cât şi de la Roata de Supraveghere, au fost puse sub embargo.

— Embar-*ce?*

— Embargo, da, Robin. Tăiate. Cenzurate. Interzise. Nu mai sunt permise niciun fel de comunicaţii. Deduc că, în primul rând, există o legătură între aceste evenimente şi că amândouă au legătură cu manevrele. După cum ştii, a existat o alarmă falsă pe Roata de Supraveghere, acum câteva săptămâni. Poate că n-a fost chiar falsă…

— Albert! Ce tot zici?

Nu vorbeam tare, dar Essie mă privi nedumerită. I-am zâmbit liniştitor, sau cel puţin am încercat, deşi gândurile mele numai liniştitoare nu erau.

— Nu, Robin, răspunse Albert, căutând să mă calmeze. N-am niciun motiv să cred că alarma a fost altfel decât falsă. Dar poate că cei de la JAWS sunt mai îngrijoraţi decât mine. Aşa s-ar explica manevrele neaşteptate, care par să fi inclus testarea unor arme noi…

— Arme?

O nouă privire din partea lui Essie. Am răspuns ridicând paharul, vesel, cu un:

— Na jdrovia!

— Exact, Robin, continuă Albert pe un ton sumbru. Aşa, ne mai rămâne de explicat doar prezenţa generalului Cassata. Cred că e destul de simplu. Stă cu ochii pe tine.

— Nu face o treabă prea bună.

— Să ştii că nu e tocmai aşa, Robin. Într-adevăr, pe moment generalul pare să fie destul de ocupat cu ale lui. Mai concret, s-a închis cu o domnişoară, de o bună bucată de vreme. Dar, înainte de a se retrage cu tânăra, a ordonat ca în următoarele treizeci de minute, timp organic, să nu decoleze nicio navă. Cred că e foarte probabil să te verifice înainte de expirarea termenului, iar până atunci nu poţi părăsi asteroidul.

— *Minunat,* am comentat.

— N-aş crede, mă corectă Albert, cu deferenţă.

— Nu poate să facă aşa ceva!

Albert îşi ţuguie buzele.

— Pe termen lung, aşa e, fu el de acord. Cu siguranţă, mai devreme sau mai târziu vei putea obţine decizia unei autorităţi superioare care să treacă peste a Generalului Cassata, din moment ce încă mai există un anumit control civil asupra Serviciului de Supraveghere Comună a Asasinilor. Dar pentru moment mă tem că a închis asteroidul.

— Nemernicul!

— Probabil că aşa e, zâmbi Albert. Mi-am luat libertatea de a informa institutul referitor la această situaţie şi, fără îndoială, vor da un răspuns – din păcate, mi-e teamă că va sosi cu viteze organice. Făcu o pauză. Mai e şi altceva? Sau să-mi continui investigaţiile?

— Continuă-le, fir-ar să fie!

O vreme, am fiert în spaţiul gigabitic, încercând să mă calmez. Când am considerat că puteam măcar să vorbesc din nou, m-am alăturat iar lui Essie şi lui Serghei Borbosnoi, în simularea lor după barul din Blue Hell. Essie ridică binevoitoare privirea, în mijlocul unei anecdote prelungite, apoi îşi aţinti ochii asupra mea.

— Ei, remarcă ea. Iar te sâcâie ceva, Robin.

I-am spus ce aflasem de la Albert.

— Ticălosul, comentă ea, confirmându-mi aprecierea, iar Serghei îi ţinu isonul:

— Un *nekulturnîi* ordinar.

Apoi, Essie mă luă de mână, cu drag:

— În fond, dragă Robin, în momentul de faţă nu prea are importanţă, nu crezi? Nu aveam intenţia să plecăm de la petrecere încă o bună bucată de vreme, chiar şi în timp de carne.

— Da, dar, fir-i-ar sufletu-al dracu'…

— Sufletul lui e dat dracului deja, Robin dragă. Bea puţin. O să te mai înveseleşti.

Aşa că am făcut o încercare.

N-a mers foarte bine. Şi nici conversaţia dintre Serghei şi Essie nu mă amuza.

Să ne înţelegem – Serghei mi-era simpatic. Nu fiindcă ar fi arătat bine – nici vorbă de aşa ceva. Serghei Borbosnoi era un bărbat înalt, cadaveric, cu început de chelie. Avea ochi sentimentali, tipic ruseşti, şi un mod sincer, sistematic rusesc, de a înghiţi cantităţi enorme de vodcă rece ca gheaţa, dând pe gât pahar după pahar. Întrucât şi el era mort, o putea ţine aşa la nesfârşit fără să se îmbete mai mult decât avea chef. Totuşi, conform lui Essie, avusese aceeaşi capacitate şi pe vremea când erau colegi de facultate la Leningrad, amândoi încă de carne. Aşa ceva e foarte distractiv, sigur, dacă eşti student – şi rus, pe deasupra. Pentru mine nu era o distracţie prea grozavă.

— Deci, cum merge? am întrebat vesel, când am observat că se opriseră din vorbă şi se uitau la mine.

Essie întinse mâna, pentru a mă mângâia afectuos pe păr, şi spuse:

— Ei, bătrâne Robin… Nu sunt foarte interesante pentru tine toate întâmplările astea vechi şi de demult, nu-i aşa? Ce-ar fi să mai aruncăm o privire prin jur?

— Mă simt foarte bine, am minţit, iar ea nu făcu decât să ofteze, răspunzând:

— Du-te.

Şi m-am dus. Oricum, aveam de reflectat la nişte lucruri de unul singur.

Nu mi-e uşor să spun la ce trebuia să mă gândesc, fiindcă, fără intenţia de a vă jigni, oamenii-de-carne nu prea

pot recepta numărul mare de subiecte diverse pe care le poate urmări simultan mintea – vreau să zic, „mintea“ – unei personalităţi depozitate într-o maşină, cu timp împărţit, ca mine.

Ceea ce mă face să-mi dau seama că deja am comis o greşeală.

Oamenii-de-carne nu pot jongla cu multe gânduri. Oamenii-de-carne nu sunt buni aproape de nimic când e vorba de procesare paralelă. Oamenii-de-carne sunt liniari. Ceea ce n-am voie să uit este că, atunci când comunic cu oamenii-de-carne, trebuie să ţin seama de toate aceste limite.

Aşa că, după ce am încercat de trei ori să găsesc o cale de a începe, acum îmi dau seama că trebuia să încep într-un al patrulea mod, cu totul diferit.

Ar fi trebuit să încep prin a vă povesti despre copiii care locuiau pe Roata de Supraveghere.

2. PE ROATĂ

Prin urmare, acum trebuie să ne întoarcem cu ceva timp în urmă. Nu foarte departe – cel puţin, în termenii cărnii; nici *pe departe* atât de departe cum va trebui să ne ducem pentru altele, teamă mi-e. Doar cu câteva luni în urmă.

Trebuie să vă povestesc despre Sneezy.

Sneezy avea opt ani – în numărătoarea lui personală a timpului, care nu era aceeaşi ca a oricăror altor timpuri despre care am mai vorbit. Adevăratul lui nume era Sternutator – un nume Heechee, lucru deloc surprinzător, de vreme ce Sneezy era un copil Heechee. Avusese nenorocul (sau norocul) de a avea ca părinţi doi specialişti Heechee în discipline utile, care întâmplător se aflau în stand-by când Heechee-ii au constatat că nu mai puteau să se ascundă de univers. Erau mulţi membri ai personalului Heechee care aşteptau exact o asemenea urgenţă. Minţile masate ale Străbunilor Străvechi Heechee au recunoscut această necesitate, aşa că echipajele din stand-by au fost trimise imediat în galaxia exterioară. Micul Sternutator le-a însoţit.

„Sternutator“ nu era un nume potrivit pentru un elev de şcoală – cel puţin, când majoritatea colegilor lui de clasă erau fiinţe umane. În limba Heechee, termenul defineşte un soi de accelerator de particule, vag înrudit cu un laser, în care particulele sunt „gâdilate“ (sau, mai bine zis, stimulate) până când se emit într-un val uriaş, de mare putere. Băiatul a făcut greşeala de a le traduce literal numele său colegilor, care evident au început să-l

numească Sneezy[2]. Sau, cel puţin, aşa l-au poreclit cei mai mulţi dintre ei. Harold, băiatul uman de nouă ani care stătea în spatele lui la Concepte şi făcea pe deşteptul, a spus că era unul din cei Şapte Pitici, nici vorbă, dar părinţii aleseseră piticul nepotrivit după care să-i dea numele.

— Eşti prea prost ca să fii Sneezy, a spus Harold într-o recreaţie, pe terenul de joacă, după ce micul Sternutator îl învinsese la un concurs de recunoaştere a formelor. Dopey[3], ăsta eşti tu de fapt.

Şi a sărit pe trampolină, dându-i lui Sneezy un brânci care l-a trimis în zbor peste robotul instructor de tai-chi – spre norocul amândurora. Maşina de jocuri a reacţionat prompt, prinzându-l pe băiatul Heechee în braţele sale căptuşite. Sneezy n-a păţit nimic, şi nici Harold nu şi-a pierdut dreptul la recreaţie.

Robotul supraveghetor din celălalt capăt al spaţiului de joacă nici n-a observat ce se întâmplase. Aşa că instructorul de tai-chi l-a scuturat pe Sneezy de praf, i-a potrivit politicos capsula care-i atârna între picioare şi apoi i-a şoptit la ureche – în limba Heechee:

— E doar un copil, Sternutator. Când va mai creşte, o să-i pară rău.

— Dar nu vreau să mi se spună Dopey! a suspinat Sneezy.

— N-o să-ţi zică nimeni aşa. Numai Harold, iar el îşi va cere scuze într-o zi.

Şi, într-adevăr, cele spuse de robotul de jocuri s-au împlinit. Sau, aproape. Puţini dintre ceilalţi unsprezece copii din clasă îl simpatizau pe Harold. Niciunul nu i-a urmat exemplul, cu excepţia lui Băţ-Moale, care avea cinci ani, şi nici ea n-a făcut-o decât pentru scurt timp. Băţ-Moale era

---

2 Strănuţilă, Cel care strănută, Hapciu (n. tr.).

3 Prostuţul, Mutulică (n. tr.).

tot o Heechee, de o vârstă foarte fragedă. De obicei, îşi dădea toată silinţa să fie acceptată de copiii umani. Când a descoperit că aceştia nu urmau exemplul lui Harold, şi-a schimbat atitudinea.

Aşa că micului Sneezy nu i s-a întâmplat nimic rău, decât atunci când le-a povestit părinţilor lui păţania, în aceeaşi seară. Părinţii s-au supărat, dar s-au şi amuzat.

Cel supărat a fost tatăl lui, Bremsstrahlung, care şi-a luat fiul scheletic pe genunchiul său osos şi a şuierat:

— E greţos! Voi cere un ordin de lucru contra acelui robot, pentru că l-a lăsat pe bătăuşul ăla grăsan să-l umilească pe fiul nostru!

Mama lui Sneezy, care era amuzată, a replicat:

— Eu, una, am păţit-o şi mai rău în şcoală, Bremmy, iar asta s-a întâmplat acasă. Lasă-l pe băiat să se bată singur pentru demnitatea lui.

— Heechee-ii nu se *bat,* Femtowave[4].

— Fiinţele omeneşti o fac, Bremmy, şi cred că vom fi nevoiţi s-o învăţăm de la ele – a, într-un mod nevătămător, desigur.

Puse jos micul instrument lucios, emiţător de lumină, pe care-l studia, fiindcă îşi adusese de lucru acasă de la birou, şi traversă camera – cu mişcări mai asemănătoare cu ale patinajului decât cu mersul, datorită gravitaţiei reduse din Roată – ca să-l ridice pe Sneezy din poala tatălui său.

— Să-i dăm de mâncare băiatului, dragul meu, spuse ea binevoitoare, şi va uita de toată povestea. O iei mai în serios decât el.

Aşa că Femtowave a marcat cincizeci la sută în acel schimb de replici. Avea perfectă dreptate că soţul ei era mult mai supărat decât fiul lor. (De fapt, Bremsstrahlung a suportat consecinţele a doua zi, în Fotoliul de Vise, pentru

---

4 Femto-undă: a 0,000000000000001-a parte dintr-o undă. (n.tr.)

că era încă nervos. Acest lucru îl făcuse să-şi lase mintea să se îndrepte spre copilul uman care se dădea mare, când ar fi trebuit să rămână golită de orice gânduri – ceea ce nu trebuia în niciun caz. Însemna că Bremsstrahlung emitea mai multă iritare remanentă decât ar fi trebuit să-şi permită – în fond, însuşi scopul specialiştilor în Fotolii de Vise, ca el, era acela de a nu simţi nimic, fiind receptivi doar la senzaţiile care le parveneau prin Fotoliu.)

Totuşi, cealaltă presupunere a lui Femtowave era greşită: Sneezy n-a uitat incidentul.

Poate că nu şi-l amintea corect. Ceea ce-i rămăsese în minte nu era doar faptul că fiinţele omeneşti se băteau într-adevăr uneori, ci şi că luptele lor nu se desfăşurau numai cu acei pumni grosolani sau cu picioarele la fel de grosolane. Puteau lovi pe cineva doar adresându-i un epitet.

Iar am greşit? Ar fi trebuit să încep prin a explica scopul Roţii de Supraveghere?

Mă rog, mai bine mai târziu decât niciodată. Să ne întoarcem din drum pentru a lămuri şi chestiunea asta.

Când primul Heechee care nu-şi putea controla propriul destin (se numea Căpitanul) l-a întâlnit pe primul om care putea s-o facă (se numea Robinette Broadhead, fiindcă eram eu însumi), copilul Heechee numit Sternutator se afla pe acea navă în stand-by din nucleu, împreună cu părinţii lui. Îi era dor de casă – care „casă“ era un orăşel liniştit, cu vreo opt-zece milioane de locuitori, pe o planetă din sistemul unei mici stele portocalii-gălbui, în marea gaură neagră care constituia nucleul galaxiei. Încă de la trei ani, Sneezy ştia ce însemna asta. Ştia că motivul pentru care familia lui se afla pe navă era acela că putea veni o vreme când trebuia ca toţi se renunţe la orice şi să treacă prin

bariera Schwarzschild, spre stelele din exterior.

Nu se aştepta să i se întâmple chiar lui, desigur. Nimeni nu se aşteaptă vreodată la aşa ceva. Apoi, când el şi familia lui au fost repartizaţi pe Roata de Supraveghere, Sneezy a descoperit ce însemna *adevăratul* dor de casă.

Scopul Roţii era simplu.

Era un loc unde să se instaleze Fotolii de Vise.

Fotoliul de Vise era o invenţie Heechee peste care dăduserăm înainte de a fi întâlnit vreodată un Heechee viu. Le foloseau (printre altele) ca să ţină evidenţa planetelor unde era posibil să evolueze cândva forme de viaţă inteligentă, dar încă nu începuseră s-o facă, la fel ca pe planeta noastră, în urmă cu câteva sute de mii de ani, când Heechee-ii veniseră pentru ultima oară pe Pământ.

Semnalele „de vis“ nu erau vise. În esenţă, erau emoţii. Un Heechee (sau un om) încapsulat în Fotoliul de Vise, cu reţeaua lui de antene metalice sclipitoare, putea să simtă ceea ce simţeau alţii – chiar şi când aceştia se aflau la mare distanţă. La „mare distanţă“ în termeni planetari, cel puţin. Nu funcţionau în niciun mod util, sub aspect galactic. Motivul era acela că semnalele Fotoliilor de Vise se transmiteau, din nefericire, prin câmpuri electromagnetice simple. Erau limitate de viteza luminii şi se supuneau legii pătratelor inverse, aşa că gama efectivă a Fotoliilor de Vise se reducea la ordinul miliardelor de kilometri, neputând străbate trilioanele de trilioane care despărţeau dintre stele.

Sarcina lui Bremsstrahlung şi a celorlalţi operatori din Fotoliile de Vise, atât umani, cât şi Heechee, era aceea de a fi ochii şi urechile Roţii. Aveau misiunea de a monitoriza cel mai important obiect din cosmologia Heechee şi din cea umană, kugelblitz-ul suspendat în afara haloului galactic. În galaxie nu exista niciun punct aflat destul de aproape

pentru aşa ceva. Prin urmare, Roata fusese construită şi plasată în poziţie la doar şase unităţi astronomice de kugelblitz, plutind singuratică în spaţiul intergalactic apropiat.

Toată lumea era de acord că se procedase în modul cel mai rezonabil. Adevărat, în eventualitatea că până la urmă transpira totuşi ceva prin kugelblitz, iar supraveghetorii primeau în sfârşit semnalele de care se temeau, acest lucru avea să se întâmple cam la vreo patruzeci de minute după eveniment, fiindcă atâta dura ca semnalele să străbată, cu viteza luminii, o distanţă de şase ori cât cea de la Pământ la Soare (asta însemnând şase unităţi astronomice, fraiere!).

Mai exista şi un *piculeţ* de incertitudine privind şansa ca Fotoliile de Vise să recepţioneze cât de cât ceva, într-o asemenea eventualitate.

La urma urmei, susţineau unii, modelul Fotoliilor de Vise folosit iniţial de Heechee nu avea nici cea mai mică sensibilitate faţă de, să zicem, inteligenţele depozitate în maşini ca propriul meu Albert Einstein. Numai după ce persoane ca Essie le-au modificat s-au putut ocupa şi de o astfel de activitate. Ce motiv am fi avut să credem că puteau detecta semnăturile complet necunoscute ale Asasinilor, în esenţă teoretici?

În ceea ce priveşte a doua problemă, însă, nu aveau ce face.

Cât despre prima, cum în kugelblitz nu se întâmplase nimic, aproape sigur, de milioane de ani, o diferenţă de trei sferturi de oră, în plus sau în minus, nu părea să conteze cu nimic.

A doua zi dimineaţă, Sneezy a fost trezit de vocea din perete a robotului casnic, care spunea în limba Heechee:

— Zi de Exerciţiu, Sternutator, Zi de Exerciţiu!

Deşteptarea pentru Ziua de Exerciţiu!

A tot repetat mesajul până când Sneezy s-a strecurat afară din îmbrăţişarea caldă a hamacului său ca o pungă, după care a adăugat, mai blând:

— Zi de Exerciţiu, Sternutator, dar e doar un Exerciţiu Clasa a II-a. Nu vei avea şcoală.

Pentru Sneezy, acesta era un exemplu de veste proastă remediată! Îşi agăţă capsula între picioarele slăbănoage şi trase pe el restul de haine, după care îl apelă pe Harold – căci nu se certau tot timpul – care-şi ungea dinţii.

— Mergem să vedem cum vine nava? îi propuse el.

Ştergându-se la ochi, Harold căscă şi răspunse:

— Pe curu’ tău ăla micu’, Dopey. Ne vedem în zece minute, la colţul şcolii.

Întrucât era Zi de Exerciţiu, ba chiar de Exerciţiu Clasa a II-a, ambii părinţi ai lui Sneezy se duseseră deja la posturi, lăsând casa şi copilul în grija robotului. Acesta îl rugă pe Sneezy să mănânce ceva la micul dejun („În dimineaţa asta, nu!“ – dar îl lăsă să-i facă un sendviş pe care să-l înfulece pe fugă) şi-l îndemnă să facă o baie de aer (dar tocmai făcuse una, cu o seară înainte, şi nici chiar tatăl lui nu era atât de strict în privinţa igienei personale). Sneezy închise uşa apartamentului, retezând insistenţele robotului casnic, şi străbătu grăbit coridoarele tăcute ale Roţii, spre şcoală.

Când Harold nu făcea pe şeful, iar Sneezy nu cădea în bosumflarea resentimentelor, erau prieteni.

Nu mersese aşa chiar de la început. Harold era aproape primul om pe care-l văzuse Sneezy în viaţa lui, iar Sneezy era categoric primul Heechee întâlnit de Harold. Fiecare era oripilat de înfăţişarea celuilalt. În ochii lui Sneezy, Harold era gras, buhăit, monstruos de umflat – cam ca un cadavru care a stat în apă vreo săptămână, poate. Pentru Harold,

Sneezy arăta şi mai rău.

Lucrul cu care seamănă cel mai mult un Heechee este o fiinţă umană care a murit în deşert şi s-a uscat până la piele şi tendoane. Sneezy avea braţe şi picioare ca ale unui om, dar pe ele nu exista nicio fărâmă de carne. Şi desigur, mai avea şi *capsula* aia ciudată – ca să nu mai vorbim despre mirosul slab de amoniac care se simte tot timpul în jurul unui Heechee.

Aşa că, la început, prietenia lor nu fusese instinctivă. Pe de altă parte, nu prea aveau încotro. În toată Roata de Supraveghere erau mai puţin de cincizeci de copii, iar două treimi dintre aceştia învăţau la alte şcoli, răspândite pe circumferinţă. Aşa că posibilităţile de a-şi alege tovarăşii de joacă erau limitate. Desigur, bebeluşii, cei până la şase ani şi mai mici, nu intrau la socoteală. Adolescenţii aproape adulţi contau mult, fără îndoială – atât Harold, cât şi Sneezy ar fi fost încântaţi să obţină permisiunea de a umbla cu oricare dintre aceştia, dar nici ei, desigur, nu voiau să-şi piardă vremea cu nişte *puşti.*

S-ar fi putut duce într-unul dintre celelalte sectoare. Chiar şi Sneezy, care avea doar opt ani, o făcuse de multe ori, singur sau cu colegii de clasă. Dar nici în sectoarele celelalte nu se găseau decât duplicate ale lucrurilor dintr-al lor, iar copiii de acolo erau străini.

Nicio regulă nu-l oprea pe Sneezy să umble aproape pe oriunde voia, însoţit sau nu – cel puţin, dacă nu punea la socoteală boxele interzise de pe perimetrul exterior, unde erau folosite mereu Fotoliile de Vise. Nu existau zone periculoase, unde Sneezy n-ar fi avut voie să se joace. În imensa Roată de Supraveghere erau anumite locuri unde se descărcau pe neanunţate cantităţi de energie cu adevărat primejdioase – pentru exploziile de semnalizare, reglarea rotaţiei, comutarea masei – dar în rest nu exista niciun

consum energetic care să nu fie monitorizat permanent de impecabilele inteligenţe artificiale şi, destul de des, şi de inteligenţele depozitate ale morţilor, oameni şi Heechee deopotrivă. Şi, desigur, *oamenii* nu prezentau niciun pericol. Pe Roată nu existau răpitori sau violatori. Nu erau puţuri neacoperite unde să cazi, nici păduri în care să te rătăceşti. Pe ici, pe colo, se mai găsea câte-o dumbravă cu copaci, desigur, dar niciuna din mijlocul căreia chiar şi un copil de opt ani să nu poată găsi ieşirea. Dacă vreunul se rătăcea fie şi doar pentru o clipă, nu trebuia decât să întrebe cel mai apropiat aparat care era drumul, şi era îndrumat imediat. Mai bine zis, aşa putea face un copil uman. Un Heechee ca Sneezy nici măcar nu trebuia să găsească vreun robot, fiindcă putea foarte uşor să-i întrebe pe Străbunii din capsulă.

Pe scurt, Roata de Supraveghere era atât de sigură, încât majoritatea copiilor, ba chiar şi unii dintre adulţii care lucrau acolo, uitau uneori ce pericol suprem aveau de prevenit.

Prin urmare, trebuia să li se reamintească. Chiar şi pentru copii se organizau Exerciţii frecvente – mai ales pentru copii, căci dacă (şi când) supraveghetorii din Fotoliile de Vise descopereau ceea ce aşteptau, aşa cum sigur avea să se întâmple într-o zi, copiii urmau să fie nevoiţi să-şi poarte singuri de grijă. Atunci, niciun adult nu mai putea să-i îngrijească. Până şi roboţii aveau să fie ocupaţi, cu programele comutate instantaneu pe analiză, comunicare şi înmagazinare de date. Copiii trebuia să-şi găsească ascunzători potrivite – de fapt, să nu stea-n drum – şi să rămână acolo până li se spunea că puteau să iasă din nou.

Existau precedente în acest sens. La jumătatea secolului XX, elevii de şcoală din America şi Uniunea Sovietică

fuseseră nevoiţi să înveţe să se arunce sub bănci, pe burtă, cu mâinile la ceafă, tremurând de frică – dacă nu reuşeau, le spuneau profesorii, bombele nucleare aveau să facă din ei cartofi prăjiţi. Pentru copiii de pe Roata de Supraveghere, miza era mult mai mare. Nu numai propriile lor vieţi puteau să se piardă. Dacă provocau probleme, riscau să se piardă efectiv totul.

Aşa că, ori de câte ori avea loc câte un Exerciţiu, şi ei tremurau de frică.

Cel puţin, aşa se întâmpla de obicei. Din când în când, însă, se organiza şi câte un Exerciţiu de Clasa a II-a.

„Clasa a II-a“ însemna că trebuia să se ia măsuri preventive de rutină, fiindcă sosea o navă de aprovizionare. Exerciţiile de Clasa a II-a nu erau deloc înspăimântătoare – cel puţin dacă nu te gândeai până la capăt la ceea ce presupuneau. (Dacă te gândeai, era înfricoşător să-ţi dai seama că Roata de Supraveghere trebuia să-şi înceteze toate activităţile normale, chiar în timp ce Supraveghetorii liberi se grăbeau spre Fotoliile de Vise suplimentare, ca să se asigure că nu apărea vreun lucru nedorit sub paravanul acelui lucru foarte dorit: nava de aprovizionare.)

În zilele în care soseau nave de aprovizionare nu se ţineau cursuri. Nu se lucra nicăieri pe Roată (cu excepţia Fotoliilor de Vise), fiindcă toată lumea era prea ocupată cu acostarea. Familiile care-şi terminaseră stagiul şi erau gata să fie permutate îşi făceau bagajele şi se adunau în port ca să vadă când apărea nava care avea să le ducă înapoi spre aglomeraţia de stele caldă şi îmbietoare a galaxiei. Şi toţi ceilalţi se pregăteau să supervizeze descărcarea proviziilor şi debarcarea noului personal.

Când ajunse la colţul şcolii, Sneezy îşi mâncase deja sendvişul, iar Harold îl aştepta.

— Ai întârziat, Dopey! se răsti băiatul uman.

— Încă n-au dat semnalul de apariţie, replică Sneezy, aşa că n-am întârziat la nimic.

— Nu mă contrazice! Numai picii fac asta. Haide.

Harold o luă înainte. Considera că acesta era dreptul lui. Nu era doar mai mare decât Sneezy (cel puţin, în timp personal, deşi de fapt, în termenii ceasului uriaş, în continuă expansiune, al universului, Sneezy se născuse cu câteva săptămâni înaintea stră-străbunicului lui Harold), dar ca masă îl depăşea pe Sneezy de trei ori, cu cele patruzeci de kilograme ale lui faţă de trupul mai mic, scheletic, de numai cincisprezece kilograme, al băiatului Heechee. Harold Wroczek era un copil înalt, cu păr spălăcit şi ochi de culoarea afinelor – dar nu cu mult mai înalt decât Sneezy, ai cărui semeni erau cu toţii emaciaţi şi deşiraţi, după standardele omeneşti.

Spre nemulţumirea lui Harold, cealaltă privinţă în care Sneezy îl depăşea era forţa fizică. Sub pielea aceea uscată, parcă tăbăcită, de Heechee, se aflau tendoane şi muşchi puternici. Deşi Harold încerca să urce scara manuală spre nivelurile docurilor mai repede decât Sneezy, micul Heechee îl urma cu uşurinţă. Îl întrecu şi ajunse în capul treptelor înaintea lui, aşa că Harold îl avertiză, gâfâind:

— Ai grijă, Dopey. Nu sta-n calea chestiilor de pe-aici!

Sneezy nu se deranjă să-i răspundă. Nici chiar un copil aflat doar de doi ani pe Roată n-ar fi fost atât de prost încât să piardă o asemenea ocazie. Navele soseau doar de patru-cinci ori într-un an standard. Şi nu stăteau mult. Nu aveau curaj, şi nimeni nu îndrăznea să le reţină.

Aşa că, imediat ce băieţii ajunseră în spaţiul imens, fusiform, al Portului 2, se traseră cât mai aproape de perete, evitând transportoarele grăbite şi adulţii care se adunau să vadă sosirea navei.

Toate docurile de acostare, inclusiv Portul 2, se aflau în

interiorul Roţii. Carcasa exterioară era transparentă în acea zonă, dar prin ea încă nu se vedea nimic altceva decât curba interioară a Roţii, cu celelalte două docuri, identice cu cel în care se aflau ei, dar goale, ca doi ochi orbi ce-i priveau.

— Nu văd nava, se plânse Harold.

Sneezy nu-i răspunse. N-ar fi putut să-i spună decât că, evident, n-avea cum s-o vadă, de vreme ce nava încă se mai apropia cu o viteză mai mare decât cea a luminii, dar Harold îi explicase destul de des că detesta obiceiul prostesc al Heechee-ilor de a da răspunsuri cunoscute de toată lumea la întrebări care de fapt nu solicitau niciun răspuns.

Traficul spre Roată era aproape unidirecţional, cu excepţia oamenilor. Contingentele umane şi Heechee erau trimise înapoi când li se încheia stagiul de serviciu, de obicei cam după echivalentul a trei ani tereştri standard. Atunci, se întorceau în galaxie şi la casele lor, indiferent unde se aflau acestea. Majoritatea se duceau pe Pământ, vreo câţiva pe Lumea lui Peggy, iar alţii, spre habitaturi. (Chiar şi Heechee-ii mergeau de obicei pe câte o planetă sau într-un loc omenesc, nu la domiciliile lor din nucleu, din cauza dilatării temporale şi, mai ales, pentru că era prea multă nevoie de ei, într-o calitate sau alta, prin zonele exterioare.) Proviziile, însă, nu erau transportate niciodată înapoi. Maşinăriile, instrumentele, piesele, materialele recreative, echipamentele medicale, alimentele – toate acestea rămâneau pe loc. Când materialele erau consumate, se stricau sau se demodau (ori când alimentele treceau prin organismele locuitorilor Roţii, devenind excremente), erau reciclate sau pur şi simplu reţinute ca masă suplimentară pentru Roată. Masa suplimentară era foarte utilă. Cu cât Roata de Supraveghere avea o masă

mai mare, cu atât mai puţin o afectau mişcările din interiorul ei şi, în consecinţă, trebuia să se consume mai puţină energie pentru a-i menţine rotaţia corectă.

Astfel, în timp ce nava se apropia, transportoarele pentru încărcătură aveau foarte puţine de făcut, cu excepţia stivuirii bagajelor personalului care pleca. Iar acelea nu erau prea multe deoarece aveau să se comute doar opt familii.

Răsună un acord melodios: nava intrase în spaţiul normal.

Căpitanul portului, care stătea în picioare la pupitrul lui cu ecrane şi comenzi, citi datele şi strigă:

— Luminile!

Nu era un ordin, ci doar un gest de bunăvoinţă pentru spectatori, ca să ştie ce se întâmpla. Stingerea luminilor, la fel ca aproape toate celelalte activităţi, era controlată de senzori şi programele de acostare.

Luminile din Portul 2 se stinseră. În acelaşi moment se stinseră şi toate celelalte lumini ale Roţii, vizibile prin carcasă.

Şi atunci, Sneezy putu să vadă cerul.

Nu era cine ştie ce. Stele nu se zăreau. Singurele destul de luminoase ca să se vadă din Roata de Supraveghere erau cele din propria lor galaxie şi, întâmplător, nu se uitau într-acolo. Pe direcţia lor vizuală se mai aflau şi alte galaxii, cu sutele de milioane, dar numai câteva zeci se distingeau cu ochiul liber, şi doar ca nişte mici pete palide, asemenea unor luciri de licurici.

Apoi, în timp ce Roata se învârtea încet în ciclul ei nesfârşit, ultimele licăriri dinspre vest dispărură, iar din rândurile privitorilor se înălţă un murmur.

O sclipire de lumină palidă, incoloră, greu de văzut şi dureroasă pentru ochi când o zăreau în sfârşit… după care,

dintr-odată, ca un diapozitiv proiectat fără veste pe un ecran, apăru nava de aprovizionare.

Era uriaşă, având ea însăşi forma unui fus lung de opt sute de metri. Forma arăta că, de data asta, era o navă Heechee originală, nu una dintre cele noi, construite de oameni. Sneezy simţi o emoţie deosebită. Nu avea nimic împotriva navelor de fabricaţie umană, care de obicei aveau formă de torpilă sau pur şi simplu cilindrică. Aşa cum ştia toată lumea, forma nu avea nici cea mai mică importanţă în călătoriile interstelare. La fel de bine ar fi putut să fie sfere, cuburi sau crizanteme: aspectul ţinea numai de capriciile designerilor. Majoritatea navelor de aprovizionare care vizitau Roata de Supraveghere erau fabricate de oameni şi aveau echipaje umane – şi, în general, încărcate şi cu recruţi umani, aşa că personalul non-uman de pe Roată era mereu în inferioritate numerică.

O navă Heechee ar fi putut aduce mai mulţi de-ai lor, ca să restabilească echilibrul! Aşa îşi spunea Sneezy…

Dar nu şi de data asta.

Enormul fus se stabiliză în îmbrăţişarea Roţii. Traiectoria sa de abordare urma o rotaţie ca de tirbuşon, începând să se răsucească pentru a corespunde cu învârtirea lentă a Roţii, aşa că în momentul în care capătul său atinse sasul Portului 2, erau sincronizate. Inelele se potriviră. Valvele se suprapuseră etanş. Dinspre botul navei ţâşniră cabluri, spre cabestanele Porturilor 1 şi 3, prinzându-se acolo, întinse, pentru ca nava să devină parte integrantă din structura Roţii. Comutatorii de masă din culoarele construcţiei se cutremurară şi duduiră, ajustând echilibrul roţii conform noilor parametri. Harold se clătină, gata să cadă, când podeaua li se mişcă sub picioare. Sneezy îl prinse, dar celălalt îl împinse.

— Mai bine ai grijă de tine, Dopey, îl sfătui el.

Imediat, însă, nava se stabiliză definitiv, iar din ea începură să curgă minunile.

Transportoarele fură cele dintâi care se puseră în mişcare, intrând grăbite în sasurile calei, pentru a ieşi cu lăzi, baloturi, aparate şi piese de mobilier. Cele mai multe nu puteau fi identificate imediat, dar docul de marfă se învioră dintr-odată cu mirosuri plăcute, în timp ce hamalii descărcau containere cu fructe proaspete – pere, portocale şi fragi.

— Wow! Mamăăă! Ia uite ce mai banane! strigă Harold, când un hamal coborî rampa, cu toate cele patru braţe ridicate, ţinând în fiecare câte un ciorchine de fructe necoapte. Ce-aş mai vrea să mănânc şi eu una!

— Astea nu se mănâncă până nu se fac galbene, preciză Sneezy, mândru de cunoştinţele lui despre ciudatele alimente omeneşti – aşa că se alese cu o privire încruntată de la Harold.

— Ştiu şi *eu* asta. Voiam să zic c-aş mânca una *coaptă.* Sau nişte din-alea… cum le zice…

Sneezy se aplecă spre capsula dintre picioare, ca să ceară în şoaptă ajutor, apoi se ridică din nou.

— Alea sunt căpşuni, îl lămuri el. Şi eu aş vrea.

— Căpşuni… şopti Harold.

De mult nu mai văzuse o căpşună. Majoritatea alimentelor de pe Roată erau cultivate sau fabricate la faţa locului, dar nimeni nu văzuse încă o parcelă cu căpşuni. Era destul de uşor să se prepare mâncăruri cu *aromă* de căpşuni – sau cu orice altă aromă imaginabilă, la o adică; alimentele CHOA cunoşteau variaţiuni nesfârşite. Dar prospeţimea, textura, mirosul… nu, întotdeauna existau diferenţe între CHOA şi realitate, iar principala deosebire consta în faptul că mâncarea adevărată era *delicioasă.*

Cu grijă, băieţii se furişară mai aproape de lăzile stivuite,

inspirând adânc. Între acestea şi peretele docului exista un spaţiu, în afara locului pe unde circulau transportoarele, iar cei doi se puteau ascunde acolo unde nu putea să intre niciun adult.

— Cred că asta-i zmeură, spuse Harold, privind peste grămezile de salată verde, morcovi şi roşii stacojii. Şi, ia uite, cireşe!

— Tot nişte căpşuni aş vrea mai mult, insistă cu jind Sneezy, iar un transportor, depunând cu grijă o cutie pe care scria „Instrumente – Fragil!“ se opri un moment, ca şi cum ar fi ascultat. Aşa era. Auzise. Două dintre braţele sale lungi se întinseră spre lăzile cu căpşuni, deschiseră una, scoaseră un coşuleţ cu fructe şi i-l întinseră lui Sneezy peste celelalte lăzi.

— Ei, mulţumesc! exclamă Sneezy, surprins, dar politicos.

— Cu plăcere, Sternutator, răspunse transportorul, în Heechee.

Sneezy tresări.

— A…! Te cunosc?

— Am fost instructorul tău de tai-chi, îl informă robotul. Dă-i şi lui Harold câteva.

Apoi se întoarse şi porni grăbit după următorul transport.

Un moment, Harold se strâmbă, apoi îşi schimbă atitudinea, considerând-o nedemnă – cine să fie invidios pe atenţiile acordate de o inteligenţă artificială de nivel inferior? Cei doi băieţi îşi împărţiră fructele, apucând fiecare căpşună de codiţa verde şi muşcând din ea. Erau delicioase: bine coapte, dulci ca zahărul, cu un gust la înălţimea a tot ce făgăduiau aspectul şi mirosul.

— Vin şi oamenii, imediat, anunţă Harold, mestecând încântat – şi fu surprins să-l vadă pe Sneezy oprindu-se brusc din mâncat. Ochii băiatului Heechee fixau nava.

Urmărindu-i privirea, Harold văzu că în sfârşit apărea primul pasager. Erau vreo cincisprezece-douăzeci cu totul, adulţi şi copii.

Acest moment era întotdeauna interesant, desigur. Era principalul motiv pentru care băieţii veneau acolo, ca să vadă ce prieteni sau rivali noi le aducea nava. Dar pe chipul lui Sneezy nu se citea numai curiozitate. Avea o expresie fie de ură, fie de teamă – sau de uimire, cel puţin, conchise Harold, nemulţumit ca întotdeauna că expresiile Heecheeilor erau atât de greu descifrabile pentru oameni. Nou-sosiţii păreau destul de umani – deşi, de la distanţa aceea, felul în care mergeau părea destul de ciudat.

Harold se uită din nou, şi văzu încă ceva.

Roata se mai întorsese puţin.

Acum, dincolo de silueta navei, în vidul spaţiului intergalactic, se zărea grupul petelor luminoase, de un gălbui murdar, pe care Roata avea menirea de a le supraveghea.

Desigur, lumina nu era cu adevărat galbenă la origine. Spectroscopia demonstra că peste nouăzeci la sută din radiaţiile kugelblitzului se situau în capătul violet al spectrului optic şi dincolo de acesta, dar acele frecvenţe erau periculoase pentru ochii omeneşti şi Heechee. Carcasa transparentă fusese tratată pentru a le exclude. Numai galbenul o străbătea.

Harold zâmbi satisfăcut.

— Ce-i cu tine, Dopey? întrebă el condescendent. Te-ai speriat deodată de kugelblitz?

Sneezy îl privi, clipind din ochii aceia Heechee ciudaţi, mari şi trandafirii.

— Să mă sperii de kugelblitz? Nu. Ce vrei să spui?

— Arăţi foarte comic, îi explică Harold.

— Nu sunt *comic.* Sunt *furios!* Uită-te-acolo! arătă Sneezy

cu un braţ slăbănog spre doc. Aia-i o navă Heechee! Şi toţi pasagerii poartă capsule cu Străbuni! Dar sunt *oameni* – până la ultimul!

Dacă ar fi fost un băiat Heechee, nu unul cât se poate de uman, Harold n-ar fi râs de kugelblitz.

Kugelblitz-ul nu era un subiect de râs. Kugelblitz-ul era locul unde trăia Duşmanul – fiinţele pe care Heechee-ii le numeau „Asasinii“. Şi nu făceau asta în glumă. Pentru ei, Duşmanul nu avea nimic amuzant. Heechee-ii nu râdeau de lucrurile periculoase. Dimpotrivă, fugeau de ele.

Aceasta era încă o deosebire semnificativă dintre Sneezy şi Harold. Şi apoi, mai exista şi Oniko, care era şi mai diferită.

Oniko Bakin se numărase printre nou-veniţi. Contingentul ei de înlocuitori era format din douăzeci şi doi de oameni şi niciun Heechee. Patru dintre ei erau copii, iar Oniko ajunsese la aceeaşi şcoală cu Sneezy. În prima zi când a venit la cursuri, ceilalţi elevi s-au strâns în jurul ei.

— Dar tu eşti om, a spus unul. Atunci, de ce porţi o capsulă Heechee?

— Noi purtăm aşa ceva dintotdeauna, a răspuns ea după care, politicos, i-a cerut s-o lase să fie atentă la explicaţiile robotului-profesor.

Oniko era într-adevăr umană. Mai era şi fată, cam de aceeaşi vârstă cu Sneezy. Avea pielea de o culoare măslinie deschisă. Ochii-i erau negri şi cu o membrană epicantică, iar părul, negru şi drept. Sneezy se mândrea cu faptul că o putea identifica, după aceste trăsături, ca făcând parte din subgenul omenesc numit „oriental“. Totuşi, Oniko vorbea engleza colocvială. Spre surprinderea lui Sneezy, ştia şi limba Heechee colocvială. Destui oameni vorbeau puţină Heechee, mai bine sau mai prost, dar Oniko era prima pe

care o vedea Sneezy ca stăpânind la fel de bine atât limba Facerii, cât şi limba Simţirii.

Acest lucru nu-i reducea uimirea de a vedea un copil uman care să poarte capsulă.

La ora de euritmie, în prima zi de şcoală împreună, Oniko i-a devenit parteneră pentru mişcările de întindere şi îndoire. Sneezy a putut-o privi de aproape. Deşi încă mai credea că avea o carne jalnic de fleşcăită şi o masă îngrijorător de mare, îi plăceau mirosul dulce al respiraţiei sale şi felul gingaş în care îi rostea numele: nu „Dopey“, nici chiar „Sneezy“, ci „Sternutator“, în limba Heechee. A fost dezamăgit când robotul casnic a venit s-o cheme mai devreme de la şcoală, pentru o formalitate cu părinţii ei, fiindcă ar fi vrut s-o cunoască mai bine.

În seara aceea, acasă, a încercat să-l întrebe pe tatăl lui de ce putea o fiinţă omenească să poarte capsulă.

— Foarte simplu, Sterny, răspunse obosit Bremsstrahlung. Fac parte dintr-o serie pierdută.

Bremsstrahlung era obosit fiindcă lucrase în două schimburi. Toţi supraveghetorii o făcuseră. Perioadele când se afla câte o navă într-un doc al Porţii erau considerate deosebit de vulnerabile, fiindcă era inevitabil să apară o anume dezorientare. În asemenea momente, se ocupau toate Fotoliile de Vise, şi toţi supraveghetorii făceau de gardă până la plecarea navei, când Roata era din nou în siguranţă. Pentru Bremsstrahlung, fusese un schimb foarte lung.

— O serie pierdută, îi explică el, este un grup de fiinţe umane care au zburat cu una dintre navele noastre într-o călătorie fără întoarcere. Cât despre asta, întreab-o pe mama ta; a vorbit cu echipajul navei.

— Doar câteva momente, preciză Femtowave. Speram să aflu veşti de acasă.

Bremsstrahlung o mângâie cu drag.

— Ce ştiri ar fi putut sosi, când au plecat doar la… cât a fost, trei-patru ore după noi?

Femtowave recunoscu corectitudinea observaţiei lui printr-o flexare a gâtului. Apoi spuse, amuzată:

— Bieţii de ei, încă mai erau în stare de şoc. Toţi erau Heechee. Au plecat din nucleu cu specialişti şi materiale, ca să se ducă pe Pământ, au stat puţin acolo, au încărcat provizii pentru noi, pe drum s-au mai oprit o dată ca să ia nişte oameni din seria pierdută… Cât de neclar trebuie să fi fost totul pentru ei!

— Tocmai, îi dădu dreptate Bremsstrahlung. Oricum, după ce au ajuns la artefact, oamenii n-au mai putut să plece, aşa că au rămas blocaţi acolo pentru totdeauna.

— Dacă rămâneau pentru totdeauna, zâmbi Femtowave, acum n-ar fi aici, Bremmy.

Nu zâmbea la fel ca oamenii, de vreme ce musculatura Heechee era diferită. Zâmbetul lor presupunea formarea unor noduri de muşchi sub pometii obrajilor. Carnea întinsă a feţei nu se mişca.

— Ştii ce vreau să zic, spuse soţul ei. Oricum, Sternutator, acest mic grup de nicio sută de oameni a reieşit ca fiind foarte bogat în hipersensibili.

O zisese pe un ton ponderat. Hipersensibilii erau deosebit de înzestraţi pentru a folosi Fotoliul de Vise ca să „asculte" semne ale unor inteligenţe externe – şi, desigur, Bremsstrahlung însuşi era una dintre cele mai hipersensibile fiinţe descoperite vreodată. De aceea se afla acolo.

— Va lucra şi Oniko în Fotoliul de Vise? se interesă Sneezy.

— În niciun caz! Sau, cel puţin, nu înainte de a mai creşte. Ştii că important nu e numai să poţi primi

eventualele impresiuni care sosesc. Un copil deosebit de capabil ar putea-o face, dar la fel de important este şi să te poţi abţine de a-ţi împărtăşi senzaţiile.

— E chiar mai important, îl corectă Femtowave; acum, pe obrajii ei nu se mai zăreau noduri musculare: nu avea niciun motiv să zâmbească.

— De acord, e şi mai important, îi dădu dreptate soţul ei. Cât despre eventuala hipersensibilitate a acestui copil, ei bine, n-am de unde să ştiu. Va fi testată. Probabil a şi fost, la fel ca tine, din moment ce unul dintre părinţii ei trebuie cu siguranţă să fie hipersensibil, iar caracteristica asta presupune o componentă genetică decisivă.

— Asta înseamnă că voi lucra şi eu în Fotoliul de Vise când am să mai cresc? întrebă Sneezy cu însufleţire.

— Încă nu ştim, răspunse tatăl lui. Rămase un moment pe gânduri, apoi adăugă, pe un ton grav: La drept vorbind, nu ştim nici dacă Roata va mai fi aici…

— Bremsstrahlung! strigă soţia sa. Cu lucrurile astea nu se glumeşte!

Bremsstrahlung dădu din cap, dar nu mai zise nimic. Era frânt de oboseală. Poate, îşi spuse el, tocmai de aceea nu glumise.

De fapt, cel mai bun martor al lui Sneezy în legătură cu fata umană era Oniko însăşi. A fost repartizată la şcoala lui şi, desigur, robotul le-a prezentat-o imediat celorlalţi elevi:

— Oniko s-a născut pe o Fabrică de Hrană şi n-a avut ocazia să afle prea multe despre lume. Aşadar, vă rog s-o ajutaţi cu orice puteţi.

Sneezy era dispus s-o facă, dar n-a avut prea multe ocazii. Nu era singurul copil curios pe care-l interesa Oniko, dar majoritatea celorlalţi, fiind oameni, erau mult mai îndrăzneţi decât el.

Şcoala lui Sneezy era aproape la fel ca acele şcoli roşii, cu o singură sală de clasă, din antichitatea americană. Şi ea avea tot o singură încăpere, deşi acolo nu lucra doar un singur profesor – sau, nu tocmai. Fiecare elev era în mare parte instruit individual, având propria sa baterie personalizată, cu programe pedagogice. Robotul şcolar era o unitate mobilă. Se deplasa prin clasă la nevoie, mai mult ca să menţină disciplina şi să se asigure că niciun elev nu continua să-şi mănânce gustarea când ar fi trebuit să facă analize gramaticale. De predat, nu preda. În acest scop, fiecare elev avea propriul său loc de studiu individual.

Când termina de numărat capetele şi de aflat motivele absenţelor, robotul umbla prin clasă, ca să se asigure că nu existau mâini nespălate şi simptome de boală – iar celor mai mici elevi le strângea centurile care-i ţineau în locurile de studiu. Nu mai vorbim de însoţirea lor la toaletă când era nevoie, nici de celelalte funcţii necesare pentru acei câţiva copii care încă erau foarte mici.

Pentru asemenea activităţi, robotul şcolar era perfect adaptat. Chiar şi ca aspect arăta liniştitor. Avea faţă. Când purta echipamentul normal de şcoală, semăna cu o bătrânică într-un sarafan fără formă. Îmbrăcămintea era de natură cosmetică, desigur – la fel ca şi faţa zâmbitoare, şi toate atributele sale fizice căci, atunci când şcoala nu era în sesiune, robotul se ocupa cu alte activităţi şi lua înfăţişări diferite. Şi, evident, când era nevoie de mai mult ajutor – când trebuia să fie supravegheaţi copiii la ora de gimnastică sau dacă se ivea vreo problemă deosebită – robotul şcolar coopta din rezerva Roţii toate inteligenţele artificiale necesare.

Subconştient, Sneezy observase că robotul se învârtea în jurul lui Oniko în cea mai mare parte a timpului, dar era prea ocupat să demonstreze convingător că, potrivit teoriei

numerelor, 53 era congruent cu 1421 la bază 6, ca să le dea prea multă atenţie. Nu că teoria numerelor i s-ar fi părut dificilă – nici vorbă de aşa ceva. La fel ca toţi copiii Heechee, asimilase majoritatea principiilor cam în aceeaşi perioadă în care învăţase să citească. Pentru Sneezy, provocarea matematicii consta în sistemul uman de numărare, atât de prostesc – cu bază 10, imaginaţi-vă! Consemnarea poziţională, care plasa cele două cifre în ordine inversă, făcea ca numărul să fie complet greşit.

— Ora de gimnastică! ciripi vesel robotul şcolar, iar Sneezy descoperi de ce-i dădea atâta atenţie lui Oniko Bakin.

Toate programele de studiu individual se delogară. Centurile celor mici se desprinseră. Copiii se ridicară, se întinseră şi, râzând şi împingându-se, ieşiră buluc în zona sigură de lângă şcoală. Cu excepţia lui Oniko. Fata rămase în urmă.

La început, Sneezy nu observă, fiindcă era ocupat, la fel ca toţi ceilalţi copii, cu viguroasele tracţiuni, împingeri, îndoiri şi apăsări muşchi-pe-muşchi pe care toţi le aveau de făcut de douăzeci de ori pe zi. Această activitate era obligatorie în toată Roata, şi nu numai pentru copii. Gravitaţia redusă a Roţii de Supraveghere era enervantă. Nu-i încuraja pe copii să-şi dezvolte o musculatură puternică, nici pe adulţi să şi-o menţină. În orice sens practic, atâta vreme cât locuiau pe Roată, aşa ceva nu conta, fiindcă la ce să aibă nevoie de muşchi acolo un om sau un Heechee?

Dar nimeni nu rămânea pe Roată la nesfârşit, şi după ce reveneau în gravitaţia normală, regretau că Roata le slăbise atât de mult puterile.

Sneezy, fiind un Heechee, era mai metodic şi hotărât în exerciţiile sale decât majoritatea elevilor umani. Termină

mai devreme şi privi în jur. Când văzu că Oniko nu se afla la locul de joacă, se uită în clasă. Rămăsese acolo. Fata era legată într-un soi de carcasă articulată de metal, mulată după forma trupului. Un exoschelet! Iar aparatul se mişca, se răsucea şi se îndoia, cu ea înăuntru.

— Aha, înţelese imediat Sneezy, te obişnuieşti cu gravitaţia.

Oniko deschise ochii şi-l privi drept în faţă, fără să-i răspundă. Gâfâia, cu răsuflarea tăiată. Heechee-ii nu pot descifra expresiile omeneşti mai bine decât le pot înţelege oamenii pe ale lor, dar Sneezy putu să-i vadă efortul întipărit pe faţă şi sudoarea de pe frunte.

— E bine că faci asta, spuse el, după care se gândi că ar fi trebuit să se poarte cu tact. Te deranjează prezenţa mea aici? o întrebă, căci fata era într-adevăr răsucită şi contorsionată în nişte poziţii cu totul neobişnuite.

— Nu, gâfâi ea.

Nehotărât, Sneezy rămase pe loc. Uitându-se mai atent, văzu că Oniko nu făcea numai exerciţii fizice.

Avea înfipt în vena braţului un ac de perfuzie, care-i introducea încet un fluid în sânge. Fata îi văzu privirea şi reuşi să spună:

— Mă recalcifiez. Ca să am oasele mai rezistente.

— Da, desigur, răspunse Sneezy încurajator. Cred că habitatul tău nu avea o gravitaţie de suprafaţă prea puternică, nu? Dar asta îţi va fi de folos, sunt sigur. Stătu un moment pe gânduri, după care spuse cu compasiune:

— Cred că încă nu poţi face exerciţiile reale, Oniko.

Fata trase adânc aer în piept.

— Nu încă, îi dădu ea dreptate. Dar am să le fac!

Când sosi următoarea semivacanţă, Sneezy şi Harold aveau de gând să viziteze pâlcul de cocotieri. Oniko se afla

chiar lângă uşa clasei şi, pradă unui impuls de moment, Sneezy îi spuse:

— Ne ducem să luăm nişte nuci de cocos. Vrei să vii şi tu cu noi?

Din spatele lui, Harold scoase un mormăit de nemulţumire, dar Sneezy nu-i dădu nicio atenţie. Oniko îşi ţuguie buzele, gândindu-se la invitaţia primită. Cu o postură şi o atitudine aproape adulte, răspunse:

— Da, mulţumesc foarte mult. Mi-ar face plăcere.

— Sigur, interveni Harold, dar masa...? Am adus de mâncare doar pentru mine.

— Eu am mâncat deja, răspunse fata, bătându-se cu palma peste ghiozdan. Oricum, azi aveam de gând să explorez Roata. Cred că e foarte interesantă.

Harold era de-a dreptul indignat.

— Interesantă! Ascultă, puştoaico, nu e doar „interesantă“. Este cel mai important lucru din tot universul. E singurul care ţine în siguranţă întreaga specie umană – şi pe cea Heechee! adăugă el, gândindu-se mai bine. Adică, dacă n-am sta de pază clipă de clipă, cine ştie ce s-ar putea întâmpla!

— Sigur că da, răspunse politicoasă Oniko. Ştiu că sarcina noastră este aceea de a monitoriza kugelblitz-ul. De-asta ne aflăm cu toţii aici, fără îndoială.

Îi aruncă lui Harold o privire aproape maternă.

— Părinţii mei sunt supraveghetori, continuă ea pe acel ton de autodesconsideraţie care de fapt denotă mândrie, la fel ca şi unchiul meu Tashi. Acolo de unde vin eu, aproape toată lumea se pricepe foarte bine la aşa ceva. Probabil că şi eu am să reuşesc, când voi fi mare.

Dacă exista un lucru pe care Harold nu-l suporta, era ca la condescendenţă să i se răspundă tot cu condescendenţă. Se încruntă.

— Ne ducem să luăm nucile alea de cocos, întrebă el, sau ne-ntindem aici la vorbă toată ziua? Hai să mergem odată!

Şi se întoarse, luând-o înainte. Pe chip i se citea că, personal, n-avusese niciun chef s-o invite pe puştoaica asta nouă şi ciudată care purta capsulă, şi nu se aştepta să iasă nimic bun.

În câteva momente, reieşi că s-ar fi putut să aibă dreptate.

Crângul de cocotieri nu era departe de şcoală, în geometria curbă a Roţii. De fapt, se afla chiar „deasupra“ şcolii. La câteva zeci de metri distanţă, la întretăierea a două coridoare, exista un ascensor cu lanţ, dar copiii rareori îşi pierdeau vremea cu asemenea lucruri, în gravitaţia redusă din Roată. Harold deschise o uşă care dădea în puţul vertical cu scară manuală aflat chiar lângă şcoală, şi o luă în sus, dispărând; Sneezy dădu din cap spre Oniko, încurajator. Fata, însă, ezita.

— Cred că încă nu pot să urc pe-aici, spuse ea.

— Normal! se auzi remarca dispreţuitoare a lui Harold, de deasupra.

— Nicio problemă, se grăbi Sneezy să răspundă, stânjenit de propria lui nechibzuinţă. O să luăm liftul! strigă el în susul puţului şi plecă, fără să mai aştepte răspunsul lui Harold.

Îl aflară totuşi, când ieşiră cu grijă din ascensorul cu lanţ şi-l găsiră pe Harold aşteptându-i.

— O, *Doamne,* zise acesta, dacă nici scara nu poate s-o urce, cum o să se cocoaţe-n copac?

— Am să mă urc eu şi pentru ea, replică Sneezy. Ia-o înainte.

Nepăsător, Harold se întoarse să-şi aleagă cocotierul cel mai bun.

Începu să se caţere, folosindu-şi mâinile şi picioarele, agil

ca o maimuţă. Cocotierii erau înalţi de vreo doisprezece metri până la coroană, dar, în gravitaţia scăzută a Roţii, unui copil îndemânatic nu-i era deloc greu să se urce. Harold, mândru de muşchii pe care şi-i cultiva cu religiozitate, alesese în mod firesc pomul cel mai înalt şi mai rodnic, iar Oniko îl privi cu oarecare teamă.

— Stai puţin mai încolo, îi recomandă Sneezy, în caz că scapă vreuna.

— N-o să scap naibii niciuna! se răsti Harold de sus, în timp ce tăia coada unei nuci.

— Chiar şi aşa, continuă Sneezy, nu cred că te-ar lovi prea tare, dar…

— Dar, crezi c-am să mă sparg, îl întrerupse Oniko, cu demnitate. Nu-ţi face griji pentru mine. O să stau aici şi o să mă uit.

Sneezy aruncă o privire în jur şi alese un copac mai scund, cu fructe mai puţine, dar, după cum i se părea, mai mari.

— Avem voie să luăm doar câte două de fiecare, îi explică el, altfel paznicul o să ne raporteze. Vin imediat.

Şi o tuli în susul trunchiului, şi mai repede decât Harold, după care începu să aleagă dintre fructele verzi, triunghiulare. Cu atenţie, aruncă trei nuci de cocos la câţiva metri distanţă de Oniko, iar după ce coborî, o văzu studiindu-le surprinsă.

— Dar astea nu sunt nuci de cocos! exclamă ea. Am văzut fotografii. Nucile de cocos sunt maro, păroase şi tari.

— Alea sunt înăuntrul substanţei verzi, îi explică Sneezy. Ia-o pe aia mare. Bate în ea cu degetele, ca să te asiguri că e coaptă…

Fata, însă, nu ştia s-o facă nici pe asta. Sneezy ciocăni nuca în locul ei şi i-o întinse. Oniko o luă, cântărind-o în mână gânditoare.

Deşi pe Roată nu era foarte greu, fructul avea aceeaşi masă ca în oricare alt loc din univers, şi părea cam dificil de penetrat.

— Cum îi scoatem învelişul verde? vru ea să ştie.

— Zi-i să mi-o dea mie, Dopey, ordonă din spatele lor Harold, care-şi aruncase deja jos cele două nuci ale lui; o înhăţă şi, din două lovituri scurte de cuţit, îi tăie capătul cu coada şi i-o înapoie lui Oniko. Bea, îi porunci el. E bună.

Fata o privi cu suspiciune, apoi se uită la Sneezy, care dădu din cap a încurajare. Ezitând, o apropie de buze. Gustă şi se strâmbă. Îşi plimbă limba prin gură, explorând aroma sucului de cocos. Apoi, încercă o sorbitură mai mare şi anunţă surprinsă:

— Da, într-adevăr, e bună!

— Mai târziu, o să le desfacem ca să ajungem la miez, spuse Sneezy, ocupându-se de propria lui nucă de cocos. Poate ar fi bine să ne luăm gustarea acum: sucul e foarte bun de băut cu sendvişurile.

Dar, deşi familia lui Sneezy adoptase obiceiul omenesc de a mânca sendvişuri, a lui Oniko n-o făcuse. Scoase din geantă nişte cocoloaşe mici, învelite în hârtii multicolore. În cea roşie se afla o prună murată. În cea aurie, o bucată de ceva maro şi tare despre care spuse că era peşte, deşi nici Sneezy şi nici Harold nu aveau chef să-l guste pentru a se convinge. Nici pe Oniko n-o interesa oul răscopt peste măsură al lui Harold şi nici sendvişurile cu şuncă pe care Sneezy îşi convinsese tatăl să-l lase să le ia cu el. Pentru Sneezy, şunca era o aventură suficientă; abia în ultimul an începuse să accepte mâncărurile omeneşti – cel puţin, în forma aproximativă sub care le preparau sintetizatoarele Roţii.

— Dar ar trebui să le încercaţi pe astea, insistă Oniko.

— Mulţumesc, nu, refuză Sneezy.

Mai puţin diplomat, Harold imită sunetul vomei.

— Eu am gustat din ale voastre, sublinie fata. Nucile de cocos, de exemplu, sunt foarte bune.

Mai sorbi o dată, cu poftă, şi constată că nuca se golise. În tăcere, Sneezy mai desfăcu una şi i-o întinse.

— Cred, adăugă ea pe un ton meditativ, că atunci când o să mă fac mare şi o să mă întorc pe Pământ, am să-mi cumpăr o insulă unde cresc din-astea, iar atunci mă voi putea căţăra şi eu în copaci.

Cei doi băieţi o priviră cu ochi mari. Erau aproape la fel de uimiţi, deşi din motive diferite. Harold, fiindcă îl impresionase profund averea pe care fata o menţionase atât de firesc – să-şi cumpere o insulă? Să se întoarcă pe Pământ? Trebuia să fii foarte bogat ca să te gândeşti la asemenea lucruri! Iar pe Sneezy îl stupefia pur şi simplu însuşi conceptul de a avea pământ.

— Mi s-a vorbit despre asemenea insule frumoase, continuă Oniko. Există una numită Tahiti, despre care se spune că e foarte drăguţă. Sau, poate una care să fie mai aproape de insulele Japoniei, ca să-mi pot vizita rudele pe care nu le-am cunoscut niciodată.

— Ai rude în Japonia, pe Pământ? întrebă Harold, dintr-odată cuprins de respect; făcea parte dintr-o familie de urmaşi ai primilor colonişti de pe Lumea lui Peggy, astfel că Pământul era aproape un mit pentru el. Dar credeam că te-ai născut pe un artefact Heechee.

— Aşa e, şi părinţii mei la fel, înaintea mea, confirmă Oniko, luând încă o înghiţitură din sucul nucii de cocos, şi începu să repete din nou povestea pe care o spusese de-atâtea ori. Dar tatăl tatălui meu, Aritsune Bakin, s-a căsătorit în templul cel mare de la Nara. Apoi, şi-a luat mireasa la Poartă şi au pornit să-şi caute norocul. Tatăl tatălui *lui* fusese prospector al Porţii, dar a fost rănit grav şi

a trebuit să rămână pe asteroid. Avea ceva bani, iar când a murit, tatăl tatălui meu a plătit cu ei călătoria, pentru el şi soţia lui. Au făcut doar un singur drum. După prima plecare, au descoperit că destinaţia lor era artefactul. Acolo se găseau optsprezece nave Heechee mari, pe care nimeni nu le putea face să zboare, iar a lor nu mai răspundea la comenzi.

— Asta s-a întâmplat pentru ca informaţiile de pe artefact să rămână secrete până la momentul stabilit, interveni Sneezy, cam jenat. Auzise deja destul de multe critici la adresa felului în care procedau Heechee-ii cu navele şi staţiile lor abandonate.

— Da, desigur, spuse Oniko pe un ton înţelegător. În acelaşi loc au mai sosit încă şase nave ale Porţii şi toate s-au blocat acolo, bineînţeles. Erau patru Treiuri, un Unu şi încă un Cinci, ca al bunicului meu, aşa că în total s-au adunat douăzeci şi trei de prospectori dintre primii. Noroc că printre ei erau şi opt femei la vârsta la care puteau avea copii, astfel încât colonia a supravieţuit. Când în sfârşit am fost…

Pentru prima oară de la începutul povestirii, ezită.

— Când aţi fost salvaţi? completă Harold.

— N-am fost *salvaţi.* Nu ne pierduserăm, eram doar reţinuţi. Aşa că, atunci când am fost în fond *vizitaţi* din nou, abia acum patru ani, populaţia artefactului ajunsese la optzeci şi cinci de oameni. Pe-atunci, eu eram mică, desigur. Unii dintre noi s-au dus direct pe Pământ, sau în alte locuri, dar datorită vârstei mele, părinţii mei au rămas pe loc, pentru ca eu să-mi pot începe pregătirea pentru locurile cu gravitaţie îngrozitoare.

— Ţi se pare că aici e cine ştie ce gravitaţie! pufni Harold. Mamăăă! Stai numai să vezi cum e pe Lumea lui Peggy! Sau pe Pământ!

— Am să văd, declară Oniko cu fermitate.

— Sigur c-ai să vezi, zise sceptic Harold. Şi cu banii ăia ce s-a mai întâmplat?

— Desigur, s-a aplicat vechiul regulament al Porţii, explică Oniko. Prospectorii şi urmaşii lor puteau să câştige prime şi drepturi. Conform regulilor, valoarea artefactului şi a conţinutului său era estimată la două miliarde, opt sute de milioane şi nu ştiu câţi dolari, împărţiţi la numărul prospectorilor care ajunseseră acolo vii, adică douăzeci şi trei.

— I-auzi! exclamă Harold, cu ochii holbaţi, făcând calculele în minte.

— Evident, adăugă Oniko pe un ton de scuză, părinţii mei sunt singurii descendenţi a patru din primii douăzeci şi trei, aşa că eu am să moştenesc toate cele patru părţi – cam o şesime din total – dacă vor muri fără să aibă şi alţi copii… aşa cum sper, încheie ea.

— Phiii…

Harold nu-şi mai găsea cuvintele. Până şi Sneezy era impresionat, deşi nu de banii pe care-i avea fetiţa aceea – viciul avariţiei le era străin Heecheeilor. O admira, însă, pentru modul lucid şi competent în care-şi spusese povestea.

— Serios, urmă ea, era foarte frumos acolo, când veneau oameni noi. Atâtea experienţe interesante! Atâtea lucruri despre care să vorbim! Nu că n-ar fi fost plăcut şi înainte… vai, dar ce se întâmplă? se opri ea alarmată, privind în jur.

Începuse să se întunece. Luminile de deasupra scădeau cu repeziciune, înlocuite de o lucire roşie, mult mai slabă. Peste câteva clipe, în pâlcul de cocotieri se făcu întuneric – destul de întuneric pentru ca arborii, care evoluaseră prosperând în ritmul circadian al climatelor tropicale terestre, să aibă perioada normală de odihnă înainte ca

luminile să se aprindă din nou şi să reînceapă fotosinteza.

— Asta se întâmplă pentru ca pomii să nu se îmbolnăvească, îi explică Sneezy lui Oniko. Dar luminile roşii rămân aprinse, ca să vedem pe unde mergem. Pe copaci nu-i deranjează, adăugă el, întorcând privirea în altă parte.

Ceea ce spusese nu era adevărat, dar nici complet fals. În grupul dens şi compact de stele din nucleul Heechee, rareori existau perioade fără lumină solară mai slabă sau mai puternică pe suprafaţa unei planete, întunericul nu era tocmai înspăimântător, dar tot rămânea cel puţin inconfortabil.

— Ne povesteai despre locul de unde vii tu… reluă el.

— A, da, Sternutator. Era atât de frumos! Cred că până şi prospectorii iniţiali ajunseseră să-l îndrăgească, deşi sigur că ar fi vrut să-şi poată revedea familiile. Dar cantitatea de hrană şi de apă erau suficiente, şi erau multe de făcut. Aveam numeroase cărţi Heechee, şi peste o sută de Străbuni Heechee cu care să stăm de vorbă. Ei ne-au învăţat cum să folosim capsulele, încheie Oniko mândră, arătându-le-o pe a ei.

Sneezy întinse un deget s-o atingă şi simţi freamătul cald al prezenţei dinăuntru.

— Străbunul tău pare foarte cumsecade, comentă el.

— Mulţumesc, răspunse fata, cu gravitate.

— Dar, continuă Sneezy, capsula ta e mult mai mică decât a mea.

— A, da. Ştii, noi nu avem nevoie de microunde. Le ţinem numai pentru Străbuni. Tatăl meu spune că a avut mult de învăţat de la Heechee – după ce le-am învăţat limba, bineînţeles.

— Mulţumesc, replică Sneezy.

Nu era sigur pentru ce anume-i mulţumea, dar i se părea

o atitudine politicoasă.

Harold, însă, n-avea chef de politeţuri.

— Ce-am învăţat noi de la Heechee, zise el, a fost să fim laşi. Iar chestia asta n-am vrut s-o învăţăm, şi gata!

Sneezy îşi simţi muşchii umerilor încordându-se. Stările emotive ale Heecheeilor nu erau similare cu cele omeneşti, dar chiar şi un Heechee putea fi nemulţumit. Spuse cu glas nesigur:

— Nu vreau să mă faci laş, Harold.

Încăpăţânat, Harold răspunse:

— A, nu la tine m-am referit, Dopey, dar ştii la fel de bine ca mine ce-au făcut Heechee-ii. Au fugit pur şi simplu şi s-au ascuns.

— Nici Dopey nu vreau să-mi mai spui.

Harold sări în picioare.

— Şi ce-ai să-mi faci? se strâmbă el.

Sneezy se ridică la rândul său, mai încet, mirat de propria-i atitudine. Încă se mai simţea stânjenit în pâlcul de cocotieri întunecat, dar şi din alte motive începea să tremure.

— Am să-ţi spun că nu e bine să-mi zici aşa. Nimeni altcineva n-o mai face.

— Nimeni nu te cunoaşte la fel de bine ca mine, nu se lăsă Harold.

Sneezy observă că celălalt băiat se simţea jignit într-un fel – nu-i trecu prin minte să folosească termenul „invidie". Harold îşi ţinea antebraţele ridicate, cu pumnii strânşi; ia te uită, se minună Sneezy, părea dornic să se *bată.*

Poate că ar fi făcut-o. Şi poate că Sneezy ar fi ripostat. De obicei, Heechee-ii nu practicau violenţa între ei, dar Sneezy era foarte tânăr, mai puţin civilizat decât avea să devină peste încă vreo zece ani.

Ceea ce-l opri nu avea nimic de-a face cu civilizaţia. Era

Oniko. Fata scoase un icnet, privi cu repulsie nuca de cocos pe care o ţinea în mână, şi o aruncă brusc.

— O, *Doamne...* îngăimă ea cu voce gâtuită şi începu să vomite.

Când cei doi băieţi o aduseră în clasă, robotul şcolar, care printre altele avea şi funcţii medicale, le reproşă sever că o lăsaseră pe biata fată să bea atât de mult din sucul cu care nu era obişnuită. Ca pedeapsă, îi puse s-o conducă la apartamentul ei şi să stea cu ea acolo până la întoarcerea unuia dintre părinţi.

Astfel, atât Harold, cât şi Sneezy întârziară la cină.

— Hai mai repede – ce, nu poţi? se plânse Harold, urmându-l pe Sneezy în jos prin puţ. Am să primesc o mamă de bătaie!

Sneezy se grăbea deja din răsputeri, mutându-şi mâinile de pe o treaptă pe alta, în lungul cablului descendent. Nu se temea de lovituri. Nici unul dintre părinţii lui n-ar fi dat într-un copil, dar era nerăbdător să ajungă la ei. Avea multe întrebări să le pună. Şi le formula în minte, pe când străbăteau grăbiţi culoarul lung care ducea la intersecţia unde locuiau amândoi, Sneezy la dreapta, iar Harold la stânga.

Apoi, se opriră brusc. Sneezy scoase un şuierat surprins, iar Harold mormăi:

— Of, *căca-m-aş!*

Auziseră amândoi ţipătul metalic-electronic pătrunzător care părea să penetreze craniul până-n creier. Ca să se asigure că mesajul fusese recepţionat, luminile din plafon pâlpâiră de trei ori, la intervale regulate, şi toate vocile lucrătorilor se activară în acelaşi timp:

— Exerciţiu! strigă spre băieţi cel mai apropiat. Imediat, pe poziţii! Goliţi-vă minţile! Nu vă mai mişcaţi! Are loc un *Exerciţiu!*

Aş vrea să cunosc un mod mai potrivit de a le vorbi oamenilor-de-carne.

Aş vrea să pot povesti despre Sneezy, Oniko şi Roată aşa cum le-am cunoscut. Nu vreau să spun că am fost în contact direct cu ei. N-am fost; nu mă aflam acolo. Dar e ca şi cum aş fi fost, fiindcă tot ceea ce s-a întâmplat pe Roată, precum şi în oricare alt loc din galaxie, s-a înregistrat undeva în spaţiul gigabitic, fiind astfel la dispoziţia celor care nu s-au disipat. La fel ca mine.

Astfel, într-un anumit sens, *eram* acolo. (Sau, mai bine zis, „eram“ acolo.) Dar, în timp ce accesam acea bază de date anume, mai făceam încă patruzeci şi unu de alte lucruri, unele dintre ele interesante, unele importante, unele doar puţin mai mult decât scormoneli prin dorurile şi tristeţile din capul meu – lucru pe care se pare că-l fac tot timpul. Nu ştiu cum să exprim toate astea.

Nu vreau să zic că nu eram atent la povestea copiilor. Eram. Mă impresionau. Există ceva nemărginit de înduioşător, pentru mine în orice caz, la curajul lor.

Nu mă refer la curajul fizic, care constă în bătăi cu pumnii şi epitete, ca atunci când Sneezy îl înfrunta pe Harold, deşi era şi acela un comportament de-a dreptul vitejesc (dacă nu chiar sociopat) pentru un băiat Heechee. Vorbesc despre felul în care un copil poate face faţă unui pericol real, poate chiar irezistibil şi de neînvins. E zadarnic şi fără speranţă, şi-ţi frânge inima, la fel ca un pisoi de două săptămâni care miorlăie sfidător spre un pitbull dezlănţuit. Mă doboară.

Albert nu e întotdeauna îngăduitor cu sentimentele mele faţă de copii. Uneori, îmi spune că probabil Essie şi cu mine ar fi trebuit să avem şi noi copii, iar atunci poate că nu i-aş mai fi idealizat aşa. O fi având şi el dreptate... Dar, indiferent de ceea ce-aş fi făcut sau n-aş fi făcut eu, simt

totuşi acest val brusc de lichefiere în jurul inimii (sau, mă rog, în jurul analogiei unei inimi reale ca aceea pe care am avut-o cândva, şi acum n-o mai am), când văd nişte copii făcând ceea ce e firesc să facă în faţa unei spaime copleşitoare.

De fapt, nici Harold şi nici Sneezy n-au fost atât de speriaţi la început. Un Exerciţiu era un Exerciţiu. Mai avuseseră parte de Exerciţii destule şi înainte. Se trânteau pe jos în locul unde se aflau. Închideau ochii. Şi aşteptau.

Acesta nu era un Exerciţiu de Clasa a II-a, ca la sosirea unei nave. Era o alarmă completă, de genul celor care au loc în momente arbitrare, şi trebuia să se desfăşoare perfect. Imediat ce semnalul de avertizare înceta, în toată Roata se lăsa liniştea. Lucrătorii care nu aveau nimic de făcut treceau pe stand-by şi rămâneau încremeniţi. Luminile scădeau până aproape de zero, doar atât cât să se distingă obiectele. Senzorii inerţiali care monitorizau mişcarea Roţii îşi stabilizau comutatorii de masă şi se opreau; se opreau şi cablurile verticale de transport, şi toate maşinile şi inteligenţele non-organice în esenţă (sau care nu mai erau organice) de pe Roată.

Sneezy şi Harold ieşiră şi ei din funcţiune – cel puţin, atât cât o pot face nişte copii activi. Printre cursurile necesare pentru fiecare copil din şcolile Roţii figura şi practicarea procedurii pe care unii oameni obişnuiau s-o numească „satori“, adică golirea minţii de orice gânduri. O stăpâneau destul de bine. Ghemuit în poziţie fetală lângă Harold, care zăcea într-o poziţie similară, Sneezy îşi alungă totul din minte, în afara stării ca o ceaţă cenuşiu-aurie, nici-prea-caldă-nici-prea-rece, nici-întunecată-nici-luminoasă, a abandonului de sine.

Sau, aproape.

Desigur, la satori nu se poate atinge niciodată

perfecţiunea. Orice încercare de a fi perfect este o imperfecţiune în sine. Prin ceaţa din mintea lui Sneezy se frământau gânduri. Întrebări. Întrebări despre Oniko, pe care băiatul încă mai voia să le pună părinţilor lui. Întrebări despre acel Exerciţiu – dacă nu cumva, prin cine ştie ce întâmplare cumplită, nici nu mai era un Exerciţiu, ci realitate.

Simţea sub obraz puntea Roţii moartă. Niciun zumzet al pompelor de aer, niciun murmur al motoarelor pentru cabluri. Niciun glas. Niciun pas sau alt zgomot al cuiva care să se mişte. Niciun duduit sau huruit neregulat şi mulţumitor de la comutatorii de masă care sincronizau mişcarea Roţii.

Sneezy aştepta. În timp ce întrebările încercau să i se formuleze în minte, se delimita de ele, lăsându-le să se destrame, doar pe jumătate formate – până când una singură începu să se repete insistent:

De ce dura atât de mult acel Exerciţiu?

Până la urmă, trecu aproape o oră până când cel mai apropiat curăţitor se îndreptă la loc, dintr-odată. Îşi orientă senzorul spre cei doi băieţi şi spuse:

— Exerciţiul s-a terminat. Acum vă puteţi ridica.

Nu aveau nevoie să li se spună, desigur. Încă dinainte de a se auzi cuvintele curăţitorului, Roata se trezise din nou la viaţă. Luminile se aprinseseră. Vuietele, bufniturile şi trepidaţiile îndepărtate indicau că toate maşinăriile de întreţinere reintrau în funcţiune. Harold sări în picioare, zâmbind.

— Cred că taică-meu a trebuit să intre în tură! exclamă el, bucuros – ideea fiind: „Aşa că nu-şi va aminti c-am întârziat.“

— Şi al meu, răspunse Sneezy. Apoi, venindu-i o idee: Şi probabil că şi părinţii lui Oniko s-au dus, aşa că, poate…

— Aşa că poate au trebuit oricum s-o lase singură, completă Harold, dând din cap. Şi-atunci, ce rost ar mai avea să stăm acolo? Tâmpiţii! adăugă el, cu o lovitură de picior spre curăţitorii care treceau pe lângă ei. Ne vedem mâine.

— Desigur, răspunse politicos Sneezy şi se grăbi spre casă.

Aşa cum se aşteptase, nici unul dintre părinţii lui nu era acolo. Robotul casnic îi spuse că tatăl lui fusese chemat la Fotoliile de Vise, iar pe mama sa Exerciţiul o prinsese departe, în sectorul trei al Roţii. Acum, amândoi erau în drum spre casă.

Tatăl ajunse primul, arătând din nou obosit.

— Unde-i maică-ta? îl întrebă el.

Robotul casnic îi răspunse în locul lui Sneezy:

— Femtowave a fost reţinută de o mică problemă: unul dintre circuitele de întreţinere a reintrat în funcţiune cam greoi, după Exerciţiu. Să pregătesc eu cina?

— Sigur că da, mormăi Bremsstrahlung, obosit şi nervos. Ce-i asta, Sternutator? De ce nu i-ai spus bucătarului să înceapă până acum? Şi-n plus, adăugă el, amintindu-şi, de ce n-ai fost aici acum două ore?

— I-a fost rău lui Oniko, replică Sneezy.

Bremsstrahlung făcu o pauză, cu punga de memorie pe jumătate desprinsă, în drum spre baia cu aer.

— Şi acum trebuie să-ţi baţi capul şi cu asta? Ce, eşti robot medical?

Sneezy îi povesti cele întâmplate cu sucul nucilor de cocos.

— A trebuit s-o ducem acasă. Eu am vrut să plec, tată, îl asigură el, dar roboţii casnici ne-au spus să stăm cu ea, iar Străbunul ei a fost de acord.

Ironic, Bremsstrahlung repetă:

— Străbunul *ei?*

— Nu, sigur că n-am vrut să spun *cu adevărat* al ei, tată, dar îşi duce Străbunul în capsulă. Se numeşte Ophiolite – Străbunul, vreau să zic.

— Pentru o fiinţă umană, remarcă aprobator tatăl său, această Oniko se pare că are o inteligenţă ieşită din comun. M-am întrebat şi eu de ce nu poartă mai mulţi oameni pungi de memorie. Desigur, nu au nevoie de radiaţii, la fel ca noi, dar capsulele sunt totuşi utile în multe alte privinţe.

— Da, dar ea are un Străbun într-a ei.

Oricât ar fi fost de obosit, Bremsstrahlung era un tată bun. Se aşeză pe o furcă, punându-şi capsula lângă el, pentru a-i explica fiului său cum stăteau lucrurile.

— Trebuie să reţii, Sternutator, că dacă un grup de Străbuni au fost involuntar lăsaţi pe loc în timpul Mutării, aceştia trebuie să se fi simţit foarte singuri. Desigur, se vor fi ataşat de primele fiinţe inteligente care au apărut acolo, chiar dacă erau umane.

— Da, dar eu încă nu am un Străbun în capsulă, obiectă Sneezy.

— Copiii nu au Străbuni în capsulele lor, îl lămuri Bremsstrahlung. Chiar şi printre adulţi sunt destui care nu au, fiindcă Străbunii sunt foarte ocupaţi cu treburi importante, dar când o să te faci mare…

— Da, nu se lăsă Sneezy, dar ea *are.*

Cu un geamăt, Bremsstrahlung se ridică. Agăţându-şi cu grijă punga de memorie lângă uşa băii, îl rugă:

— Mai târziu, fiule, te rog! Sunt foarte obosit.

Pe Sneezy nu-l anima numai simpla curiozitate intelectuală. Nu era vorba nici măcar de invidia unui copil faţă de altul, cu o jucărie mai de soi. Erau la mijloc întrebări de o natură aproape morală, dacă nu chiar religioasă.

Atât Heechee-ii, cât şi oamenii învăţaseră cum să-şi suplimenteze creierele cu inteligenţe depozitate în maşini, dar procedau în moduri diferite. Fiinţele omeneşti o luaseră pe calea calculatoarelor, a computerelor şi a servomecanismelor, ajungând până la suplele şi enormele reţele gigabitice care cultivau inteligenţe artificiale ca Albert Einstein (şi, dacă tot veni vorba, ca mine). Heechee-ii nu elaboraseră niciodată inteligenţă artificială. Nu avuseseră nevoie, învăţaseră de timpuriu cum să depoziteze minţile morţilor sub formă tehnologică. Puţini Heechee mureau cu adevărat pentru totdeauna. Majoritatea deveneau Străbuni Străvechi.

Un astronom uman care dorea să calculeze elementele orbitale ale planetelor unui sistem dublu-stelar supunea în mod firesc problema unei facilităţi de calcul. Un Heechee folosea o baterie de Străbuni. La nivel practic, ambele sisteme funcţionau la fel de bine.

Dar nu era numai o chestiune de natură practică. Oamenii nu-şi venerau computerele. Străbunii Străvechi Heechee, în schimb, meritau – şi pretindeau – un soi de respect.

În timp ce Bremsstrahlung era încă în baie, intră pe uşă mama lui Sneezy. Îi ascultă întrebările şi spuse, frecându-şi ceafa:

— După cină, Sterny, bine? Pe tatăl tău îl extenuează schimburile suplimentare în Fotoliul de Vise. Şi apoi, desigur, mai e şi îngrijorat.

Sneezy rămase cu gura căscată. Îngrijorat? Obosit, da, se aşteptase la asta. Era preţul plătit de orice supraveghetor, după ce stătea în Fotoliul de Vise ore întregi, încercând să perceapă o prezenţă din spaţiu, mereu cu teama că s-ar fi putut ca într-o zi să reuşească – cum avea să i se întâmple cuiva, fără îndoială, cu consecinţe pe care nimeni nu putea

să le anticipeze.

Dar... *îngrijorat?*

Când bucătarul puse în sfârşit cina pe masă şi părinţii lui se refăcură, simţindu-se aproape relaxaţi, Bremsstrahlung spuse cu gravitate:

— N-a fost un Exerciţiu planificat, Sternutator. Doi supraveghetori din schimb au avut impresia că au detectat ceva, aşa că s-a dat alarma de urgenţă.

Îşi undui pielea de pe antebraţe, echivalentul unei ridicări din umeri.

— Nu e deloc sigur ce-au simţit. Nu era clar, nici puternic, dar sunt supraveghetori buni. Desigur, a trebuit să fie oprite toate activităţile.

Sneezy se întrerupse din mâncat, cu cuţitul la jumătatea distanţei spre gură. Tatăl său se grăbi să adauge:

— Dar eu nu am simţit nimic când am intrat în tură. Sunt sigur de asta. Şi nici ceilalţi n-au simţit nimic.

— Au mai fost şi în trecut alarme false, interveni cu speranţă Femtowave.

— Categoric. De-asta suntem atât de mulţi: ca să ne asigurăm că asemenea alarme sunt false. S-ar putea să mai treacă încă un milion de ani până când Asasinii vor ieşi la iveală. Cine poate şti?

Bremsstrahlung îşi termină repede masa, apoi se rezemă de spătar.

— Şi acum, Sternutator, ce vrei să ne întrebi despre prietena ta umană, Oniko?

Încet, Sneezy îşi dădu ochii peste cap. O, da, avea un milion de întrebări, dar gândul că *se putea* să fi fost un semn real al apariţiei Asasinilor i le alungase pe toate din cap. Alarmă falsă, în regulă, dar cum putea fi sigur un supraveghetor că o alarmă era falsă?

Acestea, însă, erau întrebări la care se vedea clar că tatăl

lui nu voia să răspundă. Sneezy îşi căută prin minte şi regăsi unul dintre subiectele care-l tulburau.

— Tată? Nu e vorba numai de capsulă. Oniko are atât de mulţi „bani“… De ce sunt atât de „bogaţi“?

Folosea termenii englezeşti, căci deşi vorbeau în Heechee, cultura lor nu conţinea asemenea concepte.

Bremsstrahlung ridică din umerii săi laţi şi vânjoşi – ceea ce, în limbajul corporal Heechee, reprezintă o încruntare.

— Fiinţe omeneşti, răspunse el, ca şi cum asta ar fi explicat totul.

Nici pomeneală.

— Da, tată, insistă Sneezy, dar nu toate fiinţele omeneşti au atâta „avere“.

— Nu, sigur că n-au, confirmă tatăl său. Întâmplător, aceste persoane anume au intrat în posesia unor dispozitive Heechee. Ceva din „proprietatea“ noastră, Sterny. Nici măcar nu le-au căutat. Le-au descoperit pur şi simplu accidental şi, conform practicilor omeneşti, acest lucru le-a conferit „proprietatea“ asupra lor, pe care apoi au comercializat-o pe „bani“.

Femtowave interveni, pe un ton împăciuitor:

— Din câte ştiau ei, dispozitivele fuseseră abandonate, bineînţeles.

Ţâţâi din limbă spre bucătar, care strânse ustensilele folosite şi le servi „desertul“. Nu era plăcintă sau îngheţată, ci doar un sortiment de viţe ca nişte funii, pe care Heechee-ii le mâncau ca să le clătească cerul gurii şi să le ungă dinţii cu antiseptic, după masă.

— Conceptul de „bani“ nu e lipsit de virtuţile lui, adăugă Femtowave, de vreme ce funcţionează ca un fel de servomecanism pentru stabilirea priorităţilor în societate.

Bremsstrahlung îşi scoase o fibră dintre dinţi şi replică indignat:

— Propui cumva ca şi Heechee-ii să adopte acelaşi sistem?

— Nu, nu, Bremmy! Totuşi, e interesant…

— Interesant! gemu el. Eu aş zice mai degrabă prostesc! La ce folosesc „banii“? Nu avem toate cele necesare şi fără ei?

— N-avem la fel de multe ca Oniko, preciză Sneezy, cu jind.

Bremsstrahlung îşi puse pe masă cuţitul, aruncându-i fiului său o privire deznădăjduită. Când vorbi, însă, i se adresă soţiei lui.

— Acum vezi? întrebă el. Vezi ce se întâmplă cu fiul nostru, aici? Mâine, poimâine, ai să-l auzi că vrea o „alocaţie“. Iar noi suntem mai bătrâni şi mai înţelepţi decât ei – să te-apuce „plânsul“ şi mai multe nu! adăugă el, folosind maşinal expresia englezească, de vreme ce Heechee-ii nu plângeau. Cum de-am ajuns în situaţia de a ne adapta propriile *noastre* obiceiuri după ale *lor?*

Frankie se uită de la soţul ei la Sneezy. Amândoi erau supăraţi – băiatul, cu siguranţă, mai mult fiindcă şi Bremsstrahlung se supărase; în cazul acestuia din urmă, motivele erau mai serioase.

— Bremmy dragă, spuse ea cu răbdare, ce rost are să ne facem griji cu asemenea lucruri? Ştiam ce avea să se întâmple dacă-l expuneam pe fiul nostru valorilor omeneşti; am discutat despre asta înainte de a pleca din nucleu.

— Da, vreo cinci minute, în total, replică posomorât soţul ei.

— Doar cinci minute am avut la dispoziţie.

Femtowave se apleacă să şoptească ceva spre capsulă. Docilă, aceasta făcu robotul casnic să rearanjeze imaginile de pe pereţii camerei. Plăcutele arabescuri monocrome dispărură şi-i înconjură fresca nostalgică a locurilor de

acasă cu pavilioanele şi terasele care dădeau spre golfuri şi coline maiestuoase.

— Sneezy nu va uita, spuse ea pe un ton liniştitor.

— Zău că n-am să uit, tată, îl asigură băiatul, cu glas tremurător.

— Nu... Nu, sigur că n-ai să uiţi... încuviinţă abătut Bremsstrahlung.

Îşi terminară în tăcere buruiana-de-desert. Apoi, când robotul casnic eliberă masa, intrară pentru o vreme în comuniune cu Străbunii, lăsându-i pe bătrânii cei obosiţi să vorbească, să se plângă, să dea sfaturi. Era un obicei tipic Heechee. Treptat, Bremsstrahlung se calmă. Pe la ora de culcare a lui Sneezy, se simţea restabilit de-a binelea.

— Acuma dormi, fiul meu, îi spuse el cu afecţiune.

— Da, tată, răspunse Sneezy. Şi, imediat: Tată...?

— Ce mai e?

— Trebuie să dorm mereu într-un cocon? Nu pot avea şi eu un pat adevărat, cu perne şi pături?

Tatăl său îl privi nedumerit, înainte ca pe chip să-i apară o expresie indignată.

— Un „pat“...? începu el, dar Femtowave se grăbi să împiedice explozia:

— Gata, Sternutator, te rog, o vorbă să nu mai aud! Du-te!

Lezat, Sneezy se duse în camera lui, să privească ostil coconul şi căptuşeala sa densă şi moale. Era *jenant* să doarmă în aşa ceva, când toţi ceilalţi băieţi aveau paturi. Se urcă înăuntru, închise coconul deasupra lui şi se întoarse de vreo zece-douăsprezece ori de pe o parte pe alta, pentru a face căptuşeala să se aranjeze cât mai comod, după care adormi.

În camera cealaltă, părinţii lui îşi pregăteau hamacurile, ca să se culce şi ei. Bremsstrahlung tăcea, cu tendoanele

abdomenului unduindu-i-se a nemulţumire. La vederea lor, Femtowave schimbă iar decoraţiunile murale. Acum, pe toţi pereţii apăru un fond negru cu doar câteva obiecte vizibile. Într-o parte era uriaşa întindere de puncte luminoase a galaxiei. În cealaltă, norul de obiecte ceţoase, de culoarea sulfului, pentru care se aflau acolo.

— Nu-ţi dai seama, dragul meu? spuse ea. Nimic din toate astea nu contează, în comparaţie cu scopul măreţ pe care-l slujim. Nu trebuie să uităm niciodată de ce ai noştri s-au mutat în nucleu la început – şi de ce acum am ieşit din nou.

Bremsstrahlung privi amărât masa tulbure ca fumul.

— Unele lucruri contează, totuşi, replică el cu încăpăţânare. Cinstea contează întotdeauna!

Cu blândeţe, soţia sa îi răspunse:

— Da, Bremmy, cinstea contează întotdeauna. Dar, în comparaţie cu Asasinii, nu prea mai are importanţă.

Pentru moment, n-ar mai fi multe de spus despre copii. Au avut o viaţă interesantă şi fericită, pe Roată – pentru o vreme.

Fiind cam de aceeaşi vârstă, toţi trei petreceau mult timp împreună. Făceau lucruri interesante. Au explorat plămânii Roţii, unde peste reziduurile din sistemul de canalizare creşteau viţe încâlcite şi pline de frunze, absorbind bioxidul de carbon pe care-l emanau atât trupurile omeneşti, cât şi cele Heechee. Au vizitat atelierele unde se putea repara absolut orice, de la o jucărie, până la fiecare navă spaţială din mica flotă a Roţii – acolo lucra Femtowave, care le-a arătat cu plăcere totul. Au intrat ei înşişi în nave, suspendate în sfârcurile lor de andocare ca nişte căţelandri care sug. S-au uitat în biblioteca Roţii, cu zecile de milioane de datevantaie indexate şi catalogate. Pe rafturile de-acolo

se aflau toate povestirile pe care le spuseseră vreodată oamenii, toate amintirile Străbunilor Heechee, toate dicţionarele, compilaţiile şi textele ambelor neamuri – sau, mă rog, nici pe departe *toate,* dar oricum suficiente ca să-i copleşească pe Sneezy, Harold şi Oniko. Au vizitat grădina zoologică, unde pisicile, vacile, maimuţele şi diverse animale sălbatice şi domestice pământene şi Heechee păşteau sau stăteau agăţate de bare ori se odihneau, cu botul pe labe, privindu-i pe copiii care se uitau la ele. Erau reprezentate doar câteva zeci de organisme, dar pentru majoritatea copiilor acestea erau singurele fiinţe non-conştiente pe care le văzuseră vreodată.

Au vizitat până şi Fotoliile de Vise.

Copiii nu aveau voie acolo decât rareori, dar tatăl lui Sneezy a garantat că vor fi cuminţi. Aşa că, într-o zi, când Bremsstrahlung avea câteva ore libere, li s-a permis să privească amplasamentele de la o distanţă sigură.

A fost o experienţă fascinantă. Fotoliile erau dispuse în grupuri de câte patru, la distanţe de vreo trei sute de metri, pe tot perimetrul extern al Roţii. Fiecare cvartet se afla într-un mic balon cristalin, făcut dintr-o substanţă transparentă nu numai faţă de lumină, ci şi în raport cu orice altă formă de radiaţii electromagnetice. Era oare necesar acest lucru? Nimeni n-ai fi putut spune cu certitudine, dar era posibil să fie util – orice lucru care putea face mai sigură sarcina supraveghetorilor merita să fie încercat, chiar dacă şansele de a avea importanţă erau infime.

Aşa cum era normal când nu avea loc niciun Exerciţiu, era ocupat doar câte un singur Fotoliu din fiecare grup.

— Ţineţi-vă de mâini, îi instrui Bremsstrahlung, şi-o să puteţi veni puţin mai aproape.

Prudenţi, copiii se apropiară tiptil până la un metru de supraveghetorul de serviciu, o femeie umană dintr-un alt

sector, care stătea cu ochii închişi şi urechile astupate. Părea că doarme, în timp ce se uitau la ea prin interstiţiile reţelei sclipitoare de antene metalice care o înconjurau. Iar dedesubtul lor – „dedesubt“, conform geometriei Roţii care se învârtea încet – puteau să vadă spaţiul însuşi, inclusiv cocoloşul mâlos şi îndepărtat al kugelblitz-ului. Atent, concentrat, Sneezy strânse involuntar mâna lui Oniko într-a lui. Atingerea cărnii omeneşti – atât de moale, de grasă, de *unsuroasă* – nu-i mai inspira repulsie. Ba chiar, îi cam plăcea s-o ţină de mână. Ceea ce-l surprindea era faptul că şi ei părea să-i placă să se ţină de mână cu el, din moment ce Harold nu pierduse ocazia de a-l înştiinţa că, pentru o fiinţă omenească, senzaţia cărnii Heechee, fierbinte, dură şi viermuitoare, era la fel de dezgustătoare. Poate că Oniko n-o considera aşa. Sau poate că era pur şi simplu prea politicoasă ca s-o arate.

După ce se uitară pe săturate, Bremsstrahlung îi conduse înapoi în spaţiul public al Roţii. Apoi, reveni să se pregătească pentru intrarea în schimb. La întoarcerea spre casă, copiii discutară surescitaţi despre tot ceea ce văzuseră, întrerupându-se numai ca să lase să treacă o clasă de micuţi care se duceau pentru prima oară la acvariu.

Acvariul nu era doar un fel de muzeu. O mare parte din dieta Heechee era formată din alimente marine, la fel ca regimul omenesc. Multe dintre animalele aflate acolo aveau să ajungă pe masa cuiva, mai devreme sau mai târziu. Sneezy, Harold şi Oniko îi urmară pe copiii cei mici, îngăduitori faţă de sporovăială lor, amuzaţi de felul în care reacţionau la vederea ciudaţilor şerpi marini, cu gură mare, care le plăceau atât de mult Heecheeilor, sau faţă de sepia destinată farfuriilor omeneşti. Una dintre sepii stătea lângă geamul acvariului şi, când un copil de trei ani se apropie de

ea, îşi schimbă culoarea din albă în pătată şi expulză un jet de cerneală, în timp ce o zbughea de-acolo. Copilul tresări, cu un mic ţipăt de surprindere. Harold râse. Oniko râse şi ea. Iar după un moment râse şi Sneezy, deşi râsul Heechee, desigur, nu arăta şi nu suna la fel ca rictusul şi hohotele omeneşti.

— Ce prostuţ, comentă Oniko, cu tandreţe maternă. Ţin minte prima dată când…

Nu apucă să termine.

Brusc, se auzi un ţiuit de avertizare din toate părţile, iar luminile începură să se stingă şi să se aprindă alternativ.

— Exerciţiu! Exerciţiu! strigau roboţii şcolari.

În timp ce toţi se trânteau în acelaşi timp la podea, Harold reuşi să-l întrebe grăbit pe cel mai apropiat robot:

— De ce avem acum un Exerciţiu?

— Nicio mişcare! Goleşte-ţi mintea! ordonă maşina, dar apoi se înduplecă pentru un moment. E doar de Clasa a II-a. Se apropie o navă neprogramată – şi acum, pe poziţie!

Aşa că se conformară cu toţii, chiar şi prichindeii. Lui Sneezy, însă, îi era greu să-şi golească mintea, fiindcă îl muncea o întrebare. Da, sigur, când sosea o navă avea loc întotdeauna un Exerciţiu de Clasa a II-a, acest lucru nu era înspăimântător… dar nu mai auzise în viaţa lui de o navă care să vină neprogramată.

Iar nava asta era de la JAWS.

Când Exerciţiul luă sfârşit şi Sneezy ajunse în casa părinţilor lui, nava neprogramată era asigurată şi tăcută, dar asta nu schimba cu nimic faptul că se afla acolo – iar zvonurile se răspândiseră ca focul.

Bremsstrahlung le confirmă.

— Da, Sternutator, spuse el îngrijorat, trebuie să pleci. Toţi copiii trebuie să plece. Roata este evacuată de toate

persoanele care nu sunt adulte, fiindcă nu ne putem asuma riscul ca un copil să iradieze în momentul nepotrivit.

— Sunt al doilea din clasă la satori, tată!

— Sigur că da! Dar Serviciul de Supraveghere Comună a Asasinilor a ordonat să te duci şi tu cu ceilalţi. Te rog, fiul meu. Nu putem face nimic.

— Vor avea mare grijă de tine, adăugă Femtowave, deşi vocea-i era şi mai răguşită de îngrijorare decât a soţului ei.

— Dar unde-o să mă duc? insistă Sneezy pe un ton rugător.

Părinţii lui se uitară unul la altul.

— Într-un loc potrivit, răspunse mama lui în cele din urmă. Încă nu ştim unde anume. Voi, copiii, veniţi cu toţii din locuri diferite, şi nu cred c-or să vă poată duce pe fiecare la el acasă, de la început. Dar sincer îţi spun, Sterny, veţi fi îngrijiţi bine. Şi e doar pentru un timp, până trece alarma asta falsă. În curând ai să te întorci la noi.

— Sper să fie aşa, murmură tatăl lui.

Şi n-a avut timp, n-a avut deloc timp pentru vizite de rămas-bun la grădina zoologică, la păduricea de cocotieri sau în oricare alt loc – doar o sesiune scurtă la şcoală, pentru ca fiecare să-şi poată lua lucrurile şi să-i spună la revedere robotului şcolar.

În ziua aceea, robotul n-a putut menţine ordinea. Nici măcar n-a încercat. Se ocupa doar de fiecare elev în parte, luându-şi bun-rămas, asigurându-se că dulapurile erau golite, în timp ce toţi ceilalţi copii turuiau emoţionaţi, cu nerăbdare şi teamă. Nici unul dintre ei nu ştia încă unde plecau. Harold, desigur, se ruga să ajungă acasă la el.

Sneezy asculta cu nostalgie. Se întrebă dacă nu cumva îl invidia pe Harold. Oare Lumea lui Peggy arăta într-adevăr aşa cum o descria el? Era vară tot timpul? Şi nu se făcea

deloc şcoală? Şi milioane de hectare cu fructe sălbatice şi căpşuni pe care să le culeagă mereu, în fiecare zi?

— Dar e un drum foarte lung, spunea Harold. Pariez că va trebui să schimb nava. Asta înseamnă c-o să-mi ia o lună până acasă.

— Mie mi-ar lua aproape trei luni, preciză Sneezy, abătut.

— A, păi asta-i doar din cauza tâmpitei ăleia de barieră Schwarzschild, i-o întoarse Harold, deşi n-avea niciun rost să-i explice aşa ceva unui băiat care deja o penetrase o dată. Doar nu crezi c-ai să te duci acolo, nu, Dopey? Dumnezeule mare, n-au să trimită ditamai nava doar pentru câţiva puşti Heechee. Ar fi de-a dreptul *ineficient.* N-ar face ei una ca asta!

Din punctul ăsta de vedere, Harold avea dreptate. Pe Roată nu erau atât de mulţi copii, aşa că nava cea mare, de construcţie terestră, pe care se îmbarcară, pleca spre o singură destinaţie: Pământul.

Harold era zdrobit. Oniko se temea. Sneezy… ei bine, Sneezy nici nu mai ştia ce simţea, de la o clipă la alta, fiindcă emoţia plecării, durerea despărţirii de părinţi şi îngrijorarea sâcâitoare privind cauza acelei măsuri neaşteptate şi fără precedent se luau la întrecere în mintea lui. Rezultatul era o stare de-a dreptul confuză.

Aveau la dispoziţie mai puţin de douăsprezece ore pentru îmbarcare. Asta era bine. Cu cât rămânea mai puţin timp pentru ca surescitarea să se risipească, lăsând locul temerilor şi nefericirii, cu atât avea să le fie mai uşor.

În sfârşit, intrară unul câte unul în marele vehicul interstelar, imediat după ce debarcaseră noii Supraveghetori şi echipamentele lor. Părinţii lui Oniko se aflau şi ei acolo, îmbrăţişându-şi fără cuvinte fiica. La fel erau domnul şi doamna Wroczek, iar Sneezy se uită în altă parte, politicos, când Harold începu să plângă la despărţire.

— La revedere, tată. La revedere, mamă, îi salută şi Sneezy pe ai săi.

— La revedere, dragă Sternutator, răspunse tatăl său, căutând să-şi ascundă emoţia din glas. Femtowave nici măcar nu încercă.

— Va fi un loc frumos, Sterny dragă, îi promise ea, îmbrăţişându-l. Nu vom putea primi veşti de la tine, în mod normal, fiindcă au ecranat transmisiile spre Roată, dar… o, Sterny!

Şi îl strânse cu putere. Heechee-ii nu pot plânge, dar în psihologia lor nu există nimic care să-i împiedice să resimtă despărţirile la fel de dureros ca orice fiinţă omenească.

Sneezy se întoarse.

Obiceiul sărutărilor de rămas-bun nu exista printre Heechee, dar, când urcă la bordul navei, Sneezy îşi dori ca măcar în acest caz să se fi putut face o excepţie.

3. ALBERT VORBEŞTE

Sunt Albert Einstein, sau cel puţin aşa mă numeşte Robinette Broadhead, şi cred că ar trebui să clarific unele lucruri.

Cu toate drăgălăşeniile lui din falsele începuturi, Robin încă n-a reuşit să comunice multe date pe care eu le consider esenţiale. Printre altele, cine erau Duşmanii. Voi da o mână de ajutor. Cu asta mă ocup eu: îl ajut pe Robinette Broadhead.

Dar înainte, ar trebui să vă explic propria mea situaţie.

Pentru început, eu nu sunt „adevăratul“ Albert Einstein. Einstein e mort. A murit cu ani şi ani înainte de a fi fost posibil, cel puţin pentru fiinţele omeneşti, să depoziteze o persoană sub forma unei baze de date, după ce învelişul de carne se uzează. Drept rezultat, nu avem la dispoziţie nici măcar o copie reală a acelui Albert Einstein. Cel mult, eu sunt o aproximaţie vagă a ceea ce putea să fie el dacă ar fi fost eu.

Ceea ce sunt eu de fapt este cu totul altceva decât orice reconstituire a unei fiinţe umane. În esenţă, sunt un simplu sistem de recuperare a datelor, împodobit cu câteva accente fanteziste, ca să arate mai frumos (la fel cum unii oameni obişnuiau să-şi modeleze telefonul de comunicaţii de pe noptieră sub formă de ursuleţ). Pentru a mă face mai *user-friendly,* utilizatorul meu, Robinette, a cerut să arăt şi să acţionez ca o persoană. Atunci, programatoarea mea m-a oferit pe mine. A fost bucuroasă s-o facă. Îi plăcea să-i satisfacă hatârurile, de vreme ce-i era nu numai programatoare, ci şi soţie – S. Ya. Lavorovna-Broadhead.

Astfel, felul în care arăt şi mă comport eu este doar un capriciu al lui Robin.

Cred că ar fi corect să spun că Robin e un om foarte capricios şi plin de toane. Nu-l condamn pentru asta. N-are încotro. Robin a început ca fiinţă organică.

Din acest motiv, a suferit de handicapurile tuturor fiinţelor de carne. Inteligenţa lui se reducea la ceea ce putea fi produs prin rudimentarele mijloace biochimice. Nu avea o minte precisă şi în niciun caz matematică. Era rezultanta unui creier de carne, scăldat în fluxuri constante de hormoni, influenţat subiectiv de impulsuri precum durerea şi plăcerea, şi absolut capabil să se împotmolească în elemente de programare străine propriei mele experienţe, ca „îndoiala“, „vinovăţia“, „invidia“ şi „frica“. Imaginaţi-vă o viaţă trăită astfel! De fapt, mă şi mir că funcţionează atât de bine. Eu unul nu văd cum aş fi în stare. Dar, în fond, nu pot spune nici că înţeleg cu adevărat aceste lucruri, din moment ce nu le-am simţit niciodată, decât în sens analogic.

Asta nu înseamnă că nu mă pot ocupa de ele. Programele lui Essie Broadhead sunt date dracului, adică pot face aproape *orice.* „Înţelegerea“ nu este deloc necesară – nu trebuie să înţelegi cum funcţionează o navă spaţială, ca să te urci la bord şi să apeşi pe butoane. Pot proiecta modul în care nişte stimuli anume vor afecta comportamentul lui Robin cel puţin la fel de bine ca el, şi nu e nevoie să-i „înţeleg“ ca s-o fac.

La urma urmei, nu înţeleg nici rădăcina pătrată a lui minus unu, dar asta nu mă împiedică să găsesc moduri utile de a o folosi în ecuaţii. Merge: *e* la puterea *i* ori *pi* este egal cu -1. Nu contează câtuşi de puţin că toate cantităţile implicate sunt iraţionale, transcendentale, imaginare sau negative.

Nu contează nici că Robin însuşi are toate aceste atribute. Le are pe toate – mai ales, este negativ într-o mare parte a timpului, în sensuri care-l împiedică să atingă cealaltă stare iraţională, ca să nu spunem transcendentală, numită „fericire“.

Asta-i o prostie din partea lui. Conform tuturor standardelor obiective, Robinette Broadhead este realizat. Are tot ceea ce-şi poate dori o fiinţă omenească. A adunat o avere imensă – mă rog, e adevărat că acum nu o are *personal*, de vreme ce s-a transferat într-o maşină, şi survin tot felul de probleme legale încurcate, omeneşti, privind proprietatea persoanelor decedate; dar avuţia propriu-zisă este investită în soţia (sau „văduva“) lui reală, şi e atât de mare, încât dacă Robin vrea să cheltuiască pe ici, pe colo, câteva sute de milioane, e de ajuns doar să spună. Chiar îşi foloseşte înţelept bogăţia. În cea mai mare parte, o cheltuieşte pe Institutul Robinette Broadhead pentru Cercetări Extra-Solare, cu secţiile sale din locuri ca Londra, Brasilia, Johore, Lumea lui Peggy şi zeci de localităţi din vechile State Unite, ca să nu mai amintesc de flota navelor de explorare care scormonesc prin galaxie. Din acest motiv, viaţa lui are un „scop“, iar el deţine multă „putere“. Ce-a mai rămas? „Sănătatea“? Sigur că e sănătos; dacă i se întâmplă ceva, e foarte simplu să fie remediate imediat. „Iubirea“? Bineînţeles! O are pe cea mai bună dintre toate soţiile posibile, în persoana lui S. Ya. Lavorovna-Broadhead – sau, cel puţin, are simularea ei depozitată în maşină, care în esenţă este perfectă, de vreme ce S. Ya. a scris singură programul propriului ei doppel.

Pe scurt, dacă o persoană-de-carne, sau cel puţin o fostă persoană-de-carne, a avut vreodată motive să fie fericită, Robin este aceea.

Asta arată pur şi simplu că „raţiunea“ nu este dominantă

în psihicul lui. De prea multe ori, Robin nu e deloc fericit. Grijile şi nedumeririle lui nesfârşite despre persoanele pe care le-a iubit, şi ce anume înţelegea el prin „iubire“, şi dacă era „cinstit“ sau „credincios“ cu diversele sale partenere sentimentale, sunt exemple tipice.

De pildă:

Robin a iubit-o pe Gelle-Klara Moynlin, în perioada în care amândoi erau persoane-de-carne. S-au certat. S-au împăcat. Apoi, în urma unui accident pe care nici unul dintre ei n-a avut vreo posibilitate de a-l preveni, a abandonat-o într-o gaură neagră, pentru treizeci de ani.

Mă rog, asta a fost foarte rău, desigur. Dar nu fusese vina lui. Totuşi, a avut nevoie de ceasuri nesfârşite pe canapea, cu colegul meu, computerul psihanalist Sigfrid von Psiho, pentru a-şi „elibera“ mintea de „culpabilitatea“ care-i producea atâta „suferinţă“.

Iraţional? Ba bine că nu! Dar staţi, că mai urmează…

Între timp, pe când Klara era la o distanţă inaccesibilă – şi, din câte ştia el, pentru totdeauna – Robin a cunoscut-o pe creatoarea mea de bază, S. Ya. Lavorovna, s-a „îndrăgostit“ de ea şi a luat-o de soţie. Conform tuturor criteriilor după care pot să judec eu asemenea lucruri, a procedat foarte bine. Apoi, însă, a reapărut Klara. Când a trebuit să se confrunte cu faptul că le „iubea“ pe amândouă, Robin a ales pur şi simplu calea evaziunii.

Ceea ce a agravat situaţia a fost faptul că, în aceeaşi perioadă, Robin a murit. (Sau, mai bine zis, trupul de carne i s-a vastitat, iar el a trebuit să fie transferat în spaţiul gigabitic.) S-ar fi crezut că asta avea să simplifice lucrurile. E evident că acele chestiuni biologice n-ar fi trebuit să-i mai cauzeze cu adevărat probleme. Nu mai *avea* biologie. Dar, cu Robin Broadhead, ţi-ai găsit!

Robin nu e nici de o prostie fără speranţă. (Pentru o fostă

persoană-de-carne, vreau să zic.) Este la fel de conştient ca mine că, vorbind din punct de vedere antropologic, chestiunile privitoare la „fidelitate“, „gelozie“ şi „vinovăţie sexuală“ au de-a face numai cu faptul biologic că „dragostea“ presupune „acuplare“, care la rândul ei implică „reproducerea“ – gelozia este, la bază, doar o metodă de a te asigura că acel copil pe care-l creşti e al tău sub aspect genetic. Robin *ştie* asta. Din păcate, nu poate şi s-o *simtă.* Nici chiar faptul că, în primul rând, n-a procreat niciun copil biologic nu schimbă nimic.

Pentru ce ciudăţenii îşi fac griji persoanele-de-carne! Şi o ţin tot aşa, chiar şi după ce au fost promovate la existenţa imaterială, ca mine.

Robin, însă, îşi făcea o grămadă de griji, iar când Robin era îngrijorat, la fel eram şi eu. Pentru el. Fiindcă acesta este unul dintre lucrurile pe care sunt programat să le fac.

Observ că devin aproape la fel de discursiv ca Robin.

Ei bine, n-am încotro. „Aşa stăpân, aşa om“, cum zice vechiul proverb al persoanelor-de-carne – chiar şi atunci când „omul“ e un artefact strict sintetic de subrutine şi baze de date, ca mine.

Ajungem acum la Duşmani.

E vorba despre acele fiinţe inteligente, noncarnale (ba chiar, imateriale) despre care aflaseră Heechee-ii. Duşmanii (Heechee-ii îi numeau „Asasini“, la fel ca mulţi alţi oameni, dar mie nu mi-a plăcut niciodată acest termen) eradicaseră cel puţin patru civilizaţii şi vătămaseră grav alte câteva.

Reieşea că nu le plăceau persoanele-de-carne de niciun fel.

Mai reieşea şi că nu le plăcea *materia* de niciun fel. Cumva – nici chiar eu nu ştiu cum – adăugaseră atâta masă în univers, încât aceasta îi încetinea rata expansiunii. La un

moment dat, în viitor, universul avea să se contracte din nou, apoi să ricoşeze. Singura concluzie logică era că atunci Duşmanii aveau să intervină în vreun fel, astfel încât următorul univers să fie mai ospitalier pentru ei.

Privind lucrurile obiectiv, era un proiect impresionant şi rafinat. Dar nu l-am putut face niciodată pe Robin să înţeleagă acest lucru; şi-a menţinut orientarea promaterială din cauza trecutului său nefericit.

Iar Duşmanii încă mai erau pe undeva prin univers, închişi în propria lor gaură neagră – acea atipică gaură neagră care nu conţinea materie, fiind doar o acumulare de energie (energia care compunea masa ei fiind, desigur, Duşmanii înşişi). Exista un nume pentru o asemenea gaură neagră – i se spunea „kugelblitz“.

Când Robin şi cu mine l-am cunoscut pe Heechee-ul numit Căpitan şi echipajul lui, pentru Heechee efectul a fost traumatic.

Reacţia lor în faţa „Asasinilor“ fusese aceea de a fugi să se ascundă. Nu le venea să creadă că nişte fiinţe omeneşti erau atât de nesocotite încât să aleagă orice altă cale. Ne-au spus ce se întâmpla şi au fost şocaţi când noi am refuzat să le urmăm exemplul.

După ce l-am convins în sfârşit că omenirea (incluzându-i în această categorie, pentru moment, şi pe cei ca mine) avea de gând să păstreze galaxia, Căpitanul a recunoscut inevitabilul. Nu-i plăcea, dar l-a acceptat. Şi a tulit-o înapoi spre locul unde fugiseră Heechee-ii când îşi dăduseră seama ce ameninţare reprezentau Duşmanii: marea gaură neagră din nucleul galaxiei. Sarcina lui era aceea de a le spune celorlalţi Heechee că toate planurile lor erau date peste cap de specia impertinentă de fiinţe umane şi de a-i convinge să ne ajute.

Chestiunea era destul de urgentă. Heechee-ii aveau resurse enorme. Deşi petrecuserăm decenii întregi învăţându-le tehnologia şi adăugând-o propriei noastre tehnologii, înainte ca vreun om să vadă cu ochii lui un Heechee viu, era inevitabil să fi rămas multe lucruri pe care nu le ştiam. Astfel, Căpitanul a promis să mobilizeze ajutoare Heechee pentru noi – şi asta imediat – ca să ne pregătim împreună pentru ziua în care Duşmanii aveau să-şi facă apariţia pentru a distruge alte câteva specii de persoane-de-carne.

Din nefericire, ceea ce însemna „imediat“ pentru Heechee nici nu se compara cu „imediatul“ nostru – chiar dacă includem printre noi şi fiinţele omeneşti jalnic de încete, din carne. Ceasurile din găurile negre merg încet. Factorul de dilatare a timpului din nucleu le face să funcţioneze mai lent decât cele de fabricaţie umană – cam de patruzeci de mii de ori.

Noroc că acel „imediat“ însemna măcar cât de curând posibil, şi de fapt au reacţionat uluitor de repede – ţinând seama de toţi factorii. Prima navă Heechee a apărut din ergosfera lor practic instantaneu – adică, după numai optsprezece ani! A doua a venit doar nouă ani mai târziu.

Motivul acestei promptitudini era acela că-şi menţinuseră câteva nave în stand-by, în alertă permanentă. Iar aceşti Heechee care au ajuns primii la noi au fost nepreţuiţi. Ei ne-au ajutat să construim Roata de Supraveghere, să stăm de pază la kugelblitz, să localizăm toate ascunzătorile şi centrele din galaxie unde exista aparatură Heechee pusă la naftalină… inclusiv, destul de des, prospectori umani ai Porţii care ajunseseră atât de departe şi nu se mai puteau întoarce.

Ar trebui, cred, să vă mai spun câte ceva despre analele

Heechee pentru a explica de ce erau atât de temători.

De regulă, sute de nave Heechee erau trimise permanent în expediţii de explorare şi descoperire. Heechee-ii sunt la fel de iscoditori ca oamenii şi la fel de hotărâţi să afle tot ce poate fi aflat.

Ştiinţa presupunea multe probleme teoretice cărora doreau cu ardoare să le găsească soluţiile. Care era, voiau ei să ştie, adevărul cu privire la „masa lipsă“ – faptul că toată materia perceptibilă din univers nu pare să cântărească îndeajuns pentru a explica mişcarea observată a galaxiilor? Protonii se degradează cu adevărat? A existat ceva înainte de Big Bang – şi dacă da, ce anume?

Savanţii umani erau preocupaţi şi ei de asemenea întrebări, încă dinainte de contactul cu Heechee-ii. Aceştia din urmă aveau un mare avantaj asupra oamenilor de-atunci (inclusiv progenitorul meu de carne). Puteau să se ducă la faţa locului şi să arunce o privire.

Aşa că au făcut-o. Au trimis expediţii care să studieze novele şi supernovele, stelele neutronice, piticele albe şi pulsarii. Au măsurat fluxul de materie dintre perechi de stele binare apropiate şi au contorizat radiaţiile emise de gazele din jurul găurilor negre. Au învăţat chiar şi cum să se uite în bariera Schwarzschild din jurul găurilor negre, truc care a dus ulterior la unele descoperiri tehnologice; şi nici nu mai amintesc de curiozitatea lor la fel de mare privind modurile în care se combină particulele pentru a forma atomi, cum se asociază atomii în molecule, iar moleculele devin fiinţe vii, la fel ca ei.

Pot rezuma uşor cunoştinţele pe care şi le doreau Heechee-ii. Voiau să ştie *totul.*

Dar, dintre toate cercetările lor, niciuna nu era mai urgentă, sau desfăşurată mai asiduu, decât căutarea altor forme de viaţă inteligente din univers.

De-a lungul timpului, Heechee-ii au găsit câteva exemple – sau, aproape.

Prima a fost o descoperire accidentală care a generat instantaneu o mare bucurie, urmată aproape imediat de dezamăgire. O planetă mică, îngheţată, care în mod normal n-ar fi meritat o atenţie deosebită, i-a surprins prezentând unele anomalii curioase ale câmpului său magnetic. La început, pentru nimeni n-a prezentat prea mult interes. Apoi, la o scanare de rutină, o navă de explorare cu echipaj Heechee a verificat rapoartele primite de la sondele robotice formate numai din instrumente. Planeta se afla la mai mult de două sute de unităţi astronomice distanţă de steaua-mamă K-3, nu foarte luminoasă, în preajma căreia nu te-ai fi aşteptat în niciun caz să apară viaţa. Avea la suprafaţă o temperatură de numai vreo 200 de grade Kelvin şi nimic nu se mişca pe învelişul ei îngheţat. Dar, când cercetătorii Heechee au sondat gheaţa, au găsit mase mari de metal îngropate în ea. Ecourile au arătat că metalul avea forme regulate. Când echipajul, profund emoţionat, a cerut burghie termale şi le-a trimis jos pentru o investigaţie suplimentară, s-au găsit clădiri! Fabrici! Maşini!

Şi absolut nicio fiinţă vie.

Se confruntau cu faptul dezamăgitor că pe planeta aceea existase cândva viaţă inteligentă, ajunsă până la nivelul industrial incipient, după vestigiile pe care le dezgropaseră, dar nu mai rămăsese nimic din ea.

Datarea straturilor de gheaţă a arătat că ajunseseră cu o jumătate de milion de ani prea târziu ca să mai găsească pe cineva în viaţă, dar acesta nu era lucrul cel mai rău. Nenorocirea s-a ivit când geologii şi geochimiştii au constatat, indubitabil, că acea planetă anume n-ar fi putut să evolueze pe orbita existentă; avea o compoziţie asemănătoare cu a planetelor Venus, Terra şi Marte, de

genul care se găseşte numai în apropierea unei stele primare.

Ceva o aruncase atât de departe de soarele ei, încât îngheţase.

Desigur, ar fi putut să fie vreun accident astronomic, ca de pildă (oricât de improbabil ar fi fost, din punct de vedere statistic) trecerea prin apropiere a unei alte stele. Dar niciunui Heechee nu-i venea să creadă aşa ceva (deşi ar fi dorit).

Apoi, au avut parte de cea de-a doua dezamăgire.

Aceasta n-a mai fost atât de imediată. A început prin a fi o speranţă luminoasă care a durat mult timp – peste un secol! O navă Heechee a adulmecat o transmisie radio, a urmărit-o şi a găsit un artefact autentic, incontestabil, al unei civilizaţii tehnologice foarte avansate, care se deplasa prin spaţiul interstelar.

Nu avea echipaj viu. Nici n-ar fi putut, poate doar cu excepţia microbilor. Obiectul era o vastă reţea metalică, ca o pânză de păianjen, cu diametrul de o mie de kilometri, dar atât de subţire, încât nu cântărea mai mult decât o unghie.

Heecheeilor nu le-a luat prea mult ca să-şi dea seama ce descoperiseră. La joncţiunile dintre fire se aflau nişte dispozitive ca nişte tranzistori şi mici fâşii de materiale piezoelectrice. Obiectul era un calculator. Mai era şi computer, cameră de luat vederi, emiţător radio, toate asamblate cu măiestrie într-o pânză de păianjen pe care ai fi putut-o strivi în palmă.

Era un velier robotic, propulsat de lumină.

Dovada era concludentă: exista viaţă inteligentă în univers, asemănătoare cu Heechee-ii înşişi! Şi nu doar inteligentă, ci şi tehnologică, care reuşise să călătorească printre stele! Au înţeles imediat că era o sondă interstelară

cu ultraviolete, trimisă să exploreze Galaxia sub presiunea radiaţiilor, supraveghind alte stele şi raportând prin radio fabricanţilor ei de pe planeta originară.

Dar unde era planeta?

Din păcate, nava Heechee nu măsurase aliniamentul precis al reţelei când o capturase. Deşi se mai ştia, cu o aproximaţie de câteva grade, încotro era îndreptată, acel unghi îngust cuprindea câteva sute de milioane de stele, mai apropiate şi mai îndepărtate.

Astfel, vreme de un secol, toate navele Heechee care s-au dus în acel spaţiu, indiferent de destinaţie, au avut la bord un receptor radio cu scop precis. Funcţiona permanent şi nu făcea decât să aştepte cântecele altora dintre acele pânze de păianjen.

Şi le-au găsit.

Prima era avariată, nu mai avea orientarea perfectă – însă chiar şi aşa, posibilităţile s-au redus la doar vreun milion de stele, dublând şansele. Apoi au găsit şi una nouă, în perfectă stare de funcţionare, orientată cu maximă precizie.

Roiuri de exploratori Heechee s-au repezit spre acel colţ al galaxiei. Încă mai erau multe stele de cercetat, dar milionul se redusese la câteva sute. Le-au examinat pe toate. Asta nu avea planete. Alea două erau binare apropiate, unde nicio planetă n-ar fi putut întreţine viaţa, chiar dacă ar fi existat. Celelalte erau prea tinere şi luminoase, prea noi pentru a fi putut da vreo şansă vieţii să evolueze…

Şi apoi, au mai descoperit una.

Nu dădea nimic de bănuit. Era un bolovan, prea mică şi stinsă ca să poată fi măcar o stea neutronică. Adevărat, se afla la locul potrivit. La fel de adevărat, avea şi planete… dar fusese novă cu sute de mii de ani în urmă. Toate

planetele sale erau arse şi pustii. Nu mai rămăsese nimic care să se poată numi fiinţă vie.

Însă pe cea de-a patra planetă... au găsit o dâră de moloz de-a curmezişul unei văi, care fusese cândva un baraj, şi un tunel săpat pe sub versanţii surpaţi ai unui munte – da, acela era locul de unde veniseră pânzele de păianjen.

Şi de data aceasta, Heechee-ii ajunseseră prea târziu.

Era aproape ca şi cum cineva ar fi străbătut galaxia, nimicind civilizaţiile înainte ca Heechee-ii să poată ajunge la ele.

Sau înainte ca acele civilizaţii să-şi poată trimite reprezentanţi vii în spaţiul interstelar.

Şi atunci, Heechee-ii au făcut o ultimă descoperire – înspăimântătoare. Au trimis o expediţie condusă de o femeie Heechee minunată, pe nume Tangenta, şi s-a reconstituit toată imaginea de coşmar.

N-am să vă spun nimic despre Tangenta.

Motivul este acela că, mai devreme sau mai târziu, o să vă spună Robin. El încă nu ştie. Nu ştie că va afla totul curând, dintr-o sursă directă. Ar fi ştiut-o încă de pe-acum, dacă mă lăsa să-i povestesc despre respectiva persoană – sau, mai mult, despre alte câteva persoane a căror prezenţă pe Poartă va conta mult pentru el. Dar Robin poate fi foarte încăpăţânat când încerc să-i spun lucruri pe care ar trebui neapărat să le ştie.

Asta-i povestea; îmi cer scuze pentru că am divagat. Daţi-mi voie să mai adaug doar un singur lucru. Nu e tocmai relevant.

Am dat de înţeles, acum câtva timp, că deşi „ştiam“ că *e* la puterea *i* ori *pi* este egal cu -1, nu înţelegeam „de ce“. Vreau să zic, nu există niciun motiv intuitiv pentru care

(baza logaritmilor naturali) ridicată la puterea produsului dintre (rădăcina pătrată a lui minus unu) ori (raportul dintre circumferinţa şi diametrul unui cerc) ar trebui să fie egală cu ceva anume, şi cu atât mai puţin cu o valoare negativă simplă, cum e minus unu.

N-am fost complet sincer în privinţa asta.

Nu *ştiu* exact de ce, dar am bănuielile mele. Din păcate, acestea nu au nimic de-a face cu fenomene ca „masa lipsă“ şi întrebarea încuietoare privind motivul pentru care avem doar trei dimensiuni spaţiale perceptibile în loc de nouă, iar Robin pur şi simplu nu vrea să mă asculte nici când îi vorbesc despre asta.

4. CÂTEVA PETRECERI LA PETRECERE

Exista un loc pe Poartă pe care trebuia neapărat să-l revăd.

După ce m-am săturat să rumeg în minte tot ce-aveam de rumegat şi să aud oamenii spunând: „Hei, Robinette, arăţi grozav!“, am pornit într-acolo. Se numea Nivelul Babe, Pătrarul de Est, Tunelul 8, Camera 51 – şi, vreme de câteva luni bolnave şi înspăimântătoare, fusese locuinţa mea.

M-am dus acolo singur. Nu voiam s-o iau pe Essie de lângă amicul ei din Leningrad – şi, oricum, nu cunoştea partea din viaţa mea care era împachetată în văgăuna aia mică şi jegoasă. M-am oprit privind-o, absorbind totul. Mi-am activat chiar şi senzori cu care de obicei nu mă deranjam, fiindcă nu voiam doar s-o văd, ci şi s-o miros şi s-o simt.

Arăta, mirosea şi se simţea sordid, şi am fost cât pe ce să mă înec în şuvoiul enorm şi fierbinte al nostalgiei care m-a potopit.

Camera 51 era boxa în care fusesem repartizat la prima mea sosire pe Poartă – Iisuse! Cu zeci şi zeci de ani în urmă!

Fusese curăţată oarecum, şi redecorată aproape în întregime. Nu mai era o vizuină în care să se ascundă un prospector speriat al Porţii, cu toate boarfele lui. Acum aparţinea unui caz geriatric debil, care venise pe Stânca Ridată fiindcă aici avea cele mai mari şanse de a se mai agăţa o vreme de trupul său de carne bătrân şi consumat. Arăta altfel. O dotaseră cu un pat adevărat, deşi îngust, în locul vechiului meu hamac. Pe perete era instalat un

commset PV nou şi lucitor, exista şi o chiuvetă pliantă cu apă curentă, şi cam un milion de alte privilegii pe care eu nu le avusesem. Moşul se târâse altundeva, să ia parte la petrecere, fără îndoială. Oricum, nu era acolo. Locuinţa îmi stătea la dispoziţie, cu tot luxul ei de dulap claustrofobic.

Am tras adânc „aer în piept“.

Mai exista încă o schimbare importantă. Mirosul dispăruse. Se debarasaseră de vechiul damf al Porţii care-ţi intra în haine şi-n piele, aerul folosit din greu pe care-l respiraseră toţi ceilalţi – şi în care transpiraseră, şi-n care se băşiseră – ani şi ani de-a rândul. Acum nu se mai simţea decât un miros slab de verdeţuri, cu siguranţă de la plantele care susţineau sistemul de reciclare a oxigenului. Pe pereţi încă se mai zărea vechiul luciu metalic Heechee – dar numai albastru; pe Poartă nu ajunseseră niciodată alte culori.

Schimbări? Sigur că interveniseră schimbări, dar era aceeaşi cameră. Şi ce mai univers de nefericire şi îngrijorare îngrămădisem în ea…

Trăisem la fel ca fiecare prospector al Porţii – numărând minutele până când urma să-mi iau iar zborul, spre orice destinaţie, sau să fiu eu însumi zburat de pe asteroid fiindcă mi se terminaseră banii. Parcurgând listele expediţiilor care voiau să-şi completeze echipajul, încercând să ghicesc care ar fi putut să mă îmbogăţească – sau, mai bine zis, căutând să deduc care nu m-ar fi costat viaţa, cel puţin. În camera aceea mă culcasem cu Gelle-Klara Moynlin, când n-o făceam într-a ei. Plânsesem ca un nebun după ultima misiune în care fuseserăm împreună, şi din care mă întorsesem… fără ea.

Mi se părea că trăisem o viaţă mai lungă acolo, în acele câteva luni nenorocite petrecute pe Poartă, decât în toate deceniile scurse de-atunci.

Nu ştiu câte milisecunde am stat pe loc, cufundat în amarul nostalgiei, înainte de a auzi în spatele meu o voce spunând:

— Ia te uită, Robin! Ştii, mă gândeam eu că s-ar putea să te găsesc oftând pe-aici.

Se numea Sheri Loffat.

Trebuie să mărturisesc că, oricât de încântat eram s-o revăd pe Sheri, mă bucuram şi că tocmai în acel moment Essie era ocupată să stea la taclale cu vechiul ei tovarăş de băutură. Essie nu e deloc o femeie geloasă, dar cu Sheri Loffat s-ar fi putut să facă o excepţie.

Sheri se uita la mine prin uşa îngustă. Nu părea cu niciun minut mai bătrână decât ultima oară când o văzusem, cu un secol şi ceva în urmă. Ba chiar arăta mult mai bine decât pe vremuri, fiindcă atunci tocmai ieşise din spital, după o misiune care se împuţise în toate sensurile, numai în cel financiar nu. În plus, acum arăta nu numai „bine“, ci şi extrem de apetisant, pentru că, în afara zâmbetului larg, mai afişa doar o pereche de chiloţei şi o bluziţă tricotată.

I-am recunoscut imediat ţinuta.

— Îţi place? mă întrebă ea, întinzându-se să mă sărute. Pentru tine mi-am pus-o. Mai ţii minte?

Am răspuns pe ocolite:

— Acum sunt însurat.

Voiam să clarific lucrurile, dar asta nu m-a împiedicat s-o salut la rândul meu, în timp ce vorbeam.

— Ei, da’ cine nu-i căsătorit? replică ea, pe un ton rezonabil. Am patru copii, să ştii. Ca să nu mai vorbesc de cei trei nepoţi şi un strănepot.

— Dumnezeule, am răspuns.

M-am dat puţin mai înapoi ca s-o privesc. Sheri se înghesui pe uşă şi se agăţă cu gulerul bluzei de un cârlig

din perete. Aşa făceam uneori, pe vremea când eram încă de carne, iar Poarta reprezenta uşa spre univers, fiindcă gravitaţia rotaţională a asteroidului era atât de redusă, încât era mai comod să stai atârnat decât aşezat. Îmi plăcea îmbrăcămintea ei. Nicio şansă s-o fi uitat. Erau exact hainele pe care le purtase Sheri prima oară când ajunsese în patul meu.

— Nici măcar nu ştiam că ai murit, am spus, în loc de bun-venit.

Subiectul părea s-o stânjenească, probabil pentru că încă nu se obişnuise cu ideea.

— Abia anul trecut s-a întâmplat. Sigur, pe-atunci nu arătam chiar atât de tânără. Aşa că n-am pierdut chiar totul murind.

Îşi duse degetele la bărbie, măsurându-mă cu privirea.

— Te tot văd la ştiri, Robin, comentă ea. Te-ai descurcat bine.

— Şi tu, am spus, amintindu-mi. Te-ai dus acasă cu cinci sau şase milioane de dolari, nu-i aşa? Din trusa aia de scule Heechee pe care o găsiseşi…

— Mai degrabă zece milioane, dacă pui la socoteală şi drepturile, zâmbi ea.

— Bogătaşo!

Ridică din umeri.

— M-am distrat mult cu banii ăştia. Mi-am cumpărat două comitate pe Lumea lui Peggy, pământ de fermă, m-am măritat, am întemeiat o familie, am murit… A fost destul de frumos, nicio problemă. Fără să punem la socoteală ultima parte. Dar nu e vorba numai de bani, deşi e clar că şi tu ai destui. Cum se spune? „Cel mai bogat om din univers“? Trebuia să mă ţin de tine cât am avut ocazia.

Îmi dădusem seama că se desprinsese din cârlig ca să vină mai aproape. Acum am descoperit că o ţineam de

mână.

— Scuze, am spus, dându-i drumul.

— Scuze pentru ce?

Răspunsul era că, dacă avea nevoie să pună întrebarea, n-ar fi înţeles răspunsul, dar nu eram obligat să-i şi spun asta. Oftă.

— Cred că nu sunt femeia pe care o ai în minte chiar acum.

— Eee…

— A, e-n regulă, Robin. Sincer. A fost doar o idee, aşa, în amintirea vremurilor bune. Totuşi, continuă ea, cinstit acum, sunt chiar surprinsă că nu eşti cu ea, şi că tipul ăla… cum îl cheamă…

— Serghei Borbosnoi?

Scutură din cap cu nervozitate.

— Nu, nimic de soiul ăsta. E vorba de… stai o clipă… da, Eskladar. Harbin Eskladar.

Am clipit, fiindcă ştiam cine era Harbin Eskladar. Fusese destul de celebru, cândva. Nu că l-aş fi cunoscut vreodată. În niciun caz nu voiam, cel puţin nu la început, fiindcă Harbin Eskladar fusese terorist, şi ce să facă draga mea Essie-Portabila cu un terorist?

Sheri, însă, vorbea în continuare:

— Sigur, cred că-n ultima vreme te învârteşti prin cercuri destul de înalte. Ştiu că ai cunoscut-o pe Audee Walters. Şi cred că ai relaţii strânse cu Orbitoarea şi toţi ceilalţi…

— Cu Orbitoarea?

Mi-era greu s-o urmăresc, dar acest cuvânt mă şocă. Deşi vorbise în engleză, era un nume Heechee.

Mă privi surprinsă.

— Nu ştiai? I-auzi! Robin, se pare că măcar o dată ţi-am luat-o înainte! N-ai văzut nava Heechee sosind?

Şi deodată, petrecerea începu să dea semne de

înviorare. Văzusem nava Heechee, nici vorbă, dar nu-mi trecuse niciun moment prin cap că puteau fi şi pasageri *Heechee* la bord.

Nu cred c-a fost politicos din partea mea să mă eschivez aşa. După expresia de pe faţa ei, cred că şi Sheri era de aceeaşi părere, dar am profitat de scuză. Nu-mi place să mă prevalez prea mult de faptul că Essie nu e geloasă; şi, cu toate că am spus „pe curând“ când am sărutat-o pe Sheri de rămas-bun, n-o gândeam cu adevărat.

În spaţiul gigabitic, din nou singur, l-am strigat pe Albert. Apăru într-o clipă.

— Da?

— De ce nu mi-ai spus că sunt Heechee-i pe Stâncă? i-am reproşat, nemulţumit. Ce caută aici?

Îmi zâmbi placid, scărpinându-şi glezna.

— Cât despre a doua întrebare, au tot dreptul să fie aici, Robin. Petrecerea asta e o reuniune a persoanelor care au fost pe Poartă demult, în fond. Toţi trei Heechee-ii de pe navă au făcut parte dintre acestea. *Foarte* demult. Cât despre prima întrebare…

Făcu o mutră îmbufnată.

— De câtva timp, tot încerc să-ţi vorbesc despre unele persoane care te-ar interesa, Robin. Am considerat că ar fi o lipsă de tact să te întrerup. Dacă-mi permiţi acum…

— Îţi permit acum să-mi spui despre Heechee-ii ăia! De Eskladar ştiu deja.

— Serios?

Un moment, Albert păru descumpănit. Nu văd prea des expresia asta pe chipul lui. Apoi, spuse docil:

— Nava Heechee a venit direct din nucleu, iar cei trei Heechee care cred că te-ar interesa se numesc Mezon, Roabă şi Orbitoarea. Cel mai mare interes îl prezintă

Orbitoarea, fiindcă a fost în acelaşi echipaj cu Tangenta, în expediţia spre planeta şlamerilor.

Ultimele cuvinte m-au făcut să înţeleg.

— Tangenta!

— Întocmai, Robin, se lumină el la faţă. În plus…

— Vreau să le văd, l-am întrerupt, oprindu-l cu un gest. Unde sunt?

— Sunt pe Nivelul Jane, Robin, în fosta sală de sport; acum e sală de recreere. Dar aş putea să-ţi spun şi despre ceilalţi? De Eskladar ştii, şi cred că ştii şi despre Dane Mecinikov, şi…

— Toate la timpul lor, Albert, i-am cerut. În clipa asta, vreau să văd pe cineva care a cunoscut-o personal pe Tangenta!

Păru lezat.

— Te rog? Măcar mesajul de la doamna Broadhead?

Până acum, nu pomenise de niciun mesaj.

— Da, sigur, am acceptat. Ce mai aştepţi?

Acum părea indignat, dar ceea ce spuse, reproducând exact tonul lui Essie, cu inflexiunile ei, fu:

— Spune-i libidinosului ăluia bătrân de Robin că e în regulă să se vadă cu fosta lui iubită, dar să se uite numai, fără să pună mâna.

Cred că s-a putea să fi roşit puţin. Totuşi, Albert nu cred c-a văzut, căci l-am alungat cu un gest în timp ce termina de vorbit şi am pornit spre Nivelul Jane.

Aşadar, conştiinţa ne face pe toţi să fim laşi… şi ne mai face şi surzi, inclusiv faţă de lucrurile pe care chiar ar trebui să le auzim.

Pot să dau ocol Pământului în patruzeci de milisecunde, oricând vreau, aşa că am ajuns de la Nivelul Babe la Nivelul Jane practic instantaneu. Mai ales de vreme ce nu eram cu

adevărat la Nivelul Babe (cum tot reamintesc), şi nici când am ajuns la Nivelul Jane nu mă aflam acolo.

Dar ceea ce unei persoane-de-carne i se pare o simplă clipă poate însemna un interval considerabil pentru cineva ca mine. Am avut timp să mă gândesc la câteva lucruri.

Auzisem bine? Era într-adevăr soţia mea, Essie, cu Harbin Eskladar? E adevărat, vremea terorismului apusese demult. Toate acele persoane monstruoase care aruncau în aer, incendiau şi distrugeau muriseră pentru totdeauna, sau erau închise ori reformate, iar teroriştii reformaţi, precum Harbin Eskladar, se reintegraseră în rândurile populaţiei, la urma urmei. Îşi plătiseră datoriile faţă de societate.

Problema era alta: nu-mi vedea să cred că Essie ar fi considerat achitate datoriile lor faţă de ea, lăsând la o parte faptul că poznele lor fuseseră cât pe ce s-o ucidă de două ori, iar a treia oară chiar voiseră să ne omoare pe amândoi, dar rataseră. Pentru Essie nu era o problemă personală. Bănuiam că era de aceeaşi părere cu mine: teroriştii degradaseră şi mai mult un Pământ deja împuţit, pe vremea când nimic nu se mai găsea în cantităţi suficiente pentru toată lumea, şi mii de oameni cu minţile sucite încercau să redreseze situaţia asigurându-se că rămânea şi mai puţin pentru toată lumea. Nu erau nişte criminali ca oricare alţii. Erau nişte *jeguri.* Adevărat, îmi aminteam vag că Eskladar trecuse până la urmă de partea celor buni, băieţii cu pălării albe. Îi dăduse în vileag chiar pe unii dintre cei mai răi şi mai pervertiţi dintre lideri, salvând astfel mai multe vieţi şi bunuri decât distrusese el vreodată.

Şi totuşi…

Când i-am văzut pe cei trei Heechee, am uitat complet de Eskladar. Noroc că nu erau de carne (dacă scheleticii ăia de Heechee ar putea fi numiţi vreodată „de carne“). Erau Străbuni Străvechi, ceea ce era foarte bine, fiindcă asta

însemna că puteam să stăm de vorbă cu ei.

N-aş fi ştiut unde se găseau, dacă Albert n-ar fi menţionat că, în trecut, acolo fusese sala de sport a Porţii. Nu mai arăta ca o sală de sport. Era o încăpere mică, însorită (lumina soarelui fiind preparată cu ajutorul tuburilor electronice, desigur), cu mese şi scaune, şi plină de persoane. Oamenii aveau pahare în mâini. Heechee-ii nu beau. Ronţăie lucrurile la fel ca noi, şi din aceleaşi motive; favoritele lor sunt un fel de plante asemănătoare ciupercilor, cu un grad de toxicitate ridicat, iar aceşti Heechee aveau în faţa lor nişte străchini plate cu chestii de ronţăit.

— Bună, am salutat vesel, apropiindu-mă. Eu sunt Robinette Broadhead.

Am fost tratat cu o anumită deferenţă. Oamenii din încăpere mi-au făcut loc fără ostilitate, iar femeia aflată printre ei şi-a flexat încheieturile mâinilor cu un gest de salut curtenitor.

— Speraserăm să vă întâlnim, desigur, spuse ea. Vă ştim numele, la fel ca orice Heechee.

Deprinseseră obiceiul nostru de a ne strânge mâinile, şi am făcut-o. Aceşti Străbuni veniseră recent din nucleu – pornind la drum cu aproape unsprezece ani în urmă, după ceasurile noastre, dar de numai câteva săptămâni, după ale lor. Îşi petrecuseră cea mai mare parte a acestui interval străbătând spaţiul dintre nucleu şi Pământ. Mi-am exprimat surprinderea de a vedea nişte Heechee într-un loc pe care-l considerasem întotdeauna ca fiind proprietatea privată a speciei umane, iar unul dintre oamenii depozitaţi în maşini spuse:

— A, dar au tot dreptul să fie aici, domnule Broadhead. Toate persoanele care au lucrat vreodată pe Poartă au fost incluse în invitaţia la petrecere, şi fiecare dintre ei a lucrat

aici, cândva.

Ei bine, asta era o senzaţie cam sinistră – căci ultima ocazie când un Heechee viu (sau chiar depozitat în maşină) venise pe Poartă fusese cu vreo patru sute de mii de ani în trecut.

— Deci, voi sunteţi cei care ne-au lăsat navele, am spus zâmbind, în timp ce ridicam paharul spre ei.

Mi-au răspuns luând nişte bucăţele de ciuperci între degete şi îndreptându-le vag în direcţia mea, iar femeia spuse:

— Mezon a plecat de la Fabrica de Hrană, aşa cum îi ziceţi voi, din ceea ce voi numiţi Norul Oort, da. Roaba a părăsit de fapt nava pe planeta voastră Venus, unde a descoperit-o Sylvester Macklen al vostru. Eu n-am părăsit nimic; am vizitat doar o dată sistemul ăsta.

— Dar ai fost cu Tangenta, am început eu, după care am simţit o bătaie pe umăr.

M-am întors şi am văzut-o pe scumpa mea de Essie-Portabila.

— Robin, dragă…? începu ea.

— Te-ai îndurat să te desparţi de Harbin Eskladar, aşadar? am întrebat-o, volubil. Mă bucur că eşti aici. Ea e Orbitoarea…

Essie clătină din cap, surprinsă.

— N-am fost cu acel Harbin Eskladar. Dar nu contează. Voiam să mă asigur că ai aflat…

— N-ai înţeles, am întrerupt-o eu surescitat. Vorbeam despre *Tangenta.* Ne-ai putea povesti despre acea călătorie, Orbitoareo?

— Dacă doriţi…

Essie interveni din nou:

— Dar te rog, Robin, sunt anumite lucruri de care trebuie să ţinem seama în privinţa asta. Dane Mecinikov a cerut un

avocat.

Aceste cuvinte mă făcură să mă opresc pentru moment, fiindcă mi-l alungasem din minte pe Dane Mecinikov atât de departe, încât nu mă puteam gândi la motivele pentru care ar fi avut nevoie să discute cu un avocat. Despre mine. Era o veste proastă, dar am ridicat din umeri.

— Mai târziu, draga mea, te rog.

Essie a oftat, iar eu m-am pregătit să ascult povestirea.

Nu mă puteţi învinui, zău aşa. Povestea Tangentei era *importantă.* Dacă n-ar fi fost expediţia ei, totul ar fi decurs altfel. Nu doar istoria Heechee. *Întreaga* istorie. De fapt, istoria omenească ar fi putut evolua atât de diferit, încât se prea poate nici să nu mai fi existat. Aşa că am lăsat totul deoparte, ca să ascult povestirea Orbitoarei despre călătoria aia faimoasă, fără să mă mai gândesc la implicaţiile prezenţei lui Dane Mecinikov pe asteroid.

5. FLUXUL LA APOGEU

Heechee-ii erau nişte exploratori extraordinari şi, în toate analele lor, cea mai cunoscută călătorie din istorie rămâne aceea a Tangentei.

A fost o expediţie bine planificată şi a avut o conducătoare de excepţie. Tangenta era foarte înţeleaptă. De fapt, tocmai înţelepciunea ei i-a făcut pe Heechee să fugă de pe asteroidul Porţii şi din aproape toate celelalte locuri unde se aflau.

Tangentei nu-i era greu să fie înţeleaptă. Avea propriile ei cunoştinţe şi experienţe, plus cele ale membrilor vii din echipaj, precum Orbitoarea. Şi, în primul rând, mai avea şi doisprezece-treisprezece morţi care să contribuie cu inteligenţa lor. La toate astea, se mai adăugau şi foarte mult curaj, spirit întreprinzător şi compasiune. V-ar fi plăcut – fără să mai spunem şi că arăta destul de nostim în ochii omeneşti. N-avea ce face, desigur, fiind o Heechee.

Când spun că Tangenta era exploratoare, nu mă refer la căutarea unor noi descoperiri geografice, ca ale lui Magellan sau ale căpitanului Cook. Explorările Tangentei nu implicau deloc factorul geografic. Cu mult timp înainte de naşterea ei, enormele telescoape de pe navele Heechee studiaseră toată geografia şi cosmografia de care era nevoie. Examinaseră fiecare stea şi aproape fiecare planetă din galaxie, sute şi sute de miliarde de subiecte geografice la un loc, toate fotografiate, spectrografiate şi catalogate în bazele de date centrale.

Aşa că Tangenta nu avea de ce să-şi bată capul cu hărţile şi cercetările de teren. Avea lucruri mai interesante la care

să se gândească.

Ceea ce explora Tangenta erau vieţuitoarele. Fiinţele vii. Misiunea Tangentei era aceea de a studia alcătuirile organice care populau o parte din respectiva geografie.

Celălalt lucru de reţinut cu privire la Tangenta e că, după standardele Heechee, era foarte frumoasă.

Întâmplător, eu unul nu împărtăşesc standardele Heechee. Pentru mine, un Heechee arată ca un Heechee şi atâta tot, şi nu m-aş însura nici mort cu una din neamul lor. În ochii mei, Tangenta arăta ca o chestie din Minele de Hrană din Wyoming, unde copilărisem. Pe-atunci, obişnuiam să sărbătorim Halloweenul cu dovleci şi spiriduşi, iar unul dintre personajele cele mai populare, scos din debara în luna octombrie a fiecărui an de toţi profesorii de gimnaziu, era un schelet de carton, cu braţele şi picioarele articulate, la fel ca toate celelalte oase.

Tangenta semăna mult cu momâile alea, numai că ea era reală. Trăia cu adevărat. Printre oasele ei nu puteai vedea. Ca orice Heechee, le avea acoperite cu o piele dură, densă, musculoasă, cam la fel de voluptuoasă la atingere ca terciul de ghindă. Fiind femeie, era cheală – uneori, bărbaţii aveau puţină blană pe scalp, dar femeile, aproape niciodată. Şi mai avea nişte ochi pentru care niciun textier de şlagăre n-ar fi găsit vreodată rime, fiindcă, în esenţă, arătau groaznic: pupilele erau de un albastru pătat, iar culoarea din jur era un fel de roz. Avea membrele cam la fel de groase ca ale unui copil rahitic de şase ani, deşi nici pe departe la fel de sexy – pentru o fiinţă omenească, oricum. Pelvisul îi era lat, cu coapsele pornind din capetele lui, iar picioarele ca nişte ţevi subţiri îşi purta tipica trusă Heechee de supravieţuire. Avea formă de pară şi genera fluxul de microunde necesar pentru a-şi menţine sănătatea, la fel cum plantele terestre au nevoie de lumina soarelui, şi în plus mai conţinea tot

felul de instrumente utile sau doar plăcute, şi multe altele, inclusiv minţile depozitate ale strămoşilor morţi, pe care Heechee-ii le foloseau în loc de computere.

Sună încântător, nu-i aşa?

Nu, nu e deloc încântător. Frumuseţea, însă, există numai în ochii normelor culturale. Pentru ochii Heechee (acele organe roz, lucitoare, reptiliene!), şi mai cu seamă în ochii bărbaţilor Heechee, Tangenta era o femeie superbă.

Chiar şi numele ei suna destul de sexy – în urechile Heechee. Şi-l alesese, aşa cum fac toţi Heechee-ii adulţi, imediat ce se maturizase îndeajuns ca să-şi manifeste interesul faţă de orice noţiune abstractă. În cazul ei, a fost geometria. Dar limba Heechee oferea multe posibilităţi de glume şi jocuri de cuvinte, aşa că foarte repede i s-a atribuit o poreclă, un cuvânt foarte asemănător cu „tangentă“, care poate fi tradus aproximativ (şi politicos) ca: „aia-care-îndreaptă-chestiile-care-atârnă“.

Nimic din toate astea nu avea vreo legătură cu calităţile sale de comandant al echipajelor de exploratori, dar şi acelea erau la fel de impresionante. Tangenta era o mândrie a neamului Heechee.

Acest lucru a făcut ca rolul important jucat de ea în prăbuşirea lor să devină şi mai traumatic.

În acea expediţie istorică, Tangenta conducea o navă Heechee uriaşă. Transporta instrumente şi dispozitive de mii de feluri, şi nouăzeci şi unu de membri ai echipajului. Dintre aceştia făcea parte şi Orbitoarea, care era pilotul de penetrare. Nu era doar o navă uriaşă, ci şi cu totul deosebită. Nava Tangentei fusese proiectată conform unor obiective speciale.

Putea să asolizeze pe o planetă.

Aproape nicio navă interstelară Heechee nu putea face

acest lucru, şi nici măcar nu era nevoie. Erau concepute pentru a intra pe orbită în jurul unei planete, lăsând problemele reintrării şi ale decolării în seama navei specializate pentru asolizare. Nava Tangentei făcea excepţie. Nu „asoliza“ efectiv, fiindcă planeta pe care o investiga nu prea avea un miez solid pe care să se aşeze, în afara unui bulgăre de hidrogen metalic de două mii de kilometri, în centrul atmosferei sale geroase, mocirloase şi strivitoare. Dar conţinea ceva mult mai important pentru Heechee:

Viaţă.

Şi pe nava Tangentei exista viaţă. Fiecare din cei nouăzeci şi unu de membri ai echipajului era specialist într-una dintre numeroasele operaţiuni necesare, de diverse feluri. Noua mea prietenă Orbitoarea, de exemplu, fiind pilot de penetrare, era aceea care avea să conducă nava prin „atmosfera“ densă, cleioasă şi îngheţată a planetei şlamerilor. Era o îndemânare pe care puţini Heechee o aveau, şi se instruise intens. Prin urmare, la bordul navei exista multă viaţă – viaţă bogată, energică, pătimaşă. Heechee-ii nu erau nişte maşini lipsite de sentimente. În modul lor aparte, erau la fel de excitabili şi de temperamentali ca fiinţele umane. Uneori, acest lucru le pricinuia probleme, la fel cum se întâmplă şi cu oamenii.

Cei trei bărbaţi Heechee care reprezentau problema Tangentei în acest sens se numeau Quark, Angstrom 3574 şi Caută-şi-Spune.

Nu vreau să vă dau de înţeles că exact aşa se numeau, chiar dacă ar fi să le traducem literal numele din Heechee. Acestea sunt doar echivalentele cele mai aproximative pe care le pot găsi. Quark era numit după o particulă subatomică, Angstrom 3574 îşi trăgea numele de la o culoare a respectivei lungimi de undă, iar Caută-şi-Spune

era un ordin dat bazelor lor ancestrale de date atunci când voiau să afle ce se putea găsi prin ele.

Tangenta îi considera un grup de calitate. La un loc, cei trei întruneau toate virtuţile bărbăteşti Heechee. Quark era curajos, Angstrom era puternic, iar Caută-şi-Spune era gentil. Oricare dintre ei ar fi putut să fie un partener ideal. Întrucât Tangentei i se apropia perioada de împerechere, era bine că avea la dispoziţie un mascul care să-i fie partenerul potrivit.

Specia Heechee se afla la apogeul fluxului său. În istoria omenească nu există nimic comparabil cu imensitatea şi măreţia epopeii Heechee. Negustorii olandezi, nobilii spanioli şi reginele englezoaice, cu secole în urmă, trimiteau aventurieri să captureze sclavi, să găsească mirodenii, să extragă aur, adică să descopere şi să prade toată lumea neexplorată. Dar aceea era doar o singură lume.

Heechee au cucerit miliarde de lumi.

Mda, asta sună destul de crud. Dar Heechee-ii nu erau cruzi. Nu le luau localnicilor nimic din ceea ce preţuiau, nici măcar tăbliţe de argilă sau scoici ghioc.

Unu la mână, nu era necesar. Heechee-ii n-au avut niciodată motive de a înrobi vreo populaţie băştinaşă pentru a extrage minereuri preţioase. Le era mult mai uşor să găsească un asteroid cu compoziţia potrivită, apoi să-l tracteze până la o uzină care să-l înghită pe tot şi să elimine produsele finite. Nu aveau nevoie nici măcar să cultive alimente exotice, sau mirodenii rare, ori produse farmaceutice. Chimia Heechee putea să analizeze orice substanţă organică şi s-o reproducă, pe baza elementelor sale componente.

Celălalt motiv de a nu fi nemiloşi cu localnicii a fost acela

că aproape niciodată nu existau localnici.

În toată galaxia, Heechee-ii au găsit sub optzeci de mii de lumi cu viaţă evoluată dincolo de nivelul procariotelor – şi nicio planetă locuită de fiinţe simţitoare şi civilizate comparabile cu ei.

Au existat însă şi câteva rateuri.

Unul dintre acestea a fost bunul şi bătrânul nostru Pământ. Au ratat, fiindcă au sosit într-un moment nepotrivit: cam cu o jumătate de milion de ani prea devreme. Pe Terra acelor vremuri, cea mai înaltă formă de inteligenţă se găsea în ţeasta păroasă şi teşită a unei mici primate mirositoare pe care acum o numim australopitec. E prea devreme, şi-au spus cu regret Heechee-ii când l-au găsit – aşa că au luat câteva mostre şi au plecat. Un alt rateu la mustaţă a fost o fiinţă bondoacă şi fără mâini care trăia în nişte zoaie de pe planeta unei stele F-9, nu departe de Canopus. Chiar dacă nu erau tocmai inteligenţi, evoluaseră măcar până la nivelul superstiţiilor (şi acolo rămăseseră; când i-au găsit, oamenii i-au botezat „Porci Voodoo“). Pe ici, pe colo, se mai găseau urme aproape şterse ale unor civilizaţii dispărute, unele derutant de fragmentare. Existau şi câteva potenţial interesante, care ar fi fost de aşteptat să ajungă la punctul instituţiilor sociale, cândva în următorul milion de ani…

Şi mai erau şi cele pe care le investiga acum Tangenta. Le numeau „şlameri“.

Şlamerii erau într-adevăr foarte inteligenţi. Aveau maşini! Aveau guverne. Aveau şi o limbă – chiar şi poezie aveau. Şlamerii nu erau singura specie găsită de Heechee care să aibă asemenea lucruri, dar în orice caz erau cea mai promiţătoare.

Numai de-ar fi putut vorbi cu ei!

Aşa că nava Tangentei s-a înscris pe orbită, iar exploratorii au început să privească planeta turbulentă de jos. Angstrom i-a spus Tangentei:

— Urât mai arată planeta asta. Îmi aminteşte de aia unde trăiau Porcii Voodoo, o mai ţii minte?

— Mi-o amintesc, răspunse Tangenta cu drag.

De fapt, îşi amintea destul de bine ca să se rezeme de mâna iscoditoare a lui Angstrom, care-i frământa uşor tendoanele noduroase ale spinării, în modul pe care-l cunoştea atât de bine.

Gelos, Caută-şi-Spune a intervenit:

— Nu seamănă deloc cu planeta aia! Aia era fierbinte, iar asta e formată numai din gaze reci ca gheaţa. Aici n-am putea să respirăm nici măcar dacă ar fi destul de cald, fiindcă metanul ne-ar otrăvi, în timp ce printre Porcii Voodoo puteam umbla chiar şi fără măşti – dacă n-ar fi fost mirosul, oricum.

Tangenta îl atinse pe Angstrom cu afecţiune.

— Dar mirosul nu ne deranja, nu-i aşa? întrebă ea.

Apoi, după ce se gândi un moment, îl mângâie şi pe Caută-şi-Spune. Deşi nu-i scăpa nimic din înfăţişarea planetei şi era absolut conştientă de toate ţăcănelile şi piuiturile senzorilor navei, care erau ocupaţi să absoarbă datele de la instrumentele lăsate pe suprafaţă cu ani în urmă, nici din aluziile sexuale nu pierdea o vorbă.

Spuse cu blândeţe:

— Amândoi aveţi treburi – şi Quark, ca şi mine. Haideţi să ni le facem.

De fapt (spuse Orbitoarea, frecându-şi nostalgic abdomenul), cei optzeci şi şapte de membri ai echipajului neimplicaţi în mod direct erau destul de mişcaţi de romantismul Tangentei. O plăceau. Îi doreau numai bine. Şi-

n plus, întreaga lume Heechee îi îndrăgea pe îndrăgostiţi, la fel ca a noastră.

Spre sfârşitul celei de-a doua zile a călătoriei, Caută-şi-Spune anunţă arţăgos că Străbunii nu erau doar pregătiţi să-i vorbească Tangentei, ci chiar insistau. Oftând, Tangenta se duse în cabina de comandă. Cel mai adesea se aşeza pe capsula ei; scaunul era construit astfel încât capsula să fie conectată direct cu toate celelalte capsule ale Străbunilor de pe navă. Era un aranjament folositor, dar nu întotdeauna comod.

Străbunii Străvechi nu aveau nici văz, nici auz, fiind doar inteligenţe depozitate într-o bancă de date, la fel ca mine, dar cei mai deştepţi şi cu mai multă experienţă dintre ei învăţau să citească fluxul de electroni al opticii sau al instrumentaţiei aproape la fel de bine ca şi cum ar fi făcut-o cu ochii sau cu urechile. Cel mai vârstnic Străbun de la bord era un bărbat mort de mult, pe nume Blănoşenia. Blănoşenia era un VIP. Era cea mai valoroasă persoană de pe navă poate chiar mai importantă decât Tangenta – fiindcă înainte de moarte vizitase efectiv acea planetă.

Tangenta îşi deschise urechile spre Străbuni. Numaidecât, auzi o învălmăşeală de glasuri. Fiecare Străbun din rezerva navei voia să vorbească. Singurul dintre ei care avea să vorbească în acel moment, însă, era Blănoşenia. Îi reduse imediat pe ceilalţi la tăcere.

— Am monitorizat înregistrările, spuse el repede. Nouă dintre canalele de înregistrare pe care le-am lăsat aici nu conţin niciun fel de date – încă nu ştiu dacă s-au dereglat sau dacă şlamerii pur şi simplu n-au vizitat deloc acele locuri. Celelalte cincizeci şi unu, însă, sunt pline; au, în medie, aproape trei sute de mii de morfeme fiecare.

— Dar asta e foarte mult! exclamă Tangenta încântată. Fiecare canal conţine aproape echivalentul unei cărţi

întregi!

— Mai mult, o corectă Blănoşenia, căci limba şlamerilor este extrem de compactă. Ascultă, am să-ţi derulez un fragment dintr-o înregistrare…

Se auzi un sunet slab, ca un şuierat scăzut – Tangenta mai degrabă îl simţea în oase.

— Şi acum, aceeaşi înregistrare, accelerată şi cu frecvenţa adusă la rata normală pentru noi…

Şuieratul deveni un ciripit ascuţit şi rapid. Tangenta asculta cu nerăbdare. O dureau urechile.

— Ai tradus mult din el? îl întrebă, nu atât de dragul informaţiei: ştia că, dacă s-ar fi făcut descoperiri importante, ar fi fost anunţată imediat – cât pentru a face zgomotul să înceteze.

Dar, în mod surprinzător, Străbunul croncăni:

— A, da! Mult! La Postul de Ascultare Şaptesprezece se poate spune că a avut loc un fel de întrunire politică. Are de-a face cu natura locului în sine: e fie sacru în sens teologic, fie periculos de poluat, iar şlamerii discutau ce să facă. Discuţia încă mai continuă…

— După şaizeci şi unu de ani?

— Ei, sunt doar vreo şapte ore din timpul lor, Tangento.

— Bine, bine, replică Tangenta fericită; era o mare victorie: existau puţine moduri mai bune de a obţine informaţii despre o cultură decât studiindu-i felul de a rezolva problemele publice. Eşti sigur că despre asta e vorba? Traducerile tale sunt demne de încredere?

— A, răspunse Blănoşenia cu îndoială, destul de demne. Aş vrea să-l avem cu noi aici şi pe Forţa-care-Leagă.

Forţa-care-Leagă era fostul partener al Blănoşeniei în multe investigaţii din trecut. Formaseră o echipă excelentă – şi într-o zi, fără îndoială, aveau să se asocieze din nou. Pentru moment, însă, Forţa-care-Leagă era mult prea

bătrân ca să iasă iar în spaţiu şi prea sănătos ca să moară.

— Ce înseamnă „destul de demne de încredere“?

— Păi, cel puţin jumătate din vocabularul şlamerilor descifrat de noi constă în cuvinte deduse din context. S-ar putea ca pe unele să le deduc greşit.

— Ghinionul tău, dacă aşa e, se răsti Tangenta, după care schimbă imediat tonul. Sunt sigură că faci o treabă bună, îl linişti ea, sperând că avea dreptate.

Orbitoarea nu participase la prima expediţie a Blănoşeniei, dar înainte de a se îmbarca împreună cu Tangenta învăţase destul de multe despre şlameri. De fapt, toată lumea se instruise. În fond, şlamerii erau foarte importanţi pentru Heechee. La fel de importanţi, să zicem, cum ar fi fost un diagnostic de cancer înainte de a apărea Medicala Integrală.

Şlamerii aveau o civilizaţie ancestrală. În termenii anilor, era mult mai veche chiar şi decât cea Heechee, dar asta nu însemna mare lucru, fiindcă pe parcursul existenţei ei nu se întâmplase aproape nimic. Totul decursese foarte încet. Planeta şlamerilor era rece. Şlamerii înşişi erau reci şi greoi deopotrivă. Înotau încet prin şlamul de gaze, de unde li se trăsese şi numele. Chimia organismelor lor era la fel de lentă ca mişcările, iar vorbirea, de asemenea.

Aşa era şi propagarea impulsurilor prin sistemele lor nervoase – adică, astfel gândeau.

Prin urmare, când prima expediţie Heechee nu s-a mai putut îndoi că acele fiinţe încete şi hidoase posedau inteligenţă, au fost încântaţi, dar şi dezamăgiţi. La ce bun să descopere în sfârşit o altă specie inteligentă, dacă era nevoie de şase luni pentru un schimb de replici simplu precum:

— Duceţi-ne la conducătorul vostru.

— Care conducător…?

Prima navă Heechee de descoperire a rămas pe orbita din jurul planetei şlamerilor timp de un an. Blănoşenia şi Forţa-care-Leagă au aruncat sonde în atmosfera mâloasă şi au compus încet o recunoaştere a sunetelor discrete de-acolo, făcând astfel primul pas pentru stabilirea unui vocabular. Nu le-a fost uşor – şi în niciun caz simplu. Sondele au fost lansate mai mult sau mai puţin la întâmplare, ţintind numai locuri unde radarele şi sonarele identificaseră aglomerări de fiinţe. Adeseori, până să ajungă sondele la faţa locului, locuitorii se împrăştiau. Cele care fuseseră orientate cel mai bine înregistrau nişe gemete slabe şi lente. Transmiţătoarele le expediau pe orbită, unde experţii în înregistrări le accelerau şi le transpuneau în gama audibilă, iar după câteva săptămâni se putea distinge un singur cuvânt de pe o bandă.

Dar semanticienii Heechee aveau multe resurse. La sfârşitul anului petrecut pe orbită, identificaseră suficient din vocabularul şlamerilor ca să pregătească o bandă simplă. Apoi, au construit o tăbliţă de cristal cu imaginea unui Heechee, imaginea unui şlamer, imaginea unui aparat de redare a sunetelor şi o imagine a tăbliţei înseşi. Toate imaginile erau gravate pe o suprafaţă plană, pentru ca şlamerii să le poată pipăi – în fond, erau orbi.

După aceea, Heechee-ii au reprodus tăbliţa în şaizeci de exemplare şi au aruncat câte unul în fiecare dintre cele şaizeci de centre populate, împreună cu câte un transmiţător.

Mesajele înregistrate spuneau:

Salutări.
Suntem prieteni.
Vorbiţi aici şi vă vom auzi.
Vom răspunde curând.

În respectivul context, „curând“ însemna destul de mult timp. La încheierea termenului, nava Heechee a plecat. Echipajul se simţea descurajat. N-avea niciun rost să mai aştepte vreun răspuns. Cel mai bine era să se întoarcă după suficient timp pentru ca şlamerii să descopere mesajul, să-şi revină din şoc şi să răspundă. Chiar şi atunci avea să urmeze inevitabil o lungă perioadă de întrebări prosteşti şi de răspunsuri fără rost, dar pentru asta nu aveau nevoie de un Heechee viu. L-au ales pe cel mai puţin valoros Străbun Străvechi, i-au explicat ce fel de întrebări puteau să i se pună şi ce răspunsuri – şi îndemnuri, şi contra întrebări – să le dea, şi l-au lăsat pe orbită ca să petreacă acolo câteva decenii deprimante, în solitudine. Fiecare Heechee din echipaj ar fi vrut să poată fi acolo pentru a afla răspunsurile, dar puţini se simţeau suficient de încrezători c-ar fi reuşit – se aşteptau ca până la primele informaţii concludente despre şlameri să mai treacă peste o jumătate de secol.

Şi, într-adevăr, aşa a fost.

La douăzeci de zile după sosirea pe orbita din jurul planetei şlamerilor, Tangenta era mai pregătită decât oricând pentru a începe activităţile propriu-zise ale expediţiei.

Din păcate, Străbunul Străvechi pe care-l lăsaseră acolo nu mai funcţiona, dar îşi făcuse datoria. Se puseseră întrebări şi se primiseră răspunsuri, iar datele erau depozitate. Radarul, sau dispozitivul Heechee echivalent celui folosit de fiinţele umane, localizase poziţiile actuale ale aglomerărilor fizice care marcau comunităţi de-ale şlamerilor, precum şi alte obiecte suficient de solide şi de mari ca să reprezinte riscuri pentru navigaţie. Se stabilise

legătura radio FTL cu planetele de origine şi se transmiseseră datele, iar Forţa-care-Leagă cel bătrân şi firav trimisese un mesaj vesel, aprobându-le tentativele de traducere şi insistând să continue. Structurile speciale de pe nava Tangentei care-i permiteau să-şi îndeplinească misiunea principală fuseseră verificate, testate şi declarate în stare perfectă de funcţionare.

Mai exista doar un singur dispozitiv Heechee care speraseră să le fie de folos, dar îi dezamăgise. Era un soi de instrument pentru comunicaţii. Transmitea şi recepţiona nişte date speciale care puteau fi numite „sentimente“. Nu trimitea şi nici nu primea „informaţii“ în sensul clasic al cuvântului – n-ar fi putut să fie folosit pentru a cere încă o mie de kilotone de metal structural sau să-i comande unei nave să-şi schimbe direcţia. Dar un Heechee care purta acea cască asemănătoare cu o reţea metalică ar fi putut să „audă“ emoţiile celorlalţi, chiar şi de la distanţe planetare.

Era ceea ce am ajuns să numim „Fotoliul de Vise“.

Pentru Heechee, principala întrebuinţare internă a dispozitivului făcea parte din ceea ce s-ar putea numi activitate de poliţie. Heechee-ii nu depistau crimele. Le preveneau. Emanaţiile unei minţi atât de dezordonate încât ar fi fost pe punctul de a comite un act antisocial, şi mai ales unul violent, puteau fi detectate încă din primele stadii. Atunci era trimisă imediat o echipă de intervenţie-şi-consiliere ca să aplice terapia corectoare.

Fotoliile de Vise mai fuseseră foarte utile şi pentru a decide că, de exemplu, „Porcii Voodoo“ se situau destul de aproape de inteligenţă pentru a merita să fie observaţi, fiindcă „sentimentele“ lor erau incomparabil mai complexe decât acelea ale animalelor inferioare. Astfel, Fotoliul de Vise era un instrument standard al resurselor Heechee pentru acea misiune fundamentală de căutare a companiei

interstelare. Speraseră ca nava Tangentei de pe orbită să-i poată pur şi simplu asculta pe şlameri şi să le „audă“ stările de spirit, neliniştile şi bucuriile.

Într-adevăr, Fotoliul de Vise a dat rezultate. Numai că n-a funcţionat în vreun mod util. La fel ca toate celelalte activităţi ale şlamerilor, şi emoţiile lor erau cumplit de încete. Scoţându-şi casca, Quark spuse abătut:

— Ai putea la fel de bine să asculţi părerea unei roci sedimentare despre metamorfoză.

— Mai încearcă, îi ceru Tangenta. Când îi vom înţelege în sfârşit pe şlameri, o să merite tot efortul.

Mai târziu, şi-a amintit că spusese acest lucru şi s-a întrebat cum de se putuse înşela atât de amarnic.

V-am spus foarte multe despre Tangenta şi despre tovarăşii ei de drum, dar încă nu v-am explicat de ce e totul atât de important. Aveţi încredere în mine: a fost foarte important. Nu numai pentru Tangenta, şi pentru întregul neam Heechee, ci şi pentru omenire în general şi, mai ales, pentru mine în special.

Dar bunul Albert îmi atrage atenţia că vorbesc prea mult, aşa că voi încerca să mă rezum la datele esenţiale.

Esenţialul era că Tangenta şi echipajul ei au făcut un lucru pe care navele Heechee nu-l făceau aproape niciodată. Şi-au luat naveta blindată specială şi au coborât în atmosfera de gaze dense, reci şi vătămătoare a planetei şlamerilor, pentru a le face o vizită pe teren propriu.

„Teren“ nu e nici el termenul cel mai potrivit – mi-a fost foarte greu să-mi găsesc cuvintele, fiindcă vocabularul pe care l-am deprins ca persoană-de-carne pe Pământ nu mai poate fi utilizat. Şlamerii nu aveau niciun fel de teren, în sensul loturilor de pământ pe care se poate construi. Nu aveau niciun fel de pământ. Gravitaţia lor specifică era atât

de apropiată de gravitaţia specifică a gazelor în care trăiau, încât pluteau, împreună cu toate obiectele lor, locuinţele şi echivalentele şlamere ale fabricilor, fermelor, birourilor şi şcolilor. Şi, desigur, nicio fiinţă umană sau Heechee nu putea trăi neprotejată în acel mediu. Deşi Heechee-ii erau nişte ingineri foarte prudenţi (cunosc oameni care i-ar numi laşi, chiar), exista cel puţin o teamă sâcâitoare că până şi nava lor ar putea să cedeze presiunilor zdrobitoare sub care trăiau şlamerii.

Aşa că, înainte de a intra în atmosfera planetei, au verificat, reverificat şi răsverificat tot ce era de verificat. Blănoşenia şi ceilalţi Străbuni au fost nevoiţi să lucreze în două schimburi, nu numai ca să-şi continue neîntrerupt traducerile, ci şi pentru a depozita şi analiza toate datele despre sistemele navei.

— Suntem gata? întrebă în sfârşit Tangenta, aşezată pe scaunul căpitanului din cabina de comandă, conectându-se la reţea, asemenea tuturor celorlalţi.

Unul câte unul, şefii de secţii raportară că erau pregătiţi, iar Tangenta trase adânc aer în piept.

— Aş începe coborârea, îi spuse ea pilotului de penetrare, Orbitoarea.

Orbitoarea îi ordonă cârmaciului:

— Începe coborârea.

Nava reduse viteza orbitală şi porni spre gazele reci, groase, învolburate, prin care înotau şlamerii.

Intrarea fu zdruncinată, dar nava fusese anume construită pentru aşa ceva. Naviga orbeşte, cel puţin din punct de vedere optic – avea sonar şi ochi electronici, iar pe ecranele din cabină se vedeau formele grupurilor de „case“ şlamere şi restul obiectelor de care se apropiau.

— N-aş merge aşa de repede, atenţionă Tangenta, din cauza riscului de cavitaţie.

Orbitoarea era de aceeaşi părere.

— Încetineşte, ordonă ea, iar marea navă se îndreptă uşor spre cea mai apropiată arcologie şlameră.

Tot echipajul privea ecranele cu uimire şi încântare, începeau să se distingă diverse lucruri. Erau nişte construcţii ca norii, şi fiinţe ca jucăriile de plastic moale, în formă de amoebe sau meduze, cu care se joacă uneori copiii. Şlamerii erau aproape la fel de nemişcaţi ca şi „clădirile“ lor. Toate femelele, şi majoritatea masculilor, se mişcau atât de încet, încât niciun ochi de Heechee nu putea zări vreo schimbare. Doar câţiva dintre masculi, intrând în „modul rapid“, cum i se zicea, prezentau câte o mişcare vizibilă. Şi tot mai mulţi masculi făceau asta, în timp ce nava se apropia, iar simţurile lor toropite îi înştiinţau că părea să se întâmple ceva.

În acel moment, Tangenta a făcut prima greşeală.

Presupusese că mişcarea masculilor se datora surprinderii în faţa apariţiei neaşteptate a navei Heechee. Dumnezeu e martor cât ar fi trebuit să-i uimească – la fel ca un lander de mare viteză coborând brusc deasupra unui sat de oameni primitivi care n-au mai văzut în viaţa lor o navă spaţială, sau măcar un avion. Dar nu surprinderea îi făcea pe masculi să se agite atât de rapid şi distructiv, ci durerea. Sunetul de înaltă frecvenţă cu ajutorul căruia se orienta nava Heechee era o tortură pentru şlameri. Îi scotea din minţi – şi, nu peste mult timp, cei mai slabi dintre ei începură să moară.

Ar putea Heechee-ii să-şi realizeze vreodată dorinţa prieteniei interstelare cu şlamerii?

Nu văd cum. Pe baza propriilor mele experienţe, aş zice că nu; Heecheeilor le era la fel de greu să comunice cu şlamerii cum ne este nouă, persoanelor depozitate, să legăm o relaţie semnificativă, în timp real, cu oamenii-de-

carne. N-ar fi imposibil, dar, în general, nu merită efortul. Iar când eu le vorbesc de aproape persoanelor-de-carne, de obicei ele nu prea mor din cauza asta.

După aceea, echipajul n-a mai fost deloc fericit (a spus Orbitoarea, ridicând din muşchii abdominali cu amărăciune). Avuseseră nişte aşteptări mari, încât spulberarea acestora era cumplită.

Şi mergea din rău în mai rău.

Misiunea oscila în pragul eşecului. Deşi sondele continuau să trimită cuvinte în recordere, încercările de a-i aborda pe şlameri la ei acasă erau mereu deopotrivă dezamăgitoare şi catastrofale: dezamăgitoare pentru Heechee, catastrofale pentru noii lor „prieteni“.

După care, pe orbită sosi vestea de-acasă.

Era un mesaj de la Forţa-care-Leagă, iar ceea ce spunea el, cu arţagul vârstei şi resentimentele cuiva care ar fi vrut să fie prezent acolo, era, în traducere liberă, următorul:

— Aţi făcut-o de oaie. Cele mai importante date nu reprezentau nici tradiţiile, nici politica şlamerilor. Ci poezia lor.

Străbunii Străvechi de la bordul navei recunoscuseră poezia ca poezie – un fel de combinaţie între cântecele balenelor uriaşe şi vechile edde nordice de pe Pământ. La fel ca eddele, cântau despre mari bătălii ale trecutului, iar bătăliile erau foarte importante.

Cântecele descriau nişte creaturi care apăruseră fără trupuri şi pricinuiseră mari distrugeri. Şlamerii îi numeau cu un termen echivalent al „Asasinilor“ – şi, conform celor spuse de Forţa-care-Leagă, de fapt nici nu aveau trupuri – erau nişte fiinţe energetice; apăruseră cu adevărat, cauzând mari distrugeri…

— Alea pe care le-aţi crezut voi simple legende, îi mustra

Forţa-care-Leagă în mesajul lui, nu erau despre zei şi diavoli. Sunt relatări concrete despre vizita reală a unor fiinţe care par complet ostile tuturor formelor de viaţă organică. Şi avem toate motivele să credem că încă mai există, undeva în univers.

Aceea a fost prima dată când Heechee-ii au auzit despre Duşmani.

6. IUBIRI

Când Orbitoarea îşi termină povestirea, în jur se adunase o mulţime destul de numeroasă. Toţi aveau întrebări de pus, dar era nevoie de timp ca să şi le formuleze. Orbitoarea stătea tăcută, frecându-şi cuşca toracică. Mişcarea scotea un scrâşnet uşor, ca al unui deget tras peste o tăblie de spălat rufe.

Un negru scund, pe care nu-l cunoşteam, spuse:

— Scuzaţi-mă, dar nu înţeleg. De unde a ştiut Tangenta că acela era Duşmanul?

Vorbea în engleză şi mi-am dat seama că cineva tradusese tot timpul povestea Orbitoarei. Acel cineva era Albert.

În timp ce Albert traducea şi întrebarea negrului în Heechee, pentru Orbitoarea, i-am aruncat o privire. Ridică din umeri, cu sensul (cred) de: „Păi, voiam să ascult şi eu povestea."

Orbitoarea ridică şi ea din umeri, ca răspuns la întrebare – sau, mai bine zis, avu acea scurtă contracţie a abdomenului care echivalează pentru Heechee cu o ridicare din umeri.

— Atunci, nu ştiam, spuse ea. Am ajuns la concluzia asta mai târziu, după ce Forţa-care-Leagă a analizat mai în profunzime eddele şlamerilor. Atunci, a devenit clar că acei Asasini care interveniseră nu proveneau de pe aceeaşi planetă. Desigur, mai erau şi multe alte date.

— Desigur, îi ţinu isonul Albert. Unu la mână, masa lipsă.

— Da, masa lipsă, confirmă Orbitoarea. O vreme, asta fusese o mare enigmă pentru astrofizicienii noştri, cum

cred că a fost şi pentru ai voştri.

Îngândurată, luă încă o pălărie de ciupercuţă, în timp ce Albert le explica oamenilor cum reieşise că „masa lipsă“ nu era un fenomen cosmic natural, ci un artefact al Duşmanilor. În acel punct, am încetat să ascult. Aud destule din-astea de la Albert, tot timpul. Când începe, şi pe el încetez să-l mai ascult. S-o aud pe Orbitoarea cum ne spunea povestea cumplitei expediţii a Tangentei era una. Puteam asculta cu toată atenţia o asemenea poveste. Dar când Albert se apucă să intre în toate chiţibuşurile, gândurile mi-o iau razna. Imediat o să treacă la spaţiul cu nouă dimensiuni şi la Ipoteza lui Mach.

Şi aşa făcu. Pe Orbitoarea părea s-o intereseze destul de mult. Pe mine, nu. M-am rezemat de spătar, i-am făcut semn chelneriţei să mai aducă un pahar cu „suc de rachetă“ – acel whisky alb aproape mortal în care-şi înecau grijile prospectorii Porţii, pe vremuri – şi l-am lăsat să vorbească.

Nu ascultam. Mă gândeam la biata Tangenta cea excitabilă şi la expediţia ei condamnată, din urmă cu atâtea sute de mii de ani.

Întotdeauna am avut în inimă o slăbiciune pentru Tangenta – sau, mă rog, nici asta nu e tocmai adevărat. Iar mă încurc în cuvinte. Cât de inexact transmit sensurile! Eu nu *am* inimă, aşa că, desigur, nu poate fi vorba de „slăbiciuni“ – sau *soft spots.* (Essie spune că nu pot fi *soft* în niciun sens, ci eventual *ware* – adică, un calambur cibernetic. Şi nici termenul „întotdeauna“ nu e exact, fiindcă n-am aflat despre Tangenta decât acum treizeci de ani – sau poate ar fi mai bine să zic treizeci de milioane. Totuşi, mă gândesc des la ea, cu compasiune, fiindcă şi eu am fost scos din funcţiune şi cunosc senzaţia.

Am tras o duşcă din sucul de rachetă, privind binevoitor

spre grupul din jurul mesei. Restul ascultătorilor erau mult mai fascinaţi decât mine de felul în care Albert şi Orbitoarea schimbau remarci cosmologice, dar la drept vorbind ei nu trăiau cu Albert în buzunar de cincizeci (sau cincizeci de milioane) de ani. Într-un asemenea interval, ajungi să cunoşti destul de bine un program. M-am gândit că, vorbind la modul general, ştiam ce-avea să spună Albert încă dinainte de a deschide „gura“. Cunoşteam până şi semnificaţia privirii piezişe cu care mă învrednicea, din când în când, în timp ce vorbea. Îmi reproşa, în mod subliminal, că nu-l lăsam să-mi spună ceva ce dorea foarte mult să-mi comunice.

I-am adresat un zâmbet îngăduitor, pentru a-l înştiinţa că-l înţelegeam… şi, parţial, ca să-i amintesc că eu eram cel care decidea cine, ce şi când spunea.

Apoi, am simţit o atingere uşoară, pe ceafă. Era mâna lui Essie. M-am aplecat înapoi spre ea, cu plăcere, chiar când Albert îmi mai arunca una dintre acele priviri, întrebând-o apoi pe Orbitoarea:

— Cred că ai avut ocazia să-l cunoşti pe Audee Walthers al III-lea în timpul drumului încoace, nu?

Cuvintele lui mi-au atras atenţia. Întorcându-mă spre Essie, i-am şoptit:

— Nu ştiam că Audee e aici.

Essie îmi murmură la ureche:

— Se pare că sunt multe lucruri pe care nu vrei să le ştii despre persoanele-de-carne prezente.

Tonul ei mă făcu să simt furnicături la ceafă; era un amestec de iubire şi severitate. Essie îl foloseşte când consideră că am fost nepotrivit de ursuz, încăpăţânat sau prost.

— O, Doamne, am exclamat, amintindu-mi. Dane Mecinikov.

— Dane Mecinikov, fu ea de acord. Şi el se află aici, pe Stâncă, în forma de carne. Împreună cu persoana care l-a salvat.

— O, Doamne, am repetat.

Dane Mecinikov! Făcuse parte din acea expediţie în gaura neagră care-mi apăsa conştiinţa de-o jumătate de secol. Îl lăsasem acolo, cu toţi ceilalţi, iar printre aceia se numărase şi…

— Gelle-Klara Moynlin, da, şopti Essie. Acum sunt în Central Park.

Central Park nu e cine ştie ce parc. Când Klara şi cu mine eram amândoi prospectori, conţinea cam o duzină de portocali şi duzi, şi în rest cam numai tufişuri.

Nici acum nu se schimbase prea mult. Micul heleşteu pe care noi îl numeam Lacul Superior era la fel, curbat după forma asteroidului. Vegetaţia se mai îndesise, dar nu-mi era greu deloc să zăresc vreo duzină de fiinţe umane printre arbuşti. Opt sau zece erau veteranii vârstnici care trăiau pe Stânca Ridată, toţi de carne, stând ca statuile sub copaci. Câţiva erau petrecăreţi ca mine, numai că de carne, iar printre ei am recunoscut-o fără dificultate pe acea statuie-de-carne nemişcată care era Gelle-Klara Moynlin.

Nu părea deloc schimbată, cel puţin ca aspect fizic.

În alte sensuri, se schimbase radical. Nu era singură. Stătea între doi bărbaţi: mai rău, cu unul se ţinea de mână, iar celălalt o cuprinsese cu braţul pe după umăr.

În sine, aceasta era o lovitură dureroasă, fiindcă ultima oară când o văzusem pe Klara, singurul om care avea şanse să se ţină cu ea de mână sau de umeri fusesem eu.

Am avut nevoie de un moment ca să-mi dau seama că bărbatul care o ţinea de mână era Dane Mecinikov – la urma urmei, trecuse *mult* timp de când îl văzusem ultima

oară. Pe celălalt nu-l cunoşteam de nicăieri. Era înalt, zvelt şi arătos şi, ca şi cum toate astea n-ar fi fost de ajuns, îşi ţinea mâna pe umărul Klarei cu un aer afectuos şi firesc.

Uneori, când eram tânăr şi amorezat de câte o persoană sau alta, simţeam acea dorinţă arzătoare de a o cunoaşte la perfecţie. Absolut. În toate sensurile; iar unul dintre sensuri era o fantezie – fantezia că o găseam (indiferent despre cine ar fi fost vorba la momentul respectiv) dormind atât de adânc, încât orice-aş fi făcut n-o puteam trezi; aşa că mă furişam la iubita mea şi-i exploram toate secretele, fără ca ea să ştie. Să văd dacă avea perişori la subsuoară. Să mă uit cât de recent se curăţase sub unghii. Să-i privesc în nări şi-n urechi – şi să fac toate astea, înţelegeţi, fără ca ea să ştie, fiindcă deşi făcuserăm multe investigaţii reciproce, era cu totul altceva când se efectuau cu ştirea amândurora. La fel ca în majoritatea celorlalte fantezii ale mele, era genul de acţiune pe care fostul meu program de psihanaliză, Sigfrid von Psiho, nu îl aproba, dar îl trata cu îngăduinţă pentru că descifra în el sensuri care mie nu-mi plăceau. Şi, la fel ca în cazul celor mai multe fantezii, când aveam ocazia s-o fac cu adevărat, nu mai avea atâta farmec.

Acum o puteam face. Klara stătea în faţa mea, încremenită de parcă ar fi fost sculptată din piatră eternă.

Mai era şi Essie, chiar alături, pentru a-mi înăbuşi dorinţa de explorări, dar ea ar fi plecat dacă i-o ceream. Nu scotea o vorbă, Essie a mea. Stătea doar în spatele meu, tăcută, în timp ce eu, invizibil în spaţiul gigabitic, o priveam pe femeia după care plânsesem aproape toată viaţa.

Klara arăta foarte bine. Mi-era greu să cred că era de fapt mai vârstnică decât mine – adică, mai bătrână cu vreo şase luni decât Dumnezeu. Ziua mea de naştere fusese aproape aceeaşi cu cea a descoperirii Porţii, căreia îi sărbătoream centenarul. Klara se născuse cu vreo cincizeci de ani mai

devreme.

Nu arăta. Nu părea să fi îmbătrânit nici măcar cu o zi.

În parte, desigur, era efectul Medicalei Integrale. Klara era o femeie foarte bogată, şi-şi putuse permite toate refacerile şi înlocuirile de ţesuturi, încă dinainte ca acestea să devină în esenţă gratuite pentru toată lumea. Mai mult, petrecuse treizeci de ani în capcana temporală a unei găuri negre, unde o abandonasem ca să-mi salvez pielea – avusesem nevoie de treizeci de ani ca să mă împac cu sentimentul de vinovăţie – aşa că, în acei ani îndelungaţi, îmbătrânise doar cu câteva minute, datorită dilatării timpului. În termenii intervalului scurs de la naşterea ei, avea peste o sută de ani. Conform timpului socotit de propriul ei ceas biologic, era trecută de şaizeci, fără îndoială. Iar privind felul în care arăta…

Arăta aşa cum arătase întotdeauna pentru mine, adică fermecător.

Stătea cu degetele înlănţuite printre ale lui Dane Mecinikov. Îşi ţinea capul întors spre bărbatul care o luase de umeri. Avea sprâncenele negre şi precis conturate, ca întotdeauna, iar faţa era aceeaşi pe care o ştiam, cea după care plânsesem treizeci de ani.

— N-o speria, naibii, Robin, îmi ordonă Essie din spatele meu.

Tocmai la timp. Fusesem gata să mă duc în faţa lor, fără să mă gândesc că o asemenea întâlnire n-ar fi fost mult mai uşoară pentru ea decât era pentru mine, şi avea nevoie de mai mult timp, de mult mai mult timp, ca să-i poată face faţă.

— Şi atunci, ce să fac? am întrebat, fără să-mi iau ochii de la Klara.

— Atunci, replică Essie, încruntată, poartă-te ca un om civilizat, înţelegi? Dă-i femeii o şansă! Arată-te la marginea

pădurii, eventual, şi îndreaptă-te spre ea. Dă-i şansa să te vadă venind, să se pregătească pentru o întâlnire potenţial traumatică înainte de a vorbi.

— Dar asta o să dureze o veşnicie!

— *Ai* o veşnicie la dispoziţie, fraiere! declară Essie cu fermitate. Oricum, mai ai şi altceva de făcut. Nu eşti atent, nu-i aşa? Nu vezi că doppel-Cassata se uită la tine?

— Dracu’ să-l ia, am replicat, absent.

Eram atât de ocupat să studiez faţa şi silueta iubitei mele de mult pierdute, încât nu aveam răbdare – şi nici minte – pentru nimic altceva. Am avut nevoie de câteva microsecunde bune ca să-mi amintesc că, cu cât amânam mai mult să încep o conversaţie, cu atât aveam mai mult de aşteptat până să-i aud vocea.

— Ai dreptate, am răspuns, fără tragere de inimă. Mai bine să-l văd pe ticălos. Numai lasă-mă să încep aici.

Mi-am plasat un doppel după un lămâi cu ramurile lăsate, plin de fructe aurii, şi l-am pus să pornească spre cei doi. Apoi, am urmat-o pe Essie, destul de docil, înapoi spre Arbore, unde-mi spusese că aştepta Cassata.

Doppelul meu avea nevoie de *mult* timp ca să ajungă la Klara, să-i vorbească, s-o aştepte să-i răspundă – multe, multe milisecunde. Îmi doream cu disperare să pot scurta intervalul, fiindcă nu mai aveam răbdare să aştept.

Şi mai doream, cu aceeaşi disperare, să-l pot prelungi. Fiindcă nu ştiam ce să-i spun.

Julio Cassata îmi alungă din minte toate aceste – cum spunea Essie? —, aceste bombăneli posomorâte. Se pricepe la aşa ceva. E ca pişcătura de ţânţar care-ţi ia gândul de la durerea de dinţi – pentru moment. Nu e niciodată o diversiune bine-venită, dar cel puţin îţi distrage atenţia.

Când l-am găsit, era în Blue Hell. Essie mă strânse de

braţ, zâmbind. Cassata stătea la una dintre măsuţe, cu un pahar în faţa lui, pipăind nostalgic o tânără pe care n-o mai văzusem până atunci.

Nici acum n-am văzut-o prea mult, căci imediat ce mă observă, Cassata schimbă toată ambianţa. Petrecăreţii, fata şi Blue Hell dispărură; acum ne aflam în biroul lui de pe satelitul JAWS. Părul i se pieptănase, gulerul tunicii se încheiase şi ne privea cu o expresie de gheaţă peste tăblia de oţel a biroului. Arătă două scaune metalice.

— Staţi jos, ne ordonă el.

Nepăsătoare, Essie spuse:

— Lasă fleacurile, Julio. Vrei să vorbeşti cu noi, perfect – vorbim. Dar nu aici. E prea urât.

Cassata o privi aşa cum se uită un general-maior la un sublocotenent. Apoi, se hotărî să fie băiat bun.

— Cum vrei, draga mea. Tu alegi.

Essie îşi trase nasul. Îmi aruncă o privire, ezită, apoi făcu să dispară cabinetul militar. În locul lui apăru familiara noastră *Adevărata dragoste,* cu tot cu canapele, bar şi muzică ambientală discretă.

— Da, dădu din cap Cassata binevoitor, privind cu admiraţie în jur. Aşa e mult mai bine. V-aţi aranjat frumos aici. Îmi daţi voie să mă servesc?

Fără să mai aştepte răspunsul, se îndreptă spre bar.

— Termină cu prostiile, i-o reteză Essie. Dă pe gură, Julio. Ne-ai pus nava sub embargo, aşa e? De ce?

— Doar o inconvenienţă temporară, draga mea, răspunse Cassata, în timp ce-şi turna un Chivas sec. Nu voiam decât să mă asigur că vom sta de vorbă.

Până şi un contrairitant poate fi al *naibii* de iritant.

— Atunci, vorbeşte, i-am cerut.

Essie îmi aruncă o privire scurtă, de avertizare, căci îmi auzise tonul. Abia mă stăpâneam. N-aveam niciun chef să

discut amabil cu Julio Cassata.

Unii oameni cred că persoanele depozitate în maşini nu pot niciodată să se ambaleze sau să se intimideze, fiindcă nu suntem decât pachete de date aranjate într-un program. Nimic mai fals. Sau, cel puţin, în cazul meu e fals – şi mai ales în asemenea situaţii. Oscilasem în sus şi-n jos ca într-un montaigne russe emoţional – mai întâi, activat de petrecere; apoi, exaltat şi sumbru în timp ce ascultam povestea cumplitei expediţii a Tangentei; sfâşiat de o sută de emoţii, la apariţia Klarei. Nu-mi făcea nicio plăcere să stau la discuţii cu Cassata.

Desigur, rareori îmi plac conversaţiile cu unul ca el. Nu văd de ce i-ar face plăcere cuiva. Principalele lui gambituri de comunicare sunt ordinele şi insultele; nu vorbeşte – face afirmaţii. Şi nu se schimbase. Luă o înghiţitură de scotch, mă privi în ochi şi spuse:

— Eşti o pacoste, Broadhead.

Nu era o remarcă promiţătoare. Essie, care tocmai îmi prepara un Mai Tai, tresări, gata să-l verse. Mă privi îngrijorată. Politica ei este aceea de a lupta, atunci când ne aflam într-o situaţie care implica aşa ceva. Consideră că mă aprind prea tare atunci când eu sunt cel care ţipă.

De data asta, însă, se înşela. Am răspuns politicos:

— Îmi pare rău dacă te-am supărat, Julio. Ai fi atât de bun să-mi explici de ce spui asta?

Ce autocontrol remarcabil manifestam! Era mult peste ceea ce merita mârlanul ăla. Mult mai mult decât i-aş fi acordat dacă nu-mi dădeam seama, în ultimul moment, că mai degrabă ar fi trebuit să-mi pară rău pentru el.

Înţelesesem că, în fond, era condamnat la moarte.

General-maiorul Julio Cassata şi cu mine ne cunoaştem de mult – n-ar avea niciun rost să socotesc anii; aritmetica

se încurcă de tot când te afli în timpul gigabitic. Avuseserăm multe contacte şi nu-mi plăcuse nici unul dintre ele.

Totuşi, Cassata nu era o personalitate depozitată. Adică, de obicei nu era. La fel ca mulţi alţi oameni-de-carne care trebuie să aibă de-a face frecvent cu noi, sufletele depozitate, îşi face un doppel şi-l trimite să discute cu noi. Nu e tocmai acelaşi lucru ca o întâlnire faţă-n faţă, în timp real, dar diferenţa e doar de ordin psihologic. Sau, mă rog, psihologic în sens *dureros.* Se reconfigurează ca inteligenţă depozitată într-o maşină şi vine să ne caute – pe aceia cu care vrea să vorbească, uneori pe mine. Apoi, spune ce are de spus, ascultă ce am eu de zis, susţine o conversaţie ca orice om normal, sub forma unui pachet imaterial de biţi în spaţiul gigabitic, ca şi cum am fi doi oameni-de-carne aşezaţi la o masă – nu, nu tocmai la fel, ci mult mai bine, cel puţin datorită faptului că suntem mult mai rapizi. Apoi, Julio cel de carne îşi cheamă Julio-doppelgangerul înapoi şi ascultă relatarea discuţiei.

Toate acestea sunt clare şi, cu siguranţă, deloc dureroase. Mai sunt şi foarte eficiente. Durerea vine mai târziu.

Doppelul pune întrebările pe care le-ar fi pus şi Cassata-cel-de-carne, ridică aceleaşi obiecţii pe care le-ar fi ridicat şi el, spune ce-ar fi spus el aşa cum şi trebuie, desigur, din moment ce *este* el. Şi nu e ca şi cum ar trimite un ambasador peste hotare, aşteptând apoi răspunsul, fiindcă până şi cei mai buni ambasadori, presupunând că oricare dintre ei ar putea lucra la fel de bine ca un doppel, ar avea nevoie desigur de timp ca să-şi facă treaba. Doppelii au nevoie de cel mult câteva secunde, dacă discuţia urmează să aibă loc la distanţe planetare – sau mai mult, evident, dacă interlocutorul se află întâmplător în celălalt capăt al

galaxiei. Înainte ca omul-de-carne să fi avut timp de a se întreba cum va decurge conferinţa, doppelul se întoarce şi-i spune.

Asta-i partea pozitivă.

Apoi, vine partea care nu mai e atât de plăcută, fiindcă se pune întrebarea: ce faci cu doppelul după ce şi-a îndeplinit misiunea?

Ai putea să-l laşi în depozitare, desigur. Spaţiul gigabitic are o capacitate enormă, iar o personalitate depozitată suplimentară n-ar conta prea mult. Pe unii oameni, însă, îi deranjează să aibă duplicate prin jur. Mai ales pe unul ca Julio Cassata îl nemulţumeşte foarte tare. Fiind ofiţer, are o mentalitate militară. Un duplicat, ştiind tot ceea ce ştie el, nu e doar o problemă nerezolvată – este un risc de securitate. Cineva ar putea să-l găsească şi să-l ia la întrebări! Să-l ameninţe! (Cu ce?) Să-l tortureze! (Cum?) Să-l ţină cu tălpile pe jăratic (dacă ar avea tălpi) – mă rog, nu ştiu prea bine ce-o fi având Cassata-n cap, lucru pentru care nu e zi să nu-i mulţumesc lui Dumnezeu.

Toate astea sunt prostii, evident, dar doppelii sunt ai lui Cassata, iar dacă el crede că vreun inamic imaginar ar putea să afle vreodată de la ei secretele de serviciu, nimeni n-are ce să facă. E comandant de schimb la JAWS, Serviciul de Supraveghere Comună a Asasinilor. Asta înseamnă că are sub comandă o mare parte din programele de apărare contra eventualei ieşiri a Asasinilor din kugelblitz-ul lor. Prin urmare, dacă vrea să ţină conferinţe cu parteneri aflaţi la distanţă, cum şi face, e nevoit să procedeze astfel aproape zilnic, ceea ce înseamnă că, dacă şi-ar lăsa doppelii depozitaţi, ar exista mii şi mii de general-maiori Julio Cassata.

Aşa că nu-i depozitează. Îi omoară.

Sau, cel puţin, aşa percepe Cassata lucrurile. Când îşi

anihilează doppelul, senzaţia e că şi-a asasinat un frate geamăn.

Iar celălalt aspect negativ este că doppelul însuşi – *el* însuşi, fir-ar să fie! — ştie ce-o să se întâmple.

Uneori, asta face ca discuţiile noastre să fie de-a dreptul deprimante.

De-asta nu l-am făcut pe Julio Cassata bucăţi simulate, pentru nesimţire. Era la fel de surprins ca Essie. Desfăcu folia unei havane noi, privindu-mă lung.

— E totu-n regulă cu tine? mă întrebă.

„În regulă“ nu era nici pe departe un diagnostic corect fiindcă mă întrebam cât de aproape ajunsese doppelul meu de Klara şi cum avea să reacţioneze ea văzându-l, dar n-aveam de gând să-i spun lui Julio Cassata nimic din toate astea, aşa că am răspuns doar atât:

— Va fi în regulă când îmi vei spune despre ce e vorba.

Eram cât se poate de politicos, dar Cassata nu subscrisese niciodată la teoria că politeţea ar trebui să fie reciprocă. Reteză capătul trabucului cu dinţii şi scuipă cocoloşul de tutun pe jos, privindu-mă atent. Apoi spuse:

— Nu eşti chiar atât de important pe cât te crezi, Broadhead.

Am reuşit să-mi păstrez zâmbetul pe buze, deşi simţeam că-mi creştea temperatura.

— Crezi că embargoul e valabil numai pentru voi. Greşit. Nava aia Heechee a venit aici direct din nucleu, să ştii.

Nu ştiusem. Dar nici nu vedeam ce importanţă avea, şi i-am şi spus-o.

— Material top-secret, Broadhead, mormăi Cassata. Străbunii ăia Heechee bolborosesc de le sar capacele. Ar fi trebuit ca mai întâi să li se ţină un briefing la JAWS!

— Da, am confirmat, dând din cap. Are sens, fiindcă e

normal ca nişte lucruri care s-au întâmplat cu vreo jumate de milion de ani în urmă să fie secrete militare destul de importante.

— Nu doar cu juma’ de milion de ani în urmă! Ăia ştiu totul despre situaţia actuală din nucleu! Iar acolo sunt şi Heechee-de-carne, plus Walthers ăla care chiar a fost la faţa locului şi a văzut totul cu ochii lui.

Am tras adânc aer în „piept“. Ceea ce-aş fi vrut să fac era să-l întreb din nou *cine* ar fi putut dori să-ncerce să ţină ascunse toate acele secrete. Dar asta ar fi însemnat prelungirea unei vechi discuţii în contradictoriu, şi oricum mă săturasem de compania lui Cassata. Aşa că n-am făcut decât să spun, la fel de politicos:

— Ai zis că sunt o pacoste, şi nu văd ce legătură are asta cu nava Heechee.

Între timp, havana i se aprinsese bine. Suflă fumul spre mine şi replică:

— Nicio legătură. Sunt două lucruri separate. Am venit aici din cauza navei, dar mai voiam şi să-ţi spun să nu te amesteci.

— În ce să nu mă amestec, şi de ce? am întrebat, şi am simţit-o pe Essie foindu-se nervoasă, fiindcă se plictisise să se tot minuneze de autocontrolul meu şi începea să-i fie greu să şi-l păstreze pe al ei.

— Fiindcă eşti civil, răspunse Cassata. Te tot bagi prin treburile JAWS. Deranjezi lumea, iar situaţia a ajuns într-un punct unde nu ne mai putem permite amestecul civililor.

Începeam să ghicesc ce-l sâcâia. I-am zâmbit lui Essie, ca s-o asigur că n-aveam să-l omor pe generalul ăla nesimţit. Nici nu intenţionam – cel puţin, nu încă.

— Manevrele n-au ieşit bine, am presupus eu.

Cassata se înecă şi expulză fumul trabucului.

— Cine ţi-a spus asta?

Am ridicat din umeri.

— E evident. Dacă aveau succes, oamenii voştri de la PR ar fi trimis imagini la toate posturile de ştiri. Văd că nu vă lăudaţi cu ele; înseamnă că n-aveţi niciun motiv. Aşa că oamenii cărora vreţi să le ascundeţi secretele sunt cei care vă plătesc facturile. Ca mine.

— Faci pe deşteptul, mârâi el. Dacă scoţi o vorbă despre toate astea, o să mă ocup personal de tine.

— Şi cum ai să faci asta?

Acum era din nou stăpân pe sine, milităros, bătăios, inclusiv creierul.

— Pentru început, replică el, îţi retrag acreditarea JAWS, cu efect imediat.

Asta era prea mult pentru Essie.

— Julio, scrâşni ea, ai înnebunit sau ce?

I-am pus o mână pe braţ, ca s-o calmez, şi am spus cu seriozitate:

— Julio, în clipa asta am destule probleme pe cap, iar JAWS nu se numără printre ele. Sau, cel puţin, nu e pe primul loc. N-aveam nici cea mai mică intenţie să-i deranjez pe cei de la JAWS în viitorul apropiat – până ai apărut tu, cu ordinele tale arogante. Acum, desigur, voi avea grijă să urmăresc tot ce face JAWS.

— O să pun să te aresteze! mugi Cassata.

Începeam să mă distrez. I-am replicat:

— Fii serios. N-ai autoritatea necesară. Şi nici influenţă nu ai, fiindcă institutul e al meu.

Asta-l descumpăni pentru un moment. Institutul Broadhead pentru Cercetări Extra-Solare era una dintre cele mai bune idei care-mi veniseră vreodată. O pusesem în aplicare cu mult, mult timp în urmă, din motive absolut diferite – ei bine, ca să spun adevărul, cam jumătate dintre motive erau de natură *fiscală.* Dar îmi reuşise de minune. Îl

dotasem cu un charter ca să facă aproape tot ce voia în afara sistemului nostru solar şi, ca măsură de prevedere, populasem consiliul de administraţie cu oameni care făceau tot ce le ceream.

Cassata, însă, îşi reveni repede.

— N-am influenţă, pe dracu'! E un *ordin!*

L-am studiat gânditor. Apoi am spus:

— Albert?

Apăru imediat, clipind spre mine, pe deasupra pipei.

— Transmite un mesaj din partea mea, i-am cerut. Instruiţi toate secţiile institutului ca, din clipa asta, să înceteze orice cooperare cu Serviciul de Supraveghere Comună a Asasinilor şi să interzică accesul oricui din personalul JAWS în incintele sau la datele noastre. Motivul: ordin direct de la Julio Cassata, general-maior, JAWS.

Lui Cassata începeau să-i iasă ochii din cap.

— Stai o clipă, Broadhead…! mormăi.

M-am întors iar spre el, politicos.

— Ai ceva de comentat în legătură cu asta?

Îl treceau năduşelile.

— N-ai face-o, zise el pe un ton comic, jumătate rugăminte, jumătate mârâit. Suntem cu toţii implicaţi în activitatea asta! Duşmanul e inamicul tuturor!

— I-auzi, Julio! am replicat. Mă bucur că spui asta. Credeam că ai impresia că Duşmanul e proprietatea ta privată. Nicio grijă, n-am să opresc activitatea institutului. Îşi va continua studiile; navele de cercetare vor supraveghea în continuare obiectivele; vom acumula alte şi alte date despre Duşman. Numai că nu ne vom mai obosi să le împărtăşim şi celor de la JAWS Bun. Albert să mai transmită mesajul sau nu?

Cassata scutură scrumul trabucului, părând lezat.

— Nu, mormăi el.

— Poftim? N-am auzit prea bine ce-ai zis.

— Nu! Apoi clătină din cap, murmurând deznădăjduit: O s-o facă fiartă…

Vorbise la persoana a treia, şi am ştiut că se referea la generalul Cassata-cel-de-carne – adică, desigur, la sine însuşi.

— A zis „o s-o facă“, i-am spus lui Essie, după ce Cassata plecase, posomorât.

Essie îmi răspunse cu seriozitate:

— E interesant, sunt de acord. Doppelul Julio începe să-l considere pe Julio-cel-de-carne un individ separat.

— A devenit schizofrenic?

— Nu, e doar speriat, preciză ea. Îşi dă seama că i-a mai rămas foarte puţin de trăit. Un prăpădit. Apoi, mai binevoitor, adăugă: Dragă Robin? Îmi dau seama că eşti cu mintea-n altă parte în clipa asta…

Nu i-am dat dreptate, fiindcă n-ar fi fost politicos, nici n-am negat, pentru că era adevărat. Chiar în timp ce mă certam cu Julio Cassata, aruncasem priviri pe furiş spre scena din Central Park. Doppelul meu ajunsese în sfârşit la Klara şi o salutase, iar ea tocmai începea să spună:

— Robin! Ce plă…

— … dar pot să-ţi propun ceva?

— Ei, sigur că poţi, am răspuns, jenat.

Dac-aş fi avut vase de sânge ca să roşesc (şi un chip adevărat care să roşească), probabil mi s-ar fi aprins obrajii. Şi poate că s-a întâmplat oricum.

— Sfatul meu, continuă Essie, este să nu te repezi.

— Sigur, am dat din „cap“.

Aş fi răspuns cu „sigur“ la aproape orice mi-ar fi spus.

— Acum, dacă nu te superi, aş vrea să, ăă…

— Ştiu ce-ai vrea să faci. Numai că ai o problemă cu

discrepanţa dintre scalele temporale, nu-i aşa? Prin urmare, zău că nu e niciun motiv de grabă, dragă Robin. Putem sta puţin de vorbă, mai întâi?

Am rămas nemişcat un moment. (Klara tocmai trecuse la „… cere să…“ iar buzele i se despărţeau pentru „… te revăd!“) De-acum, mă simţeam stânjenit de-a binelea. Nu e uşor să-i spui unei femei că vrei foarte mult să vorbeşti cu alta, când ai o conştiinţă atât de încărcată precum par să am eu tot timpul în legătură cu soţia mea, Essie, şi cu iubita mea de mult pierdută, Gelle-Klara Moynlin.

Pe de altă parte, Essie avea perfectă dreptate. Nu era nicio grabă. Mă privea cu afecţiune şi îngrijorare.

— E o situaţie grea pentru tine, nu-i aşa, Robin? adăugă.

Singurul răspuns potrivit care mi-a trecut prin minte a fost:

— Te iubesc mult, Essie.

Expresia ei nu era deloc iubitoare, ci exasperată.

— Da, desigur.

Ridică din umeri.

— Nu schimba vorba. Tu mă iubeşti, eu te iubesc, nici unul dintre noi nu are vreo îndoială. Problema e irelevantă pentru discuţia de faţă. Acum vorbim despre ceea ce simţi pentru o doamnă foarte drăguţă pe care o iubeşti de asemenea, Gelle-Klara Moynlin, şi despre complicaţiile care derivă de-aici.

Suna şi mai rău, când o spunea prin viu grai – şi nu mă făcea în niciun fel să mă simt mai bine.

— Am discutat asta de-un milion de ori! am gemut.

— Şi-atunci, de ce să n-o mai discutăm de încă un milion de ori? Relaxează-te, dragă Robin. Acordă-ţi măcar cincisprezece, eventual optsprezece milisecunde, până termină Klara să spună ce surpriză plăcută e să te revadă. Aşa că, hai să stăm de vorbă, tu şi cu mine, dacă vrei.

M-am gândit un moment şi am cedat.

— De ce nu?

Într-adevăr, nu era niciun motiv să n-o facem.

Şi nu aveam motive nici să nu mă relaxez. După cum spusese Essie, purtaserăm de multe ori acea discuţie, câte o noapte întreagă, până în zori. Asta fusese demult – da, cu miliarde de secunde în urmă – şi vorbisem cu adevărata Essie, cea din carne şi oase. (Desigur, pe-atunci şi eu eram de carne şi oase.) Pe vremea aceea, eram proaspăt căsătoriţi. Stăteam pe veranda casei, bând ceai cu gheaţă şi privind bărcile cu pânze de pe Marea Tappan, iar discuţiile erau cu adevărat uşoare şi afectuoase.

Evident, Essie îşi amintea la fel de bine ca mine acele convorbiri din viaţa reală, căci acolo ne-a dus, ca să ne simţim amândoi mai comod. A, nu „în realitate“, în sensul unei deplasări propriu-zise – dar, în fond, ce înseamnă „realitatea“? Puteam să văd bărcile cu pânze, iar briza serii de vară era călduţă.

— Ce frumos, am lăudat-o, simţind că începeam şi eu să mă relaxez.

Când eşti un pachet de date imaterial, ai şi unele avantaje.

Essie mormăi o încuviinţare placidă. Se uită cu drag în jur, la decorul vechii noastre case, şi spuse:

— Ultima oară când am făcut asta, beam ceai. De data asta vrei ceva mai tare, Robin?

— Brandy şi ghimbir, am răspuns şi, peste un moment, credincioasa noastră menajeră, Marchesa, apăru cu o tavă. Am luat o sorbitură prelungă, gânditor.

M-am gândit cam prea mult pentru răbdarea lui Essie, care spuse:

— Hai, zi odată, dragă Robin. Ce-ţi coace mintea? Ţi-e frică să vorbeşti cu Klara?

— Nu!… Vreau să zic, am continuat, înghiţindu-mi valul de indignare, nu, nu asta e. Am vorbit deja, când ea şi Wan au apărut cu nava Heechee.

— Adevărat, îmi dădu dreptate Essie, cu indiferenţă.

— Nu, serios! Partea asta e-n regulă. Am clarificat totul. Nu-mi fac griji că m-ar acuza c-am aruncat-o-n gaură, dacă la asta te referi.

Essie se rezemă de spătar, privindu-mă serioasă.

— Mă refer, Robin, spuse ea cu răbdare, la faptul că nu are nicio importanţă. Ceea ce vrei să spui e că am dori să jucăm cu cărţile pe faţă. Dacă nu e vorba de o confruntare între Klara şi tine, atunci ce e? Eşti îngrijorat că noi două o să ne scoatem ochii? Aşa ceva n-o să se întâmple, Robin! Dincolo de dificultăţile tehnice care decurg din faptul că ea e de carne, iar eu sunt numai suflet.

— Nu, în niciun caz. Nu mă tem de o întâlnire între tine şi ea… Nu tocmai.

— Aha! Şi tocmai…?

— Păi… dacă dă peste ea adevărata Essie?

Essie-Portabila mă privi o clipă în tăcere, apoi sorbi din pahar, îngândurată.

— Adevărata Essie, hmm?

— Mă gândeam doar… m-am scuzat eu.

— Înţeleg. Şi aş vrea să înţeleg mai exact. Mă întrebi dacă eu cea de carne aş putea să apar pe Stânca Ridată?

M-am gândit câteva momente. Nu eram foarte sigur ce voiam să spun. Nu voisem să mă refer la asta… desigur, aşa cum obişnuia să-mi spună bătrânul Sigfrid von Psiho, lucrurile pe care spun că nu voiam să le spun sunt cele care spun cel mai mult.

Şi era adevărat că exista un punct riscant, foarte delicat. Essie-Portabila e doar un doppelganger. Adevărata Essie, Essie-cea-de-carne, e încă vie şi nevătămată.

Este şi umană. Cu Medicala Integrală şi toate celelalte, deşi cam înaintează în vârstă, nu e doar o femeie ca oricare alta, ci este foarte frumoasă, sexy, normală.

Mai este şi soţia mea (sau era).

Şi mai este şi o soţie al cărei soţ nu are posibilitatea de a-i oferi, cum se spune, beneficiile unui consort.

Toate astea sunt deja nişte griji sâcâitoare care se adaugă la toate celelalte griji sâcâitoare despre care aud de la Sigfrid (şi de la Albert, şi Essie-Portabila, şi cam de la toţi ceilalţi pe care-i cunosc) că n-ar trebui să mă sâcâie. Sfaturile lor nu-mi folosesc cine ştie cât; cred că n-am încotro. Dar e mai mult decât atât. Essie-cea-de-carne este şi ea o reproducere exactă a lui Essie-Portabila sau, mai bine zis, e originalul duplicatului identic care este Essie-Portabila, credincioasa mea soţie, amantă, sfătuitoare, prietenă, confidentă şi co-construcţie în spaţiul gigabitic.

Aşa că o cunosc foarte bine. Mai rău decât atât, mă cunoaşte şi ea – chiar mai bine – fiindcă nu e numai tot ceea ce-am spus adineaori, ci mai este şi creatoarea mea.

Întrucât în unele cercuri Essie este mai cunoscută ca Doctor S. Ya. Lavorovna-Broadhead, una dintre cele mai mari autorităţi ale lumii în procesarea datelor de orice fel, ea însăşi a scris cea mai mare parte din programele noastre. Când spun că reproducerea e identică, înseamnă că exact aşa este: *identică.* Essie se şi actualizează chiar – adică, Essie-cea-de-carne o revizuieşte pe Essie-Portabila din când în când, ca să se asigure că exactitatea e mereu la zi. Astfel, Essie-Portabila a mea nu e diferită nicicum, în niciun fel perceptibil pentru mine, de Essie-cea-de-carne, de Adevărata Essie.

Totuşi, pe Essie-cea-de-carne n-o văd niciodată. N-aş putea.

Propuneţi orice motiv vreţi. Tact. Gelozie. Invidie.

Laşitate. Orice-ar fi, sunt dispus să accept ca pe un fapt al vieţii că e mai bine să nu întâlnesc originalul de carne al scumpei mele soţii. Am o idee destul de clară privind ceea ce-aş descoperi atunci. În situaţia existentă, fie îşi ia câte un amant din când în când, fie e mai nebună decât credeam că e posibil.

Sunt dispus să accept şi asta. Voi recunoaşte chiar că aşa e cinstit. Dar prefer să nu ştiu.

Aşa că i-am spus lui Essie-Portabila.

— Nu, nu cred că Essie-cea-de-carne ar fi atât de geloasă încât să conteze dacă s-ar afla aici, şi cred că nici Klara n-ar fi, şi oricum nu vreau să ştiu unde e Essie şi ce face – nici măcar negativ, m-am grăbit să adaug când Essie-Portabila deschise gura să răspundă, aşa că nu-mi spune ce să facem, chiar dacă e un lucru pe care mi-ar plăcea să-l aud. Nu e deloc vorba de asta.

Essie nu părea prea convinsă. Mai luă o înghiţitură din pahar, cu acea expresie care-i apare pe faţă când încearcă să descâlcească labirinturile de cabluri ale arhitecturii proceselor mele mentale.

Apoi, ridică din umeri.

— Bine, accept ce spui, zise ea pe un ton decis. Nu de-asta eşti arţăgos acum. Atunci, care e motivul? Necunoscutele referitoare la Klara Moynlin? Unde-a fost atâţia ani? De ce e Dane Mecinikov cu ea?

Am ridicat privirea.

— Păi, mă întrebam…

— Nu e nevoie să te întrebi! Totul e foarte simplu. După întâlnirea cu tine, Klara a vrut să plece undeva, în altă parte. A cutreierat multe locuri, timp îndelungat. Până la urmă, a ajuns prea departe. S-a întors în gaura neagră de unde tocmai scăpase şi i-a salvat şi pe ceilalţi membri ai grupului – inclusiv pe Mecinikov.

— Aha…

Din cine ştie ce motiv, acest răspuns nu păru s-o satisfacă pe Essie. Îmi aruncă o privire iritată, apoi spuse încet:

— Cred că spui adevărul, Robin. Nu la Klara te gândeşti. Totuşi, e clar că-n ultima vreme ai fost destul de indispus. Îmi spui, dacă poţi, despre ce e vorba?

— Dacă tu nu ştii, cum aş putea să ştiu eu? am replicat dintr-odată furios.

— Ai uitat, oftă ea, că în calitate de autoare iniţială am mai multe posibilităţi de a-ţi gestiona programul, de a depista erorile, de a te face fericit din nou?

— Nu!

— Nu, confirmă ea, sigur că n-ai uitat. Ne-am înţeles de mult să nu ne atingem de vechiul program Robinette Broadhead, cu erori şi viruşi cu tot. Prin urmare, ne rămâne doar metoda clasică de devirusare. Vorba. Vorbeşte, Robin. Spune primul cuvânt care-ţi vine-n minte, la fel cum făceai pentru bătrânul Sigfrid von Psiho!

Am tras aer în piept şi m-am confruntat cu subiectul pe care mă străduisem atâta vreme să-l evit. Am oftat:

— Mortalitate!

Câteva mii de milisecunde mai târziu, eram înapoi în Central Park, privind-o pe Gelle-Klara Moynlin cum se despărţea de însoţitorii ei şi pornea spre doppelul meu şi întrebându-mă de ce rostisem acel cuvânt.

Nu intenţionasem s-o fac. N-am de gând nici să descriu toată conversaţia prelungită şi circulară pe care am avut-o cu Essie după aceea, fiindcă, deşi fac aceste lucruri, nu-mi prea place să vorbesc despre ele. Nu duc nicăieri. N-au unde să ducă. Nu aveam niciun motiv de îngrijorare în legătură cu mortalitatea, fiindcă, aşa cum pe bună dreptate

subliniase Essie, cum ai putea muri când eşti deja mort?

În chip ciudat, asta nu mă consola deloc.

Nici imaginea Klarei nu mă făcea să mă simt mai bine, aşa că mi-am căutat alte distracţii în timp ce aşteptam ca ea sau doppelul meu să spună ceva interesant, cu viteza lor de gheţari. Fusese o noutate pentru mine că Audee Walthers al III-lea era pe Stâncă şi l-am căutat.

N-am rezolvat nimic nici cu asta.

Era acolo, într-adevăr – sau, aproape. Fiind de carne, tocmai sosea. Era în curs de debarcare, iar felul cum ieşea încet, t-r-e-p-t-a-t, din sasul de andocare, pentru a coborî pe pardoseala portului, nu era deloc un spectacol distractiv.

Ca să fac conversaţie, i-am spus lui Essie:

— Nu pare deloc schimbat.

Aşa era. Cu chipul lui de broscoi şi ochii demni de încredere, era exact acelaşi om din urmă cu treizeci şi ceva de ani, când îl văzusem ultima oară.

— A fost în nucleu, evident, remarcă Essie.

Nu se uita la el. Pe mine mă privea, ca să vadă dacă urma să mai am vreo reacţie morocănoasă, probabil. Aşa că, o secundă, n-am fost sigur la care dintre noi se referea, când a adăugat:

— Săracul…

Am răspuns cu un mormăit evaziv. Nu eram singurele persoane prezente; mai erau de faţă şi alţi oameni-de-carne, curioşi să vadă nava care fusese acolo unde puţine nave cu echipaj uman avuseseră vreodată îndrăzneala să ajungă. Imaginea lor, ca şi a lui Audee, era cam la fel de interesantă ca a muşchiului crescând, şi am început să mă foiesc. Nu la Audee îmi stătea gândul, ci la Klara. Şi la Essie. Dar şi la Julio Cassata – şi, în primul rând, la propriile mele griji interioare, incomode şi alunecoase. Ceea ce voiam cel mai mult era un lucru care să mi le alunge pe toate din

minte, iar statul printre statui nu avea un asemenea efect.

— Aş vrea să-i pot auzi povestea, am spus.

— N-ai decât, mă pofti Essie.

— Ce? A, vrei să zici, să-mi fac un doppel, şi atunci când iese…

— Nu un doppel, fraiere. Uite, Audee are o capsulă. Capsula conţine un Străbun Străvechi, fără îndoială. Străbunul nu e carne, ci inteligenţă depozitată, aproape la fel ca tine şi ca mine. Aşa că întreabă-l pe Străbun, ce mai aştepţi?

Am privit-o drăgăstos pe draga mea Essie.

— Ce persoană inteligentă eşti, Essie, i-am spus cu afecţiune. Şi cât de adorabilă!

Şi m-am îndreptat spre capsulă – fiindcă doream într-adevăr să aflu ce i se întâmplase lui Audee în perioada cât fusese plecat. Aproape la fel de mult pe cât doream… doream… doream să ştiu, să ştiu cu adevărat ce anume doream.

7. DIN NUCLEU

Aveam motive temeinice de a dori să aud chiar atunci despre călătoria lui Audee în nucleu.

Poate că, în vederea strict liniară a unei persoane-de-carne, s-ar putea să vi se pară că asta nu-i decât încă o afurisită de digresiune. În sens liniar, s-ar putea să fie. Dar eu nu sunt liniar. Eu fac procesări paralele, poate şi câte o duzină de lucruri în acelaşi timp, în medie într-o milisecundă, iar acolo se desfăşura o paralelă marcată clar.

Sunt sigur că Audee ştia despre această paralelă, când s-a oferit voluntar să meargă cu o navă Heechee înapoi în nucleu. Probabil nu se gândise la toate aspectele. S-ar putea să fi avut doar o idee vagă despre situaţia în care se băga. Dar iată şi paralela: indiferent ce găsea acolo, îşi imagina că avea să fie mai uşor decât să încerce să-şi pună ordine în viaţă. Existenţa lui Audee era aproape la fel de încurcată ca a mea, căci şi el avea două iubiri.

Aşa că Audee şi-a asumat riscul şi a plecat. A luat-o cu el şi pe prietena noastră Janie Yee-xing, care era una dintre iubitele lui. Dar, după cum veţi vedea, n-a durat.

Audee era pilot de meserie. Un pilot *tare.* Zburase cu aeronave pe Venus, cu aparate superuşoare pe Pământ, cu navete spre asteroidul Porţii şi cu nave spaţiale interstelare de mare distanţă spre toate destinaţiile posibile. După părerea lui Audee, o navă Heechee era la fel ca oricare altă navă Heechee, şi nu se îndoia că putea să zboare cu orice.

— Pot să stabilesc traseul? l-a întrebat el pe căpitanul Heechee, fiindcă voia să pornească la drum cu dreptul ca lucrător voluntar.

Căpitanul voia şi el să înceapă cu dreptul, aşa că i-a făcut imediat semn pilotului navei să se dea la o parte, iar Audee i-a luat locul.

Scaunele Heechee sunt făcute pentru persoane care poartă o capsulă între picioare. De obicei, fiinţele omeneşti nu au aşa ceva, astfel că în majoritatea navelor Heechee convenite pentru uz uman s-a adăugat o plasă întinsă între aripile scaunului. Cel de-acum, desigur, nu avea.

Audee nu intenţiona să înceapă prin a se plânge. S-a acomodat cum putea. Şi-a proptit fundul pe scaunul în formă de V, a citit datele traiectoriei şi a împins cu putere roţile de comandă, aşa cum se obişnuia, în poziţia de pornire. A trebuit să depună un efort considerabil; de mult nu mai fusese nevoit s-o facă. Navele noi, fabricate pe Pământ, erau mai uşor de pilotat. Ca să nu tacă, gâfâi:

— Pe vremuri, mulţi se întrebau ce-o fi cu roţile astea.

— Da? întrebă căpitanul, politicos. Şi care-i problema cu ele, te rog?

— Păi, de ce-s atât de greu de întors?

Căpitanul îşi privi nedumerit camarazii din echipaj, apoi se uită din nou la Audee. Întinse neglijent un deget, pentru a atinge roata cu vârful. Aceasta se mişcă imediat.

— Ce e atât de greu? se interesă el, cu şuieratul care în limba Heechee semnifica fie nemulţumire, fie îngrijorare.

Audee privi atent silueta zveltă, subţiratică, a Heechee-ului. Trase roata la loc, până când semnele verticale de corecţie deveniră de un roz şocant. Avusese nevoie de un efort mai mare decât oricând.

Când întinse mâna spre bulbul de pornire, înghiţi în sec. Îi devenise clar că nava avea să fie plină de surprize.

Nava se cutremură uşor, iar ecranul de navigaţie se umplu de cenuşiul pătat care arăta că deja depăşiseră viteza luminii. O vreme, n-avea să mai fie necesară nici o

altă acţiune din partea pilotului, dar Audee nu voia să se ridice, căci atâta vreme cât stătea pe scaunul de comandă avea senzaţia că era oarecum stăpân pe situaţie. Încercă să mai facă puţină conversaţie.

— Comenzile astea ne-au intrigat întotdeauna, începu el. Ştii, fiindcă sunt cinci. Unele minţi luminate s-au gândit că voi, Heechee-ii, credeţi în spaţiul cu cinci dimensiuni.

Căpitanul şuieră sonor, într-o tentativă de a înţelege, iar tendoanele pieptului său plat palpitară. Ajunsese să vorbească destul de bine engleza, dar uneori îi scăpau nuanţele.

— „Credem“, Audee Walthers? Dar nu se pune problema *credinţei.* Nu e necesar niciun *crez,* ca în acel concept al vostru de *religie.*

— A, sigur, nu se lăsă Audee. Dar *credeţi* asta?

— Nu, în niciun caz, răspunse surprins căpitanul. Spaţiul nu are cinci dimensiuni.

Audee zâmbi.

— Asta-i o uşurare, fiindcă mi-era greu să vizualizez…

— Are nouă, completă căpitanul.

Se opriră, pentru scurt timp, în goana lor spre nucleu, întrucât căpitanul lăsase unele dintre navele Heechee depozitate pe orbite instabile. Aşa ceva nu era bine, îi explică el. În anii pe care ei îi petreceau în nucleu, maşinile îşi puteau schimba direcţia, fiind distruse, iar Heechee-ilor nu le plăcea să distrugă lucrurile utile. Audee, însă, încetase să-l mai asculte.

— Ani? întrebă el. Credeam că expediţia asta va dura doar câteva luni. De câţi ani este vorba?

— Câţiva, cred, răspunse căpitanul. Pentru *noi,* vor fi doar câteva luni. Dar căminul, înţelegi, e într-o gaură neagră.

Şi astfel, când căpitanul lăsă un membru al echipajului să se ocupe de navele depozitate, Janie Yee-xing alese să-l însoţească. Avea să se întoarcă cu una dintre ele pe Pământ, în cazul în care căpitanul nu avea nicio obiecţie, căci nu se aşteptase la o călătorie atât de lungă.

Pe căpitan nu-l deranja. Şi nici pe Audee, oricât ar părea de ciudat. Era destul de nedumerit, neştiind sigur pe care o iubea mai mult, aşa că se bucura să aibă la dispoziţie un răgaz de câteva luni (sau ani) în care nu trebuia să facă faţă problemei.

O situaţie care-mi este cunoscută şi mie.

Trebuie să fi fost o călătorie stranie şi minunată pentru Audee, care se pomenise dintr-odată într-o navă Heechee, cu echipaj Heechee. Dacă tot veni vorba, nici Heechee-ilor nu le era uşor, deşi ei cel puţin mai avuseseră parte de întâlniri cu bipezi peste măsură de graşi şi de păroşi, în vreme ce Audee nu mai fusese niciodată pe-aceeaşi navă cu nişte schelete vii.

Dar cu asemenea probleme nu se confruntau doar Audee şi gazdele lui. Cu toţii am trecut prin asta, de multe ori, e o poveste veche. Nu prea are rost să descriem dificultăţile lui Audee cu spaţiul în nouă dimensiuni (nu sunt mai mari decât ale mele cu Albert Einstein) şi cu încercările sale de a înţelege matematica Heechee. Evident, în navă totul era străin şi ciudat pentru el: „scaunele“ concepute pentru capsula Heechee, un „pat“ care era un sac plin cu ceva uscat şi foşnitor, în care să te îngropi... iar de toalete, nici să nu mai vorbim.

I-a prins bine când, cu timpul, a început să-i considere pe tovarăşii săi de drum „persoane“ individuale, nu doar cinci exemplare din categoria „Heechee“.

Căpitanul era cel mai uşor de recunoscut. Avea culoarea

cea mai închisă, un fel de păr scămos pe scalp, şi vorbea destul de bine engleza. Zgomot-Alb era femela cea scundă, de o culoare deschisă, aproape aurie, care se apropia de vârsta nubilă şi-şi făcea griji din cauza asta. Metisei îi era foarte greu cu puţinele cuvinte englezeşti pe care le încerca; Izbucnit avea un excelent simţ al umorului şi-i plăcea să spună bancuri porcoase cu ceilalţi – chiar şi cu Audee, din când în când, folosindu-l pe căpitan drept interpret.

I-a fost şi mai uşor când căpitanului i-a venit ideea inspirată de a-i da şi lui o capsulă Heechee – una modificată, desigur. După cum i-a spus, o parte a capsulei nu-i era lui Audee de niciun folos, fiind chiar vătămătoare. Era vorba despre micul generator de microunde. Specia Heechee evoluase pe o planetă altminteri plăcută, a unei stele care întâmplător se afla lângă un nor de gaze mare şi activ; radiaţia Bremsstrahlung din frecvenţele microundelor secătuise acea lume încă din epoca prebiotică, iar Heechee-ii se adaptaseră s-o suporte – ba chiar, să aibă nevoie de ea, la fel cum fiinţele omeneşti au nevoie de soare. Astfel, când au început să se aventureze prin locuri unde radiaţia nu putea să-i urmeze, au fost nevoiţi să-şi ia cu ei propriile surse de microunde.

Apoi, ceva mai târziu pe parcursul istoriei lor, când au descoperit cum puteau conserva elementele esenţiale ale unui Heechee decedat, au mai găsit încă o utilitate pentru capsule. Fiecare conţinea transcrierea depozitată a câte unui Străbun Străvechi.

I-au dat lui Audee chiar şi un Străbun.

Spre surprinderea lui, Străbunul nici nu era prea bătrân. Era o femeie care murise doar de câteva săptămâni, fusese amanta căpitanului şi se numea Dubla.

Acesta a fost pasul final spre asimilarea de către Audee a

ideii că Heechee-ii erau „persoane“.

Ce mic e universul, nu-i aşa?

Pe măsură ce Audee se obişnuia cu căpitanul, acesta începea să se obişnuiască şi el cu Audee – îndeajuns ca să deschidă o discuţie care-l preocupa foarte mult. Profită de ocazie când Audee îl întrebă despre Duşman.

În fond, era principala problemă pe care universul le-o punea atât Heechee-ilor, cât şi oamenilor. Duşmanul. Asasinii. Specia de fiinţe inamice, aducătoare de moarte, a căror existenţă îi determinase pe Heechee să-şi facă bagajele şi să fugă într-o ascunzătoare sigură din nucleul galactic.

Audee l-a pus pe căpitan să repete de mai multe ori povestea, adeseori cu ceilalţi Heechee din echipaj ţinându-i isonul; dar nici aşa nu i-a fost uşor s-o urmărească.

— Înţeleg cum a fost cu călătoria Tangentei, spuse el, şi înţeleg că ştiaţi despre multe specii civilizate care fuseseră eradicate, dar cum aţi ajuns de-acolo la ideea comprimării universului?

Heechee-ii se uitară unii la alţii.

— Cred că primul a fost parametrul de decelerare, spuse Pantof.

Căpitanul îşi zbârci bicepşii, în semn de încuviinţare.

— Da, parametrul de decelerare. Desigur, la început a fost doar o chestiune pentru teoreticienii astrofizicii, înţelegi.

— Aş putea înţelege mai bine dacă aş şti ce-i ăla parametru de decelerare, gemu Audee.

— I s-ar putea spune şi efect de frânare anormală, propuse Zgomot-Alb din cealaltă parte a încăperii.

Căpitanul îşi flexă iar bicepşii brăzdaţi, aprobator, şi continuă:

— Înseamnă numai că astronomii noştri observaseră că universul se dilată mai lent, conform unei legi a puterii, decât ar fi trebuit. Ceva îl încetinea.

— Şi v-aţi gândit că era Duşmanul?

Pe un ton sumbru, căpitanul spuse:

— Coroborat cu celelalte probe, şi după ce am exclus orice alte posibilităţi, ne-a devenit clar că nu putea fi nimic altceva decât o intervenţie artificială, la scară cosmică. Iar alţi candidaţi pur şi simplu nu existau.

— Îmi dau seama că aşa ceva ar fi deconcertant, replică Audee.

— Deconcertant… scrâşni căpitanul. A schimbat totul.

Se uită gânditor la Audee, cu ochii aceia roz care aveau în mijloc pata pupilei. Aruncă apoi câteva priviri rapide spre ceilalţi Heechee, după care scoase smârcâitul echivalent cu dresul glasului pentru a anunţa trecerea la un subiect serios.

— Nu e prea târziu, anunţă el.

Audee clipi nedumerit.

— Prea târziu pentru ce?

— Nu e prea târziu pentru ca oamenii voştri să li se alăture alor noştri, în nucleu, rosti cu precizie căpitanul, vorbind rar, ca să fie sigur că Audee îl înţelegea. Pentru voi, specia umană, ar fi chiar avantajos în nucleu, dacă ar fi să veniţi acolo.

— Am impresia, spuse politicos Audee, încercând să înveselească puţin conversaţia, că s-ar putea să stăm cam înghesuiţi.

— Înghesuiţi? De ce înghesuiţi? vru să ştie căpitanul, cu obrazul tresărindu-i, semn că se încrunta. Am cartografiat cu mare grijă galaxia, iar când ne-am retras în nucleu, am ales cele mai bune planete pe care să le luăm acolo cu noi. Afară n-au rămas prea multe care să fie prielnice pentru

specia voastră – sau pentru a noastră.

Audee prinse ocazia de a se lăuda puţin, în mod justificat, pe seama speciei umane.

— A, dar noi le *facem* prielnice, explică el mândru. Există deja şase planete cartografiate şi explorate, de exemplu, care ar fi perfecte pentru oameni, cu excepţia faptului că s-ar putea ca temperatura să fie puţin cam scăzută. Dar o putem rezolva. Însămânţăm atmosferele respectivelor planete cu clorofluorocarburi. Astea captează căldura – ca bioxidul de carbon – ceea ce produce un efect de seră, care va…

— Înţeleg rolul bioxidului de carbon, scrâşni căpitanul. Mai înţeleg şi clorofluorocarburile şi, da, este adevărat că unele dintre aceste substanţe compuse vor persista realmente într-o atmosferă secole de-a rândul, după ce sunt plasate acolo. Sunt de acord că, în anumite cazuri, aşa ceva ar ridica temperatura medie a unei planete cu câteva grade.

— Păi, doar de câteva grade avem nevoie, pentru unele dintre ele, confirmă Audee pe un ton rezonabil. Şi pe urmă, mai e şi Venus. Este mult prea fierbinte. Dar, nu peste mult timp, s-ar putea să răspândim particule de pulbere reflectorizantă în straturile superioare ale atmosferei. Astea vor reduce izolarea şi vor face planeta locuibilă. Pe urmă, putem proceda la fel şi pe alte planete – sunt deja identificate două, trei. Putem însămânţa viaţa acolo unde n-a existat niciodată viaţă, ca să-şi producă propriul efect Gaea. Vom muta planete, dacă trebuie, pe orbite mai bune…

Căpitanul începea să se enerveze.

— Dar noi am făcut deja toate astea în interiorul nucleului, insistă el. Nu ştii cât de multe planete locuibile avem deja acolo? Peste opt sute cincizeci, majoritatea încă

neocupate nici măcar de grupurile de la avansare. După cum vezi, ne-am pregătit pentru o şedere lungă.

— Da, răspunse Audee pe un ton neutru, îmi dau seama.

Nedumerit, căpitanul şuieră încet. Era conştient că în tonul lui Audee se simţea ceva, dar nu putea să spună ce anume. Smârcâi din nou şi continuă:

— Aşa că puteţi să vă alăturaţi nouă! Anumite planete sunt mai drăguţe decât altele, desigur, şi nu mă îndoiesc că le-aţi putea primi pe unele dintre cele mai bune. Tot neamul vostru ar încăpea pe una singură – sau pe două, trei cel mult, se corectă el după un moment de gândire.

— Şi ce să facem? întrebă Audee.

Căpitanul clipi spre el.

— Păi… să aşteptaţi, desigur. S-ar putea ca acolo să fim în siguranţă, Audee Walthers. Mai ales dacă oprim imediat toate transmisiunile şi începem transferul tuturor fiinţelor umane şi al dispozitivelor care folosesc energie în nucleu, cât mai curând posibil.

— Dispozitive care folosesc energie?

— Dispozitive care radiază energie detectabilă. Acelea ne-ar da de gol prezenţa, îl lămuri căpitanul.

— Aha, făcu Audee dând din cap, după ce depistase greşeala. Dar voi aţi postat senzori automaţi, sublinie el. De ce n-ar fi putut face şi Duşmanii acelaşi lucru?

— Poate că l-au făcut, răspunse abătut căpitanul. N-am spus că suntem convinşi că vom fi în siguranţă. Am spus doar că s-ar putea. Şi dacă de fapt n-au detectat această… evadare… atunci putem sta acolo, milioane şi milioane de ani, la nevoie, aşteptând.

— Dar ce să aşteptăm, căpitane?

— Păi… desigur, să aşteptăm până evoluează vreo altă specie, eventual, care să-i învingă!

Audee îl studie pe Heechee cu atenţie, întrebător. Era

clar că între ei se interpuneau mai mult decât diferenţele de limbă.

— Una a făcut-o, spuse el cu blândeţe. Noi.

După această discuţie, Audee s-a cam temut să nu-l fi jignit pe căpitan. În fond, acuzase de laşitate întreaga civilizaţie Heechee. Ceea ce Audee nu ştia despre căpitan era faptul că acesta o considerase un compliment.

Dacă există o parte a călătoriei lui Audee pentru care îl invidiez mai presus de orice, aceasta este penetrarea găurii negre. Nu că lui Audee îi plăcuse. Nu i-ar fi plăcut nimănui; era înspăimântătoare.

În timp ce se apropiau de acel cuptor de gaze în implozie care marca apropierea ascunzătorii Heechee, clocotind învăpăiat şi iradiind violent, căpitanul ordonă ca toţi să se lege în sacii-hamac. Zgomot-Alb aplică putere cristalului elicoidal pe care Heechee-ii îl numeau „perturbator de ordine". Acesta începu să emane o aură diamantin-strălucitoare. Temperatura crescu. Nava începu să se zguduie.

Căpitanul învăţase să descifreze limbajul corporal al oamenilor cam la fel de bine pe cât îl învăţase şi Audee pe cel al Heecheeilor – adică, nu prea grozav – dar nu-i scăpă paloarea din jurul gurii lui Audee.

— Pari speriat, comentă el.

După standardele Heechee, aceasta nu era o remarcă nepoliticoasă, iar Audee o primi fără să se simtă ofensat.

— Da, confirmă el, privind spre suprafaţa chinuitoare pentru ochi a gazelor ce implodau, mi-e o frică groaznică, groaznică, de intrarea într-o gaură neagră.

— Curios lucru, remarcă gânditor căpitanul. Am făcut-o de multe ori, iar nava nu e în pericol. Spune-mi, de ce anume te temi mai mult, de penetrarea asta sau de

Duşman?

Audee se gândi un timp. Nu era vorba despre acelaşi lucru.

— Cred, spuse el încet, că de Duşman.

Muşchii faciali ai căpitanului se ondulară aprobator.

— Asta nu e deloc iraţional, spuse el. Este înţelept. Acum intrăm.

Tirbuşonul de cristal diamantin erupse în jerbe de scântei; mii şi mii îl izbiră pe Audee, ca şi pe toţi ceilalţi din jur, dar fără să-i ardă; nu aveau niciun efect, părând să treacă prin trupurile lor, pentru a ieşi prin cealaltă parte. Mişcările navei îl zgâlţâiau violent pe Audee în harnaşamentul coconului său de siguranţă; acesta fusese conceput pentru masa unui Heechee, nu a trupului omenesc mult mai greu, şi scârţâia alarmant.

Procesul dură mult timp. Audee nu avea cum să-l măsoare: zeci de minute, cu siguranţă, dacă nu chiar o oră sau mai mult, şi rămase la fel de violent –, Audee îi auzea pe Heechee croncănind comentarii şi ordine încoace şi-ncolo printre ei, şi se întreba buimac cum de mai puteau funcţiona când erau zdruncinaţi de să le plesnească rânza-n ei… se întreba şi dacă Heechee-ii aveau rânză… şi se mai întreba şi dacă nu cumva avea să moară…

După care, brusc, totul se sfârşi.

Heechee-ii începură să se dezlege din hamace. Căpitanul îl privi curios pe Audee şi întrebă:

— Ţi-ar plăcea să ne vezi nucleul?

Gesticulă cu un braţ slăbănog spre ecranul de navigaţie… şi nucleul apăru.

Ceea ce se vedea pe plăcile de vizionare ale navei era un caleidoscop de lumini orbitoare.

Nucleul Heechee era înţesat de sori – zece mii de sori,

mai mulţi sori decât există pe distanţa de o mie de ani-lumină de la Pământ, toţi adunaţi într-un spaţiu cu diametrul de numai douăzeci de ani-lumină. Erau stele aurii şi stele de un carmin mat, şi orbitoare stele albe-albăstrii. Un curcubeu întreg de stele, pe tot spectrul Hertzsprung-Russell, care inundau cu culorile lor cerul tuturor planetelor din nucleu unde era noapte – ceea ce făcea din termenul „noapte“ o abstracţie exotică, la drept vorbind, fiindcă în nucleu nu exista niciun loc care să se întunece vreodată.

Mi-aş fi dorit să-l fi putut vedea şi eu.

Nu sunt multe lucruri pentru care să invidiez oamenii, dar pe Audee Walthers l-am invidiat când am auzit ce văzuse. O compactare *densă* de stele, mai multe decât în orice nor stelar – mă rog, era şi cazul, nu? Altfel, orice grupare globulară ar deveni o gaură neagră în sine. Şi constelaţii ca nişte pomi de Crăciun! Vreau să zic, ce *culori…!* Chiar şi văzute de pe Pământ, stelele au culori diferite, toată lumea ştie asta, dar aproape nimeni nu vede care sunt acele culori. Toate stelele se află atât de departe şi strălucesc aşa de slab, încât culorile se şterg, iar cele mai multe arată ca nişte nuanţe de alb impur. În nucleu, însă…

În nucleu, roşul e rubiniu, verdele e smaraldin, albastrul e ca al safirului, galbenul e acelaşi cu lucirea aurului, iar albul… pe toţi sfinţii, albul e *orbitor.* Şi nu există niciun fel de degradeuri, de la prima magnitudine până la invizibilitate. Cele strălucitoare strălucesc mult mai tare decât cele de primă magnitudine. Şi nu prea există stele la limita vizibilităţii, fiindcă niciunele nu sunt la mare depărtare.

Da, îl invidiam pe Audee pentru ceea ce văzuse…

Dar, în fond, ceea ce văzuse el nu era decât ecranul de navigaţie al navei Heechee. N-a pus niciodată piciorul pe o planetă Heechee. N-a avut timp.

De la început şi până la sfârşit, timpul petrecut de Audee în nucleu a fost egal cam cu o noapte normală de somn. N-a dormit deloc, desigur. În niciun caz nu avea timp pentru aşa ceva. Abia dacă avea timp să respire, la drept vorbind, fiindcă erau atâtea de făcut şi de văzut – îngrozitor de multe…

Dacă n-ar fi fost Străbunii Străvechi, lucrurile s-ar fi lungit atât de mult, încât poate nici n-ar mai fi contat dacă Audee ajungea în nucleu sau nu. Dar mesajele căpitanului fuseseră primite – cu doar câteva momente în urmă, după standardele Heechee. Releele lor lucrau în timpul de depozitare-în-maşină, iar Străbunii Străvechi puteau şi ei să se apropie de acel barem.

După un avertisment anterior cu doar câteva minute, Heechee-ii nu avuseseră timp să facă aproape nimic decât să behăie şi să dârdâie, dar îşi reveniseră repede. Păstraseră întotdeauna o flotilă completă de nave cu echipaje în stand-by, anume pentru asemenea situaţii. Acestea au fost expediate imediat. La vremea când Audee se afla în nucleu de patru ore locale, văzuse şase nave Heechee mari trimise cu mânuitori recrutaţi în grabă, adesea dezorientaţi, hipersensibili pentru Fotoliile de Vise, istorici şi diplomaţi. (Relaţiile cu puterile străine nu-i preocupaseră niciodată prea mult pe Heechee, de vreme ce nu putuseră găsi nicio putere străină cu care să întreţină relaţii.)

Acele prime nave pline cu specialişti Heechee stăteau în expectativă, pregătite tocmai pentru o asemenea chemare.

Probabil că nici unul dintre ei nu se aşteptase s-o primească – „Nu în timpul schimbului *meu,* oricum!“, probabil că s-ar fi rugat fiecare, dacă Heechee-ii ar fi folosit rugăciuni, sau cel puţin le-ar fi făcut asemenea cereri

minţilor ancestrale masate în zonă. Acele echipaje se aflau în stand-by de mult timp – mii de secole, după calendarul galactic. Chiar şi conform ceasurilor din nucleu trecuseră câteva decenii.

Niciun echipaj nu stătea atât de mult în stand-by. Se roteau la intervale echivalente cu câte opt sau nouă luni, măsurate în timpul local, apoi reveneau la locuinţele şi ocupaţiile lor obişnuite. Semăna mult cu serviciul în Garda Naţională din Statele Unite, pe vremuri. La fel ca membrii Gărzii Naţionale, au avut o surpriză foarte neplăcută când situaţia de urgenţă pe care o aşteptau în stand-by s-a dovedit reală şi imediată.

Jumătate din Heechee aveau familii. Jumătate din cei cu familii primiseră permisiunea de a-şi aduce cu ei perechea şi copiii, la fel cum şi militarii americani, pe timp de pace, îşi luau nevestele şi copiii cu ei. Dar asemănările se sfârşeau aici. Soldaţii care, în timp de pace, erau chemaţi pe neaşteptate la luptă, de obicei aveau posibilitatea de a-şi trimite familiile la adăpost. Heechee-ii, nu. Locurile unde erau ei detaşaţi se aflau pe navele cu care plecau, aşa că în aceste prime şase nave echipajele includeau femei gravide, copii mici şi un mare număr de elevi de şcoală. Cei mai mulţi erau îngroziţi. Puţini voiau să se ducă în acea excursie misterioasă spre necunoscut… dar, în fond, acelaşi lucru era valabil şi pentru membrii echipajelor.

Audee n-a văzut nimic din toate astea cu ochii lui, ci numai pe ecranele de comunicare din nava căpitanului. Cu aceea sosise şi acolo stătea.

Pe la începutul celei de-a cincea ore a vizitei sale în nucleu, avusese timp să ajungă la ei încă o navă spaţială.

Cele două nave andocară. A doua era mult mai mare decât a căpitanului. Avea un echipaj de circa treizeci de

membri, şi toţi au trecut cât puteau de repede prin sasurile împerecheate, ca să-l observe în mod direct pe acel animal ciudat, acel „om“.

Prima reacţie a fost aceea că trei dintre noii Heechee, cu mişcări atente şi grijulii, i-au luat capsula. Astfel, Audee a rămas imediat fără prezenţa liniştitoare a Dublei. Înţelegea de ce o făcuseră: nici unul dintre noii Heechee nu vorbea engleza, şi oricum puteau obţine din mintea depozitată a Străbunului toate informaţiile pe care le aflase de la el pe parcursul săptămânilor, într-un timp mult mai scurt decât cel de care avea el nevoie ca să spună măcar o mică parte din ele. Aceasta, însă, nu era decât o explicaţie logică; nu-i uşura cu nimic suferinţa despărţirii.

A doua reacţie a constat în faptul că toţi membrii echipajului cu care se familiarizase au fost absorbiţi în mulţimea celorlalţi, care se înghesuiseră strâns în jurul fiecărui Heechee de pe navă, vorbind, gesticulând şi, da, mirosind. Duhoarea de amoniac tipică pentru Heechee era copleşitoare, când în navă se adunaseră atât de mulţi. Audee, din obişnuinţă, aproape că uitase de existenţa acelui miros – şi-n plus, Heechee-ii care-l emanau îi erau prieteni. Cei noi îi erau cu toţii străini.

Al treilea lucru a fost că vreo şase dintre noii Heechee s-au strâns în jurul lui, ciripind şi turuind atât de repede, încât Audee nu putea înţelege nimic. Într-un târziu, şi-a dat seama că-i cereau să stea nemişcat. A imitat cât putea de bine gestul Heechee cu braţul care semnifica o ridicare din umeri aprobatoare, întrebându-se de ce i se cerea să nu se mai mişte.

A reieşit că era un examen fizic complet. I-au scos hainele cât ai clipi, şi chiar mai rapid au început să-l pipăie, să-l apese şi să-l împungă. Îi introduceau sonde mici şi moi în urechi, în nări şi-n anus. Prelevau eşantioane

imperceptibil de mici din piele, păr, unghii şi mucus. Nimic din toate astea nu era dureros, dar erau al naibii de *nedemne.*

Iar Audee ştia că, pe Pământ, trecuse deja mult timp. Ceasul care mergea atât de încet în nucleu marca, la fiecare ticăit, zile, săptămâni şi luni din galaxia exterioară.

Ultimul lucru întâmplat, sau aproape ultimul, a fost cel mai surprinzător dintre toate.

Când au terminat cu cel mai complet examen medical căruia îi fusese vreodată supusă o fiinţă omenească într-un interval atât de scurt, l-au lăsat să se îmbrace la loc. Apoi, o femeie Heechee scundă şi palidă l-a atins liniştitor pe umăr. Vorbind rar şi cu grijă, a spus:

— Am terminat cu Străbunul tău Străvechi. Acum poţi să ţi-l iei înapoi.

— Mulţumesc, mârâi Audee, smulgându-i din mână capsula.

— Dubla îţi va spune ce trebuie să faci în continuare, adăugă femeia Heechee, cu un zâmbet – adică acea încreţire a obrajilor care era zâmbetul Heechee, desigur.

— Sunt sigur, replică Audee cu înverşunare, punându-şi capsula şi aplecându-se.

Dubla părea epuizată. Fusese un adevărat calvar pentru ea, care o secătuise de energie. Apoi, îi împuiaseră capul cu instrucţiuni, ceea ce iar nu-i fusese deloc uşor.

— Trebuie să ţii un discurs, îl anunţă ea imediat. Nu încerca să vorbeşti în limba noastră; n-o cunoşti îndeajuns…

— De ce? întrebă Audee, surprins; el considera că ajunsese să stăpânească accentul destul de bine pentru un om.

— Tu ştii doar limba Facerii, nu şi limba Simţirii, îi explică Dubla, iar aceasta e o situaţie de mare importanţă

emoţională pentru noi toţi. Aşa că vorbeşte în engleză; pentru ceilalţi, am să traduc eu.

Audee se încruntă.

— Care ceilalţi?

— Păi, toţi Heechee-ii, desigur. Trebuie să le spui cu propriile tale cuvinte că oamenii îi vor ajuta pe Heechee să rezolve problema Duşmanului.

— Of, la naiba! explodă Audee, blestemându-şi poziţia dizgraţioasă în care stătea, îndoit de spate ca să-şi apropie capul de capsulă, blestemându-l pe Duşman, blestemând impulsul prostesc care-l făcuse să se ofere voluntar la plecare. Nu *suport* să ţin discursuri! Şi, oricum, ce lucruri le-aş putea spune pe care ei nu le ştiu deja?

— Niciunul, desigur, confirmă Dubla. Dar va fi bine să audă de la *tine* asta.

Aşa că, în următoarele zece minute sau cam atâta (în timp ce pe lângă ei zburau luni şi ani), Audee îşi ţinu discursul.

Într-un fel, era o uşurare, fiindcă toate zecile de Heechee se retraseră din jurul lui ca să-i facă loc. Văzu mai mulţi îndreptând spre el nişte obiecte despre care deduse că erau un fel de camere. În alt sens, factorul timp era cel mai neplăcut, fiindcă pe măsură ce vorbea îi trecu prin minte că Heechee se exprimau la modul literal, iar când Dubla spusese „toţi Heechee-ii“ se referise neîndoielnic la *toţi* Heechee-ii. Miliarde şi miliarde! Toţi privindu-l cu groază şi judecându-l critic pe acel străin înspăimântător, pe el!

Îl priveau într-adevăr. Cu toţii. Toate miliardele de Heechee din nucleu. Copiii, în şcolile şi creşele lor, muncitorii întrerupţi din treburi, bătrânii şi tinerii – şi *morţii,* căci minţile masate laolaltă ale Străbunilor nu puteau să rateze o asemenea experienţă. Pe suprafaţa acoperită cu

domuri a planetelor, în habitatele din spaţiu, de pe navele care plecau, urcând spre calvarul trecerii prin bariera Schwarzschild… *toţi* se uitau la el.

Audee avea un trac incredibil.

Totuşi, o făcu. Spuse:

— Păi, eu, ăă… Apoi, trase aer în piept şi mai începu o dată: Sunt, ăă, adică… sunt doar o persoană, înţelegeţi, şi nu pot vorbi în numele tuturor. Dar ştiu cum sunt oamenii – fiinţele omeneşti, adică. Şi n-o să fugim să ne ascundem ca voi. Fără supărare. Vreau să zic, ştiu că n-aveţi încotro… Ridică din umeri, cu o clătinare a capului. Îmi pare rău dacă vă ofensez, a reluat el, ignorând camerele, uitând de miliardele şi miliardele de ascultători. Vreau doar să vă spun cum stă treaba. Înţelegeţi, noi suntem obişnuiţi cu luptele. Le savurăm. Ne prindem repede – uitaţi-vă cum am învăţat să facem tot ceea ce puteţi voi, şi-ncă mult mai bine. Poate putem face ceva cu Duşmanul, poate că nu, dar sigur vom încerca. Nu vă promit asta – n-am niciun drept să promit ceva din partea altcuiva decât a mea însumi. Tot ce vreau să spun e că o *ştiu.* Atâta tot şi, încheie el, vă mulţumesc pentru că m-aţi ascultat.

Rămase pe loc, zâmbind îndărătnic în tăcerea ce se lăsase, până când Heechee-ii cu camere începură în sfârşit, fără tragere de inimă, să şi le lase jos.

Izbucni o rumoare de conversaţii; Audee nu înţelegea ce spuneau, fiindcă nici unul dintre ei nu i se adresa lui. Apoi, însă, femeia care i-o dăduse înapoi pe Dubla se aplecă un moment spre propria ei capsulă şi veni spre el.

— Am de spus un lucru, Audee Walthers al III-lea. I-am consultat pe Străbunii Străvechi în legătură cu traducerea şi am înţeles-o bine, aşa că voi vorbi în engleză.

Trase aer în piept, îşi mişcă o clipă în tăcere buzele subţiri ca briciul, repetându-şi cuvintele, după care,

scuturându-şi încheieturile mâinilor spre el în timp ce vorbea, zise:

— „Curajul nu este înţelepciune.

Înţelepciunea presupune un comportament potrivit.

Uneori, curajul înseamnă sinucidere."

În acest fel m-au sfătuit Străbunii să-ţi comunic ceea ce voiam să-ţi spun.

Audee aşteptă o secundă, dar nu părea să mai urmeze nimic, aşa că spuse:

— Îţi mulţumesc. Acum, dacă mă scuzi, trebuie să mă duc până la baie.

Audee nu se grăbi. Fusese tras, împins şi examinat mult timp, şi pe lângă că avea băşica plină, simţea nevoia să rămână singur câteva minute. Îşi scoase capsula şi o lăsă lângă uşă, fiindcă nu voia s-o aibă alături nici măcar pe Dubla.

În timp ce umplea cu urină receptaculul în formă de lalea al toaletei, în timp ce se spăla pe mâini, în timp ce-şi privea chipul în oglinda rotativă, se gândea. Simţea în cap o bătaie ritmică, într-un tempo diferit. Avusese nevoie de zece secunde ca să intre şi să închidă uşa – afară, trecuseră aproape o jumătate de milion de secunde, într-o proporţie cam de patruzeci de mii la una. Cinci secunde ca să-şi descheie şliţul. Un minut, poate, ca să urineze. Încă două minute ca să se spele pe mâini şi să-şi studieze faţa în oglindă.

Încercă să calculeze: cât însemnau toate astea? Numerele îi scăpau printre degete; din obişnuinţa de săptămâni, tot încerca să le convertească în aritmetica Heechee şi nu reuşea; dar, cu siguranţă, îşi spunea el, afară trecuseră cam opt, nouă luni, în timp ce el doar făcea un pipi.

Toate astea adăugau o dimensiune curioasă micţiunii, dacă stătea să reflecteze că, în respectivul interval, era posibil ca în lumea exterioară să fi fost conceput şi să se fi născut un copil.

Deschise uşa şi anunţă:

— Vreau să mă duc acasă.

Căpitanul îşi croi drum spre el, prin mulţime.

— Da, Audee? îl întrebă, scuturându-şi negativ încheieturile mâinilor; însemna că nu înţelesese, dar Audee crezu că era un refuz.

— Nu, vorbesc serios, spuse el ferm. Vreau să mă întorc acasă înaintea tuturor celor despre care ştiu că sunt candidaţi la retragere.

— Da, Audee? repetă căpitanul.

Apoi, după un moment de gândire, spuse:

— Aha, înţeleg… Te gândeai că vrei să rămâi aici pentru o perioadă mai îndelungată. Nu va fi necesar. Ai fost văzut. Informaţiile s-au răspândit. Nu peste mult timp vor veni şi alte fiinţe omeneşti, pregătite pentru o şedere mai lungă.

— Adică pot să plec? întrebă Audee.

— Bineînţeles că poţi să pleci. O navă se îndreaptă deja spre noi, o navă dintr-o flotilă de aprovizionare, cu personal şi Străbuni care pleacă. Poţi să te alături lor. Până tranzitează ei ergosfera, intervalul de timp din galaxia exterioară va ajunge…

Înclină capul, ca să-l întrebe pe Străbun.

— … în termenii rotaţiei planetei tale în jurul primarei, la patruzeci şi patru de ani şi jumătate.

8. ÎN CENTRAL PARK

Şi în timp ce ascultam, şi vorbeam, şi făceam, şi eram în toate celelalte locuri, angajat în toate celelalte activităţi – ascultând povestea lui Audee, frământându-mă în legătură cu generalul Julio Cassata, hoinărind, petrecând – iată ce se întâmpla, cu încetinitorul, între Klara şi mine.

M-am îndreptat spre Gelle-Klara Moynlin cu un zâmbet larg şi afectuos pe faţă (adică, pe faţa doppelului meu).

— Bună, Klara, am salutat-o.

Ridică o privire uimită.

— Robin! Ce plăcere să te revăd!

Se îndepărtă de bărbaţii care o însoţeau şi veni spre mine. Când se întinse să mă sărute, a trebuit să mă retrag. Statutul de persoană depozitată care încearcă să se poarte afectuos cu o persoană-de-carne are dezavantajele ei, iar unul dintre acestea e imaterialitatea. Le poţi iubi, dar nu le poţi săruta.

— Regret… am început să spun, dar în aceeaşi clipă Klara mă întrerupse, cu o mutră pocăită.

— Of, la naiba, am uitat… Nu putem face asta, nu-i aşa? Dar să ştii că arăţi foarte bine, Robin.

— Arăt oricum vreau eu să arăt, i-am replicat. Doar sunt mort, cum bine ştii.

Zâmbetul ei întârzie un moment, dar apăru totuşi.

— Atunci, ai gusturi bune. Sper să fac şi eu la fel, când m-or băga la cutie.

Iar din spatele ei venea Dane Mecinikov.

— Salut, Robin, zise el pe un ton neutru.

Nici încântat să mă revadă, dar nici furios. Se uita la mine

aşa cum se uitase întotdeauna Dane Mecinikov la toţi şi la toate – fără prea mult interes, sau interesat numai în măsura în care acea persoană sau acel lucru putea să-i sprijine sau să-i încurce planurile.

— Regret că nu ne putem strânge mâna, am spus.

„Regret“ părea să fie cuvântul meu favorit, aşa că l-am mai rostit o dată:

— Regret c-ai rămas blocat în gaura neagră. Mă bucur că ai scăpat.

Ca să clarifice lucrurile, fiindcă era un tip căruia nu-i plăcea echivocul, Mecinikov preciză:

— N-am scăpat. A venit Klara şi ne-a scos.

Abia atunci mi-am amintit ce spusese Albert – că Mecinikov îşi căuta un avocat.

Trebuie să reţineţi că, de fapt, eu nu spuneam nimic din toate astea. Doppelul meu o făcea.

Când vorbeşti prin intermediul unui doppel, există două moduri de a proceda. Unul este acela de a da drumul doppelului, lăsându-l să poarte el singur toată conversaţia, iar el o va face la fel de bine ca titularul. Cealaltă cale se aplică atunci când eşti nervos, agitat, nerăbdător, dornic să afli cât mai repede posibil ce se petrece. În situaţia asta mă aflam eu, iar ceea ce faci atunci e să manevrezi doppelul, adică, să-i trimiţi replici în circa o fracţiune de milisecundă, el urmând să le rostească la viteza cărnii. Aţi prins ideea? E cam ca un cântec de petrecere, când gaşca nu prea ştie cuvintele şi trebuie s-o conducă un solist:

În cavernă, în canion…
ÎN CAVERNĂ, ÎN CANION…
…tot săpându-şi trudnic mina…
…TOT SĂPÂNDU-ŞI TRUDNIC MINA…

…i-un miner din patruşnouă…
…I-UN MINER DIN PATRUŞNOUĂ…
…şi-a sa fată, Clementina!
…ŞI-A SA FATĂ, CLEMENTINA!

…şi aşa mai departe, numai că eu nu conduceam o adunătură pilită în jurul unui pian, ci-i dictam replici doppelului meu.

Între propoziţii, aveam timp destul să observ şi să gândesc.

O urmăream în special pe Klara, dar le dădeam atenţie şi celor doi bărbaţi care o însoţeau.

Deşi se mişcau mai încet decât melcii, văzusem că Mecinikov întindea mâna să-i fie strânsă. Ăsta era un semn bun. L-aş fi interpretat ca indicând că nu-mi purta pică pentru că-l abandonasem, la fel ca şi pe Klara şi pe ceilalţi, în gaura aia neagră… dacă n-aş fi aflat că vorbise cu avocaţii.

Celălalt mi-era complet străin. I-am luat măsurile şi nu mi-au prea plăcut. Nemernicul arăta bine. Era înalt, bronzat, zâmbitor şi fără burtă, şi tocmai îşi petrecea iar braţul pe după umerii Klarei, într-o atitudine familiară, chiar în timp ce ea vorbea cu mine.

Mi-am spus că nu era important. Klara se ţinuse şi cu Dane Mecinikov de mână şi de ce n-ar fi făcut-o? Erau prieteni vechi – din păcate, cândva fuseseră mai mult decât prieteni. Era firesc. Iar ăstălalt o ţinea de umeri? Mă rog, nu însemna nimic, de fapt. Era doar un gest amical. Putea să-i fie rudă, sau chiar psihanalist, sau cine ştie ce, aflat acolo pentru a o ajuta să treacă peste şocul reîntâlnirii cu mine – de unde să ştiu eu?

Degeaba mă uitam la faţa ei, că nu mă lămuream cu nimic, deşi îmi plăcea s-o văd şi să-mi amintesc toate

celelalte ocazii în care o privisem cu drag.

Nu se schimbase. Arăta exact ca Iubirea Mea Adevărată pe vecie (sau măcar una dintre ele, că tot nu fuseseră prea multe). Actuala Gelle-Klara Moynlin nu se deosebea cu nimic de Klara pe care o lăsasem în spaţiu, lângă kugelblitz, chiar după ce murisem – şi care, la rândul ei, nu fusese cu nimic diferită de cea abandonată în gaura neagră, cu câteva decenii mai devreme.

Nu numai Medicala Integrală explica felul în care arăta. Essie-cea-de-carne era un exemplu al efectelor Medicalei Integrale. Arăta cu adevărat tânără şi adorabilă. Dar, deşi cu carnea se pot face lucruri miraculoase, ceasul nu se opreşte de tot. Nu este decât dat uşor înapoi, din când în când. Şi, pentru majoritatea oamenilor, dacă tot te refaci, poţi la fel de bine să te şi ameliorezi puţin în acelaşi timp – să-ţi aranjezi un nas mai graţios sau o ondulaţie naturală (naturală!) a părului. Chiar şi Essie făcuse aşa ceva, cel puţin într-o oarecare măsură.

Klara nu. Sprâncenele ei negre erau tot o idee cam prea groase, silueta puţin mai masivă decât (după cum îmi aminteam) îşi dorise ea însăşi. Nu se menţinuse tânără. *Rămăsese* tânără, iar asta nu se putea face decât într-un singur fel.

Se întorsese în gaura neagră. Revenise de bunăvoie în locul unde o abandonasem eu, unde timpul abia se târa şi toate deceniile trecute peste mine fuseseră pentru ea doar săptămâni sau cel mult luni.

Nu-mi mai puteam lua ochii de la ea. Deşi trecuse aproape un secol de când fuseserăm amanţi, nu mi-era deloc greu să-i văd şi să-i simt – doar în memorie; nu-mi permiteam niciun gest necuviincios – textura pielii, gropiţele de la baza şirei spinării, atingerea, gustul… Era o senzaţie ciudată. Nu tânjeam cu adevărat după trupul ei.

Nu eram gata să-i smulg hainele şi să mă împreunez cu ea acolo, pe iarba din Central Park, cu cireşul înflorit deasupra, sub privirile lui Mecinikov şi ale tipului arătos şi fără burtă. Nu era vorba de aşa ceva. De fapt, nici nu voiam să fac dragoste cu ea – sau, cel puţin, nu în vreun sens palpabil sau urgent – şi nu pentru că era (desigur) imposibil. În faţa excitaţiei, imposibilul nu mai înseamnă nimic.

Problema era că, indiferent ce-aş fi dorit eu să fac sau să nu fac cu Klara, în niciun caz nu voiam ca Mecinikov sau celălalt să facă acelaşi lucru.

Ştiu ce este. Se numeşte „gelozie“, şi trebuie să recunosc că am avut parte de asta, la vremea mea, cu vârf şi-ndesat.

Dane Mecinikov reuşise să scoată pe gură o frază întreagă.

— Pentru *mine,* arăţi cu totul altfel, spusese el.

Nu zâmbea şi *el.* Asta nu însemna mare lucru, fiindcă până şi demult, pe Poartă, Mecinikov nu fusese niciodată genul zâmbăreţ. Şi, desigur, pentru el arătam într-adevăr altfel, fiindcă nu mă văzuse de mult mai mult timp decât Klara, de pe vremea Porţii înseşi.

Îmi dădeam seama că sosise momentul să explorez problema cu avocaţii, aşa că am făcut ceea ce făceam întotdeauna când aveam nevoie mai întâi de informaţii şi sfaturi. L-am strigat pe Albert!

Evident, nu l-am chemat „cu voce tare“, adică astfel încât Klara sau cei doi să mă audă. Iar Albert, când apăru, nu era mai vizibil pentru ei decât mine – cel real, nu doppelul.

Asta era bine. Se vedea clar că Albert avea chef de joacă.

Era un spectacol rar. Îşi pusese pe cap, ca un turban, unul dintre puloverele alea vechi şi roase care-i plăceau lui.

Îşi luase anumite libertăţi şi cu aspectul fizic. Avea ochii mai înguşti şi păreau machiaţi cu fard negru. Trăsăturile-i erau mai închise la culoare, iar părul, ca pana corbului.

— Ascult şi mă supun, o, stăpâne! psalmodie el reverenţios. De ce ţi-ai chemat duhul din sticluţa lui cea caldă?

Când ai un program de recuperare a datelor fidel precum Albert Einstein, n-ai nevoie de un bufon de curte.

— Caraghiosule, l-am admonestat. O s-o chem pe Essie să te reprogrameze, dacă nu te cuminţeşti. Care-i ideea cu mascarada asta?

— O, stăpâne, înclină din cap Albert, umilul rău mesager se teme de dreapta mânie a nobilei tale persoane când va auzi veştile cele rele.

— Căca-m-aş…

Dar trebuia să recunosc că mă făcuse să râd, ceea ce făcea ca veştile proaste să devină mai suportabile.

— În regulă, am spus, dând din cap ca să arăt că ştiam despre ce era vorba. Vorbeşte-mi despre Mecinikov. A fost în misiunea din gaura neagră, iar acum s-a întors. Mă gândeam că, din cauza asta, poate are dreptul la o parte din bonusul pentru ştiinţă pe care l-am primit eu pentru misiune, aşa e?

Albert mă privi curios. Apoi spuse, desfăşurându-şi puloverul din jurul capului.

— Aşa e, Robin. Şi nu numai el. Când Klara s-a întors în gaura neagră cu Harbin Eskladar…

— Stai aşa! Cu cine?

— Ăsta-i Harbin Eskladar, m-a informat, arătând spre bărbatul celălalt. Mi-ai spus că ştiai de el.

— Albert, am oftat, rearanjându-mi în minte deducţiile şi concluziile greşite, conform cu noua conjunctură, trebuia să ştii de-acum că, atunci când îţi zic că ştiu ceva, *orice,* mint.

Albert mă privi serios.

— Bănuiam eu. Asta-i vestea cea proastă, teamă mi-e.

Nu mai adăugă nimic, ca şi cum încă nu s-ar fi hotărât ce anume să spună în continuare, aşa că l-am îndemnat:

— Ai zis că s-au dus amândoi din nou în gaura neagră unde-i lăsasem eu pe toţi.

Clătină din cap.

— Of, Robin, murmură el, dar, din fericire, nu începu să-mi vorbească iar despre mustrările de conştiinţă. Da, aşa e. El şi Klara s-au întors acolo ca să-i salveze, numai că au salvat tot echipajul: pe cei doi danezi, pe Susie Hereira, pe fetele din Sierra Leone…

— Ştiu cine făcea parte din misiune, l-am întrerupt. Dumnezeule! S-au întors cu toţii!

— Cu toţii, da, Robin, dădu din cap Albert. Şi, într-un fel, toţi au dreptul la părţi complete din câştig. De-asta a vorbit Dane Mecinikov cu avocatul. Acum, continuă gânditor, scoţându-şi pipa din buzunar (pe neobservate, tenul îi revenise la normal, iar părul ei era din nou alb şi ciufulit), survin aici unele aspecte legale şi etice mai neobişnuite. După cum îţi aminteşti din litigiile anterioare, există acel principiu pe care avocaţii îl definesc ca „viţelul merge după vacă“, adică toată averea ta acumulată ulterior poate fi considerată ca reprezentând, într-un sens, consecinţa Bonusului Ştiinţific iniţial din acea misiune. Care bonus, desigur, s-ar fi împărţit între toţi, dacă se întorceau şi ei cu tine.

— Deci, trebuie să le dau bani?

— „Trebuie“ e cam mult spus, dar în linii mari cam asta ar fi ideea, Robin. La fel cum ai făcut cu Klara când a venit prima oară: o sută de milioane de dolari a fost suma la care v-aţi înţeles, ca despăgubire. Întrucât m-am aşteptat să apară problema asta, mi-am luat libertatea de a-i cere

programului tău juridic să-l contacteze pe al domnului Mecinikov. Cifra părea în regulă. Cred că şi pentru ceilalţi ar fi acceptabil un aranjament asemănător. Desigur, s-ar putea să ceară mai mult. Dar nu cred că vor obţine deoarece mai există şi un statut de limitare, desigur.

— Aha, am răspuns mai uşurat.

Niciodată n-am ştiut exact cât de „bogat“ sunt, în limitele câtorva zeci de miliarde de dolari, dar un miliard în plus sau în minus n-ar fi însemnat mare lucru.

— Parcă spuseseşi că ai veşti proaste.

Albert îşi aprinse pipa.

— Vestea proastă încă nu ţi-am dat-o, Robin.

M-am uitat la el. Pufăia din pipă, uitându-se la mine prin fum.

— Zi odată, ce naiba!

— Celălalt om, începu el, Harbin Eskladar…

— Fir-ai să fii, ce-i cu el?

— Klara l-a cunoscut după ce ne lăsase pe *Adevărata dragoste.* Şi el era pilot. S-au hotărât amândoi să se întoarcă în gaura neagră, astfel încât Klara a închiriat nava lui Juan Henriquette Santos-Schmitz, care putea să ducă la bun sfârşit o asemenea misiune. Şi înainte de plecare… ei bine… chestia e, Robin, că Eskladar şi Klara s-au căsătorit.

Există unele surprize despre care, de cum le auzi, ştii instinctiv că ar fi trebuit să fii pregătit pentru ele. Aceasta, însă, picase din senin.

— Îţi mulţumesc, Albert, am spus cu glas găunos, concediindu-l.

În timp ce pleca, oftă, dar plecă totuşi.

Nu aveam stare să mai vorbesc cu Klara. L-am instruit pe doppelul meu ce să-i spună în continuare, precum şi lui Mecinikov, şi chiar şi acelui individ, Harbin Eskladar. Dar n-

am rămas pe-acolo în timp ce vorbeau. M-am retras în spaţiul gigabitic şi m-am înfăşurat cu el.

Ştiu că Albert consideră că-mi petrec prea mult timp la mine-n cap. N-am să neg niciunul din lucrurile pe care le spune. Dar asta nu înseamnă că sunt de acord cu ele. Nu sunt. Nu-s cu nimic mai deştept decât crede el, dar nici sucit la minte nu sunt. În esenţă, sunt *uman.* Oi fi eu de fapt doar transcrierea digitală a unei fiinţe omeneşti, dar când am fost transcris s-au copiat toate părţile mele umane, şi încă mai simt toate stările asociate cu o persoană-de-carne – şi mai bune, şi mai rele.

Fac tot ce pot, de cele mai multe ori, şi cam asta-i tot ce pot să fac.

Ştiu ce e important. Înţelegeam la fel de bine ca Albert că Duşmanii erau *înspăimântători.* Dacă aş fi dormit, puteam să am şi coşmaruri (cum le şi aveam, când mă prefăceam că dorm, dar asta-i altă poveste) în care universul ni se prăbuşea-n cap, şi treceam prin mult mai multe crize de agitaţie şi depresie când mă gândeam la banda lor, acolo în kugelblitz, gata în orice moment să iasă şi să ne facă ceea ce le făcuseră şlamerilor şi celor îngropaţi sub gheaţă şi tuturor celorlalţi.

Dar există lucruri importante şi lucruri *importante.* Încă mai sunt destul de uman ca să consider că relaţiile interpersonale sunt *importante.* Chiar şi când ţin de domeniul trecutului, şi tot ce-a mai rămas nu e decât nevoia de a te asigura cât se poate de bine că nu mai există resentimente.

După ce Albert a plecat acolo unde pleacă el când n-am nevoie de serviciile lui, am rămas mult timp plutind în spaţiul gigabitic, fără să fac nimic. *Mult* timp. Destul de mult pentru ca, atunci când am aruncat din nou o privire spre scena din Central Park, Klara să fi ajuns tocmai până la

replica:

— Robin, aş vrea să faci cunoştinţă cu…

Era ciudat. Nu voiam să aud cuvintele „soţul meu“. Aşa că am fugit de-acolo.

Ceea ce-am spus adineaori nu e tocmai adevărat. N-am fugit „de-acolo“. Am fugit *undeva*, iar persoana la care am fugit era Essie. Era pe ringul de dans din Blue Hell, prinsă într-o polcă nebună cu un bărbos, iar când am intervenit, a scos un chiot:

— O, ce bine c-ai venit, Robin! Ai aflat? S-a ridicat embargoul!

— Foarte frumos, am murmurat, împleticindu-mă în propriile-mi picioare.

Essie îmi privi lung chipul, oftă şi mă conduse în afara ringului de dans.

— A mers prost cu Gelle-Klara Moynlin, deduse ea.

Am ridicat din umeri:

— Şi încă mai merge prost. Mi-am lăsat doppelul acolo.

Mă însoţi până la un scaun şi se aşeză în faţa mea, cu coatele pe masă şi bărbia proptită în pumni, privindu-mă cu multă atenţie.

— Aha, făcu ea, dând din cap, în timp ce-şi finaliza diagnosticul. Iar posomoreală. Angst. Anomie. Toate alea bune, nu? Şi-n primul rând, Gelle-Klara Moynlin?

Pe un ton judicios, am răspuns:

— Nu în primul rând, nu, fiindcă ar dura o veşnicie ca să-ţi descriu toate lucrurile care mă frământă – dar, da, e şi ăsta unul dintre ele. Ştii, s-a măritat.

— Hmm…

Nu adăugă „Şi tu la fel“, aşa c-a trebuit s-o fac eu.

— Nu e vorba doar de faptul că s-a măritat, fiindcă şi eu m-am recăsătorit, desigur – şi nici nu mi-aş dori altceva,

sincer, Essie…

Mă privi încruntată.

— Hai, Robin! Nicio clipă nu m-am gândit c-aş putea găsi plicticoasă o asemenea afirmaţie, dar o spui atât de des…

— O spun numai fiindcă ăsta-i adevărul, am protestat, simţind o rană minoră în carnea orgoliului.

— Ştiu *de mult* că aşa e.

— Mda, cred că ştii, în fond, am recunoscut.

Nu ştiam ce să mai spun. Am descoperit că aveam un pahar în mână şi am luat o înghiţitură.

Essie oftă.

— Chiar că te pricepi să tai cheful omului, Robin. Cât timp n-ai fost tu pe-aici m-am simţit excelent.

— Îmi pare rău, dar, cinstit acum, Essie, numai de petreceri nu-mi arde.

— Iar cădem în butoiul cu melancolie, remarcă ea, martirizată. Okay. Dă pe gură ce-ai în sărmana ta minte torturată. Care-i cel mai rău lucru dintre toate?

Am răspuns prompt:

— Toate.

Şi când făcu o mutră care spunea că nu-i explicasem destul de clar, am adăugat:

— Pur şi simplu, belelele vin una după alta, nu-i aşa?

— Aha… murmură ea, căzând pe gânduri pentru o vreme, apoi oftă. Ce fiinţă deprimantă mai eşti şi tu, dragă Robin. Poate-ar fi bine să mai stai de vorbă cu programul ăla care-ţi umblă prin cap, Sigfrid von Psiho?

— Nu!

— Aha… făcu din nou Essie şi iar se cufundă în gânduri, după care continuă: Ştii ceva, dragul meu morocănoşel? Ce-ar fi să sărim peste petrecerea asta, pentru un timp, şi să ne uităm la nişte filme de familie?

Nu mă aşteptasem la aşa ceva din partea ei.

— Ce filme de familie? am întrebat surprins.

Nu-mi răspunse şi nici nu aşteptă să-mi exprim acordul. Începu să mi le arate.

Sunetele Arborelui şi imaginile prospectorilor din Poartă care petreceau se estompară. Nu mai eram acolo. Ne aflam într-un alt loc, şi amândoi ne uitam la o bancă pe care stătea un copil.

Desigur, nu erau filme adevărate, la fel cum nimic altceva din spaţiul gigabitic nu e „real“. Erau simple simulări pe computer. La fel ca orice altceva ar fi vrut unul dintre noi să-şi imagineze, erau foarte convingătoare, părând „reale“ din toate punctele de vedere: imagine, sunet, chiar şi miros, chiar şi fiorul aerului rece şi congestionarea atmosferei pline de funingine pentru respiraţia noastră (inexistentă).

Totul era foarte familiar. Ne uitam la mine – la mine cel din copilărie, din urmă cu multe, multe decenii.

Am simţit un tremur, şi nu din cauza temperaturii. Copilul Robinette Broadhead şedea adus de spate din cauza frigului, pe o bancă din parc. Cel puţin, se numea parc. De fapt, era o imitaţie destul de jalnică. Dacă lucrurile ar fi stat altfel, ar fi putut să fie destul de spectaculos, căci în spatele meu/copilului se profilau colinele din Wyoming. Numai frumoase nu erau. Arătau ca nişte cocoaşe cenuşii, pârlite, în aerul afumat. Se vedeau efectiv particulele de hidrocarburi plutind prin el, iar crengile tuturor copacilor desfrunziţi erau murdare de funingine. Eu – copilul care fusesem eu – eram îmbrăcat adecvat climei, care era aspră: aveam nevoie de trei pulovere, fular, mănuşi şi o căciulă tricotată trasă peste urechi. Îmi curgea nasul. Citeam o carte. Aveam, cât…? Să tot fi avut vreo zece ani; şi, în timp ce citeam, tuşeam.

— Îţi mai aminteşti, dragă Robin? Vremurile fericite din

trecut, comentă Essie, din locul ei invizibil de lângă mine.

— Vremuri fericite, am pufnit eu. Iar ţi-ai băgat nasul prin amintirile mele, am acuzat-o, fără să fiu cu adevărat furios, fiindcă, desigur, amândoi ne invadaserăm unul altuia depozitele memoriei, frecvent şi complet, de-a lungul timpului.

— Dar uită-te numai, dragă Robin, insistă ea. Priveşte cum erau lucrurile.

N-aveam nevoie de ordinele ei ca să mă uit. Oricum nu m-aş fi putut opri. Şi nici nu-mi era greu să recunosc scena. Erau Minele de Hrană, unde-mi petrecusem toată copilăria: carierele de marnă din Wyoming, unde piatra era extrasă şi coaptă în keratogene, după care uleiul le era dat drojdiilor şi bacteriilor pentru a produce proteina unicelulară care hrănea cea mai mare parte din mult prea numeroasa şi prea flămânda omenire. În acele oraşe miniere, nu scăpai de mirosul uleiului câte zile aveai, adică pentru un termen care în general nu era prea lung.

— Oricum, am adăugat, n-am spus niciodată că pe vremuri era mai bine.

— Corect, Robin! exclamă triumfător Essie. Vremurile fericite erau categoric nefericite. Mult mai rele decât astea de azi, nu? Acum nu mai există copii siliţi să crească respirând aerul viciat de hidrocarburi toxice, murind fiindcă nu-şi puteau permite un tratament medical adecvat.

— A, asta-i destul de adevărat, sigur, am răspuns, dar…

— Aşteaptă înainte de a mă contrazice, Robin! Mai sunt şi altele de văzut. Ce carte citeai acolo? Nu e *Huckleberry Finn* sau *Mica Sirenă* cred.

M-am uitat mai atent, ca să-i fac hatârul, după care, cu un şoc, am văzut titlul.

Avea dreptate. Nu era o carte pentru copii. Citeam *Ghidul utilizatorului de programe de asigurare medicală* şi mi-am

amintit clar cum şterpelisem volumul din casă, când mama nu fusese atentă, pentru a încerca să înţeleg cam cu ce catastrofă ne confruntam.

— Mama mea era bolnavă, am gemut. Asigurarea nu acoperea costurile pentru amândoi, iar ea… ea…

— Şi-a amânat operaţia, pentru ca tu să-ţi poţi continua tratamentul, Robin, completă încet Essie. Da, dar asta s-a întâmplat mai târziu. Nu în momentul ăsta. Acum, singura problemă era că aveai nevoie de mâncare şi suplimente mai bune, şi nu vi le puteaţi permite.

Găseam experienţa destul de dureroasă.

— Uite ce dantură de iepure aveam, am observat.

— Nici bani pentru aparat dentar n-aveaţi, Robin. Erau vremuri rele pentru copii, corect?

— Deci, faci pe Fantoma Crăciunului Trecut, m-am răstit, încercând să-mi uşurez apăsarea printr-o trimitere pe care nu putea s-o înţeleagă.

Dar, când ai resurse gigabitice, poţi să înţelegi multe.

— Nu, şi nici tu nu eşti Scrooge, replică ea, dar ia gândeşte-te: în acele vremuri, de când n-a trecut prea mult, Pământul era suprapopulat. Înfometat. Plin de tensiuni şi furie. Terorişti, Robin. Mai ţii minte violenţele şi crimele prosteşti?

— Ţin minte toate astea.

— Sigur că da. Şi ia zi, Robin, ce s-a întâmplat? Am să-ţi spun eu. *Tu* te-ai întâmplat. Tu şi sute de alţi prospectori nebuni, disperaţi, de pe navele Heechee din Poartă. Aţi găsit tehnologia Heechee şi aţi adus-o pe Pământ. Aţi găsit cinci planete noi şi bune pe care să trăim – la fel ca descoperirea Americii, doar că de-o mie de ori mai mare – şi aţi găsit modalităţi pentru ca oamenii să se mute acolo. Acum pe Pământ nu mai există locuri supraaglomerate, Robin. Oamenii s-au dus în alte locuri, au construit oraşe

mai bune. Şi pentru asta, nici măcar n-au mai făcut vreun rău Pământului! Aerul nu e distrus de motoare cu benzină sau emanaţii de la reactoarele rachetelor; folosim bucla ca să ajungem pe orbită, şi de-acolo, oriunde! Nimeni nu mai e atât de sărac încât să nu poată beneficia de asistenţă medicală, Robin. Chiar şi transplanturi de organe – şi organe fabricate din materiale CHOA, astfel că nici măcar nu mai trebuie să aştepte moartea altei persoane ca să obţină bucăţele de cadavru la second-hand. Corect, Robin? Fabricile de Hrană Heechee produc acum şi organe. Toate astea sunt progrese în care ai jucat şi tu un rol important. Am prelungit termenul de viaţă al cărnii, mereu într-o stare de sănătate excelentă, cu zeci şi zeci de ani, apoi, am transcris minţile ca ale noastre, ca să trăiască şi mai mult – o evoluţie pe care, de asemenea, ai finanţat-o parţial şi am ajutat şi eu la dezvoltarea ei, aşa că acum nici chiar moartea nu mai e fatală. Nu vezi niciun progres? Motivul nu e că n-ar exista progrese, ci acela că mohorâtul de Robinette Broadhead se uită urât la festinul delicios cu tăvi pline cu de toate pentru toţi şi nu vede decât ce-o să se aleagă mai târziu de toate astea, adică, un căcat.

— Dar, nu m-am lăsat eu, Duşmanul e tot acolo.

Essie râse. Părea să găsească situaţia amuzantă.

Imaginea dispăru. Ne aflam din nou în Arbore şi se aplecă spre mine să mă sărute pe obraz.

— Duşmanul? întrebă ea cu drag. O, da, dragă Robin. Duşmanul nu e decât un necaz care vine după altul, vorba ta. Dar ne vom ocupa de el aşa cum am făcut-o întotdeauna. O să le luăm pe rând. Şi acum, să ne întoarcem la treburile mai importante de adineaori: dansăm?

E o femeie minunată, Essie a mea, reală sau nu.

Şi avea perfectă dreptate, în toate privinţele care s-ar fi putut discuta cu argumente logice, aşa că am cedat în faţa raţiunii. Nu pot spune că mă simţeam cu adevărat binedispus, dar cel puţin novocaina îmi mai amorţise durerea – indiferent ce-o fi fost acea durere, cât se poate de reală – îndeajuns ca să mă pot preface că mă distram. Şi am început. Am dansat. Am petrecut. Am trecut de la un grup de vechi prieteni depozitaţi la altul, şi m-am dus cu Essie şi încă vreo şase în Blue Hell. Câţiva oameni dansau lent pe o muzică neauzită de noi, ceilalţi; unul dintre ei era Julio Cassata, care se mişca pe ringul de dans ca un zombi, cu o fată orientală mică şi drăguţă în braţe. N-au părut deranjaţi când am început cu cântecele de pe vremuri. Cântam şi eu cu toată lumea, chiar şi când au trecut la vechile balade ruseşti despre troleibuze şi drumul spre Smolensk – nu conta că nu ştiam cuvintele, fiindcă, aşa cum am mai spus, când operezi în spaţiul gigabitic, ştii cam tot ce vrei, în clipa în care vrei să ştii… iar dacă totuşi nu mă descurcam, îl aveam pe Albert Einstein care să mă ajute.

În timp ce stăteam rezemaţi de bătrânul pian, am simţit o bătaie pe umăr şi, întorcând privirea, i-am văzut chipul zâmbitor.

— Ai o voce plăcută, Robin, mă felicită el, şi ai ajuns să stăpâneşti destul de bine limba rusă.

— Hai şi tu cu noi, l-am invitat.

— N-aş crede, refuză el. Robin? S-a întâmplat ceva. Toate circuitele principale de transmisiuni s-au oprit, cam acum vreo mie cinci sute de milisecunde.

— Zău? Am avut nevoie de un moment ca să înţeleg ce-mi spunea. Apoi am înghiţit în sec şi am continuat: Aha… Nu s-a mai întâmplat niciodată una ca asta!

— Aşa este, Robin. Am venit aici fiindcă m-am gândit că

poate ştie ceva generalul Cassata, adăugă el, privind spre zona unde acesta şi partenera lui se deplasau la întâmplare prin salon.

— Să-l întrebăm?

La asta, Albert se încruntă gânditor – dar, înainte de a apuca să-mi răspundă, Essie abandonă baladele ca să ni se alăture.

— Ce e? întrebă ea tăios.

Când Albert îi explică, răspunse şocată:

— N-au cum să intre în pană! Există multe circuite independente, toate mai mult decât redundante!

— Nu cred că e o pană, doamnă Broadhead, replică Albert.

— Atunci, ce e? Alte aiureli prosteşti de la JAWS?

— Precis e tot un ordin de la JAWS, desigur, din cauza, cred, a ceva ce s-a întâmplat pe Pământ. Nu pot să-mi dau seama despre ce ar putea fi vorba.

9. PE MOOREA

Aproape toţi pasagerii cursei de refugiaţi de pe Roata de Supraveghere erau copii, iar călătoria fusese plină de lacrimi. Când au ajuns pe orbita circumterestră, s-au mai înviorat, dar nu prea mult. Navetele buclei li se repeziră în întâmpinare, ataşându-se de nava transportoare precum godacii la scroafă.

Spre ghinionul copiilor, prima navă venită după ei era de la JAWS, şi plină cu analişti de informaţii.

Aşa că orele următoare n-au fost deloc distractive pentru micuţi. Analiştii de la JAWS i-au „prelucrat“, apoi au început să le pună mereu, cu încăpăţânare, aceleaşi şi aceleaşi întrebări, în speranţa de a obţine date noi care ar fi putut să fie cumva de folos pentru a determina cât de falsă fusese „alarma falsă“.

Desigur, nici unul dintre copii nu deţinea asemenea informaţii. A fost nevoie să treacă mult timp până când agenţii de la JAWS s-au convins de acest lucru, dar până la urmă, fără tragere de inimă, au lăsat locul unor persoane şi programe mai binevoitoare.

Noul schimb era însărcinat să găsească locuri de cazare pentru copii, pe Pământ. Cu unii dintre ei a fost uşor, fiindcă aveau rude acolo. Ceilalţi au fost trimişi la şcoli de pe toată planeta.

Sneezy, Harold şi Oniko au fost printre ultimii care şi-au găsit locuinţe. Rămăseseră împreună, din prietenie, şi chiar mai mult decât atât, fiindcă nici unul dintre ei nu ştia franceza sau rusa, ceea ce excludea şcolile din Paris şi Leningrad, şi-n plus, nu erau pregătiţi nici să facă faţă

agitaţiei dintr-un mare oraş. Astfel, nu puteau fi plasaţi la Sydney, New York sau Chicago, iar când programul de repartizare a găsit locuri pentru toţi ceilalţi copii, mai rămăseseră numai ei.

— Aş vrea să fie un loc călduros, nu prea departe de Japonia, spuse Oniko.

Sneezy, care abandonase orice speranţă de a găsi o colonie Heechee ca să-l primească, îşi adăugă şi el votul cererii.

Programul de repartizare era o femeie între două vârste, cu ochi strălucitori, vorbă blândă şi aer de învăţătoare. Deşi avea formă umană, Sneezy simţea că emana bunătate. Femeia îşi privi ecranul – care nu exista, cum nu exista nici ea – studie un moment afişajul, apoi îi adresă lui Sneezy un surâs mulţumit.

— Am trei locuri libere pe Moorea, Sternutator. E foarte aproape de Tahiti.

— Vă mulţumesc, răspunse politicos Sneezy, uitându-se la harta pe care o vedea pentru prima oară.

Numele insulei nu însemna nimic pentru el. Fiecare loc al oamenilor suna aproape ca oricare altul, fiindcă toate erau la fel de exotice şi de sălbatice pentru un băiat Heechee. Harold însă, care se împăcase bosumflat cu gândul că n-avea să fie dus imediat pe Lumea lui Peggy, strigă din spate:

— I-auzi! Vin şi eu cu tine acolo, okay? Şi dacă-i frumos, poate o cumperi cum ai zis, Oniko!

Naveta îi purtă prin atmosfera turbulentă până la o buclă din Noua Guinee. Urmă apoi etapa cea mai lungă a călătoriei, cu un avion stratosferic spre Aeroportul Faa-Faa-Faa din Papeete. Ca o favoare specială pentru nou-sosiţi, directoarea umană a şcolii veni să-i întâmpine şi-i duse pe insula învecinată cu vaporul.

— Priviţi acolo, spuse ea, ţinând-o pe Oniko de mână, în timp ce copiii stăteau pe scaunele de pe puntea balenierei cu propulsie inerţială. Dincolo de promontoriu, în lagună, vedeţi clădirile acelea de pe plajă? Aia-i şcoala voastră.

Nu menţionă şi celelalte clădiri, mai mohorâte, de pe versantul muntelui. Harold era prea ocupat să vomite peste parapet ca să întrebe, Sneezy prea consumat de dorul de casă, fără lacrimi, după îndepărtatul nucleu, iar Oniko prea agresată de gravitaţia puternică a Pământului ca să mai aibă vreo reacţie.

Pentru Oniko totul era chinuitor, dacă nu chiar periculos pentru sănătate. Se simţea *strivită.* Pe Pământ, trupul ei zvelt nu cântărea mai mult de treizeci de kilograme, dar asta era cam de douăzeci de ori mai mult decât fuseseră vreodată nevoite să suporte oasele şi muşchii ei neantrenaţi.

Toţi copiii refugiaţi avuseseră nevoie de pregătiri pentru gravitaţia terestră, după ce petrecuseră un timp atât de îndelungat pe Roata de Supraveghere. Pe tot parcursul zborului spre Pământ fuseseră puşi să bea lichide cu un conţinut ridicat de calciu, precum laptele, ciocolata fierbinte şi, cea mai ciudată dintre toate, „supă de brânză“, dar şi să exerseze câte trei ore pe zi la aparate şi în roţile de mers pe loc. Pentru cei mai mulţi, nu era decât o măsură de prevedere elementară. Pentru Oniko, era singura şansă de a nu i se rupe oasele. Programele medicale aveau planuri speciale pentru ea şi stătuse ore întregi întinsă pe masă, în timp ce sonarul îi întărea oasele, iar pulsaţiile electrice îi făceau muşchii să tresară. În timp ce se apropiau de orbita Pământului, doctorul o asigurase că se recalcifiase destul de mult. Ar fi trebuit să fie ferită de fracturi, cu condiţia să aibă grijă, să folosească un aparat de mers şi să nu facă sărituri. Dar dacă oasele fuseseră

fortificate pentru calvarul care le aştepta, pentru muşchi nu se făcuse nici pe departe cât ar fi trebuit. Fiecare pas o obosea. De fiecare dată când se ridica în picioare, o *durea.* Aşa că locul exotic care i-a plăcut cel mai mult în primele zile la Şcoala Pregătitoare Vest-Polineziană a fost laguna.

Desigur, apa era pe cât de distractivă, pe atât de înfricoşătoare. Sub vălurelele acelea verzi şi drăguţe mişunau fiinţe *vii!* Dar îl crezu pe programul-învăţător care-i spuse că nici una dintre ele nu-i putea face vreun rău, iar când se scufundă în laguna călduţă, cu miros de sulf, nu mai simţi aproape nicio greutate solicitându-i oasele. Se obişnui să plutească în extaz cu fiecare ocazie. Dimineaţa, înainte de cursuri, în recreaţii, chiar şi după lăsarea întunericului, când „Luna“ (minunată, dar şi înspăimântătoare) îi lumina valurile.

Pentru Sneezy, marea nu era nici foarte interesantă, nici câtuşi de puţin distractivă. Văzuse mări şi pe planeta lui, în nucleu. De ce nu? Heechee-ii nu puteau să înoate, aşa că nu le considerau recreative. Oasele şi muşchii nu plutesc bine fără un înveliş apreciabil de grăsime, iar ei nu aveau aşa ceva. Prin urmare, ca să-i ţină companie lui Oniko, accepta uneori să folosească o barcă pneumatică, dar nu intra decât rar în ape mai adânci decât statura lui.

Harold, la început, s-a simţit pe Moorea ca acasă.

Pământul semăna mult cu Lumea lui Peggy, le-a explicat el colegilor de clasă. Ba nu, l-a corectat unul dintre ei, o luase invers: Lumea lui Peggy semăna mult cu *Pământul.* Şi aşa şi era, de fapt. Asta-i făcuse pe oameni atât de dornici s-o colonizeze. În acele vremuri, când fecunditatea trupurilor omeneşti depăşea capacitatea purtătoare a planetei. Ei, mă rog, poate, replică rezonabil Harold, dar era la mintea cocoşului că Lumea lui Peggy era *mai bună.*

Harold era dezamăgit, dacă nu chiar indignat, că pe alţi

copii îi interesa atât de puţin să audă asta de la el.

Cei trei copii de pe Roată mai aveau în comun un handicap special, acela de a fi străini. Erau cei mai noi elevi din şcoală, înscrişi cu mult după începerea cursurilor. Prieteniile şi alianţele se formaseră de mult.

Desigur, directoarea cea umană îi invitase pe toţi elevii din şcoală să manifeste o curtoazie şi consideraţie deosebite faţă de refugiaţii din spaţiul intergalactic. Iar ei au şi făcut-o, o vreme. Dar n-a fost ceva de durată. Odată ce s-au pus întrebări ca: „Aţi *văzut* vreodată un Duşman? Când au s-apară?“, şi s-a remarcat lipsa oricăror răspunsuri satisfăcătoare, legăturile camaraderiei de dormitor şi teren de fotbal s-au strâns şi mai mult şi i-au exclus. Fără răutate sau violenţă, dar tot i-au exclus.

Pentru Sneezy şi Oniko a fost cel mai greu. Sneezy era singurul Heechee din şcoală, iar Oniko, singura care fusese crescută în stil Heechee. Erau pur şi simplu prea diferiţi ca să-şi facă prieteni. La început, Harold n-a avut asemenea probleme. El nu avea probleme decât cu sine însuşi. Se uita la surprinzătorul pisc din mijlocul insulei şi spunea:

— Asta ziceţi voi că-i munte? Păi, pe Lumea lui Peggy e un vârf înalt de patruzeci de kilometri!

Privea imagini din New York City şi Brasilia şi zicea cu dispreţ că, pe Lumea lui Peggy, oamenii păstrau curăţenia în oraşe. După ce, la ora de istorie antică, se discuta despre Pompei şi despre Marele Zid Chinezesc, Harold era auzit, în recreaţie, zicând că pe Lumea lui Peggy, slavă Domnului, oamenii aveau atâta minte ca să arunce vechiturile la gunoi. De vreme ce în şcoală erau şi elevi din Katmandu, New York, Brasilia, Beijing şi Neapole, dispreţul lui Harold faţă de atracţiile lor turistice numai simpatic nu li-l făcea.

Învăţătorii îl sfătuiau să fie mai îngăduitori, dar elevii nu aveau nicio obligaţie să le dea ascultare.

De-a lungul timpului, Harold s-a înstrăinat mult mai mult decât Oniko sau Sneezy. Cei doi învăţau din răsputeri. Când aveau puţin timp liber, apelau la bazele de date, studiind chiar şi subiecte pe care nu erau obligaţi să le cunoască. Au ajuns amândoi rapid printre cei mai buni din clasă, iar Harold, care se chinuia să-şi menţină o medie respectabilă de C+, era invidios – şi, în cele din urmă, a căzut pradă furiei. Într-o zi, când învăţătoarea le-a dat rezultatele unui test, lui Harold i s-a aprins beculeţul şi, sărind în picioare, a strigat:

— Doamnă învăţătoare! Nu e corect. Normal că ăştia doi primesc note mai bune, fiindcă trişează!

— Ei, Harold, zâmbi cu răbdare învăţătoarea – era sfârşitul zilei de curs, şi toţi elevii deveniseră nerăbdători, dacă nu chiar nervoşi. Poţi să fii sigur că Sternutator şi Oniko n-au trişat.

— Ei, şi-atunci ce ziceţi c-au făcut? Tot timpul au la ei bazele alea de date cu inteligenţă artificială, şi le folosesc. I-am văzut cu ochii mei!

Învăţătoarea replică ferm:

— Serios, Harold, ştii bine că Sternutator, la fel ca orice Heechee, are nevoie de o sursă constantă de microunde de nivel scăzut, pentru sănătate…

— Oniko n-are!

Clătinând din cap, învăţătoarea continuă:

— Nu ai niciun motiv să foloseşti cuvinte ca „trişat“, numai fiindcă un elev îşi poartă asupra lui propriul sistem de recuperare a datelor. Şi tu ai consola ta de birou, nu? Şi acum, treci, te rog, la locul tău, ca să putem discuta despre tema de conceptualizare pentru seara asta.

În după-amiaza aceea, jos lângă lagună, Harold stătea ţeapăn pe plaja cu scoici, în timp ce Oniko se bălăcea în apa mică de la mal, iar Sneezy căuta bucăţele de corali.

— Îmi pare rău că nu ne placi, spuse Sneezy.

— Ce tot zici? Suntem prieteni! Sigur că vă plac, minţi Harold.

— Ba, eu n-aş crede, strigă Oniko de la doi metri distanţă. De ce, Harold? Ţi-am făcut eu vreodată ceva?

— Nu, dar tu eşti fiinţă omenească. De ce te porţi ca un Heechee?

— Şi ce-i rău dacă se poartă ca un Heechee? replică Sneezy cu un şuierat de nemulţumire.

— Păi, răspunse Harold, pe un ton rezonabil, tu n-ai încotro, că eşti ceea ce eşti, dar sunteţi aşa de laşi, să ştiţi… Aţi fugit şi v-aţi ascuns de Duşmani. Nu vă *acuz,* adăugă el (cu o expresie acuzatoare pe faţă), fiindcă tatăl meu spune că e normal ca un Heechee să fie galben.

— De fapt, sunt aproape bej, preciză Sneezy mândru; culoarea i se schimbase, semn că începea să se maturizeze.

— Nu la *culoare* mă refeream, ci la *frică.* Fiindcă voi nu sunteţi la fel de sexy ca oamenii.

Oniko se apropie să audă mai bine, mergând pe vine prin valurile mici de lângă mal.

— În viaţa mea n-am mai auzit o ciudăţenie ca asta! se plânse ea.

— Totul ţine de biologie, continuă Harold. Mi-a explicat tata. Fiinţele omeneşti sunt cele mai sexy vietăţi din galaxie, de-asta suntem atât de curajoşi şi de deştepţi. Dacă te uiţi la vreun animal inferior, să zicem un leu sau o gorilă, sau un lup…

— N-am văzut niciodată aşa ceva.

— Bine, dar ai văzut poze, nu? Şi nu le-a văzut şi Sneezy? Ei, aţi văzut vreodată o gorilă cu ţâţe ca ale unei fete?

Observă ochii lui Sneezy îndreptându-se spre pieptul plat al lui Oniko şi preciză iritat:

— O, Doamne, nu *acum* am vrut să zic. Vreau să zic, când o să *crească.* Femeile au sâni mari tot timpul, nu doar când îşi alăptează copiii, ca animalele alea proaste. Femeile pot să facă sex tot timpul, ştii, nu numai o dată pe an, sau cam aşa… Asta explică totul, nu-nţelegi? E modul evoluţiei de a ne face mai buni, fiindcă femeile pot avea bărbaţi care să se ţină după ele tot timpul. Aşa s-a format civilizaţia, acu' nu ştiu câte sute de mii de ani.

Oniko ieşi cu dificultate din apă, încruntată. Încercând să urmărească raţionamentul lui Harold, întrebă:

— Ce legătură are curajul cu asta?

— Păi, aşa se face că oamenii au ieşit atât de bine! Tata mi-a explicat totul. Taţii stăteau pe-aproape tot timpul, fiindcă voiau, cum ar veni, să facă dragoste, ştii? Aşa că făceau rost de mâncare şi de tot ce trebuia, iar mamele puteau să aibă mai bine grijă de copii. Heechee-ii nu fac aşa ceva.

— Părinţii mei locuiesc împreună, spuse Sneezy pe un ton categoric.

Nu era furios. Încă nu se decisese dacă avea vreun motiv să se supere pe Harold, dar discuţia i se părea cam confuză.

— Fiindcă s-au luat după noi, cred, zise ezitând Harold, iar Sneezy îl privi gânditor, deoarece bănuia că partea asta putea fi aproape adevărată: ştia că, în nucleu, Heechee-ii trăiau în comune, nu în familii propriu-zise. Oricum, nu fac, ăă, sex tot timpul, ca mama şi tatăl meu, nu-i aşa?

— În niciun caz! strigă Sneezy scandalizat.

Femeile Heechee făceau dragoste numai când era cazul, din punct de vedere biologic. Tatăl lui îi explicase asta de mult. Trupul femeii anunţa când era momentul, iar ea îi spunea bărbatului; într-un fel sau altul, nu părea să fie nevoie de cuvinte, dar Bremsstrahlung vorbise destul de

vag despre partea asta.

— Păi, vezi? exclamă Harold triumfător. Asta-i face pe bărbaţii de la noi, cum ar veni, să se dea mari tot timpul în faţa fetelor! Pe vremuri, poate că plecau la vânătoare sau la luptă cu alte triburi. Acum fac altfel de lucruri, cum ar fi să joace fotbal sau să facă descoperiri ştiinţifice... sau explorări... Nu-ţi dai seama? De-asta suntem noi mai *curajoşi.*

Ştergându-se cu prosopul, Oniko spuse cam fără convingere:

— Mie tatăl meu mi-a spus că bunicului îi era îngrozitor de teamă când pleca din Poartă.

Harold ridică din umeri.

— Există şi excepţii.

— Şi plecau şi femei. Pe artefact erau aproape la fel de multe femei ca şi bărbaţi.

— Of, Oniko! se răsti Harold exasperat. Vorbesc despre o lege *generală,* nu despre cazuri *individuale.* Vezi, tu pur şi simplu nu ştii cum e în lumea oamenilor, fiindcă n-ai trăit niciodată pe una bună, ca Lumea lui Peggy.

Oniko se îndreptă de spate, în aparatul de mers.

— Cred că nici pe Pământ nu e chiar aşa, Harold.

— Ba fii sigură că e. Nu ţi-am *spus* chiar acum?

— Nu, n-aş crede. Am făcut nişte cercetări, după ce am venit aici. Sneezy? Dă-mi şi mie capsula; cred că le am în jurnal.

Îşi puse capsula şi se aplecă spre ea. Apoi, îndreptându-se din nou cu mare efort, spuse:

— Da, aici e. Ascultaţi: „În prezent, «nucleul familial» de modă veche e mai puţin frecvent pe Pământ. Există foarte multe cupluri fără copii. Când au copii, de obicei ambii părinţi lucrează; mai există şi un număr mare de familii cu un singur părinte.“ Deci, uite că nu e chiar aşa cum spui tu,

Harold.

Băiatul pufni cu dispreţ.

— Numai picii ţin jurnale, spuse el. Când l-ai început?

Fata îl privi gânditoare.

— Nu mai ţin minte exact. Când eram pe Roată.

— Păi, şi eu am unul! exclamă Sneezy. Cred că, atunci când mi-ai spus de al tău, m-am gândit că este o idee bună.

Oniko se încruntă.

— Eu credeam că tu mi-ai spus mie, zise ea, apoi se strâmbă. Dar acum aş vrea să mă întorc în dormitor, ca să mă culc puţin înainte de cină, vă rog.

Mă simt puţin cam vinovat, fiindcă am sărit atât de mult în timp (deşi nici pe departe atât de mult, cu regret trebuie să vă spun, cum o voi face puţin mai încolo). Cred că ar trebui să definesc mai exact acest interval. Cele descrise până acum nu s-au întâmplat când Essie şi cu mine eram pe Roată, nici măcar cu o aproximaţie de milioane şi milioane de milisecunde. Au avut loc mai devreme, într-o perioadă în care Essie şi cu mine abia începeam să ne întrebăm dacă să mergem într-adevăr la a suta reuniune de pe Stânca Ridată, iar viaţa mea părea aproape paşnică. Nu ştiam ce ni se pregătea.

Desigur, nici copiii nu ştiau ce avea să se întâmple. Îşi vedeau de treaba lor, adică treaba de a fi copii. Când, conform practicii şcolare fireşti, Sneezy s-a prezentat la examenul medical bilunar, doctorul s-a bucurat să-l vadă; nu avea prea des ocazia de a examina un Heechee sănătos, cu inima sa dublă, organele interne aproape fără grăsime şi muşchii ca nişte frânghii.

— Totul e conform normelor, a spus medicul, studiind aprobator monitoarele. Numai că nu pari să dormi prea bine, Sneezy.

Fără tragere de inimă, băiatul răspunse:

— Uneori, mi-e greu să adorm. Şi pe urmă visez…

— Aşa…?

Programul medical luase aspectul unui bărbat tânăr: cu un zâmbet încurajator, îi ceru:

— Povesteşte-mi.

Sneezy ezită un moment. Apoi, cam împotriva propriei voinţe, spuse:

— Ştiţi, eu nu am cocon.

— Aha… făcu programul.

Sneezy aştepta. Nu voia să fie nevoit să-i spună acelui simulacru mecanic cum era pentru un copil Heechee să trebuiască să doarmă într-un pat omenesc, fără nimic altceva decât cearşafuri pe care să şi le tragă peste cap. Heechee-ii dormeau în mediu *închis,* preferabil cu un soi de material cald şi moale în jur, în care să se îngroape; acesta era modul normal şi firesc de a dormi, iar aşternuturile şi păturile nu-l puteau înlocui. Câtă dreptate avusese tatăl lui, să-i refuze un pat, îşi spuse el cu nostalgie.

Dar nu era nevoie să detalieze; bazele de date îi oferiseră doctorului toate explicaţiile.

— Ţi-am comandat un cocon, spuse benign programul. Acum, în legătură cu visele acelea…

— Da? întrebă Sneezy abătut.

Nu voia să vorbească nici despre vise. N-o făcea niciodată, nici chiar cu Oniko; nu-i plăcea nici măcar să-şi aducă aminte de ele când era treaz.

— Ei? Ce visezi?

Sneezy ezită. Ce visa? Dar ce nu visa!

— Îi visez pe părinţii mei, începu el, şi mă visez acasă, adică, în casa mea adevărată, din nucleu…

— Sigur că da, zâmbi doctorul.

— Şi pe urmă, mai sunt şi celelalte vise. Sunt… altfel.

Făcu o scurtă pauză, căzând pe gânduri.

— Mă sperie. Sunt… păi, uneori apar nişte gângănii mari. Roiuri-roiuri. Zboară, plutesc, licăresc…

Se învârteau în jurul lui şi i se băgau în haine, în gură, în piele, cu înţepături nedureroase…

— Sunt ca nişte licurici, încheie el tremurând.

— Ai văzut vreodată un licurici? îl întrebă cu răbdare programul.

— Nu. Adică, numai în poze.

— Licuricii nu înţeapă, Sneezy, preciză doctorul. Iar genul de insecte care înţeapă provoacă mâncărimi şi dureri. Simţi aşa ceva?

— A, nu. Nimic de genul ăsta… Cel puţin, nu tocmai, se corectă Sneezy. Dar ceva-ceva tot e… Nu ştiu cum să zic, simt aşa, ca un fel de mâncărime în cap. Adică, mă face să… nu ştiu… să vreau să învăţ tot felul de lucruri.

— Ce fel de lucruri, Sneezy?

— Lucruri… repetă amărât băiatul.

Ştia că-şi descria prost visele, dar ce altceva poţi face când încerci să transpui un vis în cuvinte? Visele sunt moi, ceţoase şi fără formă. Cuvintele, în schimb, sunt dure şi exacte. Limbajul Heechee al Simţirii s-ar fi potrivit puţin mai bine unui asemenea scop, dar programul alesese să vorbească în engleză, iar Sneezy era prea politicos ca să protesteze.

Programul, însă, dădu din cap înţelegător.

— Da, da, Sneezy, spuse el cu bunătate, asemenea vise sunt simboluri. Pot reprezenta interesul tău de copil absolut normal pentru sexualitatea părinţilor. S-ar putea să se refere la traumele prin care ai trecut. Poate că nu-ţi dai seama, Sneezy, dar în ultimele săptămâni ai fost supus unor tensiuni mai mari decât suportă majoritatea adulţilor ani la rândul.

— Aha, făcu Sneezy.

De fapt, îşi dădea seama foarte bine.

— Şi, de asemenea, oftă programul, există şi acea stare generală de teamă pe care în ultima vreme o simte toată lumea. Nu numai copiii. Adulţii din ambele specii, ba chiar şi inteligenţele artificiale; nimeni nu face excepţie. Mă refer bineînţeles la Duşmani.

— Sunt înspăimântători, fu Sneezy de acord.

— Şi mai ales pentru un copil impresionabil, care chiar a experimentat teama, deşi pare să fi fost neîntemeiată, de pe Roata de Supraveghere.

Îşi drese glasul, anunţând o schimbare de subiect.

— Şi acum, ce e cu jurnalele alea ale tale? întrebă el zâmbind radios.

Sneezy şuieră slab, după care se adaptă la noua direcţie a conversaţiei.

— Mă fac să suport mai uşor dorul de casă, spuse el, nu fiindcă acesta ar fi fost adevărul (căci nu era), ci pentru că învăţase ceea ce învaţă orice copil, uman sau Heechee: când un adult îţi pune întrebări grele, îl poţi mulţumi dându-i răspunsurile uşoare pe care le aşteaptă.

— Foarte bună terapie, dădu din cap doctorul. Dar sunt atât de detaliate, Sneezy! Atâtea pagini de date! S-ar zice că încercai să compilezi o enciclopedie. Nu crezi c-ar trebui să-ţi consumi mai puţin timp cu aşa ceva şi să te joci mai mult cu colegii de clasă?

— Am să-ncerc, promise Sneezy şi, când fu lăsat în sfârşit să plece, repetă notaţiile pentru jurnal până ajunse în dormitor. Majoritatea începeau cu o singură observaţie: „Programele umane nu ştiu prea multe despre copiii Heechee.“

Dar, când reîncepu să scrie în jurnal, scrise cu totul altceva.

Nu mă interesează ce spune Albert, mie n-are cum să nu-mi pară rău pentru Sneezy. Şi pentru Oniko. Şi, of, la naiba, da, chiar şi pentru Harold Wroczek. Harold nu era cu adevărat rău. Pur şi simplu, nu prea avea experienţă în a se purta frumos.

Toţi trei au continuat să petreacă mai mult timp împreună decât cu oricare dintre ceilalţi trei sute şi ceva de elevi, deşi Harold nu putea suferi situaţiile în care Sneezy şi Oniko insistau să-şi piardă ore întregi cu bazele de date.

— Dumnezeule, se plângea el, chiar credeţi că trebuie să învăţaţi *tot* ce e de învăţat?

— Aşa ne place nouă, răspundea simplu Oniko.

Harold îşi desfăcea mâinile, resemnat. Apoi, însă, se ţinea după ei până în sălile de studiu şi, neavând altceva mai bun de făcut, se apuca să înveţe şi el. Spre uimirea tuturor, a început să ia note tot mai bune.

Lăsând la o parte singurătatea şi visele tulburătoare, lui Sneezy îi plăcea destul de mult la şcoală. Plaja era în regulă, odată ce te obişnuiai să intri în apă; instructorul sportiv construise un fel de harnaşament cu plute pe care Sneezy putea să-l poarte, şi nu peste mult timp a început să înoate împreună cu cei mai buni dintre ceilalţi. Cursurile erau interesante. Colegii păreau cel puţin suportabili, dacă nu chiar calzi şi prietenoşi. Iar insula era foarte frumoasă, deşi plină cu lucruri ciudate şi uneori îngrijorătoare. De exemplu, în apropierea şcolii se afla o pajişte. Acolo păşteau nişte rumegătoare mari, cu coarne. Când le-a căutat în baza de date, Sneezy a descoperit că se numeau „vite“, iar când a aflat pentru ce erau în general crescute vitele, a fost oripilat, îşi petrecuse toţi cei patru ani de pe Roata de Supraveghere refuzând cu hotărâre să se gândească la sursele preferate de proteine ale colegilor săi

umani. Acum, se confrunta cu înseşi sursele care mugeau şi defecau ale fripturilor şi hamburgerilor. Dezgustător! Nouăzeci şi cinci la sută din dieta lui, la fel ca a oricărui Heechee normal, provenea din gaze cometare îngheţate – sau din orice alte surse disponibile ale celor patru elemente de bază din nutriţia umană: carbonul, hidrogenul, oxigenul şi azotul. Adăugând alte câteva elemente infime, puteai transforma hrana CHOA în orice doreai. Era ieftină. Avea o valoare nutritivă ridicată, fiind fabricată conform tuturor cerinţelor dietare. Şi nu necesita uciderea niciunei fiinţe care putea simţi durerea.

Oricum, jumătate din mesele de la şcoală erau de tip CHOA. Pe apele puţin adânci ale mării de lângă insula vecină Tahiti plutea o Fabrică de Hrană care-şi extrăgea principalele materii pline din mare şi din aer. Dar copiii umani, la fel ca adulţii, păreau chiar să savureze gândul că „biftecurile“ în sânge pe care le mâncau proveneau efectiv de la animale vii, deşi, bineînţeles, nu de la cele aflate pe păşunea de lângă şcoală, fiindcă aceea era o cireadă de valoare, destinată unor scopuri speciale.

Sneezy nu discuta despre respectivele scopuri cu colegii lui de clasă. Era mai bine aşa, căci creşterea animalelor pentru a le mânca (după cum ar fi descoperit) nu era, la urma urmei, cea mai respingătoare modalitate de a le folosi.

În cea de-a doua lună a lui Sneezy pe insula Moorea s-au petrecut două lucruri bune.

Primul a fost acela că i-a sosit coconul şi a fost instalat în boxa lui de dormit, aşa că din acel moment Sneezy s-a putut cuibări între cocoloaşele moi şi plăcute de spumă, trăgându-şi capacul peste cap ca să doarmă, ca orice Heechee normal. Asta a generat numeroase glume din

partea colegilor lui de dormitor, dar le-a suportat uşor. Nici visele nu părea să le împiedice, dar era un progres enorm faţă de cearşafurile şi păturile sterile şi neprimitoare cu care erau nevoiţi să se mulţumească bieţii copii umani.

Al doilea a fost faptul că directoarea şcolii a descoperit cât de neadaptat era programul medical obişnuit pentru un copil Heechee, astfel încât a achiziţionat unul mai potrivit. Noul program a luat forma unui tânăr Heechee chipeş, cu pielea arămie şi ochii adânciţi în cap. Avea un centimetru de puf pe creştetul neted, iar tendoanele umerilor şi ale gâtului îi tresăriră amiabil când îl salută pe Sneezy. Acestuia i-a plăcut mult noul doctor, încă de la prima întâlnire, iar pe cea de-a doua a ajuns s-o aştepte chiar cu nerăbdare. Oniko era programată şi ea în acelaşi timp pentru examenul medical. Sneezy o ajută cu grijă să meargă prin culoarul îngust, deşi de-acum putea să umble destul de bine şi singură, rezemată în baston, şi o salută vesel pe infirmieră.

Spre surprinderea amândurora, infirmiera îi conduse în aceeaşi cameră. Tânărul Heechee al lui Sneezy şi femeia umană între două vârste a lui Oniko stăteau la un birou în faţa căruia se aflau două scaune pentru copii.

— Ne-am gândit să vorbim cu amândoi, spuse doctoriţa lui Oniko – în Heechee! — fiindcă aveţi multe în comun.

— Amândoi aveţi vise de acelaşi fel, adăugă personajul Heechee. Mici fiinţe luminoase care zumzăie prin jurul vostru şi chiar vă înţeapă. Dar niciodată nu vă cauzează cu adevărat durere.

— Şi o ţin tot aşa, continuă femeia.

— Adevărat, confirmă Sneezy, uitându-se la Oniko. Fata dădu din cap.

— Şi pe nici unul dintre voi nu pare să-l intereseze prea mult sporturile, completă femeia. Pot să înţeleg asta în

privinţa ta, Oniko, întrucât încă nu ai o putere fizică suficientă pentru mari eforturi. Dar tu, Sternutator, eşti într-o formă excelentă. Şi nici unul dintre voi nu le urmăreşte măcar pe ecran, aşa e? Nici fotbal, nici baseball, jai alai, nimic…

— Da, chiar le găsesc destul de plicticoase, recunoscu Sneezy.

— Ascultă ce spui, Sternutator, comentă doctorul Heechee. Vorbeşti ca un copil de zece ani?

— Mie mi se pare destul de normal, afirmă Oniko.

Femeia dădu din cap.

— Conform criteriilor tale, da, spuse ea. Amândoi păreţi să aveţi interese extrem de mature. V-am consultat logurile de la recuperarea datelor. Putem înţelege că fiecare dintre voi a petrecut ore întregi învăţând tot ce se poate învăţa despre Duşman. Desigur, oricine poate face asta – sunt lucruri importante pentru noi toţi, bineînţeles. Totuşi, foarte puţini dintre colegii voştri par să fie atât de motivaţi în domeniu. Dar de ce te interesează atât de mult transporturile cu viteze superluminice, Oniko?

Fata păru nedumerită.

— Sunt *interesante* şi atât, cred. Nu interesează pe toată lumea?

— Nu în aceeaşi măsură, şi nici pe membrii unor specii străine ca şlamerii, Quancy-ii sau Porcii Voodoo.

— Dar sunt destul de distractive, se apără Oniko.

— Într-adevăr, interveni medicul Heechee. Iar subiectele care te interesează cel mai mult pe tine, Sternutator, sunt deopotrivă amuzante, şi importante, aş spune. Locurile unde se află avanposturile şi depozitele Heechee; istoria explorărilor Heechee; principiile implicate în penetrarea găurilor negre. Dar vezi tu, Sternutator, chiar şi o curiozitate absolut normală, atunci când e dusă la extrem,

poate fi… Scuză-mă, se întrerupse el dintr-odată, privind-o pe femeia de lângă el, care spuse, schimbând brusc tonul:

— Copii, urmează un buletin de ştiri foarte important. Directoarea doreşte să-l vadă toţi elevii, aşa că vom întrerupe acest dialog ca să vi-l prezentăm.

Şi se întoarseră amândoi în scaune pentru a privi peretele din spatele lor. Pe acesta apăru o ceaţă argintie irizată, din care se contură un chip bărbătesc, cu o expresie serioasă, în mărime cu mult peste cea naturală. Continua o frază deja începută:

— … şi iată încă o parte din mesajul decodificat.

Vorbitorul făcu o pauză, ascultând, în timp ce un alt glas, fără chip, vorbea rapid, într-un stil mecanic grăbit. Spunea:

— Numărul total al speciilor care există actualmente în galaxie, fie deja capabile tehnologic, fie dând semne ale unor posibile evoluţii viitoare până la acel stadiu, este de unsprezece. Numai trei dintre ele au ajuns să stăpânească zborul interstelar, iar una foloseşte numai sisteme de propulsie limitate în sensul definit de Einstein. Celelalte două pot ajunge la zborurile spaţiale în următoarele câteva secole. Restul sunt utilizatoare de unelte în diverse stadii de dezvoltare.

Glasul se stinse, iar chipul, cu ochii îngustaţi de îngrijorare, spuse:

— Întregul mesaj, când este încetinit la viteza normală de vorbire, se estimează că are o durată de peste nouă ore. Până acum, doar câteva fragmente au fost reînregistrate pentru studiul în timp real. Totuşi, spre ştirea celor care s-ar putea să ni se fi alăturat abia acum, mesajul a avut forma unei transmisiuni în rafală, care a durat doar unu-virgulă-zero-zero-opt secunde. Originea transmisiunii încă nu a fost stabilită, cu excepţia faptului că a sosit la reţeaua sateliţilor tereştri de comunicaţii şi retransmisă în direcţia

kugelblitzului, se pare că de la Turnul din Tokyo. Toate liniile terestre conectate la turn sunt în prezent investigate.

Chipul se opri, privind cu ochi ca de oţel spre ascultători.

— Desigur, nu sunt permise niciun fel de transmisiuni cu viteze superluminice în direcţia Roţii de Supraveghere sau a kugelblitzului, conform regulilor de urgenţă stabilite de Serviciul de Supraveghere Comună a Asasinilor cu peste zece săptămâni în urmă.

O mişcare, lângă el, îl smulse pe Sneezy din transa pe care i-o cauzase emisiunea. Întoarse capul. Oniko se ridicase de pe scaun şi şchiopăta spre uşă.

— Mă scuzaţi, mormăi Sneezy şi o urmă.

Afară, Oniko se rezemă de perete, suspinând.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă el alarmat. Este… desigur, e înspăimântător, dar poate fi doar vreo eroare tehnică, sau o farsă, sau…

— O, Sneezy, se tângui fata. Nu înţelegi?

Sneezy deschise gura să răspundă, dar ea continuă grăbită:

— Mesajul ăla, ştii ce era? Era un fragment din *jurnalul* meu!

10. ÎN PROFUNZIMEA TIMPULUI

Cassata îşi târa visător picioarele, dansând în doi timpi, cu ochii închişi şi capul femeii orientale minione pe umăr. Incredibil! Arăta exact ca o fiinţă omenească normală, cu logica oricărei fiinţe omeneşti, şi totuşi se cuibărea efectiv în braţele lui! Am mârâit:

— Cassata, ce dracu' se întâmplă?

Îmi aruncă o privire ciudată. Altfel, nu ştiu cum s-o descriu. Nu era o expresie de scuză, dar nici arogantă. Părea să fie… nu ştiu… poate că termenul potrivit ar fi „condamnată". El unul, cu siguranţă, aşa era. La întoarcerea în timpul lui de carne original avea să fie anihilat, dar ştiuse asta de mult timp şi niciodată nu arătase aşa. Părea să aştepte căderea unei ghilotine.

Curtenitor, se desprinse de parteneră, o sărută pe frunte şi se întoarse spre mine.

— Vrei să-mi vorbeşti, spuse.

— Pe bune, naibii…

Mă întrerupse.

— Cred că ar fi mai bine, oftă el, dar nu aici. Şi nici pe nava ta. Într-un loc mai plăcut. Undeva unde să mă simt şi eu bine.

Am deschis gura ca să-i spun că puţin îmi păsa de felul cum se simţea el, dar Albert mi-o luă înainte.

— Pe rue de la Paix, eventual, generale Cassata? Pe terasa unei mici cafenele de pe Rive Gauche?

— Aşa ceva ar merge de minune, consimţi Cassata… şi ne-am pomenit acolo, aşezaţi la o masă metalică, pe un bulevard însorit, sub o umbrelă în dungi care făcea reclamă

la un aperitiv, în timp ce un ospătar cu şorţ alb ne lua comanda.

— Inspirată alegere, Albert, îl felicită generalul, dar eu n-aveam chef de fleacuri.

— Lasă nimicurile, am lătrat. De ce-aţi blocat toate transmisiunile radio de pe Pământ?

Cassata luă un Campari cu sifon de pe tava chelnerului şi-l mirosi îngândurat.

— Nu ştiu… răspunse. Încă.

— Dar ştii de ce mi-ai pus nava sub embargo!

— A, da, Robin. Am primit ordin.

— Şi embargoul pe navele din nucleu? interveni Essie, fără să-şi aştepte rândul – eu nu terminasem nici pe departe cu el.

Cassata ridică din umeri. Atâta fu suficient pentru Essie. Îi aruncă o privire ucigătoare, apoi se întoarse spre mine.

— Îţi vine să crezi? Până şi Străbunii Străvechi Heechee trebuie să raporteze mai întâi la JAWS! Pe urmă, vom vedea dacă noi, ceilalţi, suntem destul de maturi ca să auzim înainte ca informaţiile să fie date publicităţii!

— Ordinele, repetă Cassata. Apoi o privi mai atent pe Essie şi adăugă, împăciuitor: Nu e decât un detaliu tehnic, doamnă Broadhead.

— O *tâmpenie* tehnică! Robin? Dă dispoziţie la institut: caraghioşii ăştia inculţi nu merită să cooperăm cu ei.

— Ei, staţi o clipă, se grăbi el s-o tempereze, dându-şi toată silinţa să fie agreabil. Este doar o măsură de urgenţă. Sunt convins că, dacă mai târziu dumneata şi Robinette vreţi să accesaţi orice informaţii, nu va fi nicio dificultate – vreau să zic, vreo dificultate *reală;* dar trebuie să fie prelucrate de Serviciul de Supraveghere Comună a Asasinilor înainte de a fi făcute publice, fireşte.

— *Nu* „fireşte“! Nu e nimic „firesc“ în asta! Se întoarse

spre mine, cu ochii scăpărând. Robin, spune-i soldatului ăstuia că nu e vorba de o favoare personală pentru noi doi, ci de informaţii care aparţin tuturor.

— Sunt informaţii care aparţin tuturor, Cassata, m-am conformat eu.

Essie nu se mulţumi cu atât.

— *Spune-i,* Robin! se răsti ea atât de tare, încât trecătorii de pe rue de la Paix ne priviră curioşi. Nu erau reali, desigur, făceau doar parte din decor, dar Essie, când programează decoruri, merge până la capăt. O brunetă scundă şi drăguţă părea fascinată de noi, mult mai fascinată decât te-ai fi aşteptat de la o figurantă simulată. M-am uitat mai bine şi am văzut că era femeia cu care dansase Cassata; evident, acesta lăsase o dâră de firimituri, ca să se poată strecura şi ea în noua ambianţă.

Am mărit voltajul:

— N-ai încotro. Ascultă, Cassata, aici nu sunt implicate materiale confidenţiale care nu trebuie să ajungă la inamic. În povestea asta nu există alţi inamici decât Duşmanii. Crezi că suntem spionii lor?

— Nu, în niciun caz, replică el nefericit, încercând să mă îmbuneze. Dar am primit ordine de la cel mai înalt nivel…

— Şi noi suntem oameni de cel mai înalt nivel!

Ridică din umeri, cu aerul de „eu nu fac decât să lucrez acolo…“

— Fireşte, numai că…

Făcu o pauză, căci o zărise pe tânăra brunetă de pe trotuar. Clătină din cap spre ea; femeia zâmbi, îi trimise o bezea şi se pierdu în mulţime.

— Scuze, ni se adresă el. O prietenă. I-am spus că e o întâlnire privată. Ce ziceai?

— Ştii al naibii de bine ce ziceam! am mârâit.

Şi aş fi continuat, dar dintr-odată expresia lui Cassata se

schimbă.

Nu mă mai asculta. Chipul îi încremenise. Avea ochii goi, ca şi cum n-ar mai fi auzit nimic din tot ceea ce auzeam noi.

Şi era adevărat, căci recunoşteam acea expresie. Aşa arată o persoană depozitată când i se spune ceva pe altă pistă. Ba chiar, cam bănuiam ce avea să zică în continuare. Se încruntă, scutură din cap, privi un moment în jur, buimac, apoi o spuse:

— Of, *căca-m-aş!*

Am simţit mâna lui Essie strecurându-se într-a mea. Ştia şi ea că urma ceva rău.

— Zi odată! l-am îndemnat.

Generalul Julio Cassata oftă adânc.

— Trebuie să mă întorc la JAWS, spuse el. Luaţi-mă cu voi, bine?

De data asta, mă surprinse. Prima mea replică a fost instinctivă:

— Ce? Apoi, m-am organizat mai bine. Repede te mai răzgândeşti, Cassata! Mai întâi îmi spui să nu mă amestec, pe urmă-mi blochezi nava…

— Lasă asta, mă întrerupse el cu nervozitate. Jocul s-a schimbat. Trebuie să ajung imediat acolo, iar voi aveţi nava cea mai rapidă. Mă duceţi şi pe mine?

— Păi… Poate, da’… Dar ce…

— Tocmai am fost anunţat. Întreruperea nu e o manevră. Este reală. Cred că Duşmanul are o bază pe Pământ.

Ca să iei la bord o inteligenţă depozitată ca generalul Cassata (sau, în fond, ca mine), n-ai nevoie de foarte mult spaţiu. Nu trebuie decât să iei cipul de depozitare, datevantaiul, banda sau cubul, să-l pui în navă şi să porneşti. Cassata se grăbea. Chiar în timp ce-mi cerea

permisiunea, îşi pusese un transportor în mişcare şi, când a ajuns la intrarea în navă, am apăsat pe butoane şi am decolat.

Interval total de timp pentru transfer: sub trei minute.

Destul de lung.

Nu am irosit cele trei minute. În timpul aşteptării interminabile pentru ca transportorul să ajungă de la un doc la altul, i-am adresat ultimul salut unei iubiri pierdute.

N-a durat mult. Între timp, vestea întreruperii ajunsese chiar şi la oamenii-de-carne, iar acum statuile acelea de piatră se îndreptau spre ecran, unde un program de ştiri anunţa asteroidul că toate comunicaţiile radio fuseseră blocate.

Doppelul meu stătea mai în spate, cu o expresie amărâtă. Am văzut imediat de ce. În apropiere se aflau Klara şi… şi *soţul* ei… îmbrăţişaţi mai strâns decât oricând.

Aş fi vrut…

Cel mai mult (sau, măcar, cel mai rezonabil) aş fi vrut să am ocazia de a-l cunoaşte pe Harbin Eskladar mai bine. Ciudat din partea Klarei să se mărite cu un fost terorist! Ciudat că se căsătorise cu altcineva şi nu cu mine, mi-am zis…

Apoi mi-am spus altceva: Robin, bou bătrân, mai bine cară-te de-aici. Şi m-am autoexpediat cât ai clipi spre *Adevărata dragoste,* am intrat şi am pornit.

— Robin! Vino să vezi! strigă Essie.

M-am conformat, trecând în cabina de comandă.

Julio Cassata stătea sub ecranul vizual ca un câine bătut şi abătut, iar Essie arăta cu furie spre imagine.

— Nave de război! exclamă ea. Uită-te-acolo, Robin! Pistolarii ăia demenţi de la JAWS se pregătesc să nimicească lumea!

Cassata mă privi încruntat, mormăind:

— Nevastă-ta mă scoate din minţi.

Nu m-am uitat la el. Priveam ecranul. În acel prim moment dinainte de a trece la propulsia superluminică, sistemul recepţionase satelitul JAWS de la o sută de mii de kilometri distanţă; chiar şi faţă de orbita noastră aflată atât de departe, masa Pământului îl ascundea aproape complet, dar am putut vedea că satelitul nu era singur. În jurul lui roiau o mulţime de gâze.

Nave. Essie avea dreptate. *Nave de război.*

Apoi, am intrat pe viteza superluminică. Ecranul deveni ceţos, iar Cassata protestă:

— N-au să *atace* nimic! E doar o măsură *de prevedere!*

— Măsură de prevedere, să trimită o flotă întreagă pregătită să tragă! pufni Essie. Cu măsuri de-astea de prevedere sunt declanşate războaiele!

— Ai prefera să nu facem nimic? întrebă el. Oricum, în curând vom fi acolo. Poţi să i te plângi direct lui, dacă vrei… adică…

Se întrerupse, din nou mohorât – căci, desigur, pronumele „lui“ îl indica pe *el-însuşi,* versiunea de carne.

Dar avea dreptate.

— Fii sigur c-o să ne plângem, i-am spus. Începând cu „mesajul“ ăla pe care l-aţi ţinut secret faţă de noi.

Albert tuşi politicos.

— Nu l-au ţinut, Robin, spuse el.

Cassata se înfipse iar, bătăios:

— Uite, vezi? Mereu îţi sare muştarul. Tot mesajul a fost difuzat printr-o transmisie tip rafală, la fel cum a fost primit. Sunt sigur că Albert l-a înregistrat.

Pe un ton de scuză, Albert spuse:

— Era doar un fel de raport sinoptic al tuturor datelor cunoscute despre speciile Heechee şi umană, Robin. Nu

conţine nimic ce n-ai fi putut găsi în *Encyclopaedia Britannica* şi aşa mai departe…

— Ha! făcu Essie, încă nemulţumită, dar se opri aici; rămase un moment pe gânduri, apoi ridică din umeri. Serviţi-vă cu ceva de băut et caetera, băieţi, spuse, reamintindu-şi îndatoririle ei de gazdă. Eu mă duc să ascult personal rafala aia.

Am dat s-o urmez, fiindcă Essie, chiar şi în cele mai rele zile din viaţa ei, tot era o companie incomparabil mai plăcută decât Julio Cassata, dar generalul mă opri.

— Robin, spuse el, n-am vrut să spun nimic în prezenţa ei…

L-am privit surprins. Nu-mi venea să cred că exista vreun lucru pe care noi doi l-am fi putut discuta confidenţial.

— Îl cunosc pe tipul ăla cu care e măritată fosta ta prietenă, spuse el.

— Aha…

Reacţia mea nu păru să-l mulţumească, aşa că am adăugat:

— Nu l-am mai întâlnit niciodată, dar cred că se numeşte Harbin Eskladar.

— Da, Eskladar îl cheamă, confirmă Cassata cu înverşunare, şi *ştiu.* Îmi vine să-l bag în… mă-sii.

Nu pot nega că aceste cuvinte m-au înviorat brusc. Erau şanse ca o discuţie despre ce persoană împuţită era soţul Klarei să fie foarte plăcută.

— Bea şi tu ceva, l-am invitat.

Ezită o clipă, apoi ridică din umeri.

— Una mică, doar, spuse el. Nu-l mai ţii minte? Sau, mă rog, de *mine* îţi mai aminteşti? Vreau să zic, de-acum treizeci, patruzeci de ani, când ne-am cunoscut? Pe-atunci, eram general de brigadă.

— De asta-mi amintesc, sigur, am răspuns, venind cu

băuturile.

Luă paharul fără să se uite ce conţinea.

— Şi nu te-ai întrebat de ce-am avut nevoie de atâţia ani ca să fiu avansat doar cu două grade amărâte?

De fapt, nu mă gândisem. În general nu mă prea gândisem la Cassata, şi cu atât mai puţin la felul cum îşi făcea treaba, fiindcă nu avusesem decât belele cu el la Pentagonul înalt, când încă mai eram de carne şi toate forţele armate îşi făceau griji cu teroriştii umani. Pe-atunci, îl consideram pe Cassata doar un neg pe faţa neamului omenesc. Nimic nu-mi schimbase părerea, dar am spus totuşi, politicos:

— Cred că n-am ştiut niciodată de ce.

— De-aia! Din cauza lui Eskladar! El a fost motivul. Mi-era aghiotant, şi din pricina lui era să fiu dat naibii afară din serviciu! Nemernicul juca la ambele capete, iar a doua lui ocupaţie era terorismul. Făcea parte din vechea celulă teroristă secretă a lui Beaupre Heimat, în Pentagonul înalt!

După un moment, am făcut din nou „Aha“, iar de astă dată Cassata dădu furios din cap, ca şi cum cu asta aş fi spus totul.

Într-un sens, aşa şi era, fiindcă oricine trăise acele vremuri de mizerie şi terorism nu mai avea nevoie să discute cum fuseseră. Nu era un lucru pe care să-l uiţi. Timp de douăzeci de ani şi mai bine, toată planeta fusese bombardată, violată, răvăşită şi pustiită de nişte indivizi a căror furie le întunecase într-atâta judecata încât singurul mod la care se mai puteau gândi pentru a-şi exprima nemulţumirea era acela de a omorî oameni. Şi nu doar câţiva: sute de mii muriseră, într-un fel sau altul, prin infestarea cu viruşi a apei potabile, dărâmarea clădirilor sau bombardarea oraşelor. Şi nici nu ţinteau pe cineva anume, ci pe oricine, nevinovaţi sau vinovaţi – sau pe aceia pe

care-i considerau ei vinovaţi, oricum.

Iar partea cea mai rea era că oameni de încredere, ofiţeri superiori şi chiar şefi de stat fuseseră în secret membri ai grupărilor teroriste. Chiar în Pentagonul înalt fusese descoperit un cuib.

— Dar Eskladar a ieşit din combinaţie, am spus eu, aducându-mi aminte.

Cassata încercă să râdă. Îi ieşi mai mult un fel de mârâit.

— S-a autodenunţat ca să-şi scape pielea, spuse el, apoi a continuat fără tragere de inimă: Sau, mă rog, poate nu numai de-aia. Era un idealist, cred. Dar, în ceea ce mă priveşte, nu conta. Era aghiotantul meu, şi asta m-a costat avansarea timp de douăzeci de ani.

Îşi goli paharul. Mai înveselit, reluă:

— Ei, da’ nu vreau s-o las să m-aştepte…

Se întrerupse, însă puţin cam prea târziu.

— Pe *cine* să n-o laşi să te aştepte? am întrebat eu, făcându-l să tresară.

— Păi, Robin, spuse el plouat, m-am gândit că nu te-ai supăra dacă, ăă, dacă pe lângă mine mai vine… ştii…

— O femeie, am dedus eu. Avem o pasageră clandestină la bord.

Nu părea să se simtă vinovat.

— E doar o mortăciune la cutie, la fel ca tine, spuse – diplomaţia nu fusese niciodată punctul forte al lui Cassata. I-am pus s-o încarce lângă mine. Nu ocupă prea mult loc, pentru Dumnezeu, şi nu mai am decât…

Aici se opri, fără să-şi termine vorba. Era puţin, doar puţin, cam prea mândru ca să cerşească.

Şi nici nu trebuia.

— Cum o cheamă? am întrebat.

— Alicia Lo. E aia cu care dansam.

— Bine, am răspuns, dacă-i vorba numai de zborul ăsta,

e-n regulă. Du-te să-i ţii de urât.

N-am adăugat: „... numai să nu te mai văd.“ Nu era nevoie. Exact asta avea să facă, neîndoielnic, iar în locul lui cred că şi eu aş fi făcut acelaşi lucru.

În continuare, n-am mai avut altceva de făcut decât să aştept sfârşitul călătoriei.

O navă ca *Adevărata dragoste* are nevoie doar de douăzeci şi trei de minute ca să parcurgă, cu viteză superluminică, distanţa de la Stânca Ridată la JAWS – adică merge foarte încet. De fapt, nici măcar nu e o viteză mai mare decât a luminii, fiindcă unsprezece minute şi jumătate durează accelerarea, când porneşte, şi alte unsprezece şi jumătate decelerarea, la destinaţie; drumul propriu-zis durează, ăă, o clipă şi jumătate. Totuşi, douăzeci şi trei de minute nu înseamnă prea mult, după standardele persoanelor-de-carne.

Noi nu eram în Timpul Standard al Cărnii. Dar, vai, ce multe milisecunde sunt adunate într-un singur minut...!

După ce ne-am îndepărtat de asteroid, când Albert a terminat de stabilit traiectoria spre satelit, am început să-mi rod (metaforic) unghiile. *Adevărata dragoste* stă destul de mult în sistemul solar terestru, fără să se îndepărteze prea des de Pământ, aşa că ţin mereu legătura cu multe proiecte pe care le am pe Terra, ca să nu mă plictisesc – merge încet, da, dar durează doar câteva secunde, nu o veşnicie. Dar nu şi de data asta. De data asta, transmisiunile erau blocate. Aş fi putut trimite mesaje fără nicio problemă (deşi Cassata mi-o interzisese vehement), dar nu puteam primi niciun răspuns.

Aşa că singurele lucruri care să mă distreze erau Essie, Albert şi amintirile mele. Cassata nu-mi folosea la nimic. Am o memorie bogată (include, în fond, tot ce a putut intra

în băncile de date ale *Adevăratei dragoste*, adică foarte mult), dar principalele amintiri erau în mare măsură cu Klara şi în la fel de mare măsură triste.

Essie, pe de altă parte, mă înveseleşte întotdeauna, sau aproape întotdeauna… Singurele ocazii când nu mă bucură sunt atunci când mă cufund în butoiul cu melancolie, griji sau iritare, şi mă tem că acum chiar aşa se întâmpla. După ce ne aranjase ambianţa din Johore, un palat frumos cu vedere spre Singapore şi spre strâmtoare, iar eu m-am aşezat posac, fără să iau în seamă masa malaysiană pe care o comandase, mi-a aruncat una dintre privirile ei iscoditoare, care par să spună: „Vai de mine, iar suntem posomorâţi."

— Te frământă ceva, zise ea.

Am ridicat din umeri.

— Nu ţi-e foame, cred, a continuat ea, luând cu furculiţa o perişoară de orez cu nişte chestii negre în ea şi mestecând-o cu poftă. Robin, ai două variante: vorbeşti cu mine sau vorbeşti cu Albert-Sigfrid, cu oricine, naibii, numai să vorbeşti. N-are niciun rost să te dai singur cu capul de toţi pereţii.

— Cred c-aşa am să fac, am răspuns fiindcă avea dreptate: iar mă amărâsem.

Albert m-a găsit tot pe Stânca Ridată, sau oricum pe simularea creată după ea ca să corespundă dispoziţiei mele. Mă aflam la Nivelul Tango, unde andocau navele, hoinărind de colo-colo şi privind locurile de unde plecaseră cunoscuţi de-ai mei, fără să se mai întoarcă niciodată.

— Pari cam necăjit, constată el pe un ton de scuză. M-am gândit să văd dacă nu pot face ceva pentru tine.

— Absolut nimic, am răspuns, dar fără să-i cer să plece pentru că eram sigur că Essie îl trimisese.

Îşi scoase pipa, o aprinse, pufăi îngândurat o vreme, apoi mă întrebă:

— Te-ar deranja să-ţi zic ce ai pe suflet în clipa asta?

— Câtuşi de puţin.

— Eşti deprimat fiindcă-ţi spui că te-ai săturat să auzi mereu aceleaşi lucruri, Robin?

În ochii aceia simulaţi se citea o afecţiune reală. Am ezitat, apoi mi-am făcut curaj şi am răspuns:

— Pe *toate* le am pe suflet, Albert. Nu, stai… Ştiu ce vrei să zici. Ai să spui care dintre toate aceste lucruri e pe primul loc. Okay. Duşmanul. Mă *sperie.*

Pe un ton paşnic, Albert replică:

— Sunt multe motive de teamă în acel context, da, Robin. Categoric, Duşmanul ne ameninţă pe toţi.

— Nu, nu, am obiectat eu, nerăbdător. Nu m-am referit chiar la ameninţare. Vreau să zic, e atât de greu de înţeles…

— Aha… murmură el, pufăind din pipă şi privindu-mă.

— Adică, pur şi simplu nu-mi pot face o idee despre ceea ce se întâmplă cu universul.

— Aşa este, Robin, îmi dădu dreptate Albert, binevoitor. Nu poţi. Dar ai putea, totuşi. Dacă-mi dai voie să-ţi explic spaţiul cu nouă dimensiuni şi câteva dintre celelalte concepte…

— Lasă-mă cu astea, i-am ordonat, conştient că făceam o greşeală. Am dreptul să fiu şi eu capricios, ca tot omul, oricine e de acord cu asta, dar uneori cred că merg prea departe.

Vedeţi dumneavoastră, am acces la o infinitate de cunoştinţe, fiindcă am fost vast amplificat.

Când discut cu persoanele-de-carne, nu-mi place să vorbesc despre ceea ce mi s-a întâmplat cu ocazia acestei

„amplificări“, fiindcă le dă senzaţia că m-aş considera superior. Nu vreau să creadă aşa ceva, deoarece le sunt într-adevăr superior. Acele resurse infinite de date reprezintă doar o parte a diferenţei dintre mine şi oamenii-de-carne.

Rezerva de date nu e infinită, desigur. Albert nu mă lasă să folosesc cuvinte ca „infinit“ pentru nicio valoare care poate fi calculată, şi cum toate aceste cunoştinţe există undeva într-un cip, evantai sau depozit, e clar că cineva le-a putut cuantifica. Altcineva. Nu eu. N-aveam de gând să-ncerc să număr biţii de date, nici să-i asimilez pe toţi, fiindcă mi-era frică.

O, Doamne, ce frică mi-era! De ce anume? Nu doar de Duşman, deşi era înspăimântător. Mă speria propria mea imensitate, pe care nu îndrăzneam s-o explorez în totalitate.

Mă temeam, mă temeam îngrozitor că, dacă mă lăsam să mă dilat pentru a absorbi toate acele cunoştinţe, n-aveam să mai fiu Robinette Broadhead. Mă temeam că n-aveam să mai fiu uman. Mă temeam că acest pacheţel de date care eram eu acum avea să se înece pur şi simplu în informaţiile acumulate.

Când eşti doar memoria unui om depozitată într-o maşină, faci tot ce poţi ca să-ţi aperi umanitatea.

Albert îşi pierde adesea răbdarea cu mine, în privinţa asta. Spune că e o lipsă de curaj. Până şi Essie mă dojeneşte din când în când, zicându-mi lucruri ca: „Dragă Robin, de ce eşti prost şi nu iei ce-ţi aparţine?“

Apoi îmi povesteşte mici întâmplări din copilăria sau tinereţea ei, ca să mă stimuleze – ca de pildă:

— Când eram studentă la academie şi-mi scobeam creierii în legătură cu cine ştie ce volum de referinţă aiurit sau poate algebra booleană ori arhitectura din Biblioteca

Lenin, mă uitam adesea în jur, cu groază. A, era groază adevărată, dragă Robin! Vedeam toate cele zece mii de volume care mă înconjurau şi mi se făcea rău. Vreau să zic, Robin, rău *de tot.* Un rău aproape fizic. Aproape că-mi venea să vărs, la gândul de a înghiţi toate acele cărţi cu scoarţe cenuşii, verzi şi galbene, de a şti tot ce se *poate* şti. Pentru mine, era imposibil!

— Tocmai asta e, Essie, am răspuns imediat. Şi eu…

— Dar ţie nu-ţi este imposibil, Robin! mă întrerupse ea cu severitate. Deschide gura, Robin! Muşcă din ele, mestecă! înghite!

Eu, însă, nu puteam.

Sau, cel puţin, nu voiam. Mă ţineam strâns de forma mea omenească (oricât de imaginară) şi de limitele mele de persoană-de-carne, oricât de autoimpuse.

Evident, din când în când sondam acele rezerve vaste. Le sondam doar. Nu făceam decât să ciugulesc la marele ospăţ. Când doream, să zicem, un anumit volum, accesam fişierul. Îmi ţineam cu hotărâre privirea aţintită asupra acelui singur „volum“, ignorând rafturile nesfârşite de „cărţi“ din jur.

Sau, mai bine, apelam la suita mea de savanţi.

Regii obişnuiau să facă asta. Eu aveam toate prerogativele unui rege. Făceam ceea ce făceau şi regii. Când ei voiau să afle câte ceva despre contrapunct, trimiteau după Haendel sau Salieri. Dacă aveau o curiozitate de moment în legătură cu următoarea eclipsă, Tycho Brahe venea în fugă. Îşi ţineau la îndemână o suită opulentă de filosofi, alchimişti, matematicieni şi teologi. Curtea lui Frederic cel Mare, de exemplu, era aproape o universitate întoarsă cu susu-n jos. Avea o facultate de experţi în toate disciplinele pe care-şi putea permite să-i hrănească şi un singur student: el însuşi.

Mai regeşte decât orice rege care a trăit vreodată, eu îmi puteam permite mai mult. Îmi puteam permite *orice* autoritate în *orice* domeniu. Erau destul de ieftine, fiindcă nu trebuia să le dau de mâncare sau să le plătesc amantele, şi nici măcar nu erau „autorităţi". Toate se reuneau în unicul meu program universal de recuperare a datelor, Albert Einstein.

Aşa că, atunci când m-am plâns lui Essie că aş fi vrut să înţeleg ce însemna toată vorbăria aia despre comprimarea universului, ea nu făcu decât să se uite un moment la mine, după care spuse doar atât:

— Ha.

— Nu, vorbesc serios, am replicat – şi aşa era.

— Întreabă-l pe Albert, mi-a răspuns ea veselă.

— Of, la naiba! Ştii bine ce-ar însemna asta. O să-mi spună tot ce vreau să ştiu, dar va continua să vorbească, înşirându-mi mult *mai multe* decât vreau să ştiu.

— Dragă Robin, zise Essie, nu s-ar putea ca Albert să ştie mai bine decât tine cât anume e suficient?

— Mai lasă-mă…!

Dar, în timp ce stăteam cu Albert în tunelul metalic întunecos al docurilor (simulate) de pe asteroid, am avut impresia că sosise momentul. Nu mai aveam încotro.

— Albert, okay, am spus. Deschide-mi capul. Varsă totu-n el. Cred c-am să pot suporta, dacă tu poţi.

Îmi zâmbi încântat.

— N-o să fie chiar aşa de rău, Robin, promise el, apoi se corectă: dar nu va fi nici *minunat.* Recunosc că e o muncă grea. Poate… Aruncă o privire prin jur. Poate-ar fi bine să începem prin a ne face puţin mai comozi. Cu permisiunea ta…

Nu aşteptă acceptul meu, desigur. Îi dădu drumul şi ne înconjură cu cabinetul casei noastre de pe malul Mării

Tappan. M-am relaxat într-o oarecare măsură. Bătând din palme pentru ca valetul să-mi aducă de băut, m-am rezemat de spătar. Albert mă privea întrebător, dar nu scoase o vorbă până i-am spus:

— Sunt gata.

Atunci se aşeză şi el, trăgând din pipă, cu ochii spre mine.

— Pentru ce anume?

— Ca să-mi spui toate lucrurile pe care vrei de-un milion de ani să mi le spui.

— Ei, dar sunt atât de multe, Robin, zâmbi el. Nu poţi fi mai concret? Ce lucru anume ai vrea să mă laşi să-ţi explic acum?

— Vreau să ştiu ce are de câştigat Duşmanul din implozia universului.

Albert se gândi un moment, apoi oftă.

— Of, Robin… murmură el cu tristeţe.

— Nu, niciun „of, Robin". Să nu te-aud c-ar fi trebuit s-o fac de mult, nu-mi veni cu explicaţii că trebuie să învăţ mecanica cuantică sau nu ştiu ce înainte de a înţelege. Vreau să ştiu *acum.*

— Ce coordonator de sarcini dur eşti, Robin, se plânse el.

— Hai odată! Te rog.

Făcu o pauză de gândire, răscolindu-şi tutunul din pipă.

— Cred c-aş putea pur şi simplu să-ţi înşir toată predica, aşa cum am mai încercat, iar tu ai refuzat să mă asculţi.

Mi-am adunat puterile.

— Ai de gând să-ncepi iar cu spaţiul ăla al tău în nouă dimensiuni, nu?

— Şi cu multe alte lucruri, Robin, replică el ferm. Toate sunt implicate. Fără ele, răspunsul la întrebarea ta n-ar avea niciun sens.

— Simplifică-mi-le cât de mult poţi, l-am rugat.

Mă privi cu o oarecare surprindere.

— De data asta vorbeşti serios, nu-i aşa? Sigur că voi încerca să le simplific pentru tine, băiete dragă. Ştii ce cred eu? La modul cel mai potrivit de a începe nu este acela de a-ţi spune ceva. Am să-ţi arăt nişte imagini.

Am clipit, surprins.

— Imagini?

— Îţi voi arăta naşterea şi moartea universului, continuă Albert, mulţumit de sine. Asta mi-ai şi cerut, cum bine ştii.

— Da…?

— Da. Dificultatea e că tu refuzi pur şi simplu să înţelegi cât de complicată e întrebarea pe care mi-ai pus-o. O să dureze ceva, câteva mii de milisecunde cel puţin, chiar dacă încerci să nu mă întrerupi…

— Am să te întrerup de câte ori vreau, Albert.

Dădu din cap, resemnat.

— Da, ştiu. Ăsta-i unul dintre motivele pentru care va dura atât de mult. Dar, dacă eşti dispus să-ţi sacrifici timpul necesar…

— Hai, zi odată, pentru numele lui Dumnezeu!

— Dar am şi început, Robin. O clipă doar. Mai am puţin ca să setez monitorul… gata, încheie el, zâmbind radios.

Şi dispăru. Cu zâmbet cu tot.

Ultimul lucru pe care l-am văzut a fost zâmbetul lui Albert. Mai stărui un moment, apoi nu mai rămase nimic din el.

— Te joci de-a Alice în Ţara Minunilor cu mine, l-am acuzat – adică, n-am acuzat pe nimeni şi nimic, pentru că nu mai exista nimic de acuzat, văzut, mirosit, gustat sau atins.

Dar mai era ceva de auzit – glasul liniştitor al lui Albert, care spuse:

— Doar o mică glumă de început, Robin, fiindcă de-acum încolo totul devine foarte serios. Deci… Ce vezi?

— Nimic.

— Adevărat. Asta e ceea ce *vezi.* Dar ceea ce *priveşti* este totul. E întregul univers, Robin. Toată materia, energia, timpul şi spaţiul care au existat, există sau vor exista vreodată. Este atomul primordial, Robin, monoblocul, acel lucru din Big Bang care a făcut bang.

— Nu văd naibii nimic.

— Evident că nu. Nu poţi vedea fără lumină, iar lumina încă n-a fost inventată.

— Albert, am spus, fă-mi o favoare. Nu pot să sufăr starea asta de a nu mă afla nicăieri. N-ai putea să mă laşi să văd măcar ceva, cât de puţin?

Un moment de tăcere. Apoi, chipul radios al lui Albert se contură din nou, vag.

— Cred că n-o să strice cu nimic dacă ne vedem măcar unul pe altul, recunoscu el. E mai bine aşa?

— De-o *mie de ori* mai bine!

— Perfect. Dar te rog să reţii că încă nu există lumină reală. Lumina nu poate exista fără fotoni, şi toţi fotonii se află încă în acel unic punct invizibil. Şi nu numai atât, continuă el, bucurându-se, dar dacă *ai putea* totuşi vedea, n-ai avea un loc *de unde* să vezi, fiindcă nu există spaţiu în care să ai „loc“. Nici spaţiul încă n-a fost inventat – sau, ca să vorbesc puţin mai precis, tot spaţiul, şi toată lumina, şi toate celelalte se află încă în acel punct unic de-acolo.

— În cazul ăsta, am spus eu, îmbufnat, ce înţelegi prin „acolo“?

— Bravo, Robin! exclamă el laudativ. Nu eşti tu prost degeaba, la urma urmei! Asta-i *chiar* o întrebare foarte bună – dar, din păcate, la fel ca multe dintre cele mai bune întrebări, e lipsită de sens. Răspunsul este că întrebarea e

greşită. Nu există niciun „acolo“

Acolo; există numai un „acolo“ aparent, fiindcă încerc să-ţi arăt ceva ce, prin definiţie, nu poate fi arătat.

Începea să-mi piară cheful.

— Albert, am spus, dac-o s-o ţii tot aşa…

— Ei, stai o clipă! mi-a cerut el. Nu pleca acum. Spectacolul încă n-a început, Robin, nu fac altceva decât să pregătesc decorul. Ca să înţelegi naşterea universului, trebuie să renunţi la toate ideile preconcepute cu privire la „spaţiu“, „timp“ şi „vedere“. Nici unul din ele nu există în faza asta, cu vreo optsprezece miliarde de ani în urmă.

— Dacă timpul încă nu există, am replicat eu dibaci, de unde ştii c-au trecut optsprezece miliarde de ani?

— Încă o întrebare bună! Şi acelaşi răspuns la fel de bun: e adevărat că, înainte de Big Bang, nu exista ceva care să se poată numi timp. Astfel, acum te uiţi la ceva ce-ar *putea* să fi fost cu optsprezece miliarde de ani în urmă. Ar putea fi şi optsprezece miliarde de trilioane de catralioane de cvintilioane de ani în urmă, oricât vrei tu. Întrebarea nu se aplică. Dar acest… „obiect“… a existat, Robin, şi pe urmă, a explodat.

Am tresărit. Într-adevăr, a explodat, chiar sub ochii mei! Nimicul a devenit dintr-odată ceva, un punct de lumină insuportabil de puternică, iar punctul a făcut explozie.

Era ca şi cum o bombă H mi s-ar fi declanşat în poală. Aproape că simţeam cum eram pârjolit, vaporizat, transformat în plasmă şi împrăştiat. Tunete rostogolindu-se îmi bombardau urechile inexistente şi-mi izbeau trupul imaterial.

— Doamne *Dumnezeule!* am ţipat.

— Se prea poate… răspunse Albert, gânditor; ideea părea să-i placă. Nu în sensul unei zeităţi personale, adică – mă cunoşti prea bine pentru aşa ceva. Dar a existat cu

siguranţă o Creaţie, şi a fost asta pe care-o vezi.

— Ce s-a *întâmplat?*

— Păi, Big Bang-ul tocmai a făcut bang, replică mirat Albert. Aşa cum ai văzut. Mă aşteptam să-l recunoşti. Şi a apărut universul.

— S-a şi oprit, am spus, începând să-mi revin, fiindcă marea explozie încremenise.

— Da, l-am oprit eu, fiindcă vreau să înţelegi ceva. Universul încă nu e foarte bătrân – după aproximativ zece la puterea minus treizeci secunde mai târziu. Despre cele întâmplate înainte nu-ţi pot spune prea multe, fiindcă nu ştiu mare lucru. Nu pot să-ţi spun nici măcar cât de mare era universul, sau ceea ce exista înaintea universului. Mai mare decât un proton, probabil. Mai mic decât o minge de ping-pong, poate. Pot să-ţi spun, cred, că s-ar putea ca forţa dominantă să fi fost cea nucleară, sau poate cea gravitaţională, fiindcă era atât de compact, încât gravitaţia trebuia să fie mare. *Foarte* mare. La fel şi temperatura. Cât de mare nu ştiu exact. Probabil cât de mare posibil. Există unele motive teoretice pentru a crede că temperatura cea mai mare cu putinţă se situează undeva prin jur de zece la puterea a douăsprezecea grade Kelvin, ţi-aş putea oferi argumente, dacă vrei…

— Numai dacă e absolut necesar, te rog!

Fără tragere de inimă, Albert continuă:

— Nu cred că acest punct anume e *absolut* necesar. În regulă. Să vedem ce nu mai pot spune. Nu pot spune mare lucru nici despre stadiul la care te uiţi acum, decât ca să-ţi indic câteva lucruri care s-ar putea să nu fie foarte vizibile. De exemplu, această izbucnire de foc pe care o vezi conţine *totul.* Conţine atomii şi particulele din care eşti acum constituit tu, şi eu, şi *Adevărata dragoste,* Roata de Supraveghere, Pământul, Soarele, planeta Jupiter, Norii lui

Magellan, şi toate galaxiile din norii Fecioarei, şi…

— Şi toate, bine, l-am întrerupt. Am prins ideea. E foarte *mare.*

— Aha! exclamă el satisfăcut. Dar, vezi tu, n-ai înţeles. Nu e *mare.* Ştii, mi-am permis câteva libertăţi. Am amplificat-o mult, fiindcă Big Bang-ul n-a fost deloc mare. Cât de mare ai zice că era mingea asta de foc?

— N-am de unde să ştiu. O mie de ani-lumină în diametru?

Clătină din cap, spunând gânditor:

— N-aş crede. Era mai mică. Poate că, înainte de Bang, nici măcar n-avea dimensiuni, fiindcă spaţiul încă nu fusese inventat, iar acum nu suntem prea departe de acel moment. Dar e categoric *mică.* Şi totuşi, conţine totul. M-ai urmărit până aici?

N-am făcut decât să-l privesc, şi s-a mai îmblânzit.

— Ştiu că ţi-e greu, Robin, dar vreau să mă asigur că înţelegi. Acum, în legătură cu „bang“-ul. Nu s-a produs niciun *sunet,* desigur. Nu exista un mediu prin care să se propage sunetul; asta a fost altă mică modificare pe care mi-am permis-o. Mai important, Big Bang-ul n-a fost o explozie care începe ca o petardă şi se răspândeşte în aer pe măsură ce gazele se dilată, fiindcă…

— Fiindcă nu exista aer, nu? Nici măcar spaţiu…

— Foarte bine, Robin! Dar bang-ul era diferit de toate celelalte bang-uri şi dintr-un alt punct de vedere. Nu s-a umflat ca un balon sau ca o explozie chimică ori nucleară. A fost cu totul altceva. Ai văzut florile alea japoneze de hârtie pe care le pui într-un acvariu, da? Pe măsură ce absorb apa, se dilată. Cam aşa ceva a fost, Robin. Dar ceea ce s-a infiltrat între părţile originalului – ale acelui… *lucru*, sau cum vrei să-i zici, atom primordial, orice – n-a fost apă. A fost spaţiu. Universul n-a explodat. S-a expandat. Foarte

repede şi foarte departe, şi încă o mai face.

— Aha, am răspuns.

Albert mă privi cercetător un moment. Apoi oftă, iar explozia îşi reluă explodarea.

Ne înconjură. Mă aşteptam să ne înghită. N-o făcu, dar am fost scăldaţi într-o mare de lumină teribilă. Din mijlocul ei se auzi glasul lui Albert:

— Ne vom retrage cu câţiva ani-lumină. Nu ştiu cu câţi, doar atât cât s-o putem vedea de la o distanţă respectabilă.

Marea sferă de foc se contractă, îndepărtându-se rapid de noi până ajunse cam cât o lună plină.

— Acum, universul e destul de bătrân, spuse Albert. Are cam o sutime de secundă. E fierbinte. Temperatura atinge cam zece la puterea a unsprezecea grade Kelvin, şi e dens. Nu vreau să spun „dens" în sensul în care este densă materia. Nu exista materie. Era prea dens pentru aşa ceva. Universul era o masă de electroni, pozitroni, neutroni şi fotoni. Avea o densitate cam cât densitatea apei înmulţită cu patru ori zece la puterea a noua. Ştii ce înseamnă asta?

— Cu densitatea cred că m-am lămurit, dar cât de fierbinte era fierbinţeala?

Îngândurat, Albert răspunse:

— N-am niciun mod potrivit de a-ţi spune, fiindcă nu există nimic de o fierbinţeală comparabilă. Acum, trebuie să folosesc unul dintre acei termeni pe care-i deteşti. Totul era în „echilibru termic".

— Ei, Albert…

— Nu, *ascultă-mă!* se răsti el. Înseamnă doar că toate acele particule interacţionau şi se schimbau. Imaginează-ţi un miliard de trilioane de comutatoare electrice, toate aprinzându-se şi stingându-se la voia întâmplării. Dar, în fiecare moment, se aprind tot atâtea câte se şi sting, aşa că echilibrul de ansamblu se menţine permanent; despre asta

e vorba. Nu erau niciun fel de comutatoare, desigur. Erau electroni şi pozitroni care se anihilau unii pe alţii, producând neutrino şi fotoni şi aşa mai departe – dar numărul de evenimente desfăşurate într-un sens era permanent egal cu al celor de sens contrar. Rezultat: echilibrul, chiar dacă în interiorul acelei stări de echilibru toate săreau mereu încoace şi-ncolo ca scoase din minţi.

— Cred că aşa e, Albert, dar îţi ia groaznic de mult ca să treci peste prima sutime de secundă. Dac-o ţinem tot aşa cale de optsprezece miliarde de ani…

— A, mă întrerupse el, o să mergem *mult* mai departe. Nu anticipa, te rog, Robin. Să-i dăm drumul…

Şi sfera de foc din depărtare reîncepu să se dilate.

— O zecime de secundă: acum, temperatura s-a redus la de trei ori zece la a zecea Kelvin. Încă o secundă, şi a mai scăzut cu un factor de trei. Şi acum… stai, s-o mai opresc un moment. Suntem la paisprezece secunde după Big Bang. S-a mai răcit de trei ori; acum e doar trei ori zece la a noua Kelvin. Asta înseamnă că echilibrul a fost perturbat un timp, fiindcă electronii şi pozitronii se pot anihila acum între ei mai repede decât sunt recreaţi în direcţia opusă. Vom reveni în acest punct, Robin, fiindcă aici se găseşte răspunsul la întrebarea ta.

— Ei, am spus eu cu tot tactul de care eram în stare, de fapt, dacă ţie ţi-e totuna, ce-ar fi să-mi dai răspunsul acum, ca să sărim peste restul spectacolului?

— Nu mi-e deloc totuna, răspunse el sever, şi nu l-ai putea înţelege. Totuşi, vom accelera puţin. Iată-ne acum la câteva minute după bang. Temperatura a scăzut iar cu două treimi; are doar zece la a noua Kelvin. E atât de răcoare, chiar, încât există protoni şi neutroni propriu-zişi – mai mult, au început să se combine în nuclee de hidrogen şi de heliu. Materie concretă! Sau, aproape… Sunt numai

nuclee, nu atomi întregi. Şi toată acea aşa-numită materie adunată la un loc nu reprezintă decât o fracţiune infimă din masa universului. Cea mai mare parte a ei constă în lumină şi neutrino. Există şi câţiva electroni, dar pozitroni, aproape deloc.

— Cum e posibil aşa ceva, am întrebat, surprins. Ce s-a întâmplat cu toţi pozitronii?

— În prima serie au fost mai mulţi electroni decât pozitroni. Aşadar, când s-au anihilat reciproc, au mai rămas electroni.

— De ce?

— A, Robin, asta-i cea mai bună întrebare din toate, spuse el serios. Am să-ţi dau un răspuns pe care nu mă aştept să-l înţelegi: întrucât electronii şi pozitronii, ca şi toate celelalte particule, în fond, nu sunt decât armonice ale unor şiruri închise, numerele care au fost create fiind în esenţă arbitrare. Vrei să intrăm în teoria super-şirurilor? N-aş crede. Reţine doar cuvântul „arbitrar" şi hai să mergem mai departe.

— Stai o clipă, Albert, l-am oprit eu. Acum unde suntem?

— Cam la două sute de secunde după Big Bang.

— M-hmm… Albert? Mai avem de parcurs miliarde şi miliarde de ani…

— Mai mult decât atât, Robin. *Mult* mai mult.

— O, minunat. Şi ne-a luat atât de mult ca să străbatem doar câteva minute, aşa că, zău…

— Robin, mi-o reteză el, ne putem întrerupe oricând doreşti, dar atunci cum să-ţi răspund la întrebările pe care, cu siguranţă, le vei pune în continuare? Putem face o pauză, dacă ai nevoie de un răgaz ca să asimilezi toate astea. Sau, şi mai bine, aş putea să accelerez lucrurile.

— Mda… am răspuns, uitându-mă fără plăcere la globul acela ceţos şi orbitor care conţinea întreaga existenţă.

Nu prea voiam să ne oprim. Ceea ce voiam era ca totul să se termine cât mai repede.

Recunosc că Albert ştie întotdeauna ce-mi prinde bine. Ceea ce nu înţelege el este că „binele“ e un concept abstract, şi de multe ori ceva ce e bun pentru mine e un lucru pe care de fapt nu mi-l doresc. Aproape-mi părea rău că abordasem subiectul, fiindcă discuţia nu-mi plăcea deloc.

Prin urmare, ştiam prea bine pe care dintre cele trei variante ale lui Albert o doream. Aş fi preferat-o pe prima, fiindcă mă săturasem până peste cap de căldură şi presiune şi, mai ales, de a sta aşezat într-un loc de nicăieri, înconjurat de nimic. A doua cale ar fi fost aceea de a lua o pauză, eventual relaxându-mă puţin cu Essie.

Aşa că am ales-o pe a treia.

— Grăbeşte doar puţin pasul, bine, Albert?

— Sigur, Robin. Să continuăm…

Globul se umflă ameninţător. Nici acum nu era altceva decât o sferă oarecare. În aluat nu existau stele, planete sau măcar cocoloaşe. Era doar o masă de ceva, învălmăşită şi foarte strălucitoare. Totuşi, părea mai puţin vătămătoare pentru ochi decât înainte.

— Am făcut un salt lung înainte, mă înştiinţă bucuros Albert. Au trecut cam o jumătate de milion de ani. Temperatura a scăzut *enorm.* Acum are doar vreo patru mii de grade Kelvin – sunt destule stele mai fierbinţi decât atât, dar aici, desigur, nu vorbim despre puncte de căldură izolate, ci despre temperatura medie a întregului. Observi că nu mai e chiar la fel de luminos? Până acum, Robin, universul a fost „dominat de radiaţii“. Elementele dominante erau fotonii. Acum, materia domină radiaţia.

— Fiindcă nu mai sunt atât de mulţi fotoni, corect?

— Greşit, teamă mi-e, mă contrazise Albert, pe un ton de

scuză. Mai există destui fotoni, dar temperatura de ansamblu s-a redus, ceea ce înseamnă că şi energia medie per foton e mai mică. Prin urmare, a scăzut şi masa. De-acum încolo, materia depăşeşte radiaţia în univers şi… mergem înainte…

Globul se dilată şi se întunecă.

— Iată-ne cu vreo două sute de mii de ani mai târziu, iar temperatura a mai coborât cu o mie de grade – conform Legii lui Weinberg: „Timpul necesar pentru ca temperatura universului să scadă de la un nivel la altul este proporţional cu diferenţa dintre pătratele inverse ale temperaturilor.“ Nu cred că e cu adevărat nevoie să înţelegi asta, Robin, adăugă el, pe un ton cam nostalgic, deşi există o demonstraţie foarte clară în supersimetria decadimensională…

— Scuteşte-mă, Albert! De ce-i atât de-ntunecată drăcia aia?

— Aaa, uite un aspect interesant! exclamă el mulţumit. Acum sunt atât de *multe* particule nucleare şi asemănătoare electronilor, încât blochează parţial lumina. Aşadar, universul este opac. Dar situaţia se va schimba. Până acum, am avut electroni şi am avut protoni, însă universul era atât de fierbinte, încât nu făceau decât să stea aşa, ca particule libere. Nu puteau să se combine. Sau, mai degrabă, se combinau tot timpul, pentru a forma atomi, dar căldura pur şi simplu le despărţea din nou. Acum, derulăm filmul mai departe…

Globul se mări iar, devenind dintr-odată mai luminos.

— … şi deodată, priveşte, Robin! Mixtura s-a limpezit! Lumina o penetrează! Electronii şi protonii s-au combinat formând atomi, iar fotonii se pot mişca din nou liber!

Făcu o mică pauză. Chipul lui umbrit radia de plăcere pură.

Câteva clipe, m-am gândit intens, privind globul, începea să prezinte… a, nu, nu o structură reală, dar măcar nişte semne că undeva în interior era posibil să se întâmple ceva, la fel ca planeta Uranus văzută de departe.

— Albert? Pân-aici, toate bune, dar uite, încă mai sunt destui fotoni, nu? Atunci, de ce nu se ciocnesc, formând noi particule, ca să redevină totul opac?

— Ei, Robin… făcu el afectuos. Uneori, am impresia că nu eşti cu adevărat prost, în fond. Am să-ţi dau răspunsul. Mai ţii minte celebra formulă că *e* egal m-c-pătrat? Fotonii au energie, *e.* Dacă doi dintre ei se ciocnesc, şi energia lor combinată e egală cu masa oricărei particule, *m,* ori pătratul vitezei luminii, atunci coliziunea lor poate crea acea particulă. Când universul era tânăr – pragul termic fiind cam pe la zece la a noua Kelvin – aveau suficientă energie şi puteau crea particule al naibii de mari. Între timp, însă, s-a răcit. Acum nu mai pot. Pur şi simplu nu mai au destulă energie pentru asta, Robin.

— I-auzi! am exclamat. Ştii ceva? Mai-mai că mi se pare că aproape încep să înţeleg!

— Nu te subestima, mă dojeni el, vrând să spună probabil că lucrurile astea trebuia să le las în seama lui. Tăcu un moment, apoi se foi puţin în loc. Nu ţi-am spus despre creaţia quarcurilor şi a hadronilor. Nici măcar la acceleraţie nu m-am referit, iar asta e foarte importantă. Vezi tu, pentru ca modelul să meargă, trebuie să ţii seama de faptul că, într-un anumit moment al Big Bangului, expansiunea a devenit mai *rapidă.* Pot să-ţi fac o analogie. E ca şi cum ai avea o explozie care *continuă* să explodeze pentru o vreme, aşa că, în loc de a încetini, se extinde mai repede. Explicaţia propriu-zisă e mai complicată, şi…

— Albert! Chiar trebuie să ştiu toate astea?

— Nu neapărat, Robin, răspunse el după un moment, pe

un ton uşor decepţionat, dar nu şi insistent.

— Atunci, de ce nu dai filmul mai departe?

— A, foarte bine.

Cred că oricărui copil îi plac trenurile. În timp ce priveam cum creştea macheta universului făcută de Albert, mă simţeam aproape ca şi cum aş fi avut cel mai imens set de trenuleţe pe care ar putea un băiat să şi-l imagineze.

Nu le puteam face să meargă, desigur, dar mă distram suficient doar privindu-le. Globul clocotea, se învolbura şi începea să se spargă. „Camera“ noastră transfocă înainte spre o anumită pată din vâltoare, şi am văzut că şi aceea se desfăcea în bulgări mai mici.

Se formau grupuri şi metagalaxii, iar galaxiile propriu-zise începeau să se rotească în familiarele lor forme spiralate. Puncte individuale de lumină explodau şi se stingeau; altele noi se formau în centrul norilor de gaze.

— Acum avem stele adevărate, Robin, anunţă Albert de lângă mine. Asta e prima generaţie. Nori de hidrogen şi heliu se adună laolaltă, se contractă şi în interiorul lor începe fuziunea nucleară. Acolo se coc toate elementele mai grele, cele din care era făcut trupul tău de carne: carbon, azot, oxigen, fier, toate elementele superioare heliului. Apoi, când explodează ca supernove, continuă el, arătându-mi o anumită stea, care izbucni conştiincioasă într-un mic torent de lumină, toate acele elemente plutesc prin spaţiu până se întâmplă să se contracte într-o altă stea, cu planetele ei. Şi atunci, formează alte lucruri. Cum ai fi tu, Robin.

— Vrei să zici, am ţipat, că toţi atomii care m-au făcut pe mine fuseseră în nucleul unei stele?

— Din care era alcătuit trupul tău fizic, mă corectă el. Da, Robin. De fapt, asta la care te uiţi acum e chiar galaxia

noastră. Ia să vedem dac-o recunoşti.

Stopă expansiunea, ca să pot privi mai atent.

— Toată arată la fel, m-am plâns eu.

— Cele mai multe, da, sunt destul de asemănătoare. Dar acolo e M-31, iar acolo, Norii lui Magellan. Şi spirala aia de-acolo suntem noi.

Îmi arăta un vârtej luminos de licurici, înconjurat de alte roiuri, într-o întunecime vastă, presărată cu luciri.

— Nu te văd nicăieri, şi nici pe mine, pe-acolo, am încercat eu o glumă.

O luă în serios şi tuşi.

— Mă tem că am lăsat-o să depăşească puţin momentul prezent, se scuză el. Toată istoria omenirii, inclusiv formarea sistemului solar şi expansiunea Soarelui într-o gigantă roşie, a avut loc deja. Ai ratat momentul.

M-am întors să-i privesc chipul cufundat în umbră.

— Nu ştiu dacă vreau să aud partea asta, am spus aproape cu convingere.

Luă o mină blând-dojenitoare:

— Dar asta-i realitatea, Robin. Este un adevăr, indiferent dacă tu vrei să-l afli sau nu. Cred că, într-un sens, ţi-ar putea schimba ideile despre propria ta importanţă în univers…

— Bineînţeles că da!

— Mă rog, asta nu-i rău. Dar nu te simţi strivit. Ţine minte, toate astea – adică, *toate* – sunt cele pe care Duşmanul încearcă să le schimbe.

— A, perfect! Şi asta ar trebui să mă facă să mă simt mai bine?

Mă studie un moment.

— Nu chiar mai bine, nu… Dar mai aproape de realitate. În fond, adu-ţi aminte că tu, şi eu, şi tot restul speciei umane, şi Heechee-ii, şi inteligenţele artificiale, avem doar

două căi. Îi putem lăsa pe Duşmani să facă ceea ce fac sau putem încerca să ne împotrivim.

— Şi cum anume ar trebui să facem asta?

Privi gânditor macheta încremenită.

— S-o dau puţin mai departe? mă întrebă el.

— Schimbi subiectul!

— Ştii bine că da, Robin. Voi continua filmul. Poate că, dacă înţelegi tot ceea ce implică asta, ai să contribui cumva la rezolvarea problemei. Sau poate că nu. Poate nu există nicio rezolvare. Dar, în orice caz, nu văd ce altă cale am avea, noi ori altcineva, mai devreme sau mai târziu, decât să *încercăm;* şi nu poţi încerca efectiv fără să ai cunoştinţe.

— Dar mi-e *frică!*

— Ai fi nebun dacă nu ţi-ar fi, Robin. Şi acum, vrei să vezi ce se întâmplă în continuare sau nu?

— Nici eu nu ştiu…

Vorbeam serios. Începeam să mă neliniştesc cu adevărat. Am privit aura pătată care ne conţinuse pe mine şi pe Essie, pe Klara şi pe toţi faraonii şi regii, mântuitorii şi ticăloşii, exploratorii Heechee şi cântăreţii şlameri, dinozaurii şi trilobiţii – tot ceea ce fusese şi acum nu mai era, toţi dispăruţi, dispăruţi de *mult,* rămaşi departe în urma noastră, la fel de departe ca naşterea Soarelui însuşi.

Eram speriat, ba bine că nu. Totul era prea *mare.*

Mă simţeam mai mic, mai neajutorat şi mai ireal decât oricând în viaţa mea. În oricare dintre vieţile mele. Era ceva mai rău decât moartea, mai rău chiar şi decât momentul în care fusesem amplificat. Şi acela fusese înfricoşător, cu siguranţă, dar atunci măcar exista un viitor.

Acum, viitorul devenise trecut. Parcă mi-aş fi privit propriul mormânt.

Nerăbdător, Albert spuse:

— Vrei să vezi. Merg mai departe.

Galaxia se învârtea ca un titirez. Ştiam că fiecare rotaţie dura câte un sfert de miliard de ani, dar se învârtea nebuneşte, şi se mai întâmpla ceva. Galaxiile-satelit din jurul ei se îndepărtau.

— Se răspândesc în spaţiu! am strigat.

— Da, confirmă Albert. Universul se dilată. Nu mai poate crea materie sau energie, dar continuă să creeze tot mai mult spaţiu. Toate se îndepărtează unele de altele.

— Dar stelele din galaxie n-o fac.

— Încă nu. Sau, mai bine zis, nu tocmai. Priveşte doar: ne îndreptăm spre o sută de miliarde de ani în viitor.

Galaxia se rotea şi mai repede, atât de repede, încât nu puteam distinge mişcarea propriu-zisă, numai o vâltoare ceţoasă. Ceea ce vedeam era că până şi Grupul Local începea să se mişte, aproape dispărând din câmpul meu vizual.

— Am s-o opresc un moment, spuse Albert. Gata. Observi ceva la galaxia noastră?

— Cineva a stins o mulţime de stele.

— Exact. E mai palidă, da. Cel care a stins stelele este timpul. Au îmbătrânit. Au murit. Vei observa că acum galaxia e mai roşcată, mai puţin albicioasă. Stelele mari şi albe mor primele; bătrânele roşii mor încet. Chiar şi micile stele F şi G, piticele galbene, nu mai mari decât propriul nostru Soare, şi-au consumat deja tot combustibilul nuclear. Cele roşii şi palide se vor stinge şi ele, curând. Priveşte.

Încet, încet, galaxia… dispăru.

Nu se mai vedea nimic, nicăieri, decât contururile tulburi ale trupurilor noastre imaginare, şi chipul imaginar al lui Albert. Privind. Cugetând.

Trist.

Cât despre mine, cuvântul „trist“ nu-mi descrie starea nici pe departe. Toate celelalte ce mi se întâmplaseră, fiecare teamă fără formă care mă ţinuse vreodată treaz noaptea… nu însemnau nimic.

Priveam *Sfârşitul.*

Sau, cel puţin, aşa credeam, aşa simţeam, şi toate grijile omeneşti piereau în nefiinţă, pe lângă asta; Albert, însă, păru surprins când am întrebat:

— Deci, ăsta e sfârşitul universului?

— A, nu, Robin. Cum ţi-a venit ideea asta?

— Dar acolo nu mai e nimic!

Albert clătină din capul său umbrit.

— Fals. Totul e în continuare acolo. A îmbătrânit, şi stelele au murit, da. Dar sunt acolo. Mai au chiar şi planetele, cele mai multe dintre ele. Plantele sunt moarte, desigur. Se află nu cu mult peste zero absolut; nu mai există *viaţă,* dacă la asta te refereai.

— Exact la asta mă refeream!

— Da, Robin, spuse el cu răbdare, dar asta nu este decât viziunea noastră antropomorfică. Universul a continuat să se răcească, la fel cum a continuat şi să creeze spaţiu în care să se dilate. Dar e *mort.* Şi va rămâne mort pentru totdeauna… doar dacă nu cumva…

— Dacă nu cumva *ce?* am lătrat.

Albert oftă.

— Hai să ne facem din nou comozi.

Am clipit, când m-am pomenit înapoi în lume.

Negreala aceea cumplită dispăruse din jurul nostru. Stăteam aşezat pe lanaiul casei mele de la Marea Tappan, cu băutura rece în mână, încă neterminată, iar Albert îşi umplea tacticos pipa în fotoliul de răchită.

— Dumnezeule… am murmurat cu voce slabă.

Nu făcu decât să dea din cap, adâncit în gânduri.

Mi-am golit paharul dintr-o înghiţitură şi am sunat după încă unul.

Smuls din reverie, Albert spuse:

— Aşa s-ar întâmpla dacă universul ar continua să se dilate.

— Mă sperie!

— Da, fu el de acord, chiar şi pe mine mă sperie, Robin.

Scăpără un chibrit de lemn pe talpa pantofului său scâlciat şi trase din pipă.

— Ar trebui să-ţi atrag atenţia că demonstraţia a durat puţin mai mult decât plănuisem. Suntem aproape gata să poposim pe satelitul de Supraveghere Comună a Asasinilor. Dacă vrei să priveşti mai de-aproape…

— Poate să mai aştepte! l-am repezit. Dacă m-ai dus atât de departe, cu restul cum rămâne? Ce legătură au cu Duşmanul toate chestiile alea pe care mi le-ai arătat?

— A, da, făcu el meditativ. Duşmanul…

Un moment, păru pierdut în gânduri, sugându-şi pipa, cu privirea în gol. Când vorbi, suna de parcă am fi discutat cu totul altceva.

— Ştii, când eram… viu, aveau loc controverse considerabile între cosmologi cu privire la univers, dacă se va dilata în continuare, aşa cum tocmai ţi-am arătat, sau se va dilata doar până la o anumită limită, după care se va comprima din nou, ca apa dintr-o fântână arteziană. Înţelegi că, în esenţă, asta depinde de densitatea universului, nu?

— Aşa cred, am răspuns, încercând să-i urmăresc argumentele.

— Fii sigur, te rog, insistă el tăios. Asta e cheia de boltă a demonstraţiei. Dacă în univers există suficientă materie, gravitaţia sa cumulată va opri expansiunea, după care totul

se va comprima la loc. Dacă nu, nu. Atunci, se va dilata la nesfârşit, după cum ai văzut.

— Sigur că am văzut, Albert.

— Da. Ei bine, densitatea critică – adică, masa totală a tot ceea ce există în univers, împărţită la volumul total al universului – reiese ca fiind cam de cinci ori zece la puterea minus treizeci grame pe centimetru cub. În termeni mai familiari, asta înseamnă circa un atom de hidrogen într-un spaţiu egal cu cel ocupat de trupul tău.

— Nu e prea mult, nu-i aşa?

— Din păcate, oftă el, e *îngrozitor* de mult. Universul nu este atât de dens. Într-un volum mediu nu există atât de mulţi atomi. Oamenii caută masa de mult timp, dar nimeni n-a putut găsi vreodată destule stele, nori de praf, planete, corpuri cereşti de orice fel, sau fotoni de energie, ca să se adune atâta masă. Ar fi trebuit să existe de cel puţin zece ori mai multă decât putem găsi ca să închidem universul. Poate de-o sută de ori mai multă. Şi chiar mai mult decât atât. Nu putem găsi nici măcar destulă masă ca să se explice comportamentul observat al galaxiilor care se rotesc în jurul propriilor lor centre. Asta e celebra „masă lipsă". Heechee-ii s-au preocupat mult de asta, la fel ca şi numeroşi colegi de-ai mei… Acum, însă, spuse el grav, cred că am aflat răspunsul la întrebare, Robin. Parametrii măsuraţi ai decelerării sunt corecţi. Estimările referitoare la masă sunt eronate. Lăsat în voia lui, universul va continua să se extindă la nesfârşit, ca un univers deschis. Duşmanii, însă, l-au închis.

Eram foarte încurcat, încă năucit după tot spectacolul acelei istorii cumplite. Valetul veni cu următoarea margarita, şi am luat o înghiţitură înainte de a întreba:

— Cum ar fi putut să facă asta?

Ridică din umeri, reprobator.

— Nu ştiu. Probabil că au adăugat cumva masă, dar asta nu e decât o speculaţie. În orice caz, nu e relevantă pentru întrebarea ta. Mă refer la întrebarea ta *iniţială;* mai ţii minte care era?

— Sigur că ţin minte! Apoi, am revenit: Adică, avea legătură cu… A, exact! Voiam să ştiu dacă Duşmanul are de câştigat de pe urma recomprimării universului, iar tu, în loc să-mi răspunzi, m-ai dus cu un catralion de ani în viitor.

Afişă un aer de scuză, dar foarte vag.

— Poate m-am cam ambalat puţin, consimţi el, dar a fost interesant, nu-i aşa? Şi are relevanţă. Ia, hai să ne mai uităm puţin la universul aflat în jurul semnului de un trilion de ani…

— Lasă-mă să-mi termin băutura, fir-ar să fie!

— Sigur că da, mă linişti el. Nu fac decât să-ţi arăt; poţi să stai acolo unde eşti, şi nu voi suprima ambianţa. Deci!

Un dreptunghi negru se întinse peste priveliştea Mării Tappan. Bărcile cu pânze şi pescarii dispărură, împreună cu colinele de pe malul celălalt, fiind înlocuite de acel detestabil vid negru presărat cu puncte roşii palide.

— Ne uităm la un moment aflat cam peste un milion de milioane de ani, spuse el binevoitor, gesticulând cu coada pipei.

— Şi gâgâlicele alea ce-s? Stai, lasă-mă să ghicesc – pitice roşii! am spus, făcând pe deşteptul. Fiindcă toate uriaşele albe s-au consumat? Dar de ce ne ducem iar în viitor, de fapt?

— Fiindcă, îmi explică el, chiar şi pentru Duşman, universul are o inerţie foarte mare. Nu poate să se oprească la comandă şi să se întoarcă. Trebuie să se extindă în continuare, un timp, până când tracţiunea suplimentară a „masei lipsă“ pe care au adăugat-o, cumva, Duşmanii poate începe să-l tragă înapoi. Acum, însă,

priveşte: suntem la limita expansiunii, şi am să-ţi arăt ce se întâmplă în continuare. Vom vedea universul comprimându-se, şi am să accelerez imaginea, ca să ne întoarcem cât mai repede. Uită-te ce se întâmplă.

Am dat din cap, rezemat comod de spătar, sorbind din margherita. Poate că alcoolul ireal avea efecte liniştitoare asupra organismului meu la fel de ireal, sau poate era doar faptul că stăteam pe un scaun confortabil, într-o ambianţă plăcută. Oricum, acum nu mai părea atât de înspăimântător. Mi-am întins picioarele desculţe, şi am dat din degete în faţa acelui vast fundal negru care acoperea marea, urmărind deplasarea galaxiilor în timp ce începeau să se adune la loc. Nu păreau foarte luminoase.

— Nu mai sunt stele mari? am întrebat dezamăgit.

— Nu. Cum ar putea să mai existe? Au murit. Dar fii atent, că accelerez puţin.

Fundalul negru deveni cenuşiu, începând să se lumineze, deşi la galaxiile propriu-zise nu se vedea nicio schimbare.

— E mai multă lumină! am exclamat. Ce se întâmplă? Există stele pe care nu le văd?

— Nu, nu. Este din cauza *radiaţiei,* Robin. Devine mai luminoasă datorită transferului albastru. Înţelegi? În tot timpul expansiunii universului, radiaţiile de la obiecte îndepărtate s-au transferat în roşu – vechiul efect Doppler, mai ştii? Fiindcă se îndepărtează de noi. Acum, însă, vin spre noi, în timp ce universul se contractă. Prin urmare, ce trebuie să se întâmple?

— Lumina se transferă spre capătul albastru al spectrului? am îndrăznit.

— Minunat, Robin! Exact. Lumina se mută în direcţia zonei albastre – toată, cu mult dincolo de gama vizibilă. Asta înseamnă că fotonii au mai multă energie. Temperatura spaţiului – temperatura medie a universului –

se află deja cu multe grade peste zero absolut şi creşte rapid. Vezi gogoloaiele alea mici, închise la culoare, care plutesc laolaltă?

— Parc-ar fi stafidele din Jell-O.

— Da, bine, numai că ceea ce sunt ele de fapt e tot ce-a mai rămas din galaxii. În realitate, sunt nişte găuri negre, în majoritate enorme. Se adună la un loc, începând chiar să se coaguleze. Vezi, Robin? Se devorează reciproc.

— Şi totul devine mult mai luminos, am completat eu, punându-mi mâna streaşină la ochi. Nu mai vedeam nici măcar bărcile cu pânze din afara marginilor imaginii; strălucirea le estompa.

— A, cu mult mai luminos. Temperatura de fundal e în zona miilor de grade, la fel de mare ca pe suprafaţa Soarelui. Toate acele stele vechi şi moarte dobândesc din nou un fel de viaţă, ca nişte zombi, fiindcă le încălzeşte fierbinţeala din exterior. Cele mai multe vor fi pur şi simplu vaporizate, dar altele… uite!

Un punct luminos goni spre noi şi trecu pe-alături.

— Asta era una mare şi veche, destul de mare ca să-i mai fi rămas puţină materie fuzibilă. Căldura i-a declanşat din nou focurile nucleare, măcar puţin.

Am tresărit sub impactul căldurii (ireale).

Albert îşi legănă pipa spre mine, revenind la atitudinea de conferenţiar.

— Tot ce-a mai rămas din stele şi galaxii aleargă spre acelaşi loc! Găurile negre se contopesc, toţi fotonii au ajuns acum departe, în zona ultravioletă şi dincolo de ea… temperatura a atins milioane de grade… Himmelsgott! strigă el, şi am strigat şi eu, în timp ce toată scena se comprima, aprinzându-se într-o ultimă izbucnire de lumină insuportabilă.

Şi dispăru.

Windsurferii erau tot pe Marea Tappan. Frunzele azaleelor fremătau în briza uşoară. Începeam să-mi recapăt vederea.

Albert se şterse la ochi.

— Cred că la sfârşit ar fi trebuit s-o încetinesc puţin, spuse el gânditor. Aş putea s-o reiau… sau, mai bine nu, în niciun caz. Dar ai prins ideea.

— Ba bine că nu, am răspuns cu glas tremurător. Şi acum ce urmează?

— Acum ricoşează, Robin! Universul explodează şi o ia de la început, nou – şi diferit!

Privi întrebător spre priveliştea din jur. Apoi, se întoarse către mine.

— Ştii, continuă el, cred că aş bea şi eu ceva. Poate o bere neagră. Elveţiană sau germană?

Am răspuns cu seriozitate:

— Nu încetezi nicio clipă să mă uimeşti, Albert.

Şi am bătut din palme, fără niciun rost, desigur, iar peste un moment valetul apăru cu o stacană mare de ceramică, din care se revărsa spuma aurie.

— Şi asta vor Duşmanii să facă, un nou univers?

— Un univers *diferit,* mă corectă Albert, ştergându-şi buzele de spumă; se uită la mine cu un aer vinovat. Robin? îmi neglijez celelalte îndatoriri faţă de tine. Ne apropiem de satelitul JAWS. Poate vrei să te alături prietenilor tăi, în faţa ecranelor?

— Nu vreau decât să terminăm naibii mai repede. Zi odată! Ce înţelegi prin „un univers *diferit“?*

Înclină capul.

— Aici intervine vechiul meu prieten Ernest Mach, îmi explică el. Mai ţii minte ce ţi-am spus despre anihilarea reciprocă a electronilor şi pozitronilor? Şi că au mai rămas numai electroni, fiindcă fuseseră mai mulţi din capul

locului? Ei bine, să presupunem că universul ar fi început cu un număr egal, astfel ca, la sfârşitul procesului, să nu mai rămână niciun electron. Şi nici protoni sau neutroni; ce-am avea?

Am clătinat din cap.

— Un univers fără materie, Robin! Radiaţie pură! Nimic care să mai perturbe sau să deregleze circulaţia liberă a energiei, sau a începuturilor energiei!

— Şi asta vor Duşmanii?

— Nu ştiu. Ar fi o posibilitate, cred. Dar dacă Mach a avut dreptate, există şi alte posibilităţi, mai serioase. În acel punct din istoria universului când echilibrul dintre electroni şi pozitroni a fost determinat de evenimente arbitrare…

— Ce *fel* de evenimente arbitrare? am întrebat.

— Nici pe-asta n-o ştiu. Toate particulele sunt, de fapt, doar armonice ale unor şiruri închise, totuşi. Presupun că proprietăţile şirurilor pot produce orice fel de armonice doreşti. Te rog ca aici să ai răbdare cu mine, Robin, fiindcă după cum ştii am unele dificultăţi cu conceptul nedeterminării, sau al evenimentelor arbitrare, ţii minte, încheie el, făcându-mi cu ochiul.

— Nu-mi face cu ochiul! Termină cu drăgălăşeniile!

— A, foarte bine. Dar, dacă Mach are dreptate, asemenea fluctuaţii arbitrare au determinat nu numai echilibrul particulelor, ci şi multe alte lucruri, inclusiv constantele fizice ale universului.

— Cum se poate aşa ceva, Albert? Păi, astea sunt *legi…*

— Sunt legi care decurg din fapte, iar faptele însele, conform afirmaţiilor lui Mach, au fost generate la întâmplare. Nu sunt sigur cât de multe „fapte fundamentale“ sunt cu adevărat fundamentale în orice sens universal – poate ar trebui să spun, în orice sens multiversal. Ţi-a trecut vreodată prin minte să te întrebi, de

exemplu, de ce constanta lui Bolzmann e egală cu zero virgulă zero zero zero zero opt şase unu şapte electroni volţi pe grad Kelvin, şi nu oricare alt număr?

Am răspuns sincer:

— Nu m-am gândit niciodată la asta.

Albert oftă.

— Eu, însă, m-am gândit, Robin. Trebuie să existe un *motiv* pentru care numărul e ăsta şi nu altul. Mach zice că sigur există un motiv, respectiv acela că la un moment dat s-a întâmplat ca lucrurile să decurgă aşa. Prin urmare, se prea poate într-adevăr ca toate constantele fizice să fie diferite, dacă acele fluctuaţii arbitrare ar fi avut loc doar puţin mai altfel.

Mai luă o sorbitură din bere, pe gânduri.

— Punctul ăsta unde lucrurile se pot schimba este numit de Heechee „Faza Locus“, fiindcă reprezintă o schimbare de fază, ca transformarea apei în gheaţă. Este momentul în care evenimentele arbitrare încremenesc, şi toate „numerele AU“ au fost stabilite. Nu mă refer la cele banale sau create de om. Vorbesc despre acele numere care sunt fundamentale pentru legile pe care le cunoaştem, dar pe care nu le putem explica pornind de la principiile elementare. Pi. Baza logaritmilor naturali. Viteza luminii. Constanta structurii-fine. Numărul lui Planck şi nu ştiu câte altele, Robin. Poate că, într-un univers diferit, aritmetica ar fi necomutativă şi n-ar exista nicio lege a pătratelor inverse. Nu-mi vine să cred că aşa ceva ar fi posibil, dar, în fond, nimic din toate astea nu pare posibil, nu-i aşa?

— Şi crezi că Duşmanii vor continua să tot refacă universul, până le iese bine?

— Nu ştiu. Poate că speranţa că-l vor face bine – bine pentru ei, vreau să spun. Să schimbe legile universului! Să creeze legi noi! Să construiască un univers care va fi mai

prielnic pentru o viaţă ca a lor…

Am tăcut mult timp, încercând să înţeleg totul. Şi nereuşind.

— Ei, am spus apoi, şi cum ar fi acel univers?

Albert lua o înghiţitură de bere şi puse cu grijă stacana pe masă. Avea privirea pierdută în infinit. În mâna stângă îşi ţinea pipa; se scărpina cu coada ei pe fruntea ridată.

Am clipit, schimbându-mi poziţia.

— Ar avea spaţii cu nouă dimensiuni?

Niciun răspuns. Nimic decât privirea aceea goală, fără nicio ţintă.

Începeam să mă alarmez.

— Albert! am spus. Te-am întrebat ceva! Ce fel de univers ar fi cel pe care vor să-l creeze Duşmanii?

Mă privi parcă fără să mă recunoască. Apoi oftă. Se aplecă îngândurat să-şi scarpine glezna goală şi spuse foarte serios:

— Robin, n-am nici cea mai vagă idee.

11. HEIMAT

V-am vorbit despre unii oameni de treabă şi despre alţii cu probleme, iar acum a sosit momentul să mă refer la un om cu adevărat rău. N-o să vă placă, dar trebuie să-l cunoaşteţi. L-am menţionat în treacăt când vorbeam despre terorişti, dar nu l-am descris aşa cum se cuvine. Mi-ar fi plăcut, cu siguranţă, să-i dau ceea ce merită – ce merită cu vârf şi-ndesat, iar cel mai bine i-ar sta atârnat în ştreang – dar asta nu s-a întâmplat. Din păcate.

Se numea Beaupre Heimat şi fusese cândva general cu două stele în Pentagonul înalt.

Heimat a fost cel care-l convinsese pe noul soţ al Klarei că singurul mod de a realiza pacea şi dreptatea consta în a arunca oameni în aer. Iar asta a fost una dintre cele mai neînsemnate crime ale lui.

Printre alte lucruri rele, odată a încercat personal să mă omoare.

S-ar putea să se fi întâmplat chiar de două ori, fiindcă în timpul procesului n-a ieşit totul la iveală. Cu mine, a dat greş. Cu alte sute de oameni, însă – cel puţin câteva sute – i-a mers mai bine. La proces, Heimat a refuzat să pledeze vinovat de crimă. El n-o numea aşa. O numea justiţie revoluţionară, fiindcă era terorist. Instanţei, pe de altă parte, nu i-a fost greu s-o considere crimă – declarând ca atare toate cazurile individuale – şi l-a condamnat pentru fiecare om ucis. Şi, cum Heimat nu era doar un bandit stricat la cap ca oricare altul, ci un general de încredere în forţele spaţiale americane, sentinţele au fost ordonate consecutiv. În total, Heimat a fost condamnat să stea în

puşcărie 8 750 de ani, dar timpul a trecut, iar acum mai are de ispăşit doar 8 683 de ani.

Şi avea toate motivele să creadă că urma să stea închis până-n ultima zi, întrucât chiar şi infractorii au dreptul la depozitarea în maşină. Pedeapsa nu se sfârşeşte automat la moarte.

De fapt, acum chiar îmi place să vorbesc despre generalul Beaupre Heimat. E o uşurare bine-venită. După reprezentaţia de imensitate şi eternitate a lui Albert, năucitoare pentru suflet, e relaxant să te gândeşti la un simplu om, care nu e decât vrednic de dispreţ.

Pentru Heimat, fiecare zi era cam ca oricare alta. Aşa şi le începea:

Când se trezea, partenera stătea ghemuită lângă el, dar Heimat ştia că nu dormea. Mai ştia şi că nu era vie, dar, de vreme ce nu mai avea parte de compania nimănui, încetase să mai observe diferenţa.

Când Heimat îşi coborî picioarele peste marginea patului, începu şi ea să se ridice. O împinse la loc. Destul de blând, după violenţa din timpul nopţii. Dar nici chiar foarte blând, de vreme ce (spre dezamăgirea lui) era foarte puternică.

Îl privi un moment cum se îmbrăca, înainte să-l întrebe:

— Unde te duci?

— Păi, răspunse Heimat, cred c-am să fac o plimbare până pe plajă, apoi am să trec înot canalul, ca să iau avionul până la Los Angeles, unde-mi propun să arunc în aer câteva clădiri.

Aşteptă un moment răspunsul, dar nu primi niciunul. Nici nu se aşteptase. În mod tipic pentru ea, nu avea simţul umorului. Era o dezamăgire cronică. Lui Heimat i-ar fi plăcut mult mai mult viaţa, dacă le-ar fi putut face să râdă pe unele dintre partenerele sale de pat, deşi nu la fel de

mult, desigur, ca dacă le-ar fi putut face să plângă de durere. Autorităţile îi dăduseră construcţii feminine care arătau, se simţeau, miroseau şi aveau acelaşi gust ca femeile vii; de ce nu avuseseră consideraţia de a le face şi să *simtă?*

Lui Heimat nu-i trecea prin cap că nu prea beneficia de consideraţia autorităţilor, şi nici de a altcuiva.

În faţa uşii, gardianul îl întrebă în şoaptă, făcându-i cu ochiul:

— Ce zici, Heimat? A fost bună?

— Nu prea. Fostul general îşi văzu de drum, încheind conversaţia fără a întoarce capul: Ţi-am spus că-mi plac blondele. Alea mici şi tinere. Fragile.

Paznicul strigă după el:

— O să văd ce pot face, diseară.

Dar Heimat nu-i mai răspunse. Se gândea la cuvântul pe care tocmai îl folosise – „fragile“ – şi felul cum îl făcea să se simtă. Fragilă. O blondă micuţă şi fragilă. Una vie! O femeie adevărată, cu membrele ei mici şi firave răsucite şi frânte, cu gura urlând şi faţa schimonosită de durere…

În acest punct, îşi opri fantezia. Nu fiindcă i-ar fi fost ruşine, căci Heimat depăşise de mult limita ruşinii. Se oprise pentru că-i plăcea atât de mult, cu o jinduire atât de disperată, încât se temea să nu i se citească pe faţă ceva din ceea ce simţea; şi singura victorie de care mai avea Heimat parte era aceea de a-şi păstra unele secrete pentru sine însuşi.

Insula cu închisoarea lui Heimat se afla foarte departe de orice continent sau oraş important. Fusese construită cu o capacitate de trei mii opt sute de deţinuţi fără speranţă şi-i ţinea închişi orice-ar fi plănuit sau făcut.

Acum, toată acea construcţie devenise redundantă, căci

singurul supravieţuitor activ din puşcărie era Heimat însuşi. Între zidurile ei nu se mai aflau trei mii opt sute de prizonieri disperaţi. Nici în întreaga lume nu mai existau atâţia. Recrutarea scăzuse drastic, de când apuseseră vremurile terorismului şi ale foametei. A, mai apăreau din când în când sociopaţi, desigur, dar „condiţiile prealabile pentru crime oportuniste“, cum le numea Albert (când discuta cu mine despre asemenea lucruri), se reduseseră mult.

Cauza era aceea că toate condiţiile se îmbunătăţiseră. Nicăieri, în galaxia umană, nu mai existau locuri unde generaţii întregi să crească spre a tâlhări, ucide sau distruge, numai fiindcă nu găseau moduri mai uşoare de a-şi vărsa amarul. Majoritatea celor mai răi deţinuţi care încă mai stăteau închişi pe undeva nu erau decât veterani din vremea terorismului şi a crimelor în masă, iar dintre aceştia nu rămăseseră prea mulţi. O mare parte a nemulţumiţilor se lăsaseră de mult transferaţi într-o detenţie de alt tip, prin coloniile de muncă grea. Majoritatea celorlalţi deveniseră în cele din urmă fie suficient de reabilitaţi, fie suficient de morţi. Heimat însuşi era destul de bătrân – mai bătrân decât mine, având cel puţin o sută treizeci de ani. Desigur, dispunea de Medicala Integrală. Putea să mai trăiască încă vreo cincizeci de ani în carne, fiindcă deţinuţii erau reparaţi şi recondiţionaţi ori de câte ori era necesar; de obicei, când mureau, cauza nu era bătrâneţea, boala sau vreun accident. Aproape întotdeauna, decedau pur şi simplu de plictiseală terminală. Într-o dimineaţă ca oricare alta, se trezeau din somn, priveau în jur şi trăgeau în sfârşit concluzia că toate au o limită, iar depozitarea în maşină nu putea fi mai rea decât viaţa lor. Şi atunci, profitau de prima ocazie ca să se sinucidă.

Nu însă şi Heimat.

În închisoare nu mai era decât un singur deţinut viu, de carne – un fost mareşal sovietic pe nume Perneţki. La fel ca Heimat, fusese cârtiţă a teroriştilor, folosindu-şi funcţia militară pentru a-i ajuta să ucidă şi să distrugă. Cei doi fuseseră colegi în reţeaua secretă, apoi tovarăşi de detenţie pe viaţă. Nu erau tocmai prieteni. Nici unul dintre ei nu avea vreun prieten adevărat. Erau însă destul de apropiaţi, ca deţinuţi, pentru ca Heimat să fie foarte surprins într-o seară când a aflat că Perneţki îşi arsese tot sistemul digestiv cu detergent lichid.

N-a fost o tentativă de suicid încununată de succes. Gardienii observaseră imediat, iar acum Perneţki se afla la terapie intensivă, în spitalul închisorii.

Orice destinaţie e la fel de bună pentru un om care nu are niciuna, iar Heimat s-a hotărât să se ocupe de Perneţki.

Spitalul închisorii se întindea pe o suprafaţă similară cu a marelui complex penitenciar însuşi. Avea o sută treizeci de paturi, fiecare putând fi izolat cu paravane de sticlă incasabilă şi oţel. Perneţki era singurul pacient.

Heimat traversă peluza întinsă şi caldă, cu palmieri şi hibiscus, spre spital, fără să ia în seamă lucrătorii care culegeau flori şi strângeau frunzele căzute. Totuşi, pe sora de la recepţie n-o putu ignora. Când intră, aceasta se uită la el şi-l salută cu un zâmbet profesional:

— Bună dimineaţa, generale Heimat! Păreţi puţin cam roşu la faţă. N-aţi vrea să vă iau tensiunea?

— Nici nu mă gândesc, mârâi Heimat, dar se opri totuşi la o distanţă potrivită pentru conversaţie. Era întotdeauna mai curtenitor cu medicii decât cu ceilalţi din personalul închisorii – avea o teorie, pe care prefera să n-o testeze niciodată, că unii dintre ei, câteodată, erau oameni vii. Mai obişnuia s-o facă şi pentru că, în prezenţa personalului medical, se putea considera pacient, nu puşcăriaş. Pentru

Heimat, rolurile erau foarte importante. Şi le jucase bine pe cele de cadet la West Point, locotenent de recruţi, comandant de companie, general de divizie, general cu două stele – soldat secret în forţele de eliberare! — deţinut.

— Nu vreau să-mi luaţi tensiunea, spuse el, fiindcă ştiţi deja cât se poate de bine care e, şi nu vreţi decât să-mi daţi cine ştie ce medicament de care n-am chef. Dar: dacă aţi fi cam cu şase centimetri mai scundă şi cu zece ani mai tânără, v-aş lăsa să mi-o ridicaţi puţin. Mai ales dacă aţi mai fi şi blondă. *(Şi fragilă.)*

Zâmbetul infirmierei rămase profesional.

— Doriţi cam multe de la mine, murmură ea.

— Trebuie să-mi daţi tot ce am nevoie, zise Heimat.

Discuţia începuse să-l plictisească. Trase concluzia că sora oricum nu era umană şi-şi văzu de drum.

Nu-l opri nimeni. Ce rost ar fi avut? Nici patul lui Perneţki nu avea în jur paravane incasabile. Asta ar fi fost şi mai absurd, căci transplanturile pacientului mai aveau mult până să se vindece, şi era legat de sistemele pentru menţinerea funcţiilor vitale mai strâns decât în lanţuri.

Heimat îşi privi ultimul tovarăş în viaţă, imobilizat cu tuburi în nas şi minipompe care pulsau.

— Ei, Piotr, îi spuse el, ai de gând să te scoli de-acolo sau nu te mai opreşti până-n Registrul Decedaţilor?

Rusul nu-i răspunse. De săptămâni întregi nu mai răspundea nimănui. Îl dădea de gol doar monitorul de la picioarele patului, cu sinusoidele sale care se unduiau şi uneori erupeau, arătând că era nu numai viu, ci, câteodată, chiar treaz.

— Aproape că mi-e dor de tine, continuă Heimat meditativ, aprinzându-şi o ţigară, fără să-i pese de indicatoarele care avertizau în legătură cu oxigenul şi pericolul de incendiu. Un paznic se apropie discret, dar nu

interveni.

Cândva, aceea fusese secţiunea militară a închisorii. Dincolo de uşile transparente ale vestiarului, Heimat vedea şirurile de uniforme, cele americane albastre şi kaki, cele ruseşti albe şi maro, pe care n-avea să le mai poarte nimeni vreodată.

— Dacă te scoli, continuă el, am să-mi scot halatul ăsta idiot de spital şi-am să îmbrac uniforma Clasa A. Poţi s-o faci şi tu. O să ne jucăm de-a războiul: mai ştii cum bombardai New Yorkul sau Washingtonul, iar eu îţi spulberam tot complexul de rachete nucleare?

Pacientul nu-i răspunse. Heimat începea să se plictisească şi aici.

— Mă rog, adăugă, suflând fumul în faţa lui Perneţki, am ştiut tot timpul că învingătorii îi judecă mereu pe cei învinşi. Fraieri am fost c-am pierdut.

Când se întoarse să plece, capul mareşalului sovietic se mişcă abia perceptibil şi clipi dintr-un ochi.

— Aha, Piotr! exclamă Heimat. I-ai păcălit!

Buzele mareşalului se întredeschiseră.

— În noaptea asta… şopti el. Camioanele… Află de ce…

Apoi închise gura, şi nici ochii nu i se mai deschiseră.

Evident, nici unul dintre gardieni nu i-ar fi răspuns lui Heimat la întrebări. Trebuia să afle singur ce era cu camioanele despre care vorbise Perneţki.

Cutreieră incinta închisorii, pe toată suprafaţa sa de trei kilometri pătraţi în pantă, cu acea vedere splendidă spre marea unde niciun deţinut n-ar fi putut ajunge vreodată. Majoritatea blocurilor celulare erau goale şi încuiate. Clădirile administrative – centrala energetică, spălătoria şi reciclatoarele de gunoi – nu erau goale, fiindcă trebuia să-şi continue activitatea. Dar Heimat nu avea nici aşa acces

acolo.

Toate celelalte spaţii erau deschise, dar în ele nu exista mare lucru. Închisoarea avea o fermă; acolo lucraseră deţinuţii, pe vremea când erau destui ca să conteze, iar acum o mai ţineau în funcţiune roboţii, fiindcă producea un număr de articole valoroase, deşi uneori cam ciudate. Nu conţinea însă nimic nou. Nu mai erau lucruri noi nici pe lângă piscină, nici în sala de sport, nici în cea de recreere, vastă şi pustie, cu jocurile, cărţile şi ecranele ei.

Atunci, la ce camioane se referise Perneţki?

Heimat se întrebă dacă merita osteneala să se uite la Registrul Decedaţilor. Era destul de dificil, întrucât clădirea era izolată, în susul pantei, lângă barierele exterioare ale închisorii, şi avea de urcat destul de mult până acolo. Trecuse ceva timp de când Heimat nu mai făcuse asta.

Când îşi dădu seama de acest lucru, se hotărî pe loc s-o facă acum. Niciodată nu strica să verifice perimetrele închisorii. Într-o zi, doar pentru un moment, cineva putea să aibă o scăpare, şi atunci ar fi avut şansa să…

Să ce?

Heimat zâmbi acru în sinea sa, pe când urca aleea mărginită cu flori spre Registrul Decedaţilor. Să evadeze, fireşte. Chiar şi după atâţia ani, această speranţă era tot ceea ce-l mai ţinea în viaţă.

„Speranţă“ era cam mult spus. Heimat nu spera cu adevărat să evadeze, sau măcar să rămână liber, chiar dacă reuşea cumva să iasă din închisoare. Cu toate programele de computer din lume, atente şi înţelepte, n-ar fi trecut mult până când vreunul dintre ele să penetreze orice deghizare.

Pe de altă parte…

Pe de altă parte, îşi spunea Heimat, atent să nu aibă nicio expresie pe faţă, ca să nu i-o zărească vreun lucrător din

apropiere, pe de altă parte, un om care era suficient de curajos şi îndrăzneţ, un lider înnăscut dotat cu charismă şi putere (un om ca el, mai bine zis) ar fi putut răsturna uşor sorţii! Să ne gândim la întoarcerea lui Napoleon de pe Insula Elba! Oamenii se buluceau spre el! Apăreau armate ca de nicăieri!

Odată liber, avea să-şi facă prozeliţi, şi-atunci ducă-se dracului toate maşinile şi spionii lor, oamenii aveau să-l apere. Referitor la acest lucru, Heimat nu avea nicio îndoială. Era convins, în adâncul inimii, că indiferent ce-şi închipuiau cu toţii, cea mai mare parte a speciei umane era la fel de rapace şi de arogantă ca el, iar ceea ce doreau cel mai mult oamenii era un conducător care să le spună că lăcomia şi aroganţa reprezentau un comportament permisibil, ba chiar admirabil.

Dar mai întâi trebuia să evadeze.

Heimat se opri la bifurcaţia aleii, gâfâind uşor. Era un urcuş greu pentru un om în vârstă de o sută şi ceva de ani, chiar şi cu atât de multe piese noi, încât le pierduse de mult socoteala, iar soarele ardea cu putere. Privi resemnat zidurile înconjurătoare ale închisorii. Nu se schimbaseră. Nici măcar nu erau ziduri – era o barieră de tufişuri, ornamentate frumos, dar înţesate de senzori, apoi un spaţiu liber şi încă o barieră, la fel de plăcută ochiului, dar de astă dată, plină cu circuite paralizante – şi, pentru siguranţă, dincolo de ele se mai afla o a treia linie, iar aceasta era letală. Răposatul maior Adrian Winterkoop le-o dovedise tuturor, fiindcă pe aceea o alesese ca să se sinucidă. Experimentul îi reuşise foarte bine sau cât de bine poate reuşi moartea, când nu se întâmplă altceva decât să te transfere într-o maşină din Registrul Decedaţilor.

Şi, în orice caz, acei grădinari sârguincioşi care se zăreau mereu pe ici, pe colo, prin zonă, puteau deveni pe loc

gardieni la fel de sârguincioşi. Fiindcă nu te scăpau o clipă din vedere.

Heimat oftă adânc şi o luă la stânga, spre Registrul Decedaţilor.

Nu se ducea prea des pe-acolo. Era un loc pe care niciunui deţinut viu nu-i plăcea să-l viziteze, căci fiecare ştia că mai devreme sau mai târziu acolo avea să ajungă. Niciun om normal la cap nu se uită cu plăcere la mormântul care-l aşteaptă.

Desigur, cei cinci sau şase mii de adevăraţi incorigibili depozitaţi în Registrul Decedaţilor nu erau realmente *morţi,* erau doar „morţi“. Maiorul Winterkoop se afla tot acolo, de exemplu, sau cel puţin analogul lui depozitat în maşină era acolo, fiindcă paznicii îi ridicaseră trupul la timp. Nu la timp ca să-l reanimeze, nu, dar înainte ca procesele rapide ale descompunerii să facă irecuperabil conţinutul acelui creier furios. Faptul de a fi mort nu-l schimbase pe Winterkoop: rămăsese acelaşi individ fără scrupule care fusese aghiotantul lui Heimat în zilele sale de glorie, când îşi foloseau funcţiile ca să bombardeze, să omoare şi să distrugă, în numele luminoasei lumi noi care avea să vină.

Şi iată lumea nouă, îşi spunea amărât Heimat, o lume cu care nu aveau de-a face nici el, nici Winterkoop.

În timp ce se îndrepta spre clădirea joasă, în culori pastelate, care conţinea Registrul Decedaţilor, se gândi un moment să-l acceseze pe Winterkoop sau pe unul dintre ceilalţi Oameni Morţi, doar ca să stea de vorbă şi să-şi mai alunge plictiseala. Dar toţi erau atât de-al dracului de insipizi! Detenţia nu lua sfârşit odată cu moartea. Nici unul dintre ei n-avea să părăsească vreodată Registrul, şi niciunul nu se schimbase câtuşi de puţin de la moarte…

Heimat se opri brusc, privind cu gura căscată Registrul Decedaţilor.

După colţ, astfel încât abia se vedea de pe alee, era intrarea principală de marfă care nu fusese folosită niciodată. Acum era folosită. Două camioane uriaşe stăteau pe burtă în faţa ei, cu ventilatoarele oprite, în timp ce o duzină de lucrători cărau înăuntru datevantaie şi cabluri.

— Vă rog, generale Heimat, spuse un grădinar din spatele lui, nu vă apropiaţi mai mult de-atât. Nu e voie.

— Au venit azi-noapte, când eu dormeam! comentă Heimat, privind lung. Dar ce-i cu ele?

— Consolidare, răspunse grădinarul pe un ton de scuză. Unitatea din Pensacola se închide şi toţi deţinuţii sunt transferaţi aici.

Heimat îşi reveni. Prima lui regulă de viaţă în închisoare era ca niciun supraveghetor să nu afle vreodată ce gândea sau simţea, aşa că nu făcu decât să spună, cu un zâmbet agreabil:

— N-au mai rămas destui inamici ai societăţii ca să fiţi toţi ocupaţi, cred. Te temi pentru slujba ta?

— A, nu, generale Heimat, replică serios lucrătorul. Ni se vor atribui doar alte sarcini, în funcţie de nevoi, desigur. Dar numai Pensacola e scoasă din uz. După cum vedeţi, primim aici cazurile lor.

— A, da, *cazurile* lor, sublinie Heimat, zâmbindu-i radios lucrătorului, în timp ce se întreba dacă ar merita efortul de a încerca să-l distrugă; i se dăduse forma unui tânăr polinezian, până la broboanele de transpiraţie de pe pieptul fără păr. Deci, cred că toate *cazurile* din Pensacola sunt acum în Registrul Decedaţilor noştri.

— A, nu, generale. Există şi unul viu. Conform dosarului dumneavoastră, îl cunoaşteţi. Cyril Basingstoke.

Un moment, Heimat îşi pierdu calmul.

— Basingstoke? repetă el, holbându-se la lucrător.

Cyril Basingstoke fusese unul dintre cei mai importanţi

lideri terorişti, singurul, poate, care comanda o reţea la fel de întinsă, şi aproape la fel de ucigătoare ca a lui Heimat.

— Dar Basingstoke a fost eliberat condiţionat acum un an, spuse el. Am văzut la ştiri.

— Da, generale Heimat, într-adevăr, dădu din cap lucrătorul. Dar e recidivist. După ce a fost eliberat, a omorât treizeci şi cinci de oameni.

A înţelege, se spune, înseamnă a ierta, dar eu nu cred.

Cred că-i înţeleg destul de bine pe oamenii ca Heimat şi Basingstoke. La fel ca oricare alţi terorişti, din Epoca de Piatră încoace, ucideau şi distrugeau în numele unui principiu, şi se convinseseră că principiul pentru care omorau justifica vărsările de sânge şi suferinţele pe care le cauzau.

Pe mine, însă, nu m-au convins niciodată. Am văzut unele dintre victime. Essie şi cu mine abia am scăpat de a ne număra şi noi printre ele, când brigăzile de şoc ale lui Heimat au aruncat în aer o navetă Lofstrom în care credeau că eram şi noi. Şi, fiindcă am fost martori ai atacului, am compărut la procesul lui Heimat şi am auzit despre toate celelalte cazuri. În primul rând, l-am auzit şi l-am văzut pe Heimat, stând drept şi milităros în boxa acuzaţilor, unde arăta ca modelul unui general-maior modern, în alb, cu chipul puternic şi rigid. Asculta cu o atenţie politicoasă în timp ce martorii explicau detaliat cum, în calitatea lui de general-maior din Forţele de Apărare ale Statelor Unite, organizase în secret bandele care aruncau în aer buclele de lansare, doborau sateliţi, otrăveau rezervele de apă şi reuşiseră chiar să fure un Fotoliu de Vise, ca să îmbolnăvească întreaga lume cu fantezii demente. Desigur, până la urmă fusese prins. Dar îi păcălise pe toţi vreme de aproape zece ani, participând cu gravitate la şedinţele de

stat-major unde se discutau măsuri antiteroriste, înainte ca nişte oameni ca Eskladar să-şi fi băgat minţile-n cap, şi, prin intermediul lor, forţele de poliţie ale lumii să reuşească în sfârşit să-l asocieze pe Heimat cu masacrele şi sabotajele. Pentru el, nici una dintre aceste fapte nu era crimă. Erau simple strategii.

Procesul lui Heimat a fost o experienţă stranie pentru mine. Murisem cu puţin timp înainte, şi atunci apăream prima oară în public, ca trup holografic, cu eul meu esenţial depozitat în spaţiul gigabitic. Încă mai era o situaţie destul de neobişnuită, iar avocaţii lui Heimat au încercat să mă împiedice să depun mărturie, pentru că nu eram o „persoană". N-au reuşit, desigur. Şi chiar dacă ar fi reuşit, tot n-ar fi contat, fiindcă existau destui alţi martori.

Lui Heimat se vedea clar că nu-i păsa. Îşi privea arestarea şi punerea sub acuzare ca pe nişte simple ghinioane. Cinic şi încrezător în sine, s-a resemnat cu verdictul istoriei, fiindcă în legătură cu verdictul instanţei n-avea nicio îndoială. Dar, când era la bară, a insistat să efectueze el însuşi contra-interogatoriile, în timp ce avocaţii fierbeau de furie.

— Dumneata, Broadhead, mi-a spus. Îndrăzneşti să mă acuzi pe *mine* de trădare, când te asociezi cu inamicii speciei umane! Cu Heechee-ii nu trebuie să purtăm tratative! Omorâţi-i, luaţi-i prizonieri, înconjuraţi locul ăla din nucleul galaxiei unde se ascund şi trageţi în ei…

A fost un spectacol incredibil. Când instanţa l-a oprit în fine, Heimat s-a înclinat curtenitor spre prezidiu, a zâmbit şi a spus:

— Nu mai am nicio întrebare pentru această alcătuire care-şi zice Robinette Broadhead.

Şi s-a întors în boxă, pentru a rămâne acolo mândru şi drept până la sfârşitul procesului.

Ăsta era Heimat. Cyril Basingstoke era, dacă e posibil, şi mai rău.

Întâlnirea celor doi monştri în retragere a fost prudentă şi de-o parte, şi de alta. Se cunoşteau.

Heimat se întoarse grăbit în sala de recreere şi-l găsi pe Basingstoke deja acolo, uitându-se alene peste materialele PV ca să vadă ce distracţii avea de oferit noua temniţă. Îşi strânseră grav mâinile, apoi făcură un pas înapoi ca să se uite unul la altul.

Cyril Basingstoke era curaçaon, cu pielea de o culoare vineţiu-negricioasă intensă. Avea aceeaşi vârstă cu Heimat (şi cu mine), dar fusese complet rafistolat de medici, aşa că arăta de vreo patruzeci şi cinci de ani.

— Mă bucur să te văd, Beau, spuse el cu un glas profund, bogat şi prietenos.

Basingstoke nu vorbea cu accent străin, sau, mă rog, poate cu o undă de sonoritate germană. Probabil era olandez, provenind de la bunii călugări frizieni care-l învăţaseră engleza la şcoala catolică. Se născuse în Insule, dar în modul lui de a vorbi nu mai exista nicio reminiscenţă. Dacă-l auzeai fără să-l vezi, nici nu te-ai fi gândit că era negru, deşi rostea fiecare cuvânt mai apăsat decât o făceau americanii – cu vocalele mai răsunătoare şi mai rotunjite şi cu intonaţia mai marcată.

Se uită pe fereastră, spre laguna din depărtare.

— Nu-i rău aici, Beaupre, comentă el. Când mi-au spus că urma să fiu transferat, m-am aşteptat la o închisoare mult mai rea. Pe planeta aia, Aphrodite, poate – cea care se roteşte în jurul unei stele eruptive, încât nu se poate trăi decât în tuneluri, sub suprafaţa ei.

Heimat dădu din cap, deşi nu-l prea interesa unde se mai afla. Amintindu-şi că, într-un sens, era gazdă, îi comandă

ospătarului de băut.

— Din păcate, zâmbi el, aici nu e permis alcoolul.

— Nici la Pensacola nu era, răspunse Basingstoke. De-asta m-am bucurat atât de mult să fiu eliberat condiţionat – deşi, dacă-ţi mai aduci aminte, niciodată n-am băut prea mult.

Heimat dădu din cap, studiindu-l.

— Cyril…? începu el.

— Da, Beau?

— Erai *liber.* Apoi, ai încălcat condiţiile. De ce i-ai omorât pe oamenii ăia?

— A, păi… răspunse Basingstoke, acceptând curtenitor berea de ghimbir de la chelner. M-au enervat, înţelegi…

— Mă gândeam eu, replică sec Heimat. Dar trebuia să ştii că te vor închide din nou.

— Da, dar am şi eu mândria mea. Sau… obişnuinţa? Cred că din obişnuinţă am făcut-o.

Pe un ton sever, Heimat spuse:

— Ăsta-i genul de lucru pe care l-ar putea zice un procuror.

— Probabil că, într-un sens, procurorii ar putea să aibă dreptate în privinţa unor oameni ca tine şi ca mine, Beau. Nu era nevoie să-i omor pe ăia. Dar, înţelegi, nu sunt obişnuit cu mulţimile. Se înghesuiau şi se împingeau ca să se urce într-un autobuz. Am căzut. Toţi au râs de mine. Era acolo un poliţist cu un pistol-mitralieră şi râdea şi el. M-am ridicat în picioare şi i-am luat arma…

— … Şi ai împuşcat treizeci şi cinci de oameni.

— A, nu, Beau. Am împuşcat aproape nouăzeci, dar numai treizeci şi cinci au murit. Sau, aşa mi s-a spus. Zâmbi. N-am numărat cadavrele.

Dădu din cap cuviincios spre Heimat, care tăcu un moment, sorbind din pahar, în timp ce Basingstoke

contempla imagini din Martinica, Insulele Virgine şi Curaçao.

— Ce frumos e prin locurile astea, oftă el. Aproape că-mi doresc să nu-i fi omorât pe ăia.

Heimat râse sonor, clătinând din cap.

— Of, Cyril! E adevărat că ne-a intrat moartea în sânge?

Politicos, Basingstoke răspunse:

— Dacă-i vorba de mândrie şi de principii, e posibil.

— Şi-atunci, ar trebui să nu fim eliberaţi niciodată?

— Ei, Beau, replică tandru celălalt, nici nu vom fi, ştii doar.

Heimat îi ignoră cuvintele.

— Dar ce crezi, e adevărat că suntem incorigibili?

Basingstoke răspunse gânditor:

— Cred… Nu. Mai bine să-ţi arăt.

Şopti ceva spre panoul de comandă, iar pe ecran reveni o imagine din Curaçao.

— Vezi tu, Beau, spuse el, aşezându-se mai comod pe scaun, ca pentru o conversaţie plăcută şi îndelungată, în cazul meu e vorba de mândrie. În copilărie, eram foarte săraci, dar ne-am păstrat întotdeauna mândria. Altceva nu aveam. Rareori cât să mâncăm pe săturate, măcar. Am fi deschis un magazin cu gustări pentru turişti, dar toţi vecinii aveau şi ei prăvălii din-astea, aşa că n-am fi câştigat nimic. Nu aveam decât ceea ce se găsea pe gratis – minunatul soare, nisipurile, frumoasele păsări colibri, palmierii. Dar nu aveam încălţăminte. Ştii cum e să nu ai cu ce te încălţa?

— Păi, de fapt…

— Nu ştii, zâmbi Basingstoke, fiindcă tu erai american, şi bogat. Vezi podul ăla?

Arătă spre un golf traversat de două poduri.

— Nu ăla înalt şi urât, celălalt. Cel pe pontoane plutitoare. Cu motoare exterioare care-l deschid şi-l închid,

acolo, la capăt.

— Ce-i cu el? se interesă Heimat, începând deja să se întrebe dacă prezenţa unui companion avea să-i alunge plictiseala sau s-o amplifice.

— Ăla e un exemplu de mândrie desculţă, Beau. Am învăţat asta de la bunicul meu.

— Ascultă, Basil, spuse Heimat, mă bucur că te văd şi aşa mai departe, dar zău că nu e nevoie să…

— Răbdare, Beau! Dacă ai mândrie, trebuie să ai şi răbdare; tot de la bunicul am învăţat-o. Şi el era *descamisado* – un descălţat. Aşa că, pe podul ăsta, după ce l-am inaugurat, se plătea o taxă. Doi cenţi ca să-l treci. Dar numai pentru cei bogaţi, adică pentru oamenii care aveau ceva în picioare. Cei desculţi treceau gratis. Dar nici ceilalţi nu erau proşti: îşi scoteau pantofii şi-i ascundeau, treceau podul, iar pe malul celălalt se încălţau la loc.

Heimat începea să se enerveze.

— Dar bunicul tău nu avea pantofi!

— Nu, dar avea mândrie. La fel ca tine. Şi ca mine. Aşa că aştepta în capul podului până apărea cineva cu pantofi. Atunci, îi lua cu împrumut pantofii, ca să poată plăti taxa de doi cenţi şi să treacă podul, cu mândria intactă. Înţelegi ce vreau să zic, Beau? Mândria e scumpă. Ne-a costat foarte mult pe amândoi.

N-am vrut să nu mai vorbesc despre copii, fiindcă erau interesanţi; abia dacă pot să nu mai vorbesc şi despre Heimat şi Basingstoke, dar din cu totul alte motive. Dacă au existat vreodată doi oameni pe care i-am detestat, ei sunt. Este atracţia a ceea ce e oribil.

Când Cyril Basingstoke i s-a alăturat lui Beaupre Heimat, copiii de pe Roată tocmai aflaseră că urmau să fie evacuaţi. Era ştirea cea mai importantă. Îi interesa atât pe

Basingstoke, cât şi pe Heimat; probabil erau preocupaţi de Duşmani, dacă nu de altceva, deşi trebuie să fi fost un conflict pentru amândoi. (Mândria speciei umane? Resentimentul contra acelei mari părţi din ea care-i băgase în închisoare?) Dar mai aveau şi alte conflicte, inclusiv personale. Căci nici Heimat şi nici Basingstoke nu prea credeau în egalitatea socială.

De fapt, se plictiseau reciproc. Când Heimat îl găsea pe Basingstoke visând în faţa imaginilor din Curaçao sau Saint Maarten, ori ale coastelor Venezuelei, spunea:

— De ce-ţi laşi mintea să ruginească? Eu îmi folosesc cu rost timpul de detenţie! Învaţă şi tu ceva! O limbă străină, cum am făcut eu.

Învăţase într-adevăr, la perfecţie, câte o limbă străină la fiecare câţiva ani. După tot timpul pe care-l avusese la dispoziţie, acum vorbea fluent mandarina, rusa, Heechee, tamila, greaca veche şi încă opt limbi.

— Şi cu cine să le vorbesc? întreba Basingstoke, fără să-şi ia ochii de la scenele tropicale din faţa lui.

— Nu asta-i problema! Problema e să-ţi păstrezi mintea-n priză!

Iar Basingstoke ridica în sfârşit privirea şi spunea:

— Pentru ce?

Dacă Basingstoke se săturase de sâcâielile lui Heimat, Heimat nu mai suporta rememorările interminabile ale lui Basingstoke. De fiecare dată când negrul începea câte o poveste, generalul îi ştia finalul.

— Când eram mic… începea Basingstoke, iar Heimat completa imediat:

— … erai foarte sărac.

— Da, Heimat, foarte sărac. Le-am fi vândut gustări turiştilor…

— … dar nu ieşea niciun ban, fiindcă toţi vecinii voştri

aveau şi ei tarabe cu gustări.

— Exact. Un ban nu ieşea. Aşa că, uneori, noi, băieţii, prindeam câte-o iguană şi căutam un turist care s-o cumpere. Dar niciunul nu avea nevoie de iguane, bineînţeles.

— Dar, din când în când, câte unul tot cumpăra, fiindcă-i părea rău pentru voi.

— Da, aşa că atunci ne luam după el ca să vedem unde-i dădea drumul, o prindeam şi o vindeam din nou.

— Şi, după o vreme, o mâncaţi.

— Păi, da, Beau. Carnea de iguană e foarte bună, ca aia de pui. Ţi-am mai povestit asta?

Nu era numai plictiseala. Fiecare descoperise că celălalt avea ceva care-l călca pe nervi. Basingstoke găsea revoltătoare obiceiurile sexuale ale lui Heimat:

— De ce trebuie să le faci să *sufere,* Beau? Oricum nu sunt vii!

— Fiindcă îmi face plăcere. Paznicii trebuie să-mi satisfacă toate necesităţile şi asta e una dintre ele. Şi oricum nu te priveşte, Basil. Pe tine nu te afectează cu nimic, pe când porcăriile alea pe care le mănânci tu împut toată închisoarea.

— Dar asta este una dintre necesităţile *mele,* Beau, replica Basingstoke.

Le dăduse bucătarilor instrucţiuni exacte, iar aceştia le îndeplineau, desigur. Heimat trebuia să recunoască şi el că unele dintre mâncăruri nu erau tocmai rele. Un anumit fruct urât la înfăţişare avea un gust minunat, iar unele soiuri de moluşte erau divine. Altele, însă, erau groaznice. Cea mai nesuferită era un soi de tocană de ardei cu ceapă şi cod uscat şi sărat, care avea exact gustul şi mirosul lăzilor de gunoi din spatele unui restaurant cu fructe de mare, după ce se fezandaseră toată noaptea. Se numea *chiki* şi, când

nu era preparată cu peşte stricat, conţinea ceva doar o idee mai puţin repulsiv, precum carnea de capră.

Heimat a încercat să dilueze prezenţa lui Basingstoke, făcându-i cunoştinţă cu Perneţki, dar mareşalul sovietic nici măcar nu deschidea ochii, necum să mai şi stea de vorbă cu nou-sositul. În faţa spitalului, Basingstoke întrebă:

— Dar de ce face asta, Beau? Cu siguranţă, e conştient, la urma urmei.

— Cred că se gândeşte la o evadare. Poate crede că, dacă se preface în continuare că doarme, or să-l ducă undeva într-un alt spital, în afara închisorii, şi atunci ar putea să încerce.

— N-or să-l ducă.

— Ştiu, confirmă Heimat, uitându-se în jur. Ei, Cyril? Azi vrei să mai explorăm puţin terenul?

Basingstoke privi în josul pantei, spre laguna care scânteia în depărtare, şi întinderea de dincolo de ea a Pacificului, apoi reveni cu ochii la sala de recreere, nostalgic. Heimat, însă, refuzase în sfârşit să se mai uite la alte imagini cu el, iar Heimat putea fi considerat măcar spectator.

— Hmm, cred că da, spuse el. Clădirile alea de-acolo, de pe mal, ce-s?

— O şcoală, cred. Iar acolo e un mic port, unde au dragat laguna, pentru ca ambarcaţiunile mici să poată acosta.

— Da, văd portul, răspunse Basingstoke. Aveam şi noi un port ca ăsta în Curaçao, la distanţă de cel mare. Era pentru sclavi, Beau. Pe vremuri, când aduceau câte o navă cu sclavi, nu-i purtau prin oraş; îi debarcau la câţiva kilometri depărtare…

— … În portul de sclavi, încheie Heimat în locul lui, unde se ţineau licitaţiile. Da. Hai s-o luăm spre ferma de bebeluşi.

— Astea nu-mi plac, se bosumflă Basingstoke, dar, cum Heimat pornise deja pe cărare fără el, adăugă: Dar am să vin şi eu cu tine.

Ferma de bebeluşi se afla aproape de perimetrul exterior al închisorii, la limită; era o enclavă îngrădită, o pajişte verde pe care păşteau câteva vaci arătoase, iar deţinuţii nu aveau voie să intre.

Heimat se amuza să vadă cât îl ofensa lucrul ăsta pe Cyril.

— E decadent, Beau, mormăi bătrânul. O, cât aş vrea să nu fi dat greş cu cauza noastră! Trebuia să-i forţăm să dea uitării asemenea lucruri. Să-i facem să *urle.*

— I-am făcut, replică Heimat.

— Trebuia să facem mai mult. Mă revoltă gândul că un copil uman se dezvoltă în pântecul unei vaci. Eu, când eram mic…

— Da, ştiu cum era când erai tu mic, interveni Heimat, dar asta nu-l împiedică pe Cyril să povestească iar totul de la cap la coadă.

Heimat nu-l mai asculta. Pe insulă domnea o arşiţă plăcută, iar dinspre mare sufla briza. Putea simţi mirosul slab al vacilor de pe păşune, unde se agitau păstorii, luându-le temperatura şi controlându-le starea fizică.

De fapt, îşi spuse Heimat, graviditatea prin delegare era un lucru bun. Presupunând, cel puţin, că sarcina era un lucru bun în sine. Propriile lui plăceri sexuale urmau cu totul alte direcţii, dar, pentru un cuplu care voia să întemeieze o familie, avea sens. Concepeau copilul în modul obişnuit, cu zbenguieli şi împungeri lunecoase; Heimat avea vederi destul de largi ca să accepte că asta era ceea ce-i excita pe cei mai mulţi. Deci, dacă aveau asemenea plăceri, de ce să se transforme plăcerea în durere pentru unul dintre ei? Era

atât de uşor să extragi ovulul fecundat. Acesta primise deja tot ceea ce-i era necesar de la strămoşi. Spiralele ADN se despărţiseră şi se recombinaseră; ereditatea era stabilită. Bucătarul, ca să zicem aşa, preparase *soufflé-ul* care-i era *pièce-de-résistance.* Acum nu mai avea nevoie decât de un cuptor cald în care să-l pună la copt, iar cuptorul nu trebuia neapărat să fie uman. Mergea orice gazdă vertebrată, din familia mamiferelor, de dimensiuni omeneşti sau mai mari. Vacile erau perfecte.

În ferma de bebeluşi nu se aflau multe vaci, fiindcă nici pe insulă nu mai rămăseseră multe familii omeneşti care să aibă nevoie de ele. Heimat însă numără zece, douăsprezece, cincisprezece… în total, optsprezece mame înlocuitoare, păscând liniştite iarba, în vreme ce păstorii le înfigeau termometre şi le scotoceau prin urechi.

— E cum nu se poate mai *dezgustător,* şopti Cyril Basingstoke.

— Ba nu, de ce? îl contrazise Heimat. Nu iau droguri, nici nu fumează, nu fac nimic din tot ceea ce ar putea face femeile ca să-şi vatăme copiii. Nu, dacă învingeam, eu însumi aş fi instituit sistemul ăsta.

— Eu, nu, replică binevoitor Basingstoke.

Îşi zâmbiră, ca doi gladiatori bătrâni amuzaţi de gândul conflictului final care nu trebuia să mai aibă loc niciodată. Bătrân nebun, reflectă calm Heimat; fireşte, ar fi fost necesar să scape şi de el – dacă revoluţia ar fi reuşit.

— Beau? îl interpelă Basingstoke. Priveşte.

Una dintre mame mugea nemulţumită. I se lua temperatura, dar păstorul părea să ţină termometrul într-o poziţie incomodă. Vaca îşi scutură posteriorul, se îndepărtă cu câţiva paşi şi începu să pască iar.

— Nu se mişcă, remarcă Heimat perplex.

Basingstoke se uită la cei patru-cinci păstori din ferma de

bebeluşi, apoi urcă înapoi spre grădinarii şi lucrătorii aflaţi mai departe, pe alei. Toţi încremeniseră. Până şi suflantele roabelor pe pernă de aer se opriseră.

— Nici unul dintre ei nu se mai mişcă, Beau, constată Basingstoke. Au murit cu toţii.

Pajiştea fermei de bebeluşi se afla în capătul de jos al incintei. Acolo, panta devenea mai abruptă, iar Heimat o privi cu dezgust. Când eşti bătrân, eşti bătrân, chiar şi cu toate înlocuirile de ţesuturi şi recalcifierile oaselor.

— Dacă mergem acolo, jos, spuse el, va trebui să urcăm înapoi.

— Oare…? murmură încet Basingstoke. Ia uită-te.

— Ei, o pană momentană de curent, mormăi Heimat. O să-şi revină peste un moment.

— Da. Peste acel moment pe care noi îl vom fi pierdut.

— Dar, Basil, insistă Heimat rezonabil, în regulă, să zicem că unităţile mobile sunt scoase temporar din funcţiune, însă barierele se află tot acolo.

Basingstoke îl privi atent. Nu spuse nimic. Se întoarse doar, ridică una dintre sârmele gardului şi trecu pe dedesubt.

Iritat, Heimat se uită după el. Paznicii aveau să-şi revină imediat, fără îndoială. Şi chiar dacă intervalul dura destul pentru ca, de exemplu, doi prizonieri să traverseze păşunea întinsă a fermei, probabil că ceea ce spusese despre bariere era adevărat. Nu gardienii îi ţineau pe deţinuţi înăuntru, ci ţarcul electronic sofisticat şi de netrecut. Acţiona în trei etape: durere, imobilizare, moarte. Era greu să treci de prima barieră, şi aproape imposibil s-o depăşeşti pe a doua, dar şi fără rost, pentru că urma a treia. Îşi spuse că Basingstoke pur şi simplu nu ştia, întrucât nu trecuse printr-o asemenea experienţă. Heimat chiar o încercase.

Depăşise doar o dată durerea cumplită, care aproape-i oprise inima-n loc, a primei linii, şi numai pentru a fi doborât de a doua. Se trezise în patul lui cu un gardian zâmbindu-i.

Simplul fapt că lucrătorii ieşiseră temporar din funcţiune nu însemna nimic în legătură cu barierele, îşi spuse el. Ce nătărău era Basingstoke!

Şi în timp ce se gândea la toate astea, Beaupre Heimat ridica şi el sârma şi pornea grăbit după celălalt, ocolind pedant balegile din iarbă, oprindu-se numai ca să dea cu piciorul într-un păstor, pentru a se asigura că era inert.

Era.

Îl ajunse din urmă pe Basingstoke, gâfâind, chiar la marginea incintei. Acolo, sârmele cauzatoare de durere erau foarte vizibile – din grijă pentru vite, nu pentru deţinuţi – pe fundalul unui strat de hibisc şi lalele.

Un grădinar zăcea nemişcat lângă o tufă. Mâna-i încremenise pe săpăligă. Heimat îl scuipă, gânditor.

— Nu mai are *curent,* omule, spuse încet Basingstoke.

Înghiţind în sec, Heimat răspunse:

— Ia-o tu înainte, Cyril. Dacă te prinde bariera, am să te trag eu înapoi.

Basingstoke râse.

— Ce viteaz eşti, Beau! Haide, o s-o facem împreună!

12. JAWS

Ceea ce trebuie să reţii mereu este că toate au un sfârşit – aşa-mi tot spune Albert. Cred că găseşte în asta un soi de consolare.

Totuşi, este adevărat. Chiar şi interminabila călătorie de la Stânca Ridată la JAWS s-a încheiat, într-un târziu.

JAWS funcţionează într-un satelit geostaţionar sau, mai bine zis, în cinci sateliţi care se rostogolesc unul în jurul altuia pe orbite parazite, la câteva zeci de mii de kilometri deasupra oraşului Conakry din Africa, înainte, a fost în alt loc – chiar deasupra Insulelor Galapagos – dar atunci urmărea scopuri diferite. Pe vremea aceea, se numea Pentagonul înalt.

Când am ieşit de pe orbită, nu mă uitam la el. Priveam în jos spre Pământ, mare şi albastru, sub noi. Răsăritul soarelui tocmai trecuse peste Golful Guineei, dar vestul Africii era cufundat încă în întuneric. Priveliştea îmi plăcea. Încă mai consider că Terra este cea mai frumoasă planetă din câte există. Vedeam cum se aşternea lumina soarelui peste vârfurile munţilor de la apus, şi întinderea de un albastru minunat a Atlanticului dincolo de ele, şi simţeam un val de afecţiune faţă de lumea aceea bătrână şi agitată, când am auzit-o pe Essie strigând:

— L-au făcut *praf!*

Mi-a luat câteva clipe ca să-mi dau seama că nu despre Pământ vorbea.

— Iartă-mă, am spus, nu mă uitam la ecran.

De fapt, nici ea nu privise într-acolo. În general, folosim ecranul doar din obişnuinţă. Când chiar vrem să vedem

bine ceva, ne e la fel de uşor să utilizăm direct senzorii exteriori ai *Adevăratei dragoste.* Aşa că m-am cuplat la ei şi am văzut ceea ce vedea Essie.

Acum pe orbita comună se aflau mai mult de cinci obiecte, fără să luăm în calcul flotila de nave JAWS care se deplasau permanent în formaţie. Oamenii dăduseră buzna spre JAWS, iar navele lor se aflau pe orbite de acostare. Erau acolo vreo zece-douăsprezece navete, dar obiectul la care se referea Essie era o masă de peliculă enormă, ghemotocită. Am avut nevoie de un moment ca s-o recunosc.

Cândva, fusese principala putere propulsoare a unui velier fotonic interstelar. Îl mai văzusem o dată, când era în plină glorie şi transportase un echipaj de şlameri într-o călătorie de explorare spre o altă stea.

— De ce-a ajuns în halul ăsta? l-am întrebat pe Julio Cassata.

Mă privi iritat. Era ocupat pe canalele de comunicare, iar cel care-l enervase nu eram eu. Era ofiţerul supraveghetor de pe JAWS, şi nu prea avea rost să te enervezi pe el, fiindcă nu era un „el“.

— Repet, sunt doppelul general-maiorului Julio Cassata şi cer autorizaţie de acostare imediată, îi spuse el! Mama lor de maşini, mârâi, uitându-se mai întâi la Albert, apoi la mine. Velierul, adică? reluă după un moment. Dar afurisitul vostru de institut l-a adus aici pentru studiu. Ce credeaţi c-aveam de gând să facem cu vela? S-o tot tragem înapoi până când soarele o-mpingea de pe orbită? Da, *mulţumesc,* mai zise şi dădu din cap spre Alicia Lo să înceapă acostarea.

Nu mergea deloc uşor.

Secţiunea din JAWS spre care ne îndreptam era Delta, o cutie de supă care cântărea patruzeci de mii de tone. Îţi

puteai da seama că era satelitul de comandă. Ca să le fie mai uşor ştabilor, sau în orice caz porţiilor de carne de la bord, se rotea mai rapid decât ceilalţi. Asta le asigura o orientare puţin mai bună pe verticală, dar pentru Alicia Lo nu era deloc comod.

Totuşi, reuşi să ne înşurubeze la fix în doc. Era o adevărată performanţă, şi merita un public mai de soi decât Essie şi cu mine. Oricum, nu ne uitam la ea. Priveam flota aceea de nave-rechini care erau crucişătoarele JAWS, vizibil pregătite de acţiune – orice acţiune.

— Sper să nu facă vreo prostie… am murmurat.

— Orice-ar face, replică sobru Essie, tot o prostie va fi. Nu e de făcut niciun lucru neprostesc.

Imediat, am ajuns la bordul satelitului JAWS.

Modul în care persoanele ca Essie şi ca mine trec la bordul unui satelit sau al unei nave constă în transferul pe reţelele interne de comunicare. După aceea, putem merge oriunde duc cablurile, şi poate chiar puţin mai departe. Pe Delta-JAWS, am ajuns până în camera sasului, unde ne-am oprit. Nu *exista* reţea de comunicare, sau cel puţin nu era permisă folosirea ei. Ofiţerul supraveghetor, un program cu aspectul unui tânăr locotenent cu caş la gură, spuse cu politeţe cazonă şi neînduplecată:

— Generalul Cassata poate merge mai departe, domnilor şi doamnelor, dar ceilalţi trebuie să rămâneţi în salonul securizat.

Desigur, numai aşa ceva nu voiam. Nu pentru asta venisem la JAWS.

I-aş fi cerut lui Cassata să explice situaţia, dacă mai stătea puţin pe loc. Cum el plecase deja, am explicat eu totul. Locotenentul ascultă politicos, apoi luă măsurile cuvenite: apelă la o autoritate superioară.

Autoritatea superioară era o femeie scundă şi îndesată,

pe nume Mohandan Dar Havandhi. Când apăru, ne privi atât de lung, încât am avut pe loc convingerea că era o persoană-de-carne, dar nu era decât felul ei de-a se purta. Se dezvălui ca fiind depozitată în maşină, asemenea celorlalţi, când deschise gura, ceea ce făcu pentru a spune doar atât:

— Nu.

— Dar, doamnă comandant Havandhi, toarse liniştitor Essie, acesta este domnul Robinette *Broadhead.*

— Ştiu, răspunse comandanta.

— Atunci, trebuie să ştiţi şi că domnul Robinette Broadhead este directorul executiv al Fundaţiei Broadhead, având autorizaţie completă pentru toate chestiunile extrasolare.

— Adevărat, zise femeia, dar suntem pe Cod Roşu. Autorizaţiile valabile pe timp de pace sunt suspendate. Desigur, continuă ea, cu un zâmbet care-i dezvăluia dantura de aur – ce fideli sunt unii originalelor lor de carne! nu e nevoie să staţi închişi în salonul securizat, dacă nu doriţi.

— Păi, am zâmbit eu împăciuitor, în cazul ăsta, doar vom…

— Vă puteţi întoarce la bordul navei, replică ea, neclintită.

Capete de militari! N-ai cum să discuţi raţional cu ei. Am încercat, bineînţeles. Am subliniat că „securitatea“ era un anacronism rizibil, Cod Roşu, ne-Cod Roşu, fiindcă singurul inamic care trebuia să fie ţinut afară se afla la cincizeci de mii de ani-lumină distanţă, în kugelblitz. Nu se obosi să ne contrazică, întrucât mesajul venise dintr-o sursă mult mai apropiată. Clătină doar din cap. Am încercat s-o ameninţăm că vom lua legătura cu mareşalii şi şefii de stat. Nu răspunse decât că puteam s-o facem, desigur, dacă

doream, nicio problemă, de îndată ce se ridica embargoul asupra mesajelor radio civile. Nu oferi nicio ipoteză privind momentul când s-ar fi putut întâmpla acest lucru.

Am încercat să ne purtăm amical cu ea. Am întrebat-o ce căutau toate acele nave spaţiale la JAWS. N-am primit niciun răspuns; nu, n-aveam să aflăm de la *ea* niciun secret militar.

De fapt, aşteptarea nici n-a fost chiar atât de lungă – câteva mii de milisecunde, cel mult – căci Julio Cassata (sau, oricum, doppelul lui) se întoarse. În mod surprinzător, arăta vag mulţumit.

— Tipul meu de carne e în conferinţă, ne anunţă el, aşa că va mai trece un timp până să-l pot, ăă, întâlni.

Ne învrednici cu un zâmbet, dar nu în egală măsură pe toţi: cea mai favorizată fu tânăra pe nume Alicia Lo.

— Deci, ce-aţi vrea să facem în timp ce aşteptăm? Dăm o raită prin JAWS?

— Nu putem, am obiectat, arătând spre comandantă.

— Ba cum să nu puteţi? replică el, conştient de rangul lui, şi i se adresă femeii: Comandant Havandhi, te eliberez de sarcina acestor vizitatori. Îi voi escorta personal prin bază.

Cei cinci sateliţi ai JAWS însumează o masă de aproape două sute de mii de tone şi sunt locuiţi de vreo treizeci de mii de oameni, de carne şi depozitaţi. Doi dintre sateliţi nu sunt decât centre de comunicaţii şi procesare a datelor. Acolo nu e nimic de văzut. Gamma conţine numai aparatură, aparatură *militară;* e plin de bombe şi foreze Heechee pentru tuneluri, adaptate ca să scobească găuri nu în stâncă, ci-n nave şi fortăreţe. Nu ne aşteptam să avem acces nici acolo, pe lângă faptul că oricum Albert ştia deja totul despre fiecare armă şi maşinărie. Alpha constă în spaţii de cazare şi recreere, şi nu aveam motive să-l vizităm

nici pe ăsta – nu ne interesau concepţiile lor despre odihnă şi distracţie.

Totuşi, când barierele electronice care blocau accesul inteligenţelor artificiale neautorizate pe JAWS s-au deschis, faptul că eram constrânşi să stăm numai pe Delta m-a nemulţumit. Cassata încercă să mă consoleze:

— Iart-o pe bătrâna doamnă, zâmbi el. Era ofiţer de schimb, când aici funcţiona Pentagonul înalt, şi consideră că de-atunci totul a mers din rău în mai rău.

Îşi consultă ceasul, la fel de inexistent ca al meu.

— Avem la dispoziţie cel puţin zece mii de milisecunde, şi sunt pe-aici multe chestii interesante – şlameri, Quancy-ii, Porcii Voodoo, pe lângă toate celelalte… mă refer la acele părţi dintre celelalte pe care vi le pot arăta. Ce vreţi să vedeţi?

— Nu vreau să *văd* nimic, am răspuns. N-am venit aici ca să fac vizite cu ghid, la doi dolari turu'. Vreau să vorbesc cu oamenii! Vreau să aflu ce se întâmplă…

— Şi apoi, continuă Cassata, vrei să treci şi tu la fapte, nu?

Am ridicat din umeri, furios. Avusesem destul timp, în „salonul securizat", ca să-mi crească tensiunea, iar Julio Cassata n-avea să mă calmeze. Erau multe lucruri pe care voiam să le spun, însă m-am rezumat doar la un cuvânt:

— Da.

Cassata încă mai era şi el destul de nervos. Originalul său de carne îi amânase anihilarea, dar atâta tot.

— Ne faci greutăţi, Broadhead, mă avertiză el.

— Am puterea să vă fac o mulţime, am confirmat.

Mă privi cu ochii mijiţi, apoi ridică din umeri.

— Nu de mine depinde, spuse el. Şi nici chiar de *mine* nu depinde. Şefii reuniţi de stat-major fac regulile pe-aici. Deci, ce să fie? Turul de doi dolari? Sau salonul securizat?

Essie şi cu mine mai văzuserăm sateliţii JAWS, pe vremea când şefii reuniţi erau puţin mai respectuoşi cu omul care controla Fundaţia Broadhead. Şi Albert de asemenea. Alicia Lo manifesta o curiozitate mult mai mare. Pentru ea, era unul dintre acele locuri secrete despre care ştii din auzite, dar nu te-aştepţi să le vezi cu ochii tăi niciodată, ca interiorul de la Fort Knox sau Templul Mormon din Salt Lake City.

Înţelegeţi că de fapt nu „ne-am dus“ nicăieri. Nu era nevoie. Cassata ne-a cuplat la sistemul de comunicaţii JAWS-Delta şi am văzut ce voia el să vedem. Era un amfitrion politicos, aşa că a făcut chiar mai mult decât atât: a creat pentru noi un fel de club al ofiţerilor în care să ne aşezăm, cu gustări şi băuturi pe masă, un foc în cămin, iar în celălalt capăt al încăperii… ceea ce ni se arăta.

Când Cassata ne propuse într-o doară să aruncăm o privire peste un cuib de şlameri, Alicia a fost încântată – adică exact ceea ce urmărise el, desigur.

Şlamerii erau o „premieră istorică“ pentru fiinţele omeneşti, întrucât fuseseră prima specie extraterestră inteligentă pe care o văzuse vreodată un membru al speciei umane. Sau, n-o „văzuse“ la propriu. O *simţise.*

Audee Walthers, făcându-şi de cap cu un Fotoliu de Vise, le detectase velierul jalnic, enorm, greoi, în spaţiul interstelar, cu câteva decenii în urmă.

Acesta fusese un eveniment foarte important, dar avusese consecinţe şi mai importante, pentru că şi şlamerii îl detectaseră pe Audee. Şi de-aici aflaseră Heechee-ii că prin galaxie umblau oameni ca noi, şi ieşiseră, dând din picioare şi zbierând, din ascunzişul lor aflat în nucleu.

— Credeam că Heechee-ii au răpit nava asta a şlamerilor de pe planeta lor, remarcă Alicia.

— Aşa e, confirmă Cassata, dar bătrânul Broadhead aci de faţă a răpit-o la rândul său şi a adus-o la noi pentru studiu. Adică, institutul lui a făcut-o. Pe şlameri nu i-a deranjat. Se aşteptau ca expediţia să mai dureze vreo mie de ani. Vela lor e încă pe orbită, lângă JAWS.

— Am văzut-o. Pare mototolită serios, comentă Essie pe un ton sever.

— Ei, şi ce altceva era să facem? S-o întindem, pe toţi cei patruzeci de mii de kilometri ai ei, naibii, cât are? Oricum, nu vor mai avea nevoie de ea. Vreţi să-i vedeţi sau nu?

— A, da, răspunse Alicia Lo, punând astfel capăt controversei.

Cassata făcu un semn cu mâna şi şlamerii apărură.

Nu sunt deloc drăguţi. Unii oameni zic că ar fi ca un soi de flori tropicale. Alţii cred că arată ca fiinţele alea cu multe tentacule, de pe fundul mării. E greu să spui cu ce seamănă, fiindcă nu prea seamănă cu ceva de pe Pământ. Masculii sunt considerabil mai mari decât femelele, dar asta nu e singura problemă a acestora. Ele nu au nimic altceva decât probleme, fiindcă printre şlameri nu există niciun concept de drepturi ale femeilor. S-ar putea ca asta să n-o îngrijoreze prea mult pe o femelă şlameră, de vreme ce ele nu sunt intelectuale. Vieţile lor sunt ocupate în întregime cu naşterile. Fac câte un copil la fiecare ciclu – ciclurile durând cu puţin sub patru luni. Dacă norocoasa doamnă a fost vizitată de un mascul la momentul potrivit, copilul e de sex masculin. Dacă nu, e feminin. Masculii şlameri nu par să fie deosebit de excitabili (dacă stai să te gândeşti cum arată femelele şlamere, cine-ar putea să-i condamne?), aşa că, de obicei, femela nu prea beneficiază de favoruri sexuale.

Prin urmare, tot timpul se nasc nenumărate femele şlamere.

Cu toate acestea, nu se irosesc. Din când în când, câte

un mascul îşi alege o femelă deosebit de grasă şi atrăgătoare. Şi o mănâncă.

E posibil ca femelelor să nu le placă asta. Totuşi, niciuna nu s-a plâns vreodată. N-au cum. Nu vorbesc deloc.

Masculii, pe de altă parte, vorbesc – ori cântă – încontinuu; sau, oricum, scot un soi de sunete pe tot parcursul vieţii. Poate nu ştiţi, însă, că dacă întâmplător staţi chiar lângă un şlamer care ţipă din răsputeri – presupunând că aţi putea, din moment ce mediul în care trăiesc ei este rece, strivitor şi toxic pentru oamenii-de-carne – s-ar putea să remarcaţi o pulsaţie slabă, ca atunci când trece un camion greu prin faţa casei. Şlamerii sunt *înceţi.* Şi glasurile lor sunt la fel; cea mai ascuţită coloratură soprano dintre şlameri ar putea ajunge până la douăzeci sau douăzeci şi cinci de hertzi. Prin urmare, n-aţi putea auzi ce cântă.

Erau câteva zeci, masculi şi femele, plutind în fluidul din nava lor spaţială. Un mascul stătea singur, într-un mic compartiment. Ceilalţi se aflau într-un container comun, înconjuraţi de tot felul de dispozitive curioase care pluteau pe lângă ei: mobilier şi aparate. Cred că era un mediu şlamer confortabil, şi singurul mod în care puteam deosebi indivizii de mobilă era amintindu-mi de imaginile cu şlameri pe care le mai văzusem. In rest, nu se observa nicio mişcare. Şi mai arătau ciudat şi într-un alt sens. Nu mai ţin minte care anume ar trebui să fie nuanţele naturale ale unui şlamer, dar arătau de parcă i-ar fi colorat cineva care nu şi-i amintea la fel de bine ca mine.

— Unul se mişcă! strigă Essie.

Era lăudabil pentru ea că observase. Cel din camera separată îşi întindea, abia vizibil, un tentacul. Era o mişcare îngrozitor de înceată, chiar şi după standardele oamenilor-de-carne (ca să nu le mai pomenesc şi pe ale mele!). În

termenii şlamerilor, însă, individul se zvârcolea pradă unei agitaţii cumplite, cu mare viteză; se vedeau mici valuri în fluidul din jurul lui, în care produsese unde de presiune.

— Ăsta-i unul dintre cei noi, spuse Cassata. Au terminat briefingul echipajului iniţial, aşa că au mai importat şase masculi de pe planeta şlamerilor, acum câteva săptămâni.

— De ce stă acolo singur? vru să ştie Alicia Lo.

— E pe modul de mare viteză, aşa că se poate discuta cu el. Când se agită aşa, înţelegi? Dacă, în starea asta, ar sta lângă ceilalţi, le-ar învălmăşi spaţiul de locuit.

Pe un ton profesoral, Albert spuse:

— Observ că nu-i privim la lumină vizibilă.

— Aşa este. E o tomografie, fiindcă în lumină vizibilă nu s-ar putea distinge fluidul în care trăiesc. Vrei să auziţi ce cântă?

Fără să aştepte răspunsul, deschise un canal audio. Cel pe care l-am auzit nu era şlamerul, ci un program de tradus. Declama:

Brute mari şi orbitoare, băşicând,
Au năvălit, au vătămat, cu multă cavitaţie
Şi multe morţi şi foarte dureroase răni…

— Asta-i doar cea mai recentă strofă, ne informă Cassata. A compus cam o oră. Trebuie să-l lăsăm să se odihnească între sesiuni. Nu pot rezista mult timp pe modul intens, iar când revin la ritmul normal, nu putem comunica deloc cu ei. Vreţi să-i mai privim o vreme?

— Ceea ce vreau eu, generale Cassata, am răspuns, este să vorbesc cu o autoritate de pe-aici. Cât naiba mai avem de aşteptat?

Essie, însă, îmi puse cu blândeţe pe buze mâna ei delicată.

— Generalul ne va anunţa cât de curând, nu-i aşa, Julio? Aşa că, până atunci tot n-avem nimic mai bun de făcut.

...şi pentru femele.

… se încheie traducerea, şi am început să mă gândesc că tare aş mai fi cauzat şi eu nişte morţi şi foarte dureroase răni.

Vedeţi, iar am ajuns acolo, prinşi în disparitatea dintre timpul gigabitic şi carne.

Nu cred că sunt un om prea răbdător din fire, dar, o, cât a mai trebuit analogul ăsta al meu depozitat în maşină să înveţe ce înseamnă răbdarea! Mai ales în ceea ce priveşte relaţiile cu oamenii-de-carne. Ca să nu mai vorbesc despre acea deosebit de enervantă şi excepţional de rigidă parte a populaţiei-de-carne – militarii.

Mi-am exprimat opinia în acest sens, anume ca s-audă şi Julio Cassata. Se mulţumi doar să zâmbească şi mai larg. Îi plăcea. Desigur, din punctul lui de vedere, cu cât aşteptam mai mult acolo, cu atât îi rămânea mai mult de „trăit“, respectiv, doppelului său, care se vedea clar că nu ardea de nerăbdare să fie anihilat. Am fost destul de surprins că nu propunea s-o ia pe drăgălaşa Alicia Lo într-o nouă plimbare privată pentru admirat priveliştile – puteam să-mi imaginez uşor ce privelişti avea în vedere – şi poate ar fi făcut-o dacă Albert nu venea chiar atunci cu o idee.

Tuşi politicos şi spuse:

— Cred, generale Cassata, că şlamerii nu sunt singurii extratereştri ale căror specimene sunt prezente aici.

Cassata înălţă din sprâncene:

— Nu cumva te referi la Porcii Voodoo?

— Într-adevăr, la Porcii Voodoo. Şi Quancy-ii. Institutul a oferit colonii în care să fie studiaţi şi unii, şi ceilalţi. Le

putem vedea şi pe acelea?

Dacă există fiinţe mai neinteresante de privit decât Quancy-ii, Porcii Voodoo sunt aceia, dar nu vă veţi da seama, desigur, până nu încercaţi.

— O, Julio, strigă Alicia Lo, am *putea?*

Şi imediat, desigur, s-a confirmat că puteam.

Cassata ridică din umeri şi schimbă decorul. Acum ne uitam la un heleşteu stâncos cu apă cenuşiu-verzuie, unde vreo şase fiinţe cu aspect de peşti leneveau sub o lumină portocalie palidă. Aveam şi sunet, măcăitul Quancy-lor care discutau între ei.

Întrucât eu văzusem toţi Quancy-ii pe care aveam chef să-i văd, m-am întors la masa cu gustări. Nu că mi-era foame, nici măcar „foame“ nu-mi era. Voiam doar ca totul să se termine mai repede.

Am făcut apel la îndelungatul meu antrenament într-ale răbdării. Nu-mi convenea, dar altă cale nu întrezăream. Adevăratul-Cassata era încă în şedinţă, iar Cassata-doppelul îşi juca doar rolul de gazdă binevoitoare – chiar dacă, după cum bănuiam, o făcea mai mult pentru noua sa prietenă. Dar cerul stătea să ne cadă-n cap, şi nu aveam timp pentru vizite la zoo!

În timp ce ospătarul cu veston alb îmi întindea un sendviş cu pate de ficat de pui şi ceapă – toate, evident, la fel de simulate ca el însuşi – Albert veni agale să mi se alăture.

— O halbă de bere germană bună, te rog, îi comandă el chelnerului, apoi îmi zâmbi. Nu eşti curios să auzi ce-şi spun Quancy-ii unii altora, Rob?

— Quancy-ii n-au niciodată nimic de spus.

Îmbufnat, am muşcat din sendviş. Era delicios, dar nu era ceea ce voiam.

— Probabil n-ar avea niciun rost să discutăm cu ei, fu Albert de acord, primind halba cu bere brună.

Trebuie să recunoaşteţi, Quancy-ii sunt inteligenţi, mai mult sau mai puţin, fiindcă au cel puţin un limbaj. Ceea ce le lipseşte sunt mâinile. Trăiesc în mare, iar micile lor înotătoare nu le sunt de mai mult folos decât ale focilor. Dacă n-ar avea respiraţie pulmonară, probabil nici n-am fi aflat de existenţa lor, fiindcă nu au oraşe, nici unelte – şi nici lucrul cel mai important: scrisul. Prin urmare, nu au o istorie scrisă. Nici şlamerii nu au, dar durata lor de viaţă e atât de lungă (deşi tot atât de lentă), încât barzii lor îşi amintesc cânturi care sunt cel puţin la fel de demne de încredere ca baladele lui Homer.

— Am nişte veşti care s-ar putea să te intereseze, continuă Albert, după ce-şi termină prima sorbitură prelungă de bere.

Bunul meu Albert!

— Bea-ţi-o pe asta şi-ţi fac eu cinste cu încă una, am strigat, numai spune-mi odată!

— Nu-i mare lucru, dar, desigur, încă mai am acces la băncile de date de pe *Adevărata dragoste.* Există nişte fişiere care cred că s-ar putea să aibă legătură cu situaţia de faţă. Mi-a luat ceva ca să le accesez pe toate, şi în primele câteva mii am găsit foarte puţine informaţii utile. Apoi, am consultat registrele de imigrare din ultimele câteva luni.

— Şi ai găsit ceva, am intervenit, ca să-l ajut; nu numai oamenii-de-carne m-au învăţat să am răbdare.

— Da, am găsit ceva, încuviinţă el. Majoritatea copiilor evacuaţi de pe Roata de Supraveghere, îţi mai aduci aminte, au fost duşi pe Pământ. Conform registrelor de imigrare, cel puţin şapte dintre ei sunt actualmente în zona deservită de reţeaua de comunicaţii a Pacificului de Vest. Desigur, din acea reţea a pornit mesajul trimis spre kugelblitz.

L-am privit şocat, nevenindu-mi să cred.

— De ce-ar lucra pentru Asasini nişte copii umani? am întrebat.

— Nu cred că asta au făcut, spuse Albert, acceptând gânditor a doua halbă, deşi posibilitatea nu poate fi exclusă. Dar ştim că erau prezenţi pe Roată când Supraveghetorii au bănuit că detectaseră ceva, iar acum sunt pe Pământ. Se poate ca Asasinii să fi călătorit cu ei.

Am simţit că mă trecea un fior.

— Trebuie să raportăm la JAWS!

— Da, desigur, dădu el din cap. Am şi făcut-o. Mă tem, însă, că asta va duce la prelungirea şedinţei la care participă generalul Cassata cel real.

— Căca-m-aş…

— Totuşi, zâmbi Albert, nu cred că va mai dura foarte mult, de vreme ce am rezumat deja datele şi le-am prezentat comandantei Havandhi, pentru a le transmite la şedinţă.

— Şi-acum eu ce să fac? Să mai stau o vreme să casc gura la Quancy?

— Cred că şi ceilalţi s-au cam plictisit de Quancy şi sunt gata să se ducă la Porcii Voodoo.

— I-am *văzut* pe Porcii Voodoo!

— Atunci, nu e nimic mai interesant de făcut, nu-i aşa? Ezită, apoi a adăugat: De asemenea, aş vrea să observi sculpturile Porcilor Voodoo. Prezintă, cred, un interes deosebit.

Nu-mi puteam da seama, uitându-mă la Porcii Voodoo, ce-o fi găsit Albert interesant la ei. Tot ce simţeam era dezgust – fără să pun la socoteală şi nerăbdarea pe care mi-era atât de greu să mi-o stăpânesc. Porcii Voodoo trăiau în mocirlă. N-am înţeles niciodată cum de nu se înecau în

propriile lor dejecţii, dar pe ei nu părea să-i deranjeze.

În asta consta caracterul de porci al Porcilor Voodoo. Nu aveau un aspect cu adevărat porcin. Semănau mai mult cu nişte furnicari albaştri, cu trupurile îngustate până la două vârfuri, unul anterior, celălalt posterior. Totuşi, erau porcoşi. Spaţiul în care trăiau nu se putea numi cuşcă. Era o cocină.

Se bălăceau în materiile eliminate de ei înşişi. Mâlul nu era format numai dintr-un amestec de noroi şi bălegar. Era plin de bulgăraşi ca stafidele într-o budincă de fructe stricate şi excremente, iar acelea erau sculpturile la care se referise Albert.

Întrucât Albert insistase, am privit cu atenţie sculpturile Porcilor Voodoo. Nu găseam nimic interesant la ele. Nu prezentau nicio noutate. Se găseau prin toate muzeele. Odată, chiar ţinusem una în mână – delicat, fiindcă mirosul de cocină se păstrase chiar şi după fierbere şi lustruire. Nu erau decât nişte bucăţele de materie lemnoasă sculptată, sau de ţesut dentar ori osos. Aveau cam zece-doisprezece centimetri lungime şi, atunci când erau cioplite din dinţi, aceştia nu le aparţinuseră Porcilor Voodoo. Porcii nu aveau dinţi. Tot ce aveau erau nişte suprafeţe abrazive şi foarte dure în capetele pieloase ale boturilor – sau trunchiurilor, sau gurilor, depinde cum preferai să le descrii. Dinţii proveneau de la animalele cu care se hrăneau, dintre care câteva zeci fuseseră importate împreună cu ei, la înfiinţarea coloniei. Faptul că foloseau dinţii altor animale pentru sculpturi nu dovedea nicio sensibilitate delicată din partea porcilor, însă, fiindcă atunci când utilizau oase, era la fel de probabil ca acestea să le fi aparţinut chiar şi dragilor lor defuncţi, mâncaţi după deces. Şi nici termenul „sculpturi“ nu e cel mai potrivit. Porcii *rodeau* bucăţile până le dădeau forma dorită, fiindcă nu aveau unelte cu care să

le cioplească. Nici limbaj nu aveau.

De fapt, una peste alta, aveau cam acelaşi IQ cu al unui popândău.

Atâta numai că făureau, şi continuau s-o facă obsesiv, acele mici creaţii artistice.

„Artistic“ ar putea fi şi el un termen cam forţat, fiindcă toate aveau acelaşi subiect. Arătau ca nişte păpuşi. Semănau, în măsura în care le pot descrie, cu o fiinţă cu şase membre, trup de leu, tors şi cap de gorilă, iar pe planeta lor de origine nu exista nimic cât de cât asemănător.

— Şi-atunci, ce au atât de deosebit? l-am întrebat pe Albert.

— De ce crezi că le sculptează porcii? replică el.

Ceilalţi din grup se apucară să ghicească.

— Obiecte religioase, spuse Cassata.

— Păpuşi, propuse Alicia Lo. Au nevoie de nişte jucării pe care să le răsfeţe.

— Vizitatori, îndrăzni şi scumpa mea Essie-Portabila.

Iar Albert îi zâmbi aprobator.

Aşa cum se întâmplă adesea între Albert şi mine, n-aveam nici cea mai vagă idee la ce se gândea. Ar fi fost interesant să-mi satisfac curiozitatea, însă chiar în acel moment Cassata se ridică brusc.

— Mesaj, spuse el. Mă scuzaţi.

Şi dispăru.

Nu se întoarse la noi cu adevărat. Am constatat doar că ambianţa vizuală şi sonoră pe care o crease pentru noi se mistuise. Apoi, am auzit un glas. Nu al lui, la început. L-am recunoscut pe al traducătorului şlamerilor:

Uriaşi erau şi dăunător de fierbinţi

De frica lor, toţi dădeau unii peste alţii.

Apoi, glasul lui Cassata, surescitat:

— Haideţi! Puteţi intra la şedinţa de stat-major! Imediat, apăru Cassata însuşi, cu chipul strălucind de fericire ca al unui soldat căruia i se iveşte ocazia unei lupte.

— Au reuşit, fraţilor! strigă el. Au reperat sursa mesajului către Asasini. Vor închide tot sectorul, şi ne ducem acolo!

13. COPII ÎN CAPTIVITATE

Directoarea şcolii nu era numai umană, ci şi foarte pricepută în relaţiile cu copiii. Avea patru diplome şi nouăsprezece ani de experienţă. În acel interval, se confruntase cu aproape toate problemele pe care le poate pune un copil, ceea ce însemna cam o problemă per copil în fiecare semestru, pentru toate miile de copii pe care-i supraveghease de-a lungul anilor.

Nimic din toate astea nu-i era acum de niciun folos. Era depăşită de situaţie.

Când sosi în sala de aşteptare a secţiei de consultanţă, abia mai respira şi nu-i venea să creadă ce aflase.

— Dar e fantastic, draga mea, îi spuse ea lui Oniko, care suspina. Cum au putut... Să fie-n stare să-ţi citească jurnalul... Dar de ce Dumnezeu...

Se trânti pe un scaun, revoltată de incredibilitatea situaţiei.

— Doamnă? interveni Sneezy, şi, când directoarea îi aruncă o privire, continuă: Nu e vorba numai de Oniko. Şi eu ţineam un jurnal, şi a fost inclus şi el în transmisie.

Directoarea clătină din cap, deznădăjduită. Făcu un gest spre ecranul de pe perete, unde apăru imediat plaja privată a şcolii; lucrătorii pregăteau focurile de barbecue, iar elevii începeau să se adune. Se uită de la copii la ecran, apoi din nou la copii.

— Trebuia să fiu şi eu acolo, spuse ea nervoasă. Ştiţi, azi e seara de luau.

— Da, doamnă, zise Sneezy, iar Harold, lângă el, dădu viguros din cap.

— Porc fript, spuse el. Dans!

Cu o expresie posomorâtă, directoarea stătu un moment pe gânduri, apoi se decise.

— Va trebui să le spuneţi totul consilierilor. Toţi trei.

— Eu n-am avut niciun jurnal! se tângui Harold.

— Da, dar vezi tu, nu putem fi siguri. Nu, insistă ferm directoarea, aşa trebuie să facem. Veţi povesti toţi trei ce s-a întâmplat. Aparatele vă vor pune întrebări, sunt sigură. Spuneţi doar adevărul, nu omiteţi nimic – mă tem că veţi pierde luaul, dar le voi cere bucătarilor să vă păstreze şi vouă ceva.

Se ridică, făcând un gest de deschidere a uşii, şi ieşi.

Harold îşi privi prietenii cu reproş.

— Din cauza voastră! mârâi el.

— Îmi cer scuze, răspunse politicos Sneezy.

— Scuze! M-aţi făcut să pierd luaul! Ascultaţi, continuă Harold gândind cu repeziciune. Vă spun eu ce facem. Am să intru primul. Poate scap mai repede, şi-atunci ajung pe plajă înainte să-nceapă dansul, măcar. Vreau să zic, măcar *atât* puteţi să faceţi, nu, după toată beleaua asta?

Desigur, în acel moment nici unul dintre ei nu ştia cât de mare era beleaua. Erau doar nişte copii. Nu erau obişnuiţi să fie în centrul unor evenimente care zguduiau întregul univers.

Sneezy bănuia că Harold avea întrucâtva dreptate, deşi exista şi un al doilea nivel de nedreptate, căruia nu-i dăduse nimeni atenţie. Nici el şi nici Oniko nu *făcuseră* nimic! Nimeni nu le spusese că n-aveau voie să-şi petreacă timpul investigând în toate modurile posibile condiţiile de pe Pământ. Nimeni nu făcuse măcar o aluzie că ar fi fost ceva în neregulă cu rezumarea şi organizarea datelor în jurnalele lor, care, desigur, nici nu erau cu adevărat

„jurnale“, asemenea acelor caieţele cu chenar aurit în care-ţi notezi ultimele amorezări şi duşmănii. Nu făcuseră decât să deruleze toate informaţiile pe care le putuseră aduna în capsule, la fel cum ar fi făcut orice Heechee întreg la minte (sau orice om crescut sub influenţa unui Heechee).

Nu făcuseră absolut nimic care să fie reprobabil în vreun fel, dar cât de înspăimântător era faptul că activităţile lor nevinovate fuseseră convertite cumva în cea mai interzisă dintre toate acţiunile posibile, o transmisie către Duşman! Era un gând prea terifiant pentru ca Sneezy să-i facă faţă. Oniko se afla mai aproape. Temerile ei erau mai uşor de gestionat. Sneezy îi spuse:

— Uite altă boxă, Oniko. Vrei să intri acum?

Fata clătină din cap. Ochii ei negri erau umeziţi de lacrimi, dar nu mai suspina.

— Du-te tu, Sternutator.

După o ezitare, Sneezy răspunse:

— Bine, dar am să aştept până termini şi tu. Putem să mergem pe plajă împreună.

— Nu, te rog, Sternutator. După ce termini, ia-o înainte. Oricum nu mi-e foame.

Sneezy şuieră gânditor. Nu-i plăcea ideea ca Oniko să piardă petrecerea de pe plajă, şi-i displăcea şi mai mult gândul că ar fi încercat să şonticăiască singură, cu cârje cu tot, până jos pe nisip. Lui Oniko îi era destul de greu să umble pe o suprafaţă orizontală, cu muşchii ei încă nefortificaţi pentru atracţia puternică a Pământului.

Apoi, îi trecu prin minte că nu era nevoie să-i promită nimic; putea s-o aştepte, indiferent dacă-i cerea ea sau nu.

— Foarte bine, Oniko… începu el.

În clipa următoare, problema nu mai avu nicio importanţă.

Luminile se stinseră.

Salonul rămase cufundat în penumbră, singura lumină provenind de la fereastra mare cu vedere spre munte, dar muntele ascundea deja soarele la apus.

Din boxa de consiliere se auzi răcnetul furios al lui Harold:

— Acum *ce* mama dracu'?!

Uşa boxei se zgâlţâi, apoi glisă treptat într-o parte, deschizându-se atât cât băiatul, care trăgea de ea cu mâna, să se poată strecura afară.

— Ce se întâmplă? întrebă el, uitându-se încruntat la Sneezy şi la Oniko. Programul ăla tâmpit s-a întrerupt chiar în timp ce-mi punea o întrebare!

Inspirat, Sneezy răspunse:

— Cred că s-a oprit curentul.

— Of, Dopey, prost mai eşti! Curentul nu se opreşte *niciodată!*

Sneezy întoarse capul spre ecranul de pe perete, care acum era întunecat; se uită la corpurile de iluminat, toate stinse; la uşa care nu se mai deschidea când se apropia cineva.

— Ba s-a oprit, Harold, insistă el, rezonabil. Aşa că ce facem acum?

Când s-a întrerupt curentul, luminile s-au stins, iar coridoarele din clădirile şcolii au devenit întunecoase şi tulburătoare. Odată cu stingerea luminilor, s-au oprit şi ascensoarele, aşa că singura modalitate de a coborî la clădirile principale, pentru ca de acolo să se ducă pe plajă, era pe scările niciodată folosite.

Aceasta nu era o soluţie practică pentru Oniko şi picioarele ei ca de cauciuc.

— Va trebui să mergem *pe jos,* spuse Harold pe un ton acuzator, iar Sneezy îi dădu dreptate.

— Dar ar fi mai bine să ieşim şi s-o luăm pe drum, adăugă el.

Harold se uită încruntat către fereastra dinspre munte, apoi la cea mai mică, de unde se vedea plaja. Deşi şcoala era moartă, elevii rămăseseră cât se poate de vii. Aproape toţi se aflau acolo, mărunţei în depărtare, forfotind pe plajă. Scena de jos nu părea înspăimântătoare, ci destul de amuzantă, iar Harold oftă.

— O, Doamne, cred că trebuie să mergem pe drum, ca s-avem grijă de Oniko. Ei, hai s-o luăm din loc.

Nu menţionă că, şcoala fiind scoasă din funcţiune, le mai rămânea şi varianta de a coborî panta colinei, ceea ce nici lui nu i-ar fi fost mai uşor decât fetei. Porni spre uşă. Neavând prea multă experienţă cu uşile care nu se deschideau când voiai, aproape că dădu cu nasu-n ea înainte de a se opri brusc, pentru a o deschide furios cu mâna.

Acum se întunecase aproape complet şi, desigur, se stinseseră şi felinarele de-afară. Nu prea conta. În scurt timp avea să răsară luna, în primul pătrar, şi până şi lumina stelelor de deasupra Pacificului era de ajuns ca să vezi în jur. Ceea ce-l îngrijora pe Sneezy mai mult decât pana de curent era Oniko. Pe Roată, fata nu plânsese decât rareori, chiar şi când o tachinau copiii mai mari. Acum, nu părea capabilă să se mai oprească din plâns pentru prea multă vreme. Iar o podidiseră lacrimile, adunându-i-se încet în colţurile ochilor; când una i se rostogolea spre bărbie, alta era gata să-i ia locul.

— Te rog, Oniko, o imploră Sneezy. E doar o problemă cu electricitatea. Nimic serios.

— Nu electricitatea e problema, suspină fata, ci jurnalul meu…

— Ce prostii spui, replică Sneezy nervos, dorindu-şi să se

fi putut convinge măcar pe sine însuşi, dacă nu şi pe Oniko. Trebuie să fie doar o coincidenţă. Crezi că Duşmanul şi-ar pierde vremea cu nişte compuneri de copii?

Oniko se răsuci în cârje, ca să-l privească.

— Dar au făcut-o! se tângui ea. Exact cu cuvintele mele şi ale tale.

— Da, Dopey, interveni dur Harold. Nu-ncerca s-o dai cotită! Numai tu eşti de vină – şi ea, vreau să zic.

— Şi pentru pana de curent? întrebă Sneezy.

Replica, însă, nu-i dădu nicio satisfacţie. Recunoştea în sinea lui că, într-un sens, vina era şi a lor. Probabilitatea de a nu fi o simplă coincidenţă era înfricoşătoare. Heechee-ii nu aveau nicio analogie cu cele patruzeci de milioane de maimuţe care bat la maşină operele complete ale lui William Shakespeare, dar Sneezy nu avea nevoie de aşa ceva ca să se convingă. Din toate punctele de vedere, coincidenţa era exclusă…

La fel de exclusă ca orice altă variantă putea să-şi imagineze, respectiv, că Duşmanul se uitase cumva peste umerii lor în timp ce-şi făceau însemnările.

Confruntat cu două variante la fel de ridicole, Sneezy făcu ceea ce-ar fi făcut orice alt copil raţional, Heechee sau uman: îşi alungă dilema din minte.

Arătă în lungul drumului, spre aleea şerpuitoare folosită de camioanele pe pernă de aer.

— Haideţi s-o luăm pe-acolo până pe plajă, propuse el.

— Dar sunt câţiva *kilometri,* gemu Harold.

— Foarte bine, răspunse Sneezy, tu ia-o pe scurtătură, dacă vrei. Oniko şi cu mine o să mergem pe drum.

— O, Doamne, oftă Harold, adăugând încă un cap de acuzare pe lista contra lui Sneezy şi Oniko. Cred că-i mai bine să rămânem împreună, da’ o să ne ia toată *noaptea.*

Se întoarse şi porni înainte, urmat de Sneezy şi de Oniko.

Fata tăcea, cu o expresie tragică pe faţă, şchiopătând şi refuzând orice ajutor din partea lui Sneezy. După vreo zece-cincisprezece metri, Harold întoarse capul şi se încruntă la ei. Ajunsese deja departe, în faţă.

— Mai repede nu puteţi? strigă el.

— Poţi să te duci fără noi, răspunse Sneezy, dorindu-şi să n-o fi făcut.

Din motive pe care nu putea să le identifice, se simţea stânjenit. Când Harold se întoarse, plin de draci, ca să meargă pe lângă ei cu o răbdare exagerată, se bucură de compania lui.

Oare chiar aveau vreun motiv de teamă?

Sneezy nu se putea gândi la niciunul real. Într-adevăr, era întuneric şi puteau fi loviţi oricând de vreun vehicul care venea cu viteză, dar la fel de adevărat era şi că pe drum nu circula niciun vehicul; şi ele rămăseseră fără curent.

Totuşi, îi era aproape frică; foarte aproape frică.

Înainte, Sneezy nu se temuse niciodată pe Moorea. Desigur, insula era omenească, îndepărtată şi, ca atare, complet străină pentru un băiat Heechee, dar nu-i trecuse prin minte că ar fi existat vreun motiv de a se teme. De cei câţiva polinezieni originari care rămăseseră pe loc, în niciun caz. Aproape toţi erau bătrâni, stăteau acasă şi-şi vedeau de ale lor, câtă vreme majoritatea tinerilor se duseseră în locuri mult mai interesante decât Moorea. Nu se temuse de clădirile închisorii, fiindcă li se explicase că acolo nu mai era aproape niciun deţinut viu. În orice caz, deşi cei doi care mai rămăseseră făcuseră nişte lucruri îngrozitoare, nu erau doar bine păziţi, ci şi foarte bătrâni. Nu exista, încerca să se convingă Sneezy, absolut niciun lucru de care să-i fie frică, cu excepţia faptului că ar fi putut întârzia la luau.

Ca orice Heechee raţional, se lăsă convins de logică.

Şi astfel, fu numai surprins, nu chiar speriat, când îl auzi pe Harold ţipând slab şi văzu doi bătrâni ieşind de pe o cărare care urca dealul în faţa lor.

— Tu eşti un Heechee, spuse cel mai scund dintre ei, cu un zâmbet agreabil de recunoaştere.

— Sigur că-i Heechee, se răţoi Harold. Voi cine naiba sunteţi?

Bătrânul îi surâse radios şi întinse mâna spre braţul lui. Părea un gest liniştitor, dar îl prinse şi nu-i mai dădu drumul.

— Sunt generalul Beaupre Heimat, spuse el, iar el este colegul meu, Cyril Basingstoke. Ce surpriză plăcută să vă întâlnim aici. Cred că sunteţi elevi la şcoală, nu?

— Da, răspunse Sneezy. Numele meu e Sternutator, dar de obicei mi se spune Sneezy.

În timp ce-şi prezenta şi prietenii, conform protocolului terestru pe care-l stăpânea la perfecţie, băiatul Heechee încercă să descifreze expresiile de pe chipurile celor doi. Generalul era înalt, deşi nu la fel de înalt ca tovarăşul lui, şi avea pe chipul lătăreţ un rânjet deloc încurajator. Sneezy nu cunoştea prea bine subtilele diferenţe etnice care deosebeau un om de altul, dar vedea limpede că al doilea bătrân avea pielea mult mai închisă la culoare. Nu păreau deosebit de ameninţători, deşi expresia negrului era preocupată. În timp ce generalul pornea spre Oniko, Basingstoke spuse îngrijorat:

— Omule, e un noroc aşa de *mare* c-am ieşit, te rog, nu face ceva ca să dăm de necaz.

Heimat ridică din umeri.

— Ce fel de necaz? Nu voiam decât să-i spun acestei domnişoare drăguţe cât mă bucur că o văd.

— Mai devreme sau mai târziu, o să revină curentul.

— Cyril, replică blajin Heimat, taci în mă-ta din gură!

În privirea pe care i-o adresă celuilalt nu se simţea nicio ameninţare palpabilă, dar ochii negrului se îngustară.

Apoi, se întoarse spre Sneezy şi-l luă de braţ. Basingstoke avea o strânsoare puternică; sub straturile acelea de osânză omenească şi piele uscată, înmuiată de vârstă, mai exista destulă putere.

— Mai eşti şi primul Heechee pe care-l cunosc personal, declară el, schimbând subiectul. Părinţii tăi sunt aici?

Harold alese acel moment ca să intervină:

— Părinţii lui sunt Supraveghetori importanţi, pe Roată, se lăudă el. La fel sunt şi ai mei, şi ai lui Oniko, şi-n plus, ai ei sunt foarte bogaţi. Aşa c-ar fi bine să nu-ncercaţi nicio figură cu vreunul dintre noi.

— În niciun caz, declară Heimat demn, fără să-i elibereze însă braţul; un moment, păru să stea pe gânduri. Nu ai nevoie de părinţi bogaţi ca să fii frumoasă, draga mea, îi spuse el lui Oniko, dar nu voi nega că şi ăsta e un mare avantaj. Sunt încântat să te cunosc. Noi ne duceam jos, pe plajă. Ce-ar fi să mergem împreună?

— Nici gând! se răsti Harold. N-avem nevoie de… au!

Fără să fi slăbit strânsoarea, bătrânul îi dădu un dos de palmă peste faţă.

— Contează de ce avem noi nevoie, spuse el pe un ton de conversaţie, şi cu asta păru să se clarifice totul; Heimat se uită în jur, orientându-se. Spre promontoriul ăla, ce zici, Cyril? întrebă. Îmi amintesc că acolo era un drum care ducea la plantaţia cu arbori-de-pâine. Să mergem – şi, în timp ce mergem, draga mea Oniko, ce-ar fi să ne spui cât de bogaţi sunt părinţii tăi?

Lui Sneezy i se părea că, oricât de puternic era bătrânul, n-ar fi fost imposibil să se smulgă din strânsoarea lui şi să fugă.

Cântări cu grijă posibilitatea, în timp ce Oniko răspundea formal la întrebările iscoditoare şi joviale ale bătrânului general. Hotărî să n-o facă. Deşi Basingstoke era în vârstă, părea destul de iute, iar Sneezy se aşteptase să reacţioneze neplăcut la o tentativă de evadare.

Şi, oricum, chiar şi presupunând că el, unul, ar fi reuşit să scape, cum putea s-o elibereze şi pe Oniko?

Deşi grupul mergea încet pe drumurile întunecoase, fetei îi era greu să ţină pasul. Pentru ea, fuga ar fi fost pur şi simplu imposibilă. Era la fel de improbabil ca şi Harold să reuşească, fiindcă băiatul uman părea strivit de forţa loviturii primite peste faţă. Înainta cu pas greoi, neîntorcând capul, dar din felul cum i se mişcau umerii, Sneezy bănuia că plângea.

Când cotiră de pe drumul pe care mergeau pe cărarea care cobora, Sneezy putu să vadă luaul de pe plajă. Elevii îşi făcuseră torţe înfipte în nisip şi, cu toate că acum se aflau la aproape un kilometru distanţă, îi auzea cântând. Murea de invidie. Ar fi vrut să tacă din gură, ca să audă dacă oricare dintre ei trebuia să strige după ajutor, dar, realist gândind, nu credea că ar fi îndrăznit vreunul.

În spatele lor, uriaşul munte din mijlocul insulei acoperea stelele, dar constelaţiile de deasupra străluceau cu putere. Chiar şi aşa însă, mersul era dificil. Fără veste, Oniko se împiedică şi fu cât pe ce să cadă pe cărare, cu cârjele. O salvă mâna lui Cyril Basingstoke, care se repezi înainte ca un şarpe. O ridică din nou pe picioare, iar generalul Heimat se întoarse spre ei.

— A, domnişoara are probleme, remarcă el cu compasiune. Ştii, Cyril, cred că dacă te-ai ocupa tu de Harold, pe Oniko aş putea s-o duc eu în braţe.

Basingstoke nu răspunse. Cu mişcări rapide, o ridică pe Oniko, aşezându-şi-o pe umăr, fără să-i dea drumul lui

Sneezy.

— Ia-i cârjele, băiete, îi ordonă el.

Generalul se întoarse să-l privească, fără o vorbă. Sneezy şuieră încet, cu un sentiment rău prevestitor. În aerul tropical plutea o stare omenească neplăcută. Era clar că şi Oniko o simţea, căci spuse, într-o tentativă tremurătoare de conversaţie neutră:

— O, priviţi peste apă! S-au aprins luminile din Papeete!

Aşa era: pe malul celălalt al strâmtorii, întinderea principalului oraş din Tahiti se umpluse de licăriri aurii. Mai mult, cei doi bărbaţi păreau să-şi schimbe planurile sau, cel puţin, să şi le amâne.

— La ăia a revenit curentul, remarcă îngândurat Basingstoke, iar Heimat adăugă:

— Am putea merge acolo!

— Da, am putea, dacă am avea un avion sau o barcă. Dar pe urmă, ce-o să facem?

— E pe-acolo un aeroport, Cyril. Avioane care zboară la Auckland, Honolulu, Los Angeles…

— Într-adevăr, omule, replică Basingstoke, pentru oamenii care au bani de bilete. Ai vreun card de credit?

— Ei, Cyril, îl mustră Heimat, nu m-ai ascultat. Copiii ăştia au credite. Mai ales, zâmbi el, tânăra Oniko, aici de faţă, e foarte bogată. Sunt sigur că va face un gest frumos pentru un bătrân – într-un fel sau altul.

Basingstoke tăcu un moment. Sneezy îi simţea tensiunea în strânsoarea mâinii şi se întrebă ce nuanţe omeneşti subtile îi scăpau. Apoi, bătrânul spuse:

— Beaupre, pe mine nu mă priveşte ce faci tu pentru propria ta plăcere. Dar dacă-mi afectează şansele de a pleca din insulele astea, devine o problemă personală. Şi atunci, omule, am să te omor.

După o scurtă pauză, pentru a lăsa cuvintele să-şi facă

efectul, continuă: Şi acum, hai să vedem dacă găsim vreo barcă.

Existau bărci destule, nici vorbă. Cel puţin o duzină erau trase pe plajă, unde şcoala îşi ţinea mica flotă, dar patru dintre ele erau caiace, altele şase erau planşe de windsurfing, şi singura destul de mare din apropiere era iola cu vele, pe care nici unul dintre ei nu era suficient de îndemânatic ca s-o manevreze.

— Nu puteţi merge cu ele, comentă Harold, regăsindu-şi îndrăzneala. Aşa că, daţi-ne drumul! N-o să zicem nimic…

Heimat îl privi fără să răspundă. Apoi se întoarse spre Cyril Basingstoke.

— Trebuie să fie pe-aici ceva ce putem folosi, spuse el.

Toţi cei trei copii afişară nişte expresii cât se poate de neştiutoare – căci, desigur, şcoala avea şi alte bărci.

— Acolo e un dig, observă încet Basingstoke, arătând spre promontoriu, şi copiii oftară la unison, resemnaţi. In timp ce porneau pe nisipul cu scoici care scrâşneau sub picioare, spre debarcaderul şcolii, Sneezy spera, în pofida tuturor probabilităţilor, că întreaga flotilă fusese dusă la reparat sau o luaseră valurile sau se scufundase. Iar când ajunseră în micul port şi Heimat scoase un răget de furie, speranţele îi renăscură.

— Nu-i curent! mârâi generalul. Toate-s moarte!

Basingstoke, însă, îşi ridică nasul, ca pentru a adulmeca în vânt.

— Ascultă, omule! îi ceru el.

Peste sunetul brizei care cobora dinspre munte se auzea un zumzet scăzut, dar insistent. Basingstoke sări pe capătul debarcaderului, unde ambarcaţiunea cu fund de sticlă a şcolii era legată lângă sursa de energie.

— Are acumulatorul plin, croncăni el. Probabil au

alimentat-o în seara asta. Hai, sus!

Nu mai aveau ce face. Bătrânii terorişti îi urcară mai întâi pe băieţi, după care Basingstoke i-o dădu pe Oniko lui Heimat, care o mângâie promiţător pe cap înainte de a o pune în navă. Cu Basingstoke la cârmă, Heimat desprinse parâmele, iar bărcuţa porni torcând lin peste laguna netedă ca oglinda.

Sneezy şi Oniko, ţinându-se de mână deasupra fundului de sticlă, priviră cu tristeţe înapoi spre muntele înalt şi clădirile întunecate ale şcolii. Nu, nu complet întunecate, observă Sneezy, cu o mică tresărire de speranţă – care, însă, i se stinse la fel de repede când văzu că numai în spatele câtorva ferestre se zăreau luciri slabe. Cineva reinventase lumânările. Majoritatea elevilor erau încă pe plajă; Sneezy le distingea siluetele mişcându-se în lumina făcliilor. Dar, cum şalupa cu fund de sticlă mergea în diagonală spre trecătoarea dintre recife, rămâneau la distanţă de plajă.

Apoi, tocmai când avea nevoie de cât mai multă putere şi luciditate, simţi că ochii i se îngreunau. Ce ciudat, reflectă el, scuturându-se ca să se dezmeticească. Nu era momentul potrivit pentru a adormi – şi nici motive n-avea! Se strădui să-şi revină şi să-şi pună gândurile în ordine.

Prima întrebare era: ce variante existau?

Pentru început, calculă el, barca era încă la doar câteva sute de metri depărtare de plajă. Să parcurgă acea distanţă înot, prin apa caldă şi puţin adâncă a lagunei, ar fi fost o joacă pentru aproape orice copil – aproape orice *alt* copil, îşi spuse Sneezy cu regret, în afară de Oniko sau de el însuşi. Ea nu avea putere, iar el, flotabilitate. Păcat. Poate că, dac-ar fi reuşit să înoate spre mal, bătrânii nici măcar nu i-ar fi urmat, din moment ce de fapt nu voiau decât să scape…

Şuieră încet în sinea lui, gândindu-se că unul dintre ei părea să mai dorească ceva, cel puţin de la Oniko.

Nu era o idee cu care Sneezy să se poată împăca uşor. Conceptul de viol le era străin Heechee-ilor, mai ales violarea unei femele imature. Pe toţi Străbunii, era aproape imposibil – ca să nu mai spună şi cât de respingător! Auzise discuţii teoretice despre asemenea lucruri – asociate cu conduita umană, desigur. Nu le dăduse crezare. Chiar şi printre oameni, asemenea perversităţi incalificabile erau cu siguranţă imposibile.

Dar, în fond, nu se aflase niciodată într-o situaţie ca asta.

Nu, îşi spuse el, riscul era prea mare. Asemenea lucruri puteau fi, la urma urmei, adevărate! Trebuia să scape. Era oare posibil ca Harold să fugă şi să cheme cumva pe cineva în ajutor? Lui, cel puţin, nu i-ar fi fost greu să înoate până la mal…

Dar Harold stătea înghesuit strâns lângă negrul cel bătrân de la cârmă. Nu părea prea probabil ca Basingstoke să se lase luat prin surprindere. Oboseala şi depresia se făceau simţite din nou, iar lui Sneezy începură să i se închidă iar ochii.

Negrul cel bătrân fredona încet, în timp ce cârmea îndemânatic barca spre canalul de ieşire.

— Ştii, Beaupre, strigă el spre celălalt, cred că aventura noastră mai are puţin până să reuşească! Din păcate, n-am de unde să ştiu câtă energie e în acumulatorul drăciei ăsteia. S-ar putea să ni se termine înainte de a ajunge în Tahiti.

— În cazul ăsta, răspunse Heimat, o să-i agăţăm pe copiii ăştia de bord, la pupa, ca să ne împingă cu picioarele – pe doi dintre ei, oricum, adăugă el, mângâind capul plecat al lui Oniko.

Basingstoke chicoti. Posibilitatea de a rămâne fără

energie nu părea să-l îngrijoreze, observă Sneezy, şi nici planurile lui Heimat cu Oniko nu-l mai preocupau la fel ca înainte. Sneezy simţi o zvârcolire de teamă în muşchii abdominali. Numai de n-ar fi fost oboseala aia inexplicabilă…! Era aproape ca şi cum ar fi respirat aer sărac în oxigen sau ar fi înghiţit vreun drog cu efecte tranchilizante. De fapt, era aproape la fel ca acea privaţiune pe care niciun Heechee n-ar permite-o vreodată de bunăvoie – să-şi uite prosteşte capsula pe undeva, rămânând fără radiaţiile ei dătătoare de viaţă…

Alarmat, Sneezy scoase un şuierat sonor.

Heimat, care se uita cu poftă la Oniko, întoarse capul şi întrebă răstit:

— Ce-i cu tine?

Sneezy, însă, nu-i putea răspunde. Era un subiect prea înspăimântător.

Capsula lui nu mai emitea nimic.

Un Heechee putea supravieţui câteva zile, săptămâni chiar, fără fluxul susţinut constant de microunde din capsulă. Pe lumile lor de origine, asta n-ar fi fost niciodată o problemă, căci în ambianţa prin care evoluau ei circulau mereu radiaţii susţinute de microunde. Aşa şi evoluaseră spre a avea nevoie de ele, la fel cum oamenii aveau nevoie de lumina soarelui, iar peştii, de apă. Dar în viaţă nu era vorba numai de supravieţuire. După o oră, două, fără microunde, absenţa acestora începea să se facă simţită. Sneezy suferea efectele ei. Era o senzaţie asemănătoare cu… cu ce ar fi putut să fie comparată, în termeni omeneşti? Sete? Epuizare? O senzaţie de *nevoie,* cel puţin, aşa cum un om în deşert ajunge să simtă nevoi nesatisfăcute, cam după acelaşi interval de timp. Poate rezista o vreme fără să bea apă…

Dar nu va rezista la nesfârşit.

După ce şalupa trecu prin spaţiul dintre recife, întâlniră valurile din strâmtoare.

Nu erau foarte mari, dar acum ajunseseră în Oceanul Pacific. Deşi nu era furtună, valurile care la cinci mii de kilometri distanţă fuseseră abia perceptibile se amplificaseră constant pe parcurs.

Oniko scoase un icnet şi se aplecă peste copastie, începând să vomite violent în mare. După un scurt răstimp de eforturi, Sneezy i se alătură. Nu era supus răului de mare la fel ca oamenii – arhitectura urechii interioare a Heechee-ilor era concepută cu totul altfel – dar mişcarea, stresul şi, mai presus de orice, secătuirea de energie cauzată de pierderea radiaţiilor din capsulă, combinate, îi pricinuiau un rău fizic.

Dinspre prova bărcii care se balansa, Heimat râse îngăduitor:

— Bieţi copii! Vă promit, când ajungem pe mal, o să vă dau ceva ca să nu vă mai gândiţi.

— E doar speriată, Beau, mormăi Basingstoke. Varsă tot, Oniko, n-o să-ţi facă niciun rău.

Bătrânul negru părea de-a dreptul încântat, în timp ce cârmea şalupa pe valuri.

— Când eram eu mic, spuse, pregătindu-se să înşire o poveste de călătorie, ca să le treacă timpul mai repede, aveam în jurul insulei nişte furtuni, de n-o să vă vină să credeţi, copii. Şi totuşi, trebuia să le înfruntăm ca să pescuim, fiindcă eram foarte săraci. Tatăl meu era bătrân – nu ca vârstă, ci de la hidrocarburile din aer. Substanţe petrochimice. Pe toţi ne îmbolnăveau, şi când ieşeam la pescuit cu bărcile…

Sneezy, care-şi epuizase tot conţinutul sistemului digestiv ce-i putea ieşi pe gură, se culcă pe fundul bărcii,

abia ascultând. Îşi lipi faţa de geamul răcoros de la apa de dedesubt şi o simţi pe Oniko lăsându-se lângă el. Apatic, o luă de mână. Ştia că trebuia să gândească şi să facă planuri, dar îi era atât de greu…!

— … iar în apă, continua Basingstoke, erau rechini mari, aproape la fel de uriaşi şi lacomi, da, ca ăştia de-aici, din Pacific…

Cu toată oboseala lui, Sneezy strânse convulsiv mâna lui Oniko. *Rechini?* Acesta era un alt fenomen neplăcut al planetei oamenilor, despre care auzise doar la nivel teoretic. Făcu un efort pentru a privi în apa întunecată cu ochii lui imenşi, dar acolo nu se vedea nimic, bineînţeles. De multe ori se uitase prin geamul acela la bancurile de peşti mici şi sclipitori care se mişcau perfect coordonat, şi la crustaceele târâtoare de pe fundul aflat la mică adâncime. Şi acele vietăţi îl speriaseră, dar într-un mod plăcut, ca un copil sărind dintr-o ascunzătoare ca să-l sperie pe altul.

Dar… *rechini?!*

Sneezy îşi alungă ferm din minte orice gând privitor la rechini. În schimb, îl ascultă pe bătrânul negru care continua cu amintirile lui interminabile:

— … cincizeci de ani pompaseră petrolul din sonde, împuţind aerul curat şi dulce al insulei noastre. Spuneau că aveau nevoie ca să facă din el proteine şi nimeni să nu mai sufere de foame. Dar, vedeţi, noi tot flămânzi eram. Şi din cauza asta am luat-o pe calea luptei, căci altă cale spre justiţie nu există…

Justiţie, îşi spuse Sneezy ca prin ceaţă. Ce ciudat, că acel terorist, ucigaş şi răpitor vorbea despre „justiţie“. Şi cât de *uman…!*

În timp ce se apropiau de malul tahitian al strâmtorii, Sneezy făcu un efort să se ridice în şezut, pentru a privi în

jur.

Înaintea lor se zărea o formă neagră uriaşă, legată pe apă şi luminată, cam cât un teren de fotbal. Deşi ştiuse de existenţa ei, Sneezy avu nevoie de un moment ca s-o recunoască: era fabrica plutitoare de hrană CHOA.

Absorbea zi şi noapte oxigenul şi azotul din aer, hidrogenul din apa de mare a strâmtorii şi carbonul de la locuitorii nenorocoşi ai acesteia, ca să hrănească oamenii din Tahiti şi de pe insulele învecinate. Se întrebă cum de bătrânul Basingstoke avusese curajul de a trece atât de aproape de ea, apoi îşi dădu seama că fabrica, desigur, era complet automatizată; în ea nu se afla nicio fiinţă omenească, şi ar fi fost improbabil ca lucrătorii mecanici să dea atenţie unei bărcuţe care trecea prin apropiere.

Şi atunci, Sneezy îşi dădu seama de două lucruri.

Primul era că fabrica de hrană era *luminată.* Acolo exista energie electrică! Iar al doilea era că dintre picioarele sale se răspândea blând o senzaţie caldă, de bine.

Ieşiseră din zona întreruperii de curent electric, iar capsula lui funcţiona din nou.

În timp ce ocoleau malul, apa deveni mai agitată. Acolo nu exista nicio lagună, niciun recif care să-i ferească de valurile Pacificului.

— Vezi să nu ne-neci tocmai acum, prostănac bătrân, mârâi Heimat spre partenerul său, iar Harold scoase un chiţăit de spaimă, când apa îl stropi peste marginea bărcii.

Sneezy înţelegea teama oamenilor. Pe măsură ce i se limpezea mintea, începea s-o împărtăşească. Bărcuţa primea în plin valurile, iar riscul de a se răsturna era real. Îngrijorarea lor, însă, nu-i schimba starea de spirit. Radiaţiile din capsulă erau la fel de înviorătoare ca o băutură rece într-o zi caniculară – ba chiar şi mai bune! La

fel de revigorante ca un grog cu rom după o zi petrecută în viscol; căldura şi amorţeala plăcută îi dizolvau voinţa. Lâncezeala visătoare n-avea să dureze decât puţin timp, până când organismul îi absorbea suficiente microunde ca să-şi regăsească echilibrul. Dar, atâta vreme cât dura, era pur şi simplu prea relaxat ca să-şi mai facă griji.

Aşa că stătea docil, în timp ce Cyril Basingstoke căuta un loc ferit unde să acosteze. Îi ascultă cu nepăsare pe cei doi bătrâni cum se certau pe care să-l aleagă. Încercă supus să ajute la scosul apei de pe fundul bărcii, cu mâinile lui slăbănoage şi descărnate, de Heechee – atât de neadaptate pentru o asemenea sarcină – în timp ce se hotărau pentru o casă de pe plajă cu un mic ponton plutitor, iar Basingstoke apropia barca de acesta.

Pe parcursul debarcării, cât urcară pe plajă şi se adunară în faţa verandei cu plasă contra ţânţarilor, Sneezy avu o duzină de ocazii să fugă. Bătrânii începeau să obosească, pentru că orele erau înaintate, şi făcuseră mari eforturi. Sneezy, însă, prefera să nu rişte – şi nici Harold, ale cărui şanse erau şi mai reduse: generalul Heimat nu-i dăduse drumul la braţ nicio clipă. Şi, desigur, Oniko n-ar fi avut nicio şansă să scape de una singură. Aşa că Sneezy o ajută docil şi aşteptă cu răbdare în timp ce bătrânii continuau să se contrazică.

— O să fie un sistem de pază, omule, îl preveni Basingstoke pe Heimat.

Acesta zâmbi.

— Ia-l pe băiatul ăsta de braţ, se mărgini el să spună.

Şi se întoarse la ceea ce făcea. Talentele pe care şi le folosise de zeci de ori contra programelor de pază multiplu-redundante ale închisorii nu puteau fi învinse de o simplă alarmă antispargeri casnică.

Peste două minute, erau în casă. Uşa fu încuiată în urma

lor. Orice ocazie de evadare se pierduse – iar Sneezy îşi dădu seama, prea târziu, ce şanse lăsase să-i scape.

— Pe burtă, dragii mei, le ordonă vesel Heimat, şi puneţi-vă mâinile la ceafă. O mişcare, şi sunteţi morţi – în afară de tine, fireşte, dulce Oniko.

Ascultători, copiii se culcară pe podea, iar Sneezy auzi cum cei doi bătrâni cotrobăiau prin casă, mormăind între ei. Starea de lâncezeală începuse să se risipească, acum când era prea târziu, dar începea să fie conştient şi de altceva. Abia dacă auzea ce spuneau sau făceau răpitorii. Voia ceva… Avea nevoie să facă ceva…

Fără nici cea mai mică intenţie, se ridică în picioare şi porni spre aparatul de comunicaţii PV al casei.

Întâmplător, cel care-l văzu primul fu Basingstoke, ceea ce, probabil, îi salvă lui Sneezy viaţa. Bătrânul ajunse lângă el într-o secundă, dându-l la o parte. Sneezy zbură până în mijlocul camerei, clipind.

— Mă, băiete, mă, băiete, mormăi bătrânul, dojenitor. Ce Dumnezeu vrei să faci?

— Vreau să vorbesc cu cineva, îi răspunse Sneezy, ridicându-se din nou. Nu se rănise. Porni iar spre aparat.

Basingstoke îl înhăţă. Era mai puternic decât crezuse Sneezy: băiatul se zbătu un moment, apoi renunţă.

— Ceea ce trebuie să faci, îl admonestă Basingstoke, e ce-ţi spun eu să faci, băiete, şi nu altceva. Stai locului, sau… Heimat! Fii atent la fată!

Căci şi Oniko se ridicase în picioare şi înainta îndărătnic spre aparat, cu o expresie hotărâtă pe faţă.

Heimat o cuprinse cu braţul, încă de la primul pas.

— Ce-i cu voi doi? scrâşni el. Credeaţi că nu vorbim serios? Să-l omorâm pe puştiu' ăsta Heechee poate, ca să vă convingem?

— O să-l legăm doar, Beaupre, propuse Basingstoke.

Apoi, observând privirea din ochii lui Heimat şi felul în care ţinea fata, oftă.

— Of, mai *potoleşte-te,* omule! O să ai timp destul pentru ce vrei tu, mai încolo!

Casa de pe plajă era o adevărată hazna cu comori pentru bătrânii terorişti. Avea curent electric, conţinea alimente, găsiră chiar şi un soi de arme – un pistol cu arc, pentru vânătoarea subacvatică de rechini, şi unul cu şocuri electrice, plat şi ameninţător, destinat momentelor în care un pescar aducea la bord un peşte prea mare, care mai avea destulă putere ca să se zbată periculos pe punte. Sneezy se înviorase complet şi privea cele două pistoale cu uimire şi nu puţină oroare. Erau *arme!* Puteau să *omoare* pe cineva! Ce dispozitive tipic *umane* erau!

Când găsiră proviziile, cei doi mâncară primii, mormăind între ei la masă, dar la sfârşit o dezlegară pe Oniko şi o lăsară să le dea de mâncare şi celorlalţi. Fata fu nevoită să le dea băieţilor supa cu lingura, în gură, ca unor bebeluşi. La un moment dat, se ridică în picioare cu stângăcie şi porni iar spre aparatul PV, dar Heimat i-o luă înainte. După aceea, nu mai încercă. Lui Sneezy îi pieri de asemenea nevoia incontrolabilă de a face acelaşi lucru, întrebându-se nedumerit de ce era atât de dornic s-o facă. Pentru a vorbi cu cineva, desigur, dar cu cine? Cu poliţia? Da, bineînţeles, aşa ar fi fost logic, însă nu credea că asta avusese de gând.

După ce toţi mâncară şi copiilor li se permise să se ducă la toaletă, pe rând şi însoţiţi, Heimat veni şi o cuprinse drăgăstos pe Oniko cu braţul pe după umeri. Fata se cutremură, fără să-l privească.

— Heimat, omule… spuse Cyril Basingstoke pe un ton prevenitor.

Generalul îl privi surprins.

— Ce-am făcut? întrebă el, jucându-se neglijent cu părul negru al fetei, tuns paj. Am luat masa… Suntem într-un loc plăcut şi sigur… Ne-am câştigat dreptul, cu siguranţă, de a ne odihni şi a ne distra câteva clipe.

Răbdător, Basingstoke răspunse:

— Încă mai suntem pe o insulă, în mijlocul Oceanului Pacific, omule. Până nu plecăm de-aici, nu vom fi în siguranţă. Mai devreme sau mai târziu, vor sosi stăpânii casei, sau un vecin o să vadă lumină şi va veni să bată la uşă, şi-atunci ce-o să facem?

Cu un oftat îngăduitor, Heimat se ridică şi porni prin cameră, fără ţintă.

— Dar avem în faţă o noapte întreagă, şi până dimineaţă nu pleacă niciun avion, sublinie el.

— Până dimineaţă nu mai e mult, replică Basingstoke. Şi pe urmă, mai e şi şalupa. Dac-o lăsăm acolo unde e, oamenii ne vor da de urmă. Cred c-ar fi bine să mergem şi să-i dăm drumul pe apă, noi doi, Beau, până nu se luminează de ziuă.

— Zău? făcu Heimat. Şi de ce numai noi doi, Cyril?

Se aşeză la un birou din colţul camerei, privindu-l pe celălalt – şi, cu toate că niciunuia nu i se schimbase expresia, Sneezy simţi deodată că tensiunea din încăpere crescuse.

Heimat continuă, gânditor:

— Ia să vedem dacă pot să-ţi ghicesc gândurile, bătrâne tovarăş. Îţi spui că ne-ar fi mai greu să luăm un avion dacă suntem doi, decât unul singur. Îţi mai spui şi că dacă eu şi tinerii aceştia drăguţi am muri, cadavrele noastre ar putea rămâne aici, în casa asta, o bună bucată de vreme.

— Of, Beaupre, ce imaginaţie ai şi tu… comentă tolerant Basingstoke.

— Într-adevăr, fu Heimat de acord. Îmi imaginez că-ţi faci

nişte calcule, Cyril, privind ce anume ţi-ar fi mai de folos: ajutorul sau cadavrul meu. Mă gândesc chiar că pui la cale vreun plan prin care toate cele patru cadavre ale noastre ar putea fi găsite într-un mod care ţie să-ţi prindă bine. Poate în barca plutind în derivă, astfel încât oamenii să creadă că, cel mai probabil, tu te-ai înecat în timp ce traversam strâmtoarea. Sunt pe-aproape, mm – ce zici?

Basingstoke îi zâmbi calm.

— A, în linii mari, poate, consimţi el. Îi mai vin omului şi idei de-astea, din când în când… Dar n-a fost decât un gând, omule…

— Atunci, gândeşte-te la ăsta, zâmbi Heimat, ridicând de pe birou mâna în care ţinea pistolul plat şi ameninţător cu şocuri electrice pentru peşti.

Oniko scoase un ţipăt şi se prăbuşi lângă Sneezy; băiatul vru s-o bată încurajator pe umăr, dar legăturile nu-i dădeau voie. Ca un compromis, îşi frecă obrazul tăbăcit de creştetul ei. Basingstoke îi privi un moment, apoi se întoarse franc spre Heimat.

— Beaupre, spuse el, ceea ce gândesc eu este, cu siguranţă, ceea ce-ai gândit şi tu; e cel mai rezonabil lucru ca fiecare dintre noi să aibă în vedere toate variantele. Dar nu vreau ca trupul tău să fie găsit pe mare. Cel mai probabil, oamenii cred că suntem încă pe Moorea. Sper că nimeni nu-şi va schimba părerea, până când va fi prea târziu. Aşa că nu fi prost făcut grămadă, omule. Hai să ne debarasăm de barcă. Pe urmă, vom aranja cu transportul ca să plecăm de-aici.

Heimat îl privi lung, scărpinându-şi bărbia cu unghia degetului mare. Rămase tăcut.

— Şi pe urmă, continuă Basingstoke, mai trebuie să te gândeşti şi la altceva. Niciun om cu cap nu lasă un pistol încărcat în sertar când pleacă de-acasă. Crezi că

proprietarul de-aici a fost atât de neglijent? Cât de sigur eşti? Nu te-ai uitat să vezi dacă e gol, că te-aş fi văzut.

Heimat dădu din cap, cu respect. Un moment, îşi coborî mâinile în poală, privind pistolul. Biroul îi împiedica pe ceilalţi să-l vadă şi ei; auziră doar un sunet metalic, când îi deschise încărcătorul, şi un ţăcănit, la închidere. Expresia lui Heimat nu se schimbase, când ridică privirea.

— Acum ştiu dacă e încărcat sau nu, remarcă el. Tu, însă, nu ştii.

— Deci, este? se interesă Basingstoke politicos, dar nu aşteptă răspunsul. În orice caz, hai să lăsăm dezbaterea asta prostească. Vom merge amândoi să scăpăm de barcă; ăştia mici vor fi în siguranţă. Pe urmă, ne întoarcem şi vedem cum putem pleca de pe insula asta. Şi apoi, Beaupre, în timp ce aşteptăm să vină ora decolării avionului, poţi să te distrezi în orice fel pofteşti.

Generalul Beaupre Heimat era cel care-i legase, iar Sneezy trebuia să recunoască: bătrânul ştia ce făcea. În cele câteva minute cât rămaseră singuri în casă, făcu eforturi zadarnice de a-şi dezlega frânghiile. Nu-i erau de ajutor nici smiorcăielile plângăreţe ale lui Harold:

— Ce naiba faci acolo, Dopey? Păi, slăbănog cum eşti tu, ar trebui să ieşi singur din alea! Pe urmă, ne dezlegi şi pe noi, şi după aia…

Aici, Harold se opri, fiindcă nici chiar el nu putea să vizualizeze un „după aia“ mulţumitor. În orice caz, bătrânii se întoarseră aproape imediat, începând să se învârtească în jurul aparatului PV.

Stabiliră imediat legătura cu ghişeul de rezervări al Aeroportului Faa-Faa-Faa. Funcţionara era – sau părea să fie – o fată polineziană drăguţă, în sarong, cu flori în păr. Părea prietenoasă şi reală, aşa cum privea de pe ecranul PV. Un moment, Sneezy se gândi să strige după ajutor, dar

speranţa era prea firavă ca să justifice riscul. Era, fără îndoială, doar o simulare, ba încă una foarte rudimentară, probabil.

— Vreau să văd toate zborurile fără escală, pe distanţe mai lungi de două mii de kilometri, de-acum şi până la amiază, îi ceru Heimat.

— *Oui, m 'sieur,* zâmbi fata şi dispăru.

Imediat, pe PV apăru o listă:

UA 495 Honolulu	6.40
JA 350 Tokyo	8.00
AF 781 Los Angeles	9.30
NZ 263 Auckland	11.10
QU 819 Sydney	11.40
UT 311 San Francisco	12.00

— Vreau cursa de Los Angeles, spuse imediat Heimat.

— Da, Beaupre, mă aşteptam, oftă Basingstoke. Şi eu o aleg tot pe aia.

Heimat făcu o mutră nemulţumită.

— Ai putea lua avionul de San Francisco. E doar cu două-trei ore mai târziu, şi-i mai bine să nu zburăm cu acelaşi avion, nu? Sau ai putea să te duci la Honolulu, ori la Tokyo…

— Nu vreau să ajung tot pe o insulă, sau într-un loc unde nu ştiu limba, şi nici s-aştept două ore n-am chef. Iau şi eu avionul ăla de Los Angeles.

Oftând, Heimat cedă.

— Foarte bine. Cu asta, putem să ne înţelegem. Rezervări!

Fata reapăru, interesându-se politicos:

— *M'sieur?*

— Vrem două locuri pe Air France 781, în dimineaţa asta.

Domnul J. Smith şi domnul R. Jones, improviză el.

— Clasa întâi sau turist, domnule?

— A, clasa-ntâi, în orice caz! zâmbi Heimat. Scumpa noastră nepoţică a fost atât de bună încât să ne aducă aici, într-o mică vacanţă, şi e foarte generoasă. Un moment…

Îi făcu semn lui Basingstoke s-o aducă mai în faţă pe Oniko. În afara unghiului vizual al camerei PV, bătrânul negru dezlegă repede mâinile fetei. Apoi, dădu din cap spre Heimat şi o ridică în faţa aparatului.

— Oniko, draga mea, continuă Heimat, fii bună şi dă-i acestui amabil program de computer codul cardului tău de credit.

Sneezy îşi ţinu respiraţia. Oare Oniko avea să-ncerce să cheme ajutoare?

N-o făcu. Vorbind cu o voce limpede, fata îi comunică programului datele şi întinse degetul mare spre senzorul de amprente, pentru confirmare. Unde era tot curajul acela omenesc, atât de lăudat, când aveau mai multă nevoie de el?

Imediat, însă, îl cuprinse ruşinea: cu siguranţă, dacă Oniko spunea ce nu trebuia, ar fi păţit ceva foarte neplăcut, imediat ce bătrânul terorist o trăgea din faţa camerei PV.

Şi asta a fost tot. N-au urmat niciun fel de întrebări. Programul cu înfăţişare de polineziană verifică într-o secundă contul şi anunţă:

— Vi s-au confirmat cele două bilete, domnilor J. Smith şi R. Jones, zbor direct de pe Aeroportul Faa-Faa-Faa cu plecare la nouă-treizeci, spre Los Angeles Intercontinental. De acolo, vă veţi continua călătoria sau vă întoarceţi?

— Deocamdată, nu, răspunse Basingstoke şi închise aparatul.

— Stai o clipă! protestă Heimat. Ce atâta grabă? Va trebui să plecăm şi din Los Angeles, mai departe, ştii doar!

— Dar nu tot pe creditul ei, omule. E prea riscant. De-acolo, va trebui să te descurci singur.

Ochii lui Heimat se îngustară primejdios.

— Iei cam multe pe seama ta, Cyril, spuse el încet. Ai uitat că pistolul e la mine? După care, dintr-odată, ţipă: Ce face asta? Opreşte-o, Cyril!

Căci Oniko, pe care Basingstoke încă-şi mai ţinea mâna, pornise încă o dată, cu încăpăţânare, spre aparatul de comunicaţii.

Basingstoke o smuci înapoi.

— Ei, ei, o dojeni el. Treaba asta devine obositoare, copilă!

Oniko nu-i răspunse. Nu făcea decât să privească spre aparatul din nou inaccesibil.

— Leag-o, ordonă Heimat.

Sneezy privi neliniştit cum Basingstoke se conforma, apoi o aşeza din nou lângă ceilalţi doi captivi, la perete. Imediat ce fata fu imobilizată, trupul ei se rezemă de al lui Sneezy, în căutarea unei ocrotiri.

— N-am putut altfel, îi şopti ea.

Băiatul şuieră aprobator. Fusese obligată, la fel cum şi el fusese nevoit să încerce să ajungă la aparat, de îndată ce intraseră în casă. Sneezy era nedumerit de acele încercări obsesive; nu-şi putea aminti de ce i se păruse atât de important, numai că aşa simţise. În acelaşi fel, îşi spuse el, în care dorise să afle şi să înregistreze toate datele pe care le putea obţine despre istoria şi activităţile Heechee-ilor, pentru jurnalul lui. I se părea foarte probabil ca acele două impulsuri să aibă legătură între ele, dar nu putea să le înţeleagă.

— Vor pleca în curând, îi şopti el lui Oniko, oferindu-i singura încurajare pe care o putuse găsi.

Fata îl privi fără o vorbă. Nu era nevoie să spună nimic;

ceea ce-ar fi zis era doar: „Nu destul de curând.“

Bătrânii făceau ceea ce făcuseră tot timpul. Se certau.

Cât de ciudaţi erau oamenii, nevoiţi să hotărască până şi cele mai simple lucruri numai prin dispute aprinse... De data asta, se contraziceau cu privire la ideea de a dormi, şi care din ei să se culce primul. Heimat spunea:

— N-ar strica să ne odihnim, Cyril. O oră, două, fiecare, ca să fim cât mai lucizi când ne ducem la aeroport. Ce-ar fi să te culci tu primul? Eu voi sta treaz, ca să-i distrez pe tinerii noştri oaspeţi.

— Dacă pe aia mică o distrezi aşa cum îţi place ţie, se răsti Basingstoke, probabil o să moară.

Heimat clătină din cap cu tristeţe.

— Te-a slăbit bătrâneţea. Ce-ţi pasă ţie ce-o să se-ntâmple cu micuţa fermecătoare?

— Iar pe tine bătrâneţea te-a prostit! Acolo-s fete cât cuprinde. După ce scăpăm de pe insula asta, poţi să faci orice vrei, cu toate, puţin îmi pasă, dar asta are un credit pe care-l putem folosi. Moartă, cum o să ne mai plătească cheltuielile?

— Ce cheltuieli? Am luat deja biletele de avion.

— Şi la aeroport cum ajungem? vru să ştie Basingstoke. O luăm pe jos?

Heimat se gândi puţin, apoi se întunecă la chip.

— Poate că ai dreptate, de data asta, consimţi el nemulţumit. Apoi, se înveseli iar. Atunci, hai să comandăm acum o limuzină, şi după aia, cât o aşteptăm să apară, vom avea timp şi pentru altele!

Cât anume putea urmări Oniko din toată discuţia Sneezy n-avea cum să ştie. Stătea rezemată de el, cu trupul inert. Ochii-i erau închişi, dar lacrimile acelea continuau să se prelingă încet pe obrajii ei, una după alta, ca dintr-un izvor

nesecat.

Sneezy închise şi el ochii – nu atât de oboseală, deşi era frânt, cât mai degrabă ca să se concentreze. Aveau cât de cât vreo posibilitate de evadare? Dacă le-ar fi spus bătrânilor că trebuia să se ducă din nou la toaletă? Dacă-l dezlegau, şi pe urmă reuşea să se elibereze, s-o ia pe Oniko în braţe şi să fugă cu ea din casă? Oare Harold putea să-i ajute şi el? Exista vreo şansă ca un asemenea plan, sau oricare altul, să reuşească?

Sau aveau să rezolve pur şi simplu problema cu Sneezy şi Harold, care nu aveau de oferit nici credit, nici victimizare sexuală, luându-le viaţa cu prima ocazie?

Pentru întâia dată în scurta lui viaţă, Sneezy se confrunta cu posibilitatea foarte reală de a se sfârşi în maximum câteva ore. Pentru un tânăr Heechee, era o perspectivă absolut înspăimântătoare. Nu numai fiindcă se punea problema morţii – oricine murea, mai devreme sau mai târziu. Dar, în asemenea împrejurări, ar fi fost o moarte *totală,* de vreme ce prin apropiere nu era nimeni care să facă cele necesare pentru a lua creierul fără viaţă al lui Sneezy şi a-i depozita conţinutul. Nu de moarte se temea atât de mult, ci de perspectiva descompunerii irecuperabile a creierului său, înainte de a putea fi transformat într-un Străbun…

Îşi dădu seama că bătrânii se certau din nou, de astă dată mai violent.

— Ce-are drăcia asta?! strigă Basingstoke exasperat, iar Heimat nu se lăsă nici el mai prejos:

— Ai făcut tu vreo prostie, nătărău bătrân! Ia, lasă-mă să-ncerc eu!

— Da-ncearcă cât pofteşti! mârâi Basingstoke. Nu mai merge, şi gata.

Făcu un pas înapoi, privindu-l încruntat pe bătrânul mai

deschis la culoare care se apleca spre aparat. Apoi, Heimat se retrase şi el, cu o expresie sumbră.

— Ce-ai făcut? îl întrebă el din nou.

— N-am făcut nimic! S-a stins pur şi simplu. Atunci, am încercat să-i dau drumul din nou şi n-a mai vrut să pornească!

O clipă, Sneezy simţi un val de speranţă. Dacă într-adevăr aparatul de comunicaţii se stricase în vreun fel, atunci poate că bătrânii vor fi nevoiţi să-şi schimbe planurile. Poate trebuia să meargă pe jos până la aeroport! Sneezy n-avea idee cât era de departe, sau măcar în ce direcţie, dar probabil că nici cei doi nu ştiau. Poate că n-ar fi îndrăznit să mai piardă timpul. Ar fi trebuit să pornească imediat, căci afară cerul începuse să se lumineze, semn că se apropia răsăritul soarelui.

Iar dacă plecau imediat… şi dacă, din cine ştie ce motiv, nu reuşeau să-i omoare pe posibilii martori lăsaţi în urmă… şi dacă nu se hotărau să-i ia cumva şi pe copii cu ei… şi dacă…

Erau prea multe *şi dacă-uri.*

Dar, în fond, nici unul dintre ele nu mai conta. Sneezy văzu că ecranul începea să se lumineze. Îl văzuse şi Basingstoke, care strigă:

— Nu mai e nevoie să ne acuzăm reciproc, Beau! Uite, îşi revine în sfârşit!

Aşa era.

Îşi revenise, dar faţa care-i privea din aparat nu mai era a fetei polineziene zâmbitoare, cu hibisc în păr. Era un chip bărbătesc. Un bărbat de vârstă nedefinită, destul de atrăgător (sau, cel puţin, aşa aş vrea să cred), care le zâmbea prietenos. Sneezy nu-l recunoscu. Pentru orice Heechee, oamenii semănau prea mult între ei, cu excepţia celor alături de care se întâmplase să petreacă mai mult

timp.

Cyril Basingstoke şi Beaupre Heimat, însă, recunoscură imediat chipul.

— Robinette Broadhead! exclamă Basingstoke, iar Heimat mârâi:

— Ce dracu' caută aici nenorocitul *ăsta?*

Essie, care urmărea totul în spaţiul gigabitic, chicoti nervos.

— Faimos mai eşti, Robin, spuse ea. Până şi cei mai răi şi bătrâni terorişti te recunosc pe loc.

— Nu e deloc de mirare, doamnă Broadhead, replică Albert. Generalul Heimat a încercat în cel puţin două ocazii să-l asasineze pe Robinette. Şi, probabil, fiecare terorist de pe Pământ ar fi făcut acelaşi lucru dacă ar fi avut prilejul.

— Să nu le dai tocmai acum prilejul să facă ceva rău, Robin, mă rugă Essie. Haide. Fă-ţi treaba. Şi, dragă Robin, să ai mare grijă! Teroriştii bătrâni şi răi sunt o nimica toată pe lângă celelalte pericole cu care insişti să te confrunţi acum!

14. PASAGERI CLANDESTINI

Cred că, ajuns în acest punct, ar trebui să fac o mică recapitulare.

Când vestea transmisiei către kugelblitz a ajuns la JAWS, cei de-acolo au intrat în acţiune. Programe şi oameni au căutat sursa mesajului, în timp gigabitic, şi au localizat-o pe o insulă numită Moorea, în Oceanul Pacific, lucru care s-a întâmplat destul de rapid ca să-mi convină chiar şi mie.

Aşa că au pus frânele, fiindcă trebuia ca oamenii-de-carne să ia următoarea decizie.

Au făcut-o pe cât de repede pot oamenii-de-carne. Recunosc asta, dar oamenii-de-carne pur şi simplu nu pot să alerge când ai nevoie cu adevărat de viteză. Au trecut multe, multe milisecunde până au făcut pasul următor, şi mult mai mult decât atât ca să-l pună în aplicare. Au izolat Moorea de reţeaua energetică. Au tăiat toate genurile de energie electromagnetică, în toate locurile de pe insulă. Moorea a intrat în carantină. Nu mai putea ieşi niciun mesaj.

Aşa era normal să se procedeze, şi am fost de acord cu ei. Dar le-a luat atât de mult…! Apoi, pasul următor le-a luat mult, mult, mult mai mult timp. Nu ca să afle ce aveau de făcut, fiindcă Albert, Essie şi cu mine stabiliserăm asta pentru ei cât ai clipi, ci *interminabil* de lung pentru a-i convinge pe oamenii-de-carne că aveam dreptate, şi a-i determina să facă ceea ce trebuia în situaţia actuală.

A fost clar de la început că existau Duşmani care umblau liberi pe Pământ. Albert şi cu mine am discutat despre asta la nesfârşit, mii şi mii de milisecunde, şi pur şi simplu n-am

găsit altă explicaţie. Acele „alarme false“ de pe Roata de Supraveghere nu fuseseră câtuşi de puţin false. Am reuşit să explicăm asta, milisecundă cu milisecundă, pentru oamenii-de-carne. La care ei, fir-ar sufletele lor să fie, ne-au contrazis.

— N-aveţi de unde *şti* asta, a obiectat generalul Halverseen, iar eu am răcnit (în măsura-n care pot răcni în timpul oamenilor-de-carne):

— Ba ştim sigur!

Albert a intervenit şi el, rezonabil (şi, vai, cât de încet!):

— Este adevărat, generale Halverseen, că nu o ştim cu certitudine. Dar ştiinţa nu e bazată pe certitudini; este doar o chestiune de probabilităţi, iar probabilitatea ca aceasta să fie o descriere corectă a realităţii e covârşitoare. Serios, nu există nicio ipoteză mai convingătoare cu care să concureze.

Puteţi să vă imaginaţi cât timp a luat aşa ceva?

Şi după aia, a trebuit să-i convingem şi de următoarea afirmaţie: că Duşmanii aveau fiinţe umane care lucrau pentru ei. Aici, am intrat într-o ciorovăială interminabilă, fiindcă generalii de la JAWS se împotmoliseră la întrebarea dacă orice fiinţă omenească, oricât de ticăloasă sau de dementă, ar fi cooperat cu inamicii tuturor formelor de viaţă organică, de pretutindeni. Ne-a luat o veşnicie să le explicăm că nu ne refeream la o cooperare *voluntară.* Bine, şi-atunci la ce ne refeream? Păi, nici noi nu ştiam *la ce anume* ne refeream, ştiam doar că întrucât transmisiunea se făcuse în limba engleză, oricât de accelerată, acest fapt era o probă indiscutabilă a existenţei unei fiinţe omeneşti, ca intermediar între sursă şi Duşman. Şi, desigur, conţinutul transmisiunii întărea şi mai mult teoria că era generată de Duşman şi destinată Duşmanului.

— Dacă dumneavoastră aţi fi un cercetaş al Duşmanului

pe Pământ, se interesă politicos Albert, ce-aţi face? Prima dumneavoastră misiune ar fi să învăţaţi tot ce puteţi despre felul cum sunt fiinţele omeneşti şi Heechee-ii; despre tehnologiile pe care le au şi locurile unde sunt amplasate; despre tot ceea ce-ar putea fi util în eventualitatea unui conflict. Şi tocmai asta conţinea transmisiunea, domnilor generali. Chiar nu poate încăpea nicio îndoială.

Discuţia n-a fost de ordinul milisecundelor. A durat *minute* întregi, iar minutele s-au transformat în ore, fiindcă generalii-de-carne nu-şi petreceau tot timpul vorbind numai cu noi. Mai aveau şi altele pe cap. *Acţionau.* Moorea era izolată, aşa că traficul de mesaje nu se putea face în nicio direcţie. Prin urmare, singurul lor mod de a stabili orice gen de contact acolo era să introducă noi trupuri calde, cu instrucţiuni pentru a prelua controlul. Controlul asupra a ce? întrebam noi, zadarnic. Singurul răspuns pe care-l primeam era: controlul asupra insulei, desigur.

Aşa că au încărcat cu trupe aeropurtate câteva avioane cu rază lungă de acţiune, din Nandu şi Oahu, şi le-au trimis spre Moorea. În acele aeronave erau bărbaţi şi femei de ispravă – mult mai curajoşi decât aş fi fost eu, de vreme ce statutul lor de „militari“ fusese strict onorific pe aproape tot parcursul vieţii. Au survolat însă insula şi s-au paraşutat în timpul nopţii – pe pantele marelui munte central, unii, alţii în apele lagunei, iar câţiva mai norocoşi, pe plaje sau plantaţii. Aveau misiunea de a aresta pe oricine găseau şi, după aceea, să semnalizeze cu oglinzile spre sateliţii de supraveghere de deasupra, astfel încât Moorea să poată fi reintegrată în reţeaua energetică şi să aterizeze anchetatorii propriu-zişi.

Vă puteţi da seama cât timp a durat *aşa ceva?*

Vă daţi seama câte *probleme* s-au creat? Pe Moorea au sosit două sute de soldaţi, şi aproape şaptezeci dintre ei şi-

au rupt braţele, picioarele sau gâturile în cădere. Mare minune că n-a murit niciunul – şi totul, degeaba.

Fiindcă, în acel timp, cei mai repezi dintre noi, ca Albert şi cu mine, făceam tema care putea să scutească pe toată lumea de efort. A durat mult mai mult decât ar fi trebuit, fiindcă nu puteam accesa fişierele de pe insula propriu-zisă, din cauza întreruperii curentului. A trebuit să reconstituim informaţiile pe baza altor surse, aşa că am făcut-o. Am accesat toate datele pe care le puteam găsi despre traficul de intrare şi ieşire de pe Moorea. Am studiat rapoartele de recensământ despre toţi locuitorii. Am căutat orice indiciu, orice conexiune cu tot ce putea fi legat de Duşman…

Iar din fişiere au sărit Oniko, Sneezy şi Harold.

De cum am văzut cine erau şi unde fuseseră, am ştiut că acela era răspunsul. Cine altcineva mai fusese pe Roata de Supraveghere, în timpul ultimei „alarme false“?

Când le-am explicat toate astea căpăţânilor-de-carne, au fost de acord că era important. Mai era şi aproape inutil, pentru că nu aveau niciun mod eficient de comunicare cu trupele aeropurtate care tocmai atunci plouau peste toată insula, ca să le spună unde să-şi concentreze eforturile. Dar au aplicat varianta a doua: ne-au pus la dispoziţie înregistrările făcute din satelit, şi când le-am derulat, am văzut bărcuţa cu fund de sticlă ieşind din lagună, pentru a traversa strâmtoarea.

Din păcate, atunci când am văzut-o noi, era deja istorie. Ei, însă, se aflau acolo. Cei trei copii, căţărându-se pe pontonul plutitor al casei doamnei şi domnului Henri Becquerel de pe plajă, în prezent plecaţi în vizită la nepoţii lor, pe Lumea lui Peggy. Iar când am făcut pasul următor, monitorizând toate comunicaţiile care intrau şi ieşeau din casa de pe plajă, nu ne-a fost deloc greu să-i identificăm pe cei doi boşorogi demenţi care fuseseră cu copiii în barcă.

Apoi, am depozitat imaginile şi ne-am gândit temeinic.

— Ah-ha, rosti gânditor Albert, pufăind din pipă. Ia uitaţi-vă la copii.

— Doi dintre ei poartă capsule, anunţă Julio Cassata, cu un moment înaintea mea.

— Exact! zâmbi Albert. Şi ce loc ar fi mai potrivit pentru o fiinţă energetică, aşa cum este Duşmanul, decât o capsulă?

— Dar ar putea s-o facă? am întrebat eu. Vreau să zic, *cum* ar putea?

Puf, puf…

— S-ar putea să le fie dificil, da, Robin, replică Albert îngândurat, fiindcă sistemele de depozitare sunt, cu siguranţă, diferite de cele cu care erau obişnuiţi ei. Dar, în fond, nici depozitarea de Străbuni a Heechee-ilor şi propria noastră reţea gigabitică nu erau compatibile, la început. A trebuit pur şi simplu să concepem moduri de transcriere între ele. Crezi că Duşmanii sunt mai proşti decât noi, Robin? Şi, înainte de a apuca să-i răspund, a continuat: În orice caz, altă ipoteză, mai bună, nu există. Nu îndrăznim să presupunem nimic altceva. Duşmanii sunt în capsule.

— Iar capsulele sunt la copii, completă Essie, şi copiii sunt ţinuţi captivi de doi ucigaşi cunoscuţi. Robin! Orice-am face, trebuie neapărat să ne asigurăm că nu păţesc nimic!

— Sigur că da, draga mea, am răspuns, întrebându-mă cum am fi putut face asta.

Datele despre Basingstoke şi Heimat nu erau deloc liniştitoare, chiar dacă făceam abstracţie de cunoscuta obsesie a lui Heimat faţă de fetele tinere şi neajutorate. M-am concentrat.

— Primul lucru pe care-l avem de făcut, am început, este să-i convingem pe cei de la JAWS să izoleze casa. Nu trebuie ca Duşmanii să intre în spaţiul gigabitic şi să umble pe-acolo.

— Au avut deja destul timp s-o facă, sublinie Albert.

— Dar nu ştim dacă au făcut-o, totuşi. Poate nu pot ieşi din capsule – sau n-au crezut că e nevoie să iasă?

Am clătinat din cap.

— Problema ta, Albert, e că eşti o construcţie artificială. Nu ştii cum se comportă fiinţele naturale. Dacă eu aş fi unul dintre Duşmani, într-un loc care nu poate fi decât straniu şi derutant pentru mine, mi-aş găsi o văgăună comodă unde să mă ascund şi să stau acolo până mă asigur ce e periculos şi ce nu.

Oftând, Albert îşi dădu ochii peste cap.

— N-ai fost niciodată o fiinţă energetică naturală, aşa că nu ştii nimic despre comportamentul lor, îmi reaminti el.

— Dar, dacă mă înşel, nu pierdem nimic, este? Aşa că, hai să le tăiem legăturile.

— A, dar le-am propus deja asta liderilor organici ai JAWS. Casa va fi izolată complet în câteva milisecunde. Şi pe urmă?

— Pe urmă, am spus eu pe cel mai firesc ton, am să le fac o vizită.

De fapt, a durat multe milisecunde. Nu numai că trebuia să conving căpăţânile-de-carne din JAWS că eram cel mai potrivit pentru a negocia, dar am fost şi nevoit să-i conving, mai întâi pe ei, apoi şi pe Albert, că puteam să negociez într-un fel care să nu le lase şanse de scăpare nici bătrânilor, nici Duşmanilor.

— Bine, spuse apăsat doppelul lui Cassata. Sunt de acord.

M-am pregătit pentru ceea ce avea să urmeze:

— Trebuie să facă cineva treaba asta, dar nu tu, Broadhead. Tu eşti civil.

— Ia ascultă, băi, tâmpitule…! am răcnit, dar Albert ridică

o mână.

— Generale Cassata, spuse el răbdător, situaţia din casa aceea este instabilă. Nu putem aştepta ca o persoană-de-carne să se ducă acolo şi să negocieze.

— Sigur că nu putem aştepta, confirmă crispat Cassata, dar asta nu-nseamnă că trebuie să fie Broadhead!

— Zău? făcu Albert. Atunci, cine? Trebuie să fie cineva ca noi, nu? Cineva care e familiarizat cu ceea ce se întâmplă. Serios, unul dintre noi, cei de-aici, n-ai zice?

— Nu neapărat, răspunse Cassata, încercând să tragă de timp, dar Albert nu-l lăsă.

— Ba aş crede că da, spuse el cu blândeţe, fiindcă timpul e un factor esenţial, şi singura întrebare este: cine anume? Nu cred că aş fi eu cel mai potrivit; eu sunt doar un aparat rudimentar, la urma urmei.

— Şi nici eu – în niciun caz! interveni Essie.

— Cât despre dumneata, generale, continuă politicos Albert, pur şi simplu nu eşti destul de priceput pentru sarcina asta. Astfel încât mi-e teamă că rămâne numai Robinette.

Lui îi era teamă!

Cassata se dădu bătut.

— Dar nu în persoană, ordonă el. Ceva dispensabil, şi cu asta am *terminat.*

Şi astfel, n-am fost tocmai „eu“ cel care le zâmbea din aparatul de comunicare celor doi monştri bătrâni şi copiilor luaţi ostatici. Era numai un doppel al meu, fiindcă numai atâta permiseseră Albert şi cei de la JAWS, dar au mai fost nevoiţi şi să-mi acorde un canal de contact foarte strâns cu doppelul meu. N-aveau încotro, căci altfel nici unul dintre noi n-ar fi ştiut sau bănuit măcar ce se întâmpla în casa aceea mică de pe plaja insulei Tahiti.

Aşa că acum mă uitam din aparatul PV la bătrânii

monştri. Le-am spus – sau duplicatul meu le-a spus:

— Generale Heimat, domnule Basingstoke, sunteţi prinşi din nou. Nu faceţi nimic nesăbuit. O să vă lăsăm să plecaţi – în anumite condiţii – dacă veţi coopera. Pentru început, dezlegaţi copiii.

Şi, în acelaşi timp, celălalt eu, aflat în siguranţă la o sută de mii de kilometri distanţă, *pe Adevărata dragoste,* se plângea amarnic:

— Dar durează atât de *mult!*

— N-avem ce face, dragă Robin spuse Essie.

Iar Albert îşi drese glasul şi mă sfătui:

— Să ai grijă, generalul Heimat o să încerce ceva violent, fără îndoială, dar Basingstoke e mai subtil. Fii foarte atent la el, te rog.

— Am de ales? am mormăit.

Nu aveam. Ei erau oameni-de-carne, iar eu eram eu. În timp ce doppelul meu ţinea acel interminabil discurs introductiv – şase mii de milisecunde mi-a luat! — observam şi expuneam fiecare persoană, articol de mobilier, obiect agăţat pe perete, fereastră, particulă de nisip şi fir de praf din acea cameră mică şi plăcută. A durat o eternitate până să-mi activez imaginea şi să-mi rostesc cuvintele de salut, după care răspunsul lui Heimat a ţinut o *veşnicie.*

Vedeţi dumneavoastră, nu aveam la dispoziţie senzorii şi acceleratorii care făceau parte din mine cel real, la bordul *Adevăratei dragoste.* Aveam un simplu set de comunicaţii cu piezoviziune, ca acelea pe care şi le pun oamenii în living. Sunt destinate spre a fi folosite de persoanele-de-carne. Prin urmare, sunt la fel de încete ca ele. Nu trebuie să fie rapide, fiindcă nici oamenii-de-carne nu sunt. Sistemul de scanare prin commset se uită la ceea ce e în faţa lui, punct cu punct. Examinează unul câte unul fiecare

dintre aceste puncte şi-i înregistrează proprietăţile – atâta luminanţă, lungime de undă cutare-şi-cutare – şi apoi, pe rând, le aranjează în memorie, pentru transmisie.

Nu aveam să lăsăm setul să transmită, desigur. Singurele transmisiuni din camera aceea aveau loc între doppelul meu şi mine cel real, aflat la o sută de mii de kilometri în spaţiu.

Scannerele setului erau destul de rapide pentru acest scop, după standardele persoanelor-de-carne. Priveau fiecare punct de câte douăzeci şi patru de ori pe secundă, iar golurile dintre ele erau completate de inerţia ochiului, proprie cărnii. Ceea ce vedeau oamenii-de-carne era iluzia unei prezenţe în timp real.

Eu, însă, nu. Atât doppelul meu, cât şi adevăratul eu vedeam constituirea chinuitoare a imaginilor, punct cu punct. Puteam observa cum sosea fiecare punct individual de date. Arăta ca şi cum cineva ar fi completat o pânză cu puncte numerotate, câte unul într-a douăzeci şi patra fracţiune de secundă, un punct roşu aici, unul stacojiu mai închis alături, altul stacojiu, şi aşa mai departe, cu mare caznă, punct cu punct… vedeam cum se forma o singură linie din fusta roşie a lui Oniko. Apoi, pentru linia următoare erau încă o mie de puncte, şi pentru următoarea, la fel, şi tot aşa, şi-n timpul ăsta eu şi doppelul meu ne foiam şi ne rodeam metaforic unghiile metaforice, aşteptând să se întregească toată imaginea.

Nici cu sunetul nu mergea mai bine. Frecvenţa medie a vorbirii umane, să zicem pentru vocala A, este de patru sute patruzeci de hertzi. Aşa că, ceea ce „auzeam“ eu (percepându-l ca pe nişte pulsaţii de presiune) era un *pac… pâc… pâc…* de sunet, fiecare *pâc* în sine venind la vreo două milisecunde după următorul. Ca atare, trebuia să iau notă de amplitudinea fiecărei pulsaţii şi de intervalul de

timp dintre ele, mai mare sau mai mic, după cum cobora sau se ridica tonul, şi să le identific ca frecvenţe, apoi să formez din ele spectrograme sonore şi să le transpun în silabe şi, finalmente, în cuvinte. A, puteam să le interpretez, nicio problemă. Dar, Dumnezeule, era de-a dreptul *exasperant*...

Era frustrant în toate modurile posibile ale frustrării, fiindcă situaţia era urgentă.

Urgenţa era Duşmanul, bineînţeles, dar şi eu aveam nişte urgenţe ale mele. Curiozitatea, de exemplu. Pe nebunul ăla bătrân, Heimat, îl cunoşteam bine, îşi dăduse toată silinţa să ne omoare, pe mine şi pe nevastă-mea. Chiar voiam să vorbesc cu el despre asta. Pe urmă, mai erau şi copiii. Ei reprezentau o urgenţă cu totul specială, fiindcă aveam o imagine destul de clară a întâmplărilor prin care trecuseră şi-mi dădeam seama cât de îngroziţi, extenuaţi şi demoralizaţi erau probabil. Voiam să-i salvez din calvarul acela în următoarea milisecundă, n-aveam timp pentru târguieli şi câcâieli de-ale persoanelor-de-carne, cu bătrânii ucigaşi; şi nu puteam s-o fac.

Şi nu puteam nici să aştept, aşa că în timp ce Heimat şi Basingstoke încă îşi mai deschideau gurile, cu chipurile descompuse de uimire, am intervenit ca să mă adresez direct copiilor:

— Oniko, Sneezy, Harold, acum sunteţi în siguranţă. Oamenii ăştia nu vă mai pot face niciun rău.

Iar în cabina de comandă a *Adevăratei dragoste,* unde stăteam cu toţii, Albert îşi sugea meditativ coada pipei şi zicea:

— Nu te învinuiesc pentru asta, Robin, dar te rog, nu uita că Duşmanul e pe primul loc la ordinea zilei.

N-am apucat să-i răspund. Essie mi-o luă înainte, cu un

strigăt indignat:

— Albert! Nu eşti decât o simplă maşină, la urma urmei! Bieţii copii sunt scoşi din minţi de frică!

— Are dreptate, totuşi, susţinu Cassata. Cu copiii o să fie bine. Poliţia din Papeete e pe drum…

— Şi-o să ajungă, când? întrebă Essie.

Era o întrebare retorică, al cărei răspuns îl ştiam cu toţii. Ea îl şi formulă:

— Cam într-un milion de milisecunde, nu-i aşa? Cât de multe se pot întâmpla, chiar şi în timpul persoanelor-de-carne?

Doppelul meu tocmai termina de spus „-t-e-ţ-i î-n s-i-g-u-r-a-n-ţ-ă“, aşa că aveam timp destul pentru discuţii. L-am întrebat pe Albert:

— Ce crezi c-o să facă Heimat?

— Are pistolul ăla, răspunse Albert, pe un ton judicios. Se va gândi, poate, s-o folosească pe Oniko ca ostatică.

— De asta ne putem ocupa, replică îndârjit Cassata.

— Nici gând, Julio! am spus. Ai înnebunit? Dacă-ncepi să tragi cu raze prin odăiţa aia, ar putea să rănească pe cineva.

— Numai pe cineva care e ochit anume!

Albert tuşi ca să-şi arate dezacordul.

— Precizia armelor voastre e neîndoielnică, generale. Dar mai trebuie să ţinem seama şi de integritatea cuştii Faraday. Am izolat complet acel spaţiu, cu excepţia canalului unic dintre domnul Broadhead şi doppelul său. Dacă-l perforaţi, ce-o să se întâmple cu pasagerii clandestini?

Cassata ezită. Ezitam cu toţii, fiindcă aceea era, într-adevăr, problema cea mai importantă. Pasagerii clandestini. Duşmanii!

Privindu-i pe cei trei copii cuminţi şi civilizaţi ţinuţi

ostatici de doi babalâci, aproape că uitam unde se ascundea adevărata teroare. Heimat şi Basingstoke erau nişte bieţi amatori! Amândoi uciseseră câteva zeci de mii de oameni, poate, bărbaţi, femei şi copii nevinovaţi, distruseseră bunuri în valoare de miliarde de dolari, răvăşiseră vieţile a zeci de milioane de oameni... ei bine, cât de *mărunte* păreau toate acestea, pe lângă specia care muta stele prin spaţiu, anihila planete întregi, îndrăznea să perturbe însuşi universul, în toată imensitatea lui! Teroare? Niciun terorist uman nu era mai mult decât un puştiulache cu glas piţigăiat în comparaţie cu Duşmanul – nici ăştia doi, nici Hitler sau Stalin, nici Ginghis Han şi nici Assurbanipal.

Iar în camera aceea erau Duşmani, şi eu propuneam o încercare de a ne confrunta cu ei.

În sfârşit, doppelul meu termină cu încurajările adresate copiilor. Cyril Basingstoke deschise gura să spună ceva. Prin intermediul doppelului, i-am putut vedea expresia. Avea ochii aţintiţi spre mine, cu curiozitate şi un soi de respect. Era genul de respect pe care-l poate avea un gladiator pentru altul, când se întâlnesc în arenă, un gladiator care recunoaşte diferenţa dintre armele sale şi ale adversarului, dar totuşi consideră că tridentul lui are şanse apreciabile de a învinge plasa celuilalt.

Nu era deloc privirea la care te-ai aştepta din partea unui om gata să se recunoască învins.

Măsurate după ticăitul lent al ceasurilor pe care le folosesc persoanele-de-carne, cele întâmplate în continuare trebuie să fi părut extrem de rapide. Cei doi bandiţi veterani erau de mult trecuţi de prima tinereţe, dar organele şi musculatura lor conţineau multe părţi noi, iar acele creiere bătrâne şi perverse erau încă lucide.

— Beaupre! se răsti Basingstoke. Acoperă fata!

Şi se repezi spre masa pe care stătuse în tot acel timp pistolul de pescuit, cu arc.

De pe ecran, eu am strigat neliniştit:

— Staţi aşa! Putem ajunge la o înţelegere cu voi!

Heimat, ţinând-o deja cu o mână pe Oniko de păr şi cu cealaltă lipindu-i pistolul de ucis peştii la tâmplă, mârâi triumfător:

— Ba bine că nu, naibii! Vrei să auzi termenii noştri? *Libertatea!* Libertate deplină, transport pe o planetă aleasă de noi şi… şi… câte un milion de dolari pentru fiecare!

— Şi mai multe arme, omule, adăugă Cyril Basingstoke, pragmatic.

Întotdeauna, el fusese cel mai viclean dintre ei, mi-am spus, nu fără o oarecare admiraţie. Şi admiram într-adevăr gândirea rapidă şi acţiunile precise ale celor doi bătrâni monştri. Vreau să zic, gândiţi-vă! Trebuie să fi fost foarte surprinşi de apariţia mea bruscă pe ecranul de comunicare; nu le luase mai mult de zece secunde ca să răspundă, să-şi facă un plan şi să-l pună în aplicare, astfel încât, acum, aveau copiii la discreţie şi-şi putuseră formula pretenţiile.

Zece secunde, însă, înseamnă de fapt zece mii de milisecunde.

Am spus, de pe ecran:

— Libertatea o puteţi avea, amândoi. Adică, nu vă veţi întoarce în închisoare, şi puteţi să plecaţi pe altă planetă – nu Pământul, nici Lumea lui Peggy, dar oricum una destul de plăcută. Singurul detaliu e că veţi fi singuri acolo.

Era o ofertă cinstită şi solidă. Aveam în minte chiar o planetă concretă, fiindcă Albert găsise una potrivită. Ce-i drept, se afla în nucleul galaxiei, fiind una dintre cele suplimentare pe care Heechee-ii, prudenţi, le induseseră pentru expansiune, dar era cu certitudine locuibilă. Acolo puteau să facă tot ce voiau – mai ales din moment ce, fiind

în nucleu, orice acţiuni se desfăşurau de patruzeci de mii de ori mai încet decât pe Pământ.

— Vezi să nu! mă repezi Heimat. Noi o s-alegem planeta, şi nu uita de bani!

— O să vă dau şi banii, am răspuns politicos. Câte un milion fiecăruia; îi puteţi folosi pentru a cumpăra programe care să vă ţină companie. Gândiţi-vă bine, băieţi. Ştiţi că nu vă putem lăsa să mai distrugeţi oraşe.

În clipa următoare, am văzut ochii lui Heimat îngustându-se, la auzul unor sunete din camera alăturată, aşa că m-am grăbit să adaug:

— Altă soluţie n-aveţi, fiindcă altfel aţi fi amândoi morţi. Uitaţi-vă ce-avem pentru voi, i-am invitat, şi am adus pe ecran câteva dintre armele orbitale cu raze de particule ale lui Nash.

S-au uitat. Au avut nevoie doar de o secundă sau două (dar peste o mie de milisecunde!) ca să conştientizeze ceea ce vedeau pe ecran, dar era deja prea târziu. Căci Albert găsise încă ceva pentru mine, în casă. Lucrătorul pe care-l descoperise şi mi-l dăduse în primire intră pe uşă, cu furtunurile pentru curăţenie ridicate. Un lucrător nu e o armă. Când e proiectat ca ajutor la menaj poate să mături, să repare lucruri şi să facă ordine, poate chiar şi să spele geamurile şi să ducă gunoiul, dar nu să ucidă. Totuşi, are jeturi prin intermediul cărora poate introduce detergent în crăpături, şi pompe care să mărească forţa jeturilor. Iar când îşi foloseşte la maximum puterea şi are cuţite înfipte-n duze, aşa cum îl pusesem pe ăsta să facă în timp ce vorbeam, poate proiecta cuţitele cu forţă şi cu o precizie considerabilă.

Nu i-am omorât pe bătrâni sau cel puţin nu permanent. Dar, înainte de a-şi putea întoarce capetele, Heimat avea un cuţit înfipt în gât, iar Basingstoke unul în inimă, şi nu

mai puneau probleme pentru copii, ci doar pentru tehnicienii care aveau să pompeze în depozitare ce le mai rămăsese din minţi, pentru Dosarele Decedaţilor.

— Mă întreb, am spus, privind cum al doilea cuţit pătrundea încet în pieptul lui Basingstoke, dacă n-ar fi fost bine s-o facem de la început, Albert. Vor fi mult mai comozi ca inteligenţe depozitate în maşini, nu-i aşa?

— Şi de ce ar fi? zâmbi Albert. Tu nu eşti deloc comod, să ştii. Dar acum ai grijă de copii, te rog.

— Copiii! strigă Cassata. Acolo sunt Duşmanii! La ei trebuie să fiţi atenţi!

— Dar, spuse politicos Albert în cazul de faţă, e acelaşi lucru, înţelegi.

Nu era nevoie să-mi amintească. Şi-aşa eram suficient de speriat.

Un lucrător nu se pricepe la desfăcut noduri mai bine decât la neutralizat criminali, dar are răzătoare şi cuţitaşe. A fost de ajuns să roadă frânghiile. O eliberă pe Oniko mai întâi, apoi pe Sneezy şi pe Harold, timp în care eu am stat de vorbă cu ei.

Pe un ton liniştitor, le-am spus:

— Acum e-n regulă, copii, în afara unui lucru crucial. Vă rog să vă scoateţi capsulele, fără proteste sau discuţii, fiindcă e foarte important. Şi vreau să vi le scoateţi *imediat.*

Erau nişte copii buni. Nu le era uşor. Nimic nu le-ar fi fost uşor, după toate cele prin care trecuseră – mai ales pentru Oniko, epuizată cum era şi îngrozită cum fusese, iar pentru Sneezy era şi mai greu, cred, fiindcă un Heechee nu stă niciodată fără capsulă, după vârsta de trei ani. Totuşi, şi le scoaseră, fără nici cea mai mică obiecţie. Dar, o, cât de multe milisecunde le-au fost necesare, în timp ce eu aşteptam ca pe jăratic pasul următor. Era cel de care mă temeam!

Dar nu aveam de ales.

— Şi acum, am continuat, aduceţi-vă amândoi capsulele la commset şi conectaţi-le la receptoarele de date.

N-a fost tocmai simplu; terminalele capsulelor nu erau destinate unor astfel de întrebuinţări, dar Albert găsise deja diverse soluţii şi mijloace. Aşa că Sneezy înţelese cum se putea potrivi un adaptor, iar Harold scotoci prin sertarele cu nimicuri după ceva ce-ar fi mers, şi cu ajutorul lucrătorului îl îndoiră şi-l ajustară, păşind cu grijă pe lângă cele două orori prăvălite pe jos.

Şi, în tot acel timp, milisecundă după milisecundă, eu îi priveam cum făceau lucrul ce mi-ar fi dat posibilitatea să trec la acţiunea de care mă temeam, şi pe care o doream, mai presus decât orice pe lume.

Să ajung faţă-n faţă – oricât de metaforic, de vreme ce eu nu aveam o faţă reală şi nici nu mă aşteptam ca Duşmanul să fi avut vreodată una – cu creaturile care tulburaseră liniştea universului niciodată foarte liniştit în care trăiam.

Şi atunci, Oniko atinse terminalele commsetului cu cele ale capsulei sale şi apărură.

Nu vă pot spune cu adevărat cum arătau Duşmanii. Cum să-i descrii în termenii unor atribute fizice, când nu aveau nimic de soiul ăsta?

N-aş putea să vă spun nici cât de mari erau, nici ce culoare aveau şi nici ce formă; nu deţineau asemenea trăsături. Dacă aveau sexe, sau orice care să-i deosebească între ei, nu-mi dădeam seama. Nu eram sigur nici măcar că erau doi. Mai mulţi decât unul, da. Mai puţini decât mulţi, probabil. Presupuneam că erau doi, fiindcă în timpul (destul de lung) dintre contactul capsulei lui Oniko cu terminalele commsetului şi cel al capsulei lui Sneezy, mi s-a părut că

doar o singură fiinţă împărţea spaţiul gigabitic cu mine, iar după aceea am avut impresia că erau mai multe.

Am încercat să le vorbesc.

Nu era uşor. Nu ştiam cum să-i iau.

Mai întâi, am încercat cu o întrebare:

Cine sunteţi voi?

N-am spus tocmai aşa, fiindcă n-am rostit niciun cuvânt. Era mai degrabă ca un fel de *Hmmm?* vast şi fără sunet.

N-am primit niciun răspuns.

Am încercat din nou, de astă dată cu imagini. Am apelat o imagine a kugelblitzului – duzina de mânjeli căcănii care se învârteau neliniştite în jurul propriei axe, prin spaţiul intergalactic.

Din nou, nicio reacţie.

Am prezentat o imagine a Roţii şi am plasat-o în acelaşi cadru cu kugelblitz-ul. Am şters-o şi i-am arătat pe Sneezy şi pe Oniko, apoi capsulele lor.

După aceea, am încercat din nou cu un *Hmmm?*

Niciun răspuns. Nimic. Doar conştiinţa faptului că cineva, cumva, împărţea cu mine acel spaţiu…

Ba nu! Exista un răspuns. Fiindcă arătasem capsulele aşa cum erau, ca nişte obiecte metalice opace, mate, în formă de titirez, iar în propria mea imagine erau luminoase. Răspândeau raze.

Deşi toată atenţia mi-era concentrată strict asupra doppelului meu, mai era şi celălalt eu, la o jumătate de secundă distanţă, pe *Adevărata dragoste,* cu Essie, Albert şi generalul Cassata. Îmi dădeam seama de o anume agitaţie, întrebări chiar, comentarii; dar „adevăratul“ eu se afla mereu cu câteva secunde în urma doppelului, iar când Albert strigă ascuţit:

— Auzi-i, îţi zic că erau în capsule!

…mi se spusese deja.

În fond, era şi ăsta un soi de răspuns. Comunicarea începuse.

Am încercat o imagine mai dificilă. Am căutat să arăt tot universul – văzut din afară; din locul care nu existase niciodată, fiindcă nu exista niciun „afară“ faţă de ceea ce se afla, prin definiţie, pretutindeni. Singura imagine care exprima aşa ceva pentru mine reprezenta pur şi simplu un bulgăre uriaş, luminos, lipsit de trăsături. Dacă însemna ceva pentru Duşmani, n-aveam de unde să ştiu, dar era cea mai potrivită aproximaţie a lucrurilor pe care mi le arătase Albert în Profunzimea Timpului. Apoi, la fel cum făcuse şi Albert, am transfocat spre el. Globul se apropie, se întinse şi prezentă o secţiune a universului, câteva mii de galaxii, eliptice şi spirale şi perechi inegale care se învălmăşeau, şi stele singulare din care ieşeau tentacule de steluţe şi gaze.

Era o imagine corectă? Ceva mă sâcâia, sugerându-mi că făcusem o greşeală.

Într-adevăr, mi-am spus. Greşeam. Pornisem de la o ipoteză pe care nu aveam dreptul s-o formulez. Arătam universul aşa cum apărea în ochii oamenilor, pe frecvenţele optice ale luminii. Eronat! Nu aveam niciun motiv pentru a presupune că Duşmanii aveau ochi. Şi chiar dacă aveau, într-un sens, cu ce drept bănuiam eu că vedeau numai frecvenţele de curcubeu familiare, omeneşti, de la violet până la roşu?

Aşa că am adăugat imaginii halourile şi norii de gaze care apăreau numai în infraroşii sau microunde, ba chiar şi norii de particule care, presupuneam noi, erau contribuţia Duşmanilor la universul în care trăiam.

De fapt, vreau să zic, le-am arătat spectatorilor mei nevăzuţi (şi eram nevoit să mă tem, poate şi nepăsători) imaginile pe care mi le arătase Albert în Profunzimea Timpului. Le-am lăsat expuse un moment, apoi le-am pus în

mişcare.

În sens invers. Exact aşa cum făcuse Albert pentru mine.

Am comprimat imaginea. Galaxiile s-au apropiat unele de altele. În timp ce se adunau, se şi extindeau, astfel că arătam mai puţin structura şi, tot mai mult, compactarea lor.

L-am strâns şi mai mult. Catastrofic. Am strivit universul până la un singur punct, cumplit, de lumină.

Iar după aceea, am reluat Big Bang-ul şi am stopat toată scena în acel moment din timp când toate posibilităţile încă erau deschise. Apoi, am încercat încă una dintre acele senzaţii întrebătoare, fără cuvinte: *Hmmm?*

Şi atunci, am primit răspunsul.

Desigur, răspunsul nu a fost formulat în cuvinte.

Desigur, răspunsul abia dacă părea cât de cât un răspuns. Nici nu mă aşteptasem la altceva. De fapt, nu mă aşteptasem la nimic, sau cel puţin nu avusesem nici cea mai vagă idee la ce anume să mă aştept.

Ceea ce am primit era o imagine – şi, dintre toate răspunsurile posibile pe are le-aş fi putut considera şi probabile, acesta era ultimul. Imaginea mă reprezenta pe mine. Zâmbindu-i celuilalt eu-însumi. Propriul meu chip, unghiular, urât, dar recognoscibil, poate aşa cum arătasem în ochii lui Oniko şi ai lui Sneezy când apărusem pe ecran.

Nu părea cel mai potrivit răspuns la întrebarea arzătoare pe care încercasem s-o pun.

Probabil, mi-am spus, motivul era acela că nu reuşisem să formulez o întrebare corectă. Poate că imaginii mele despre ceea ce încercau să facă Duşmanii – sau, cel puţin, ce *credeam noi* că încercau să facă – îi lipsea o componentă esenţială, în ochii lor („ochi“!). Nu ştiam cum să remediez asta. Toate supoziţiile noastre despre Duşmani se bazau pe deducţia că, în calitate de fiinţe energetice pure, găseau

actualul nostru univers mai puţin ospitalier decât le-ar fi convenit lor, aşa că se hotărâseră să creeze destulă „masă lipsă“ pentru a-l face să se contracte din nou, în atomul primordial... din care să explodeze într-un al doilea sau al treilea sau al *n*-lea Big Bang, pentru a crea unul nou, mai pe placul lor. O reformare a universului – o „duşmanoformare“, cum ar veni, în sensul în care atât Heechee-ii, cât şi noi terraformaserăm diverse planete.

Acesta era sensul mesajului pe care voiam să-l transmit, dar nu ştiam cum să-l exprim în termenii lor.

Atâta doar că, după câte se părea, tocmai o făcusem.

Nu ştiu cât timp am stat suspendat acolo, uitându-mă la caricatura propriului meu chip şi întrebându-mă ce să mai încerc în continuare.

În orice caz, am stat mult timp. Chiar şi după standardele de carne era destul de mult ca să conteze, fiindcă eram conștient că mişcările glaciale ale persoanelor din cameră produceau efectiv schimbări. Acum, erau mai mulţi. În încăpere se aflau şi alte fiinţe omeneşti, şi multe maşini. Când mi-am găsit timp să-i fulger cu o întrebare pe Albert şi pe Essie, prin intermediul celuilalt eu al meu de la bordul *Adevăratei dragoste,* Albert îmi spuse liniştitor:

— E doar poliţia, Robin, şi fizicienii, ca să se asigure că izolarea e încă activă, şi echipele de inversare a morţii, pentru Basingstoke şi generalul Heimat; nu-ţi face griji, te descurci perfect.

Perfect?

Şi, da, poate că aşa era. Fiindcă imaginile se schimbară.

La început, n-am ştiut ce vedeam, un fel de minge ciudată de foc, cu aspect neplăcut, care se deschidea ca să arate stele şi planete adunate la un loc, apoi o transfocare spre una dintre planete, ca să arate nişte personaje

formate din linii sărind de colo-colo, care era clar că voiau să-i reprezinte pe Heechee. Ascunzătoarea lor din nucleu? Bineînţeles.

Şi, imediat ce i-am recunoscut, a apărut o altă imagine. Era aproape ca un documentar, sau un travelog: „Viaţa printre Heechee.“ Vedeam lumile-nave ale Heechee-ilor staţionând lângă bariera Schwarzschild, şi oraşele Heechee cu domurile lor transparente; vedeam fabricile Heechee producând bunuri de consum pentru Heechee, şi persoane Heechee lucrând, căsătorindu-se, născând şi crescând; vedeam, în acea lungă prezentare în timpul gigabitic, mai multe despre Heechee decât ştiusem oricând înainte, în lunga mea viaţă.

Mă voi exprima cu menajamente: eram uimit, şi mai eram şi îngrozitor, disperat de nedumerit. Nu aveam idee de ce vedeam ceea ce vedeam; după care imaginea se schimbă din nou.

Era un alt travelog. Nu-i mai reprezenta pe Heechee, ci pe noi.

Nu ştiu, s-ar putea ca în acel scurt-etern „film“ să fi văzut toate fiinţele omeneşti care au existat vreodată. Pe unele le recunoşteam. Am văzut-o pe Oniko născându-se pe artefactul Heechee, şi am văzut moartea bunicilor ei. Am văzut-o salvată împreună cu mica ei colonie, şi adusă la Roata de Supraveghere. Am văzut specia umană, poate cu toate sutele de miliarde de membri ai ei, de pe toate cele douăzeci de planete locuite şi navele dintre ele. Am văzut chiar şi istoria. Am văzut armate, şi flote spaţiale, şi trageri de antrenament, şi nave lansate cu arme la bord pentru a ucide lumi întregi, dacă voiau. Am văzut oraşe bombardate şi nimicite. Am văzut un prospector al Porţii într-o Cinci, tăind pe furiş gâturile celor cinci tovarăşi ai lui. Am văzut-o pe scumpa mea soţie, Essie, cu tuburile în gât şi în nas şi

aparatele de menţinere a vieţii murmurând în jurul ei – imagine pe care mi-o aminteam bine, fiindcă la un moment dat fusese chiar în acea situaţie.

L-am văzut pe Basingstoke, în costum de scafandru, înotând prin apele tropicale limpezi ca să prindă o bombă de coca unei nave de croazieră. L-am văzut pe generalul Beaupre Heimat apăsând pe butonul care distrugea o navă spaţială, şi l-am văzut din nou, făcând… oo, făcând nişte lucruri murdare şi cumplite unei fete micuţe… de era să mi se întoarcă stomacul pe dos, şi am fost doar cu puţin mai uşurat când mi-am dat seama că acea „copilă“ era doar un robot.

Fluxul de imagini continua parcă la nesfârşit.

După care, a încetat brusc.

N-am mai văzut nimic. Nu vedeam nici măcar camera, pe Oniko şi pe ceilalţi copii, sau pe nou-sosiţi care-şi vedeau de treburile lor. Nu vedeam absolut nimic; simţurile mi se blocaseră.

Apoi, mi-am dat seama că primeam într-adevăr răspunsuri la întrebările mele, numai că nu erau întrebările pe care le pusesem. Nu mi se spunea „ce“. Mi se spunea numai „de ce“.

Celălalt „eu“ de la bordul *Adevăratei dragoste* privea totul, dar nu puteam să-l (să mă) văd. Nu puteam să văd nimic, nimic.

După aceea, am văzut totul, dintr-odată. Toate imaginile pe care le mai văzusem, plutind prin faţa mea în acelaşi timp, ca o furtună de confetti. Dansau încoace şi-ncolo şi se contopeau; Heechee-ii deveneau pe jumătate oameni, oamenii începeau să arate ca Heechee-ii, şi se amestecau cu componente de computer, cu şlameri şi Porci Voodoo, şi cu lucruri care nu semănau cu nimic cunoscut vreodată în

univers… apoi, totul a început să se dizolve într-un torent de scântei multicolore, totul.

Chiar şi eu.

Simţeam cum mă dizolvam. Îmi simţeam propria persoană topindu-se şi mistuindu-se în nefiinţă.

Mi-a luat destul de mult timp ca să înţeleg ce se întâmpla.

— Mor, pentru numele lui Dumnezeu! am strigat în spaţiul gigabitic pustiu…

Exact în timp ce muream.

— Am murit! am ţipat îngrozit spre Albert şi draga mea Essie-Portabilă, şi spre ofiţerii din JAWS adunaţi plini de solicitudine în jurul meu, la bordul *Adevăratei dragoste.*

Am simţit braţele calde (deşi doar virtuale) ale lui Essie în jurul meu.

— Şşşş, gata, gata, dragă Robin, mă mângâia ea. Acum e bine. Nu mai eşti mort, aici nu eşti.

Cassata, exultând, strigă:

— Dar ţi-a reuşit, Robin! Ai *vorbit* cu ei! Acum putem să ne ducem pe Roata de Supraveghere şi să…

— Generale Cassata, îl întrerupse politicos Albert, te rog să taci din gură. Cum te simţi, Robin? Este adevărat că într-un sens, da, ai murit. Cel puţin acea copie a ta s-a dus pentru totdeauna, şi s-ar putea să se fi dus şi Duşmanii cu ea; cred că te-au neutralizat, Robin, deşi asta i-a costat propria lor existenţă. Îmi pare rău că a fost atât de traumatic pentru tine.

— Îţi „pare rău“! am urlat. Ştiţi voi cum e să *mori?* Să ştii că dispari, şi că nu vei mai exista niciodată, nicăieri?

Essie mă strânse în braţe mai tare ca oricând, murmurându-mi la ureche vorbe liniştitoare.

— Dar mai există un Robin, să ştii. E aici, cu mine. Cel

care a intrat în izolaţia gigabitică împreună cu Duşmanii era doar un duplicat, înţelegi?

M-am smuls (metaforic) din îmbrăţişare şi i-am privit încruntat pe cei mai dragi şi apropiaţi mie; de prezenţa ofiţerilor din JAWS nici măcar nu eram conştient.

— Vouă vă este uşor să vorbiţi, am spus, cu înverşunare. Voi n-a trebuit să simţiţi aşa ceva. Am *murit.* Şi n-a fost pentru prima oară, vă reamintesc amândurora. Am mai trecut prin experienţa asta, şi m-am săturat *îngrozitor* de moarte. Dacă e un lucru pe care mi-l doresc în toată lumea asta, e s-o fac din nou!

M-am oprit, fiindcă se uitau la mine cu nişte expresii ciudate.

— A… am zis, reuşind să zâmbesc. Am vrut să spun că vreau să *n-o* mai fac din nou.

Dar ce anume voisem să zic era foarte neclar, chiar şi pentru mine.

15. ŞOBOLANI SPERIAŢI FUGIND

Când o personalitate depozitată în spaţiul gigabitic a suferit un şoc teribil, nu-i prea poţi oferi un pahar de tărie şi un loc unde să se culce puţin, dar uneori prinde bine şi dacă te prefaci numai.

— Ar trebui să te odihneşti câteva momente, Robin, îmi spuse Albert.

— Lasă-mă să te-ajut să stai comod, inimioară-de-porumbel, murmură Essie – şi, peste o clipă, m-am simţit într-adevăr foarte comod. A avut grijă Essie. Zăceam într-un hamac (metaforic) pe lanaiul (ireal) din faţa casei mele (bitice), cu vedere spre Marea Tappan, cu draga de Essie-Portabila aplecată deasupra mea şi îndesându-mi în mână un pahar (inexistent). Era o margarita rece ca gheaţa, cu exact atâta sare câtă trebuia pe buza paharului, şi avea un gust la fel de bun ca şi cum ar fi fost reală.

Eram în centrul atenţiei.

Essie stătea lângă hamac, cu o expresie îngrijorată, mângâindu-mi cu drag părul. Albert se aşezase pe marginea unui şezlong, scărpinându-şi meditativ urechea cu coada pipei, în timp ce-mi privea faţa. Era o situaţie destul de casnică şi familiară, dar se mai aflau şi alţii prin preajmă. N-am fost surprins să-l văd pe Julio Cassata, care se plimba încoace şi-ncolo pe iarbă, mai jos de trepte, oprindu-se după fiecare tură ca să-mi arunce câte o privire întrebătoare. Nici chiar Alicia Lo, aşezată cuminte pe un balansoar, la marginea lanaiului, nu mă surprindea; dar mai era şi altcineva acolo.

Acel cineva era un Heechee.

Nu eram pregătit pentru surprize. M-am ridicat în capul oaselor murmurând:

— Ce naiba…?

N-o spusesem cu răutate. Cel mult, cred c-am spus-o mai degrabă ca o rugă stăruitoare…

Essie mă înţelese corect.

— Nu ştiu dacă-ţi mai aminteşti de Legătură-Dublă, spuse ea.

Avea dreptate. Nu-mi aminteam.

— A fost reprezentant Heechee la JAWS, adăugă Essie – la care mi-am amintit vag.

Existase un Heechee acolo, sau poate doi, şi da, unul dintre ei fusese un Străbun, la fel ca ăsta, cu puf rar pe cap şi ochi adânciţi în orbite, tot ca ăsta.

— Mă bucur să te revăd, i-am spus.

Am dat pe gât ultima înghiţitură de tequila şi m-am uitat în jur. Apoi am repetat:

— Ce *naiba?*

De astă dată, însă, tonul meu era cu totul altul, fiindcă mă uitasem dincolo de ambianţa simulată şi prietenoasă a Mării Tappan. Mă aşteptam să constat că ne aflam la bordul *Adevăratei dragoste,* şi aşa era.

Dar pe ecran nu se vedea decât un fond cenuşiu cu purici. Când am examinat senzorii *Adevăratei dragoste,* am descoperit că ne deplasam cu viteză superluminică. Privind retrologul, am văzut sateliţii JAWS rămânând în urma noastră. Într-un fel, JAWS arăta diferit. Nu eram sigur cum, şi nici n-aveam timp să aflu. Mai important era ceea ce făcea *Adevărata dragoste.* Ne aflam în drum spre o altă destinaţie, lucru la care nu mă aşteptasem deloc.

— Unde mergem? am strigat.

Albert tuşi.

— În timp ce tu acţionai prin intermediul doppelului,

spuse el, au avut loc unele evoluţii.

— N-am îndrăznit să-ţi afectăm concentrarea, adăugă şi Essie îngrijorată. Ne pare rău. Dar e-n regulă, sincer, dragul meu drag Robin, suntem teferi şi nevătămaţi, în *Adevărata dragoste,* după cum vezi.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare!

Îmi puse pe obraz mâna cu care-mi mângâiase părul. Era caldă şi tandră.

— Ne ducem la sursă, spuse ea grav. La kugelblitz. Acasă la Duşman, cât putem de repede.

Mi-am permis să mă întorc în decorul plăcut al Mării Tappan, simţindu-mă foarte dezorientat. Essie îmi pregătise încă o mărgărită, şi am întins automat mâna spre ea. Am luat paharul, încercând să înţeleg ce se întâmpla. Plecaserăm de la JAWS.

Apoi, mi-am amintit ce anume se schimbase în înfăţişarea sateliţilor JAWS, în timp ce ne îndepărtam.

— Flota a dispărut! am strigat.

— Exact, confirmă Albert. Mergem după ei.

— Împotriva ordinelor, adăugă Julio Cassata.

— Nouă nu ne poate da nimeni ordine! se răsti Essie.

— Pot să-mi dea mie, preciză Cassata, iar noi le încălcăm. Deplasarea flotei este o operaţiune militară, în fond.

— Militară…! am repetat, privindu-l lung în timp ce mă întrebam dacă era posibil ca vorbele lui să însemne ceea ce credeam eu.

Ridică din umeri. I-am interpretat gestul destul de uşor: voia să spună că da, exact la aia se referise.

— Dar e o *nebunie!* am strigat.

Ridică încă o dată din umeri.

— Dar… am insistat eu, dar, dar… nu eram *gata* să pornesc într-o călătorie atât de lungă tocmai acum!

Essie se aplecă să mă sărute.

— Dragă Robin, spuse ea, n-avem de ales, la urma urmei. Nu-i aşa? Flota JAWS, în sine, nu e demnă de încredere. Cine ştie ce idioţenie pot încerca?

— Dar… dar pe Stânca Ridată…

Cu drag, Essie mă întrerupse:

— Pe Stânca Ridată nu mai e nimic pentru tine, dragă Robin. Ne-am luat rămas-bun. În fond, de-acum petrecerea s-a terminat.

16. CĂLĂTORIA CEA LUNGĂ

Tot timpul petrecut cu copiii şi cu cei care-i luaseră ostatici, pe insula Tahiti, fusese timp de carne. Oamenii-de-carne avuseseră răgazul să facă diverse lucruri. Oamenii-de-carne le făcuseră.

Oamenii-de-carne care conduceau JAWS ajunseseră la concluzia că ameninţarea ce plana asupra Pământului nu era una pentru care să fie necesară o flotă, aşa că trimiseseră crucişătoarele la Roata de Supraveghere. Cassata-cel-de-carne nu se deranjase să-l anihileze pe doppelul-Cassata, a cărui bază de date se afla încă pe *Adevărata dragoste,* împreună cu cea a Aliciei Lo. Albert era cel care insistase să luăm şi „evantaiul de rugăciune“ unde era depozitat Străbunul Străvechi Heechee, Legătură-Dublă. Nu era singurul suport pe care-l adusese la bord, şi avea motivele lui; când mi-am dat seama care erau, n-am putut decât să fiu de acord.

Şi, desigur, doppelul-Cassata a fost şi el foarte de acord. Nu fusese anihilat! Mai mult decât atât, nu *putea* fi anihilat atâta vreme cât se afla la bordul *Adevăratei dragoste,* în tranzit, fiindcă acolo nu era nimeni care să-l anihileze. Pentru Cassata, aceasta nu era doar o prelungire, ci practic o eternitate – săptămâni şi săptămâni de călătorie – echivalentul, pentru el, a decenii şi decenii de viaţă suplimentară!

Asta era situaţia lui Julio Cassata.

Situaţia mea era cu totul diferită.

Primul lucru pe care-l aveam de făcut era să trec peste

şocurile cumplite produse de contopirea minţii mele cu Duşmanii şi intrarea Duşmanilor în mintea mea, precum şi celălalt şoc, de a simţi că muream din nou.

Unul dintre avantajele (numeroase) de a fi o inteligenţă depozitată este acela că poţi edita bazele de date, dacă vrei. Când te lezează un lucru, poţi să-l scoţi, să-l sigilezi, să-l pui pe un raft cu inscripţia „Atenţie! A nu se deschide dacă nu e necesar" şi să-ţi vezi de treburi fără nicio problemă.

La fel ca multe dintre aceste numeroase avantaje, are şi un preţ.

O ştiu, fiindcă am încercat-o. Cu mult, mult timp în urmă – o, ceva de ordinul zece la a unsprezecea milisecunde – eram buimăcit rău de tot. Tocmai murisem, numai că atunci Albert şi Essie mă turnaseră în bazele de date. *Ăsta,* da, şoc! Mai mult decât atât, tocmai o întâlnisem pe Klara, femeia pe care o iubisem înainte de a o iubi pe femeia care era soţia mea, Essie, iar în viaţa mea erau acum amândouă; nu numai asta, însă chiar credeam că o ucisesem pe cealaltă femeie, Gelle-Klara Moynlin; şi, o, da, tocmai întâlnisem pentru prima oară un Heechee viu.

Una peste alta, era al naibii de zdrobitor.

Aşa că, pentru a mă ajuta să trec peste ce era mai rău, Albert şi Essie restructuraseră programul care conţinea tot ce mai rămăsese din mine. Izolaseră părţile care aveau de-a face cu Klara şi cumplita povară a vinovăţiei a cărei uşurare mă costase ani şi ani de psihanaliză, şi le încapsulaseră într-un fişier needitabil pe care mi-l înapoiaseră sigilat, astfel încât să nu-l pot deschide decât când eram pregătit.

Nu cred c-am fost pregătit vreodată, dar după un timp l-am deschis oricum.

Vedeţi dumneavoastră, felul în care ne amintim lucrurile

e asociativ. Pierdusem unele asociaţii de idei, puteam să ţin minte că mă gândisem la altceva, dar nu-mi mai puteam aminti la ce anume. Puteam să spun: „Da, sigur, pe vremea aia eram zguduit din cauză că…“

Dar nu-mi mai puteam aminti care era cauza.

Iar acesta, am conchis eu în cele din urmă, era un lucru mai rău decât acela de a avea mereu totul în faţă, fiindcă dacă tot trebuia să fierb în suc propriu, să mă agit şi să-mi fac griji, cel puţin puteam şti ce anume mă frământa.

Ca să vă faceţi o idee despre felul în care mă simţeam după mica mea aventură cu Duşmanii pe Moorea, mă gândeam serios să-i cer lui Essie să mi-o pună şi pe aia la naftalină.

Dar nu puteam.

Trebuia s-o privesc în faţă şi să trăiesc cu ea, şi, o, Doamne, cât era de *înspăimântătoare!*

Tot revedeam acea lungă confruntare fără cuvinte a minţilor, şi cu cât mă gândeam mai mult la ea, cu atât devenea mai enormă şi mai terifiantă. Eu, micul Robinette Broadhead, fusesem alături de lucrurile – creaturile, monştrii, dacă nu cumva le-am putea zice chiar „persoanele“ – care urmăreau să întoarcă întregul univers cu susu-n jos pentru propria lor plăcere.

Ce căuta un ţânc plăpând şi nevolnic ca mine în compania unor superstaruri ca ei?

Trebuie să-ncerc să plasez ceva în perspectivă.

Nu va fi uşor. Nu va fi nici măcar posibil, în orice sens real, fiindcă perspectiva e imensă – Albert probabil că ar zice „incomensurabilă“, în sensul că nu poţi măsura lucrurile implicate pe aceeaşi scară. E ca… ei bine, să ne imaginăm că vorbiţi cu unul dintre acei australopiteci timpurii de-acum o jumătate de milion de ani sau cam

atâta. Probabil aţi găsi o cale de a-i explica faptul că locul de unde veniţi (să zicem, undeva în Europa) e al naibii de departe de cel unde s-a născut el – adică, undeva în Africa. Poate aţi reuşi chiar să-i spuneţi că Alaska şi Australia sunt şi mai al naibii de departe. Măcar atâta lucru tot ar putea înţelege.

Dar se poate concepe vreun mod în care să-i explici cu cât e *mai departe,* să zicem, nucleul galaxiei Norilor lui Magellan? Imposibil! De la un anumit punct încolo – pentru australopiteci, ca şi pentru oamenii moderni, şi chiar pentru inteligenţele depozitate, ca mine – termenul „mare“ nu mai înseamnă decât un *mare* neinteligibil.

Din acest motiv, nu ştiu cum să descriu cât mi-a luat ca să percep călătoria lungă, obositoare, cu viteză superluminică, de la JAWS până la Roata de Supraveghere.

A durat o *veşnicie.* Nu pot introduce numere. Măsurată în timpul gigabitic, a avut binişor peste nouă la a zecea milisecunde, ceea ce înseamnă cam tot atât, după standardele cărnii, cât toată viaţa mea dinainte de a mă fi vastitat.

Dar asta nu exprimă cu adevărat modul lent în care se târa timpul. Pe „lungul“ drum de la Stânca Ridată la JAWS pe care-l parcursesem, Albert îmi arătase întreaga istorie a universului.

Acum, începusem o călătorie care era de mii şi mii de ori mai lungă, şi oare ce-ar fi putut face Albert, dacă-i ceream un bis?

Aveam nevoie să fac o mulţime de lucruri, ca să fiu ocupat cu ceva. Pe primul nu mi-a fost deloc greu să-l găsesc.

Albert îl convinsese pe generalul Cassata să-i determine pe cei de la JAWS să ne permită accesul la toate datele

despre Duşman pe care le aveau. Erau al naibii de multe. Din păcate, în privinţa evenimentelor care se desfăşurau chiar *acum,* toate erau negative. Nu răspundeau la întrebările care mă interesau cu adevărat – în majoritate întrebări pe care nu aveam destule cunoştinţe de bază ca să le formulez.

Bătrânul şi optimistul Albert m-a contrazis.

— Am învăţat multe, Robin, începu el să-mi predice din faţa tablei, cu creta în mână. De exemplu, acum ştim că galaxia e un cal, câinele n-a lătrat, iar pisica este între porumbei.

— Albert, spuse Essie pe un ton neutru.

I se adresa lui, dar mă privea pe mine. Cred că arătam cam nedumerit de glumele nedorite ale lui Albert, dar aşa ceva nu era tocmai ciudat. *Eram* nedumerit, ca să nu mai spun şi cât de stresat, îngrijorat şi, în general, nefericit.

Albert afişă expresia sa cea îndărătnică.

— Da, doamnă Broadhead?

— Mă gândesc de câtva timp că programul ar putea avea nevoie de o inspecţie de rutină, Albert. Este necesară acum?

— N-aş crede, răspunse el, părând uşor stingherit.

— Stilul capricios, continuă Essie, e util şi chiar dezirabil pentru programul Albert Einstein, pentru că aşa vrea Robin, dar…

Jenat, Albert replică:

— Înţeleg ce vreţi să spuneţi, doamnă Broadhead. Ceea ce doriţi dumneavoastră este un raport sinoptic simplu şi lucid. Foarte bine. Datele sunt după cum urmează: mai întâi, nu avem nicio dovadă că altundeva în galaxie mai există şi alte elemente, bucăţi, pseudopode sau extruziuni ale Duşmanilor decât cele întâlnite de Robin în Tahiti. În al doilea rând, nu avem nici dovezi că şi acelea mai există. În

al treilea rând, cu privire la respectivele unităţi în sine, nu avem nicio dovadă că sunt în orice mod semnificativ diferite de noi înşine, adică sarcini electromagnetice ordonate, organizate şi depozitate într-un substrat mai potrivit, şi anume, în cazul de faţă, în capsulele lui Oniko şi Sneezy.

Se uită drept la mine.

— Mă urmăreşti, Robin?

— Nu prea, am răspuns eu, cu un efort. Vrei să zici că sunt doar electroni, la fel ca tine şi ca mine? Doar un alt soi de Oameni Morţi? Nu nişte particule subnucleare, cum ar veni…?

Albert se strâmbă.

— Robin, se plânse el. Ştiu că poţi mai mult. Nu numai în privinţa fizicii particulelor, ci şi ca gramatică.

— Ai înţeles ce-am vrut să spun, m-am enervat eu, încercând să-mi păstrez calmul, dar fără să reuşesc.

Oftând, Albert continuă:

— Într-adevăr, am înţeles. Prea bine, atunci, am să spun clar. Cu toată instrumentaţia pe care am putut-o pune la lucru, adică probabil tot ce ne-ar fi fost de folos, n-am reuşit să detectăm niciun câmp, nicio rază, nicio emisie de energie sau alt efect fizic asociat cu Duşmanii care să nu fie compatibil cu ipoteza că sunt, da, compuşi din energie electromagnetică, la fel ca noi.

— Nici chiar raze gamma?

— Categoric, nici urmă de raze gamma, replică el, părând destul de iritat. Şi nici raze X, raze cosmice, fluxuri de quarcuri, sau neutrino; de asemenea, în altă categorie, nici poltergeişti, raze N, aure metapsihice, zâne în spaţiile grădinii sau semne ale forţei adeledicnander.

— Albert! exclamă Essie.

— Mă iei de sus, Albert, m-am plâns şi eu.

Mă privi lung câteva momente.

Apoi, se ridică. Părul îi devenise ca lâna, iar tenul i se închisese la culoare. Cu pălăria de pai în mână (nu-mi aminteam să-l mai fi văzut cu acea pălărie), făcu câţiva paşi de dans, ţanţoş, cântând:

— Deedy Ah îi, aşe, da-dom-şef, da-dom-şef, yuk, yuk, yuk.

— La *naiba,* Albert! am strigat.

Reveni la înfăţişarea lui normală.

— Nu mai ai pic de haz în suflet, Robin, se plânse el.

Essie deschise gura să vorbească. Apoi, o închise la loc, privindu-mă întrebător. În sfârşit, clătină din cap şi, spre surprinderea mea, spuse doar atât:

— Continuă, Albert.

— Mulţumesc, răspunse el, ca şi cum nici nu s-ar fi aşteptat la altceva, în ciuda ameninţărilor ei anterioare. Ca să ne exprimăm mai prozaic, de vreme ce eşti hotărât să mă plictiseşti, voi reveni la argumentele mele dinainte pe care, dacă-ţi mai aminteşti, le-am exprimat într-un mod semi-umoristic, ca să le fac mai digerabile, precum şi ca dispozitiv mnemonic. „Galaxia e un cal.“ Da. Un cal troian. Toate caracteristicile exterioare indică faptul că este exact aşa cum a fost mereu în timpul vieţilor noastre, dar deduc că e plină de trupe inamice. Sau, ca s-o iau mai simplu, peste tot există mulţi emisari ai Duşmanului, Robin, şi nu-i putem depista.

— Dar nu avem nicio dovadă! am strigat, după care, văzând cum se uita la mine, m-am mai temperat. Mda, ştiu ce vrei să zici. Dacă nu-i vedem, înseamnă că se ascund. Corect. Înţeleg. Dar cum ţi-ai dat seama că se ascund? N-a existat decât o singură transmisiune pe care o punem pe seama Duşmanului… Ce?

Clătină din cap.

— Nu, Robin. Numai una am *detectat.* Singurul motiv pentru care am detectat-o e că Duşmanul a folosit instalaţiile terestre standard de comunicare, aşa că acea transmisie anume, care a plecat de la copiii din Moorea, a apărut pe loguri ca o anomalie. Dar noi nu monitorizăm totul, Robin. Dacă ar exista Duşmani pe, să zicem, Lumea lui Peggy, unde situaţia e mult mai destinsă, ar fi observat cineva o transmisie în plus? Sau de pe o navă din spaţiu? Sau, la o adică, chiar de pe Roata de Supraveghere, de-acum câteva luni, să zicem, înainte de a se fi instituit un regim mai strict? N-aş crede, Robin. Cred că trebuie să presupunem că toate „alarmele false“ de pe Roată numai false n-au fost; că Duşmanii au penetrat-o la un moment dat; că au umblat peste tot pe unde-au vrut, prin spaţiul nostru, şi au văzut tot ce voiau să vadă, şi fără îndoială au raportat la kugelblitz. La asta m-am referit, zâmbi el vesel, când am spus că „pisica e printre porumbei“. Păi, nu m-aş mira deloc, încheie, privind în jur întrebător dacă ar fi vreo câţiva chiar aici, cu noi, la bordul *Adevăratei dragoste.*

Am sărit din loc.

Nu mă puteam stăpâni. Încă mai eram învineţit şi zguduit după acea experienţă dureroasă şi cumplită. Am privit înnebunit în jur, iar Albert mă dojeni:

— A, dar n-ai cum să-i *vezi,* Robin.

— Nici nu mă aştept să-i văd, am mârâit. Dar unde-ar putea să se ascundă?

Ridică din umeri.

— Dacă aş fi nevoit să speculez, răspunse el, atunci aş încerca să mă pun în locul lor. Unde să mă ascund, dacă vreau să mă strecor clandestin pe *Adevărata dragoste?* N-ar fi greu. Avem aici multe baze de date. Sunt mii de fişiere pe care nu le-am deschis. Oricare dintre ele ar putea să conţină câţiva pasageri clandestini – sau câteva mii. Vreau

să zic, presupunând că conceptul de „număr“ al indivizilor are vreun sens pentru ceea ce se prea poate să fie o inteligenţă colectivă, Robin, continuă el, cu seriozitate. Nu cred că nişte creaturi capabile să inverseze expansiunea universului pot fi trecute uşor cu vederea. Dacă eu mă pot gândi la o ascunzătoare – în programele pentru penetrarea găurilor negre, de exemplu, sau în unele dintre subrutinele de traducere, să zicem, din poloneză în Heechee – crede-mă, ei s-ar putea gândi fără îndoială la mii şi mii. N-aş presupune nici măcar că au fost distruşi în Tahiti, numai fiindcă tu ai…

Se întrerupse şi-şi drese glasul, privindu-mă cu o expresie de scuză.

— Zi-nainte, am scrâşnit. N-ai de ce să-ţi faci griji, dacă-i vorba să-mi aminteşti c-am murit. N-am uitat.

Albert ridică iar din umeri.

— În orice caz, încheie el, cât priveşte ideea că s-ar putea ca unii dintre ei să se uite chiar acum la noi, pur şi simplu nu avem nicio dovadă.

— Atunci, să percheziţionăm nava! strigă generalul Cassata, care ascultase mult timp fără să scoată o vorbă. Doamnă Broadhead, majoritatea acestor programe au fost create de dumneata, nu? Perfect! Spune-ne ce să facem, şi…

Privindu-l pe Albert, Essie răspunse:

— Un moment, te rog, generale. Programul ăsta şmecher încă nu şi-a terminat raportul despre tot ce mişcă pe-aici, cred.

— Vă mulţumesc, doamnă Broadhead, zâmbi Albert. Poate aţi uitat de cealaltă aserţiune din scurtul meu raport sinoptic. „Câinele n-a lătrat.“

Nu mi-am putut stăpâni râsul.

— Hai, măi Albert, ce dracu’? Mă omori, cu toate

referinţele tale literare aiurite. Ce-i asta, Sherlock Holmes? Adică, lucrul cel mai important e ceva ce *nu* s-a întâmplat? Şi ce anume e acel ceva?

— Păi, simplul fapt că suntem tot aici, Robin, replică el, zâmbind aprobator la adresa sagacităţii mele.

M-am oprit din râs, căci nu-l înţelegeam prea bine şi mă temeam că poate totuşi îl înţelegeam perfect.

— Vreau să spun, dezvoltă el ideea, sugându-şi tacticos coada pipei, că deşi trebuie să presupunem că Duşmanii străbat nestingheriţi galaxia de-o bună bucată de vreme, şi cu toate că au fără îndoială capacitatea de a eradica după bunul plac civilizaţii întregi, din moment ce au făcut-o şi în trecut, precum şi că nu avem niciun mod efectiv, din câte ştiu, de a interveni, dacă decid să ne-o facă şi nouă... ei bine, totuşi n-am fost nimiciţi.

Între timp, mă îndreptasem de spate şi numai de râs nu-mi mai ardea.

— Continuă! am lătrat.

Păru vag surprins.

— Ce să mai zic, Robin? întrebă el blajin. Cred că toate astea duc la o singură concluzie.

— Poate că pur şi simplu încă n-au apucat s-o facă, am spus – sau, mai bine zis, am scâncit, fiindcă, la drept vorbind, nu mă mai simţeam nici pe departe la fel de bine ca la începutul discuţiei.

— Da, e posibil, confirmă el solemn, sugându-şi pipa.

— Atunci, pentru Dumnezeu, am răcnit, de ce naiba mai faci mutra asta veselă?

— Robin, spuse Albert cu blândeţe, ştiu că te tulbură, dar încearcă să gândeşti logic. Dacă au intenţia de a ne şterge de pe faţa universului, iar noi nu avem cum să-i împiedicăm, atunci ce ne mai rămâne de făcut? Absolut nimic; e o ipoteză sterilă, fiindcă nu duce la niciun curs de

acţiune util. Aşa că prefer ipoteza contrară.

— Adică?

— Că, pentru moment, decizia le aparţine. Că la un moment dat, în viitor, poate vom reuşi să luăm nişte măsuri despre care încă nu ştim nimic. Până atunci, cred că am putea la fel de bine să ne relaxăm şi să ne bucurăm de viaţă – ce ziceţi, doamnă Broadhead?

— Stai *dracu'* o clipă! am zbierat. Despre ce fel de măsuri viitoare vorbim? Şi-n fond, ce-o să facem la kugelblitz? Doar nu crezi, o secundă măcar, că unul din *noi* va încerca să intre-n el şi să *discute* cu ăia…

M-am oprit. Toţi se uitau la mine cu o expresie pe care am recunoscut-o.

O văzusem cu mult, mult timp, în urmă, pe asteroidul Porţii. Era genul de privire pe care ţi-o aruncau ceilalţi prospectori după ce te înscriai pentru o misiune care putea să te îmbogăţească, având însă şanse mult mai mari să dai ortu' popii. Dar nici măcar nu-mi aminteam ca eu să mă fi oferit vreodată voluntar pentru aşa ceva.

În acel moment, cred că trecuse cam o oră, timp de carne, de la începutul călătoriei; şi deja era o călătorie lungă – foarte lungă.

Înţelegeţi, deşi toate astea erau… erau… cred că nu pot spune decât că erau un ditamai cui în cap, nu era o situaţie unică în istoria omenirii.

Fiinţele umane se dezobişnuiseră de călătoriile de lungă durată, atâta tot. Trebuia să învăţăm totul despre ele iar, de la început.

Strămoşii noştri de acum două secole n-ar fi avut o asemenea problemă. Ei ştiau totul despre relaţia dintre spaţiu şi timp cu multă vreme înainte de Albert Einstein. Ca să parcurgi un spaţiu lung, îţi ia un timp la fel de lung. Asta

era regula. Abia când s-au inventat avioanele cu reacţie, oamenii au început s-o uite. (Şi au fost nevoiţi să şi-o amintească din nou când au pornit prin spaţiu.) Gândiţi-vă la amiralul Nelson, jucând o ultimă partidă de popice, înainte de a se îmbarca pe corabie ca să înfrunte Armada spaniolă.[5] La Napoleon invadând Rusia ca într-o excursie turistică, beneficiind la fiecare popas de o cină, un bal şi un spectacol de teatru – păi aşa, să tot pleci la război! Pe vremuri era mai bine... Când Alexandru cel Mare a pornit din Macedonia ca să cucerească lumea, n-a avut loc nici pe departe un *blitzkrieg.* A luat-o pe îndelete. Se oprea în câte-un loc pentru a aştepta să treacă iarna, instala un guvern-marionetă ici, lăsa gravidă câte-o doamnă frumoasă colo – destul de des, rămânând pe loc până la naşterea copilului. Dacă ai luptat într-o bătălie şi pe urmă te-aşezi binişor cu trupele până s-ajungi la următoarea, treci printr-un interval ciudat, ireal, între una şi alta.

Nu purtam tocmai un război – sau, cel puţin, aşa speram. Dar eram în drum spre ceva la fel de periculos şi decisiv – şi, o, cât timp aveam! Ştiţi cât durează cincizeci de zile? înseamnă cam patru miliarde de milisecunde, şi ni le petreceam la fel ca distinşii noştri predecesori. Ne ospătam, petreceam şi ne cordeam câtu-i galaxia de lungă.

Şi o făceam cu totul în stilul oricărui Napoleon sau Alexandru, fiindcă Albert Einstein are resurse nelimitate. Ne-a furnizat unele dintre cele mai mişto ambianţe pe care le-am văzut vreodată. Ceasuri în şir, Essie şi cu mine ne ascundeam de tovarăşii noştri de călătorie, să facem plajă şi scufundări lângă Marea Barieră de Corali. Ne târam din apa mică şi sărată pe o insulă nisipoasă de-un sfert de hectar, unde făceam amor la umbra unui cort de mătase cu

5 Greşeală istorică a autorului. Horatio Nelson a luptat la Trafalgar, în 1805, cu flota spaniolă a lui Napoleon (alta decât Invincibila Armada), comandată de Sylvestre de Villeneuve; Armada a fost învinsă de Sir Walter Ralegih, în 1588 (n. tr.).

poalele fluturate de briză. Aveam acolo un bar, o masă de picnic şi un jacuzzi cu apă fierbinte, şi aşa ne-am petrecut prima „zi“.

Pe urmă, am putut să le facem faţă celorlalţi şi realităţii cel puţin o vreme. Iar când am început iar să ne plictisim, Albert a venit cu un umbrar de viţă-de-vie într-o oază din Marele Deşert de pe Lumea lui Peggy. Era pe versantul unei falii. Izvoare reci ca gheaţa şipoteau pe peretele stâncos. Peste tot în jur creşteau struguri albi, negri şi roşii, prune şi fragi, pepeni şi piersici. Zăceam, Essie şi cu mine, la umbra frunzelor de viţă, stând de vorbă şi atingându-ne, şi aşa a mai trecut încă o „zi“ frumoasă.

Abia dacă ne mai gândeam cât de cât încotro ne îndreptam... uneori, chiar şi câteva clipe la rând.

Diversitatea inepuizabilă a lui Albert ne tot dăruia decoruri minunate. Un prepeleac într-o pădure africană, cu lei şi elefanţi trecând tăcuţi printre copaci, noaptea. O casă plutitoare pe un lac din India, unde servitori cu turbane ne aduceau şerbeturi proaspete, pateuri şi ciozvârte picante de miel, printre nuferi. O mansardă la etajul o sută, în Chicago, cu vedere spre norii de furtună ce bombardau cu fulgere şi tunete întinderea lacului. O noapte în Rio, în timpul carnavalului, şi încă una în New Orleans, de Mardi Gras. O platformă plutitoare vibrând neliniştit peste craterul Muntelui Infernal de pe planeta Persephone, cu şuvoaiele de lavă ajungând până aproape de nivelul unde ne aflam noi. Albert avea milioane şi milioane de variante, una mai bună decât alta.

Ceea ce pentru mine nu era prea bine.

Gâfâind şi privindu-mă cu ochi critic, în timp ce se sălta pe ultima jumătate de metru ca să se aşeze pe o cornişă de deasupra Marelui Canion, Essie mă întrebă:

— E totul în regulă, Robinuţul meu?

— Totul e *perfect,* am spus, pe un ton pe cât de ferm, pe-atât de fals.

— Aha, făcu ea, dând din cap. Ha, adăugă, studiindu-mă cu atenţie. Destul cu admiratul de peisaje, pentru moment, aş zice. Pic de muncă, numai joacă, lui Robin nu poa’ să-i placă. Albert! Unde eşti?

— Aici sunt, doamnă Broadhead, răspunse Albert, aplecându-se peste buza canionului ca să se uite la noi.

Essie miji ochii spre chipul lui prietenos, profilat pe cerul însorit al zilei simulate din Arizona.

— Crezi că ne poţi găsi ceva mai puţin, ăă, epicen, şi, mm, sibaritic, pentru dragul meu soţ care e capabil să le facă pe toate şi nimic?

— Sigur că pot. De fapt, tocmai voiam să vă sugerez să renunţăm pentru o vreme la ambianţele simulate. Cred că ar putea fi interesant să petrecem puţin mai mult timp cu oaspeţii noştri de la bordul *Adevăratei dragoste.* În fond, mă tem că de-acum au cam început şi ei să se plictisească…

De-a lungul tuturor milioanelor de milisecunde pe care le-am străbătut, mi-am petrecut timpul cu multe persoane, iar unele dintre ele erau Heechee. Perioada trăită alături de Legătură-Dublă era specială.

Cel mai deosebit aspect al ei ar fi acela că nu era deloc *încărcată.* Calmat de toate acele zile lungi de plajă (şi scufundări, şi escaladări, şi chiar curse de dirt-car) cu Essie, eram gata să trec la lucruri serioase.

La fel era şi Legătură-Dublă.

— Sper, spuse el curtenitor, cu muşchii de pe dosul mâinilor unduindu-i-se în semn de scuză, că mă vei ierta fiindcă am venit clandestin pe nava ta, Robinette Broadhead. A fost ideea Termoclinului. E foarte înţelept.

— Nu mă îndoiesc, am răspuns cu aceeaşi curtoazie, dar

cine e Termoclinul?

— Este unul dintre ceilalţi reprezentanţi Heechee din consiliul Sistemului de Supraveghere Comună a Asasinilor, răspunse Legătură-Dublă, iar Julio Cassata interveni şi el:

— Şi mai e şi o pacoste cât toate zilele pe capul omului.

O spusese zâmbind, şi l-am privit curios. Era un comentariu tipic pentru Cassata, dar nu-l rostise în stilul lui obişnuit. Mai mult, nici măcar nu se comporta ca de obicei. Stătea lângă Alicia Lo şi se ţineau de mână.

Legătură-Dublă îmi primi prietenos remarca.

— Am avut unele divergenţe, da. Foarte adesea cu dumneata, generale Cassata, sau cel puţin cu originalul dumitale organic.

— Bătrânul Cassata Măcel-şi-Sânge, declară copia, zâmbind. Vouă, Heechee-ilor, nu vă place când vorbim despre spulberarea kugelblitzului.

Nu le plăcea, într-adevăr. Tendoanele de pe gâtul Legăturii-Duble se încordară; era echivalentul unui fior omenesc. Albert îşi drese glasul şi spuse împăciuitor:

— Legătură-Dublă, mă frământă un gând de ceva vreme. Poate mă ajuţi să mă lămuresc.

— Cu mare plăcere, replică Heechee-ul.

— Când erai încă organic, ai fost una dintre marile autorităţi în ceea ce priveşte planeta şlamerilor. Mă întreb dacă îţi mai aminteşti acele vremuri, ca să ne poţi arăta vizual unele materiale cu şlamerii.

— Nu, nu-mi amintesc, răspunse Legătură-Dublă, zâmbind – era un surâs Heechee, cu muşchii obrajilor strânşi sub ochii trandafirii enormi. Totuşi, am încorporat unele dintre propriile voastre sisteme de depozitare în evantaiele noastre şi, da, am la dispoziţie o selecţie de asemenea materiale.

— Mă gândeam eu, spuse Albert – cu sensul, desigur, că

o ştiuse tot timpul. Mai întâi, să vă arăt ceva. Când eram pe satelitul JAWS, i-am vizitat pe Porcii Voodoo. Doamna Broadhead şi cu mine am avut o idee similară. Îţi mai aminteşti? mă întrebă el, întorcând capul spre mine.

— Sigur, am răspuns, fiindcă Albert expusese în faţa noastră mocirla Porcilor Voodoo, în toate detaliile, mai puţin mirosul: unul dintre porci ronţăia sârguincios la una din păpuşile lor voodoo, sau ce-or fi fost alea, iar în prim-plan se vedea chiar una dintre figurine, spălată de mâl şi de zoaie. Essie a spus atunci ceva interesant. Alicia Lo zisese că, după părerea ei, erau doar nişte păpuşi de jucărie, şi-atunci tu ai spus – cum te-ai exprimat, Essie?

— Vizitatori, răspunse ea.

Vorbise pe un ton parţial agresiv, ca şi cum s-ar fi aşteptat să fie contrazisă, şi parţial… ei bine… *temător.* Albert dădu din cap.

— Exact, doamnă Broadhead. Vizitatori. Extraplanetari. A fost o deducţie logică, întrucât toate figurinele erau similare, şi foarte detaliate, iar pe planeta lor nu exista nimic care să le servească drept model.

— Poate că era o specie dispărută, am remarcat eu într-o doară. Poate i-au mâncat Porcii Voodoo pe toţi.

Albert îmi adresă unul dintre surâsurile lui părintesc-îngăduitoare.

— Ar fi mult mai probabil, judecând după înfăţişare, ca ei să-i fi mâncat pe Porcii Voodoo. Ba mai mult, bănuiesc că aşa s-a şi întâmplat, deşi nu la asta voiam să ajung. Ai încredere-n mine, Robin, fiinţele acelea nu provin de pe planeta Porcilor Voodoo. Şi cred că Legătură-Dublă va fi de acord cu mine.

— Aşa este, confirmă politicos Legătură-Dublă. Am făcut investigaţii paleontologice amănunţite. Nu erau băştinaşi.

— Prin urmare… începu Albert.

Essie încheie în locul lui:

— Prin urmare, am avut dreptate! Vizitatori! Fiinţe de pe altă planetă, care le-au lăsat porcilor o impresie atât de puternică, încât de-atunci tot sculptează păpuşi voodoo ca să-i ţină la distanţă.

— Într-adevăr, dădu din cap Albert, cam aşa ceva, cred. Şi acum, Legătură-Dublă…

Dar şi Heechee-ul i-o luase înainte:

— Cred că acum aţi dori să le vedeţi pe fiinţele care i-au atacat pe şlameri.

Îl aşteptă cu răbdare pe Albert să-şi anuleze propria construcţie, apoi o înlocui cu una nouă. Era o arcologie şlameră, în curs de distrugere. Nişte creaturi mari cât balenele albastre, dar cu tentacule ca de sepie în care ţineau arme, o spulberau sistematic.

— Simularea, spuse cu regret Legătură-Dublă, nu este decât foarte aproximativă, dar s-ar putea ca, în linii mari, să fie corectă. Armele sunt foarte bine documentate. Lipsa altor membre, în afara tentaculelor, e extrem de probabilă; şlamerii ar fi observat nişte braţe sau picioare, întrucât propria lor anatomie nu are asemenea apendice.

— Şi dimensiunile? întrebă Albert.

— A, da, răspunse Legătură-Dublă, scuturând afirmativ din încheieturile mâinilor, acestea sunt absolut clare. Mărimile relative ale Asasinilor şi ale şlamerilor au fost definite cu precizie.

— Şi sunt mult mai mari decât Porcii Voodoo, adăugă Albert. Presupunând că păpuşile făcute de ei reprezintă nişte fiinţe de mărimea lor, înseamnă că n-ar putea fi aceleaşi creaturi.

Alicia Lo se foi în loc.

— Dar eu credeam… Ezită o clipă… Eu credeam că Duşmanul este singura specie care călătoreşte în spaţiu, în

afară de noi şi de Heechee.

— Într-adevăr, confirmă Albert.

M-am uitat la el, aşteptând să continue, dar nu mai spuse nimic.

— Hai, Albert! l-am îndemnat. Într-adevăr, aşa este, sau într-adevăr, toată lumea a crezut asta, fiindcă toţi ceilalţi au fost la fel de proşti ca voi?

— Zău că nu ştiu, Robin, zise el. Totuşi, am să-ţi spun ce cred. Cred că nici fiinţele care aproape că i-au distrus pe şlameri şi nici cele pe care le tot reprezintă Porcii Voodoo nu erau de fapt călători prin spaţiu. Cred că au fost aduse acolo.

La care Legătură-Dublă spuse:

— Şi eu cred asta, Albert. Cred că Asasinii nu erau Asasini propriu-zişi. Adică, nu au atacat ei înşişi alte specii, deşi s-ar putea să le fi transportat pe fiinţele care au făcut-o. Din acest motiv, prefer numele pe care li-l atribuiţi voi: Duşmani. E mai adecvat, cred, încheie el, privindu-l pe Albert.

Dar acesta nu-i răspunse.

Oaspeţii nu te deranjează cu nimic când nu e nevoie să le dai de mâncare şi să le schimbi aşternuturile. Am descoperit, spre surprinderea mea, că de fapt îmi plăcea s-o am pe Alicia Lo prin preajmă, oricât părea de îndobitocită după un om care nu-mi folosea la mare lucru. Şi mai surprinzător era faptul că însuşi Cassata părea să devină aproape suportabil. Unu la mână, nu mai purta decât foarte rar uniforma. Adică, nu cred că o mai purta. În cea mai mare parte a timpului, habar n-am ce lua pe el, fiindcă stătea cu Alicia într-un spaţiu al lor personal. Dar, când eram cu toţii împreună, purta în general ceva lejer, şort şi tricou, costum safari, doar uneori câte o ţinută mai

elegantă, cu frac şi cravată. (Atunci, Alicia avea o rochie de seară cu paiete şi irizaţii, aşa că probabil era vreo glumă privată a lor, dar, ştiţi, chiar şi aşa a fost surprinzător, fiindcă nu mi-l imaginasem niciodată pe Cassata ca fiind genul de om care să-şi piardă vremea cu bancuri personale şi tandre.)

Însă, cum ar fi spus Albert, echilibrul termal se menţinea. Fiindcă, pe măsură ce Julio Cassata devenea mai suportabil, eu eram tot mai neliniştit, nervos, stânjenit… da, posomorât.

Încercam s-o ascund. O pierdere de timp: cine să poată ascunde ceva de draga mea Essie-Portabila? În cele din urmă, m-a întrebat în faţă:

— Vrei să-ţi deschizi sufletul?

Am încercat să-i răspund cu un zâmbet vesel, dar mi-a ieşit o ridicare din umeri arţăgoasă.

— Nu cu mine, ce naiba? replică ea. Cu Albert.

— Ei, iubito, am obiectat, dar în legătură cu ce?

— De unde să ştiu *eu* în legătură cu ce? O fi ştiind Albert, poate. N-ai nimic de pierdut, să ştii.

— Absolut nimic, am răspuns, cu intenţia de a-i da dreptate, dar şi de a-mi exprima un fel de acord sardonic, poate cu o tresărire a sprâncenelor, însă expresia de pe faţa ei mă descurajă, aşa că m-am grăbit s-o asigur: O fac imediat. Albert!

Iar când apăru Albert, m-am mulţumit să stau jos şi să mă uit la el.

Mă privi şi el, cu răbdare, trăgând din pipă şi aşteptând să vorbesc. Essie plecase grăbită, din delicateţe – *voiam* să cred că era delicateţe, nu dispreţ sau plictiseală. Astfel că am stat aşa o vreme, după care mi-a trecut prin minte că, într-adevăr, exista un lucru despre care voiam să vorbesc cu el.

— Albert, am început, mulţumit că aveam un subiect de conversaţie, cum e?

— Cum e ce, Robin?

— Acolo unde ai fost înainte de a fi aici, vreau să zic. Cum e, ştii, când te dizolvi? Când eu îţi spun să pleci pentru un timp. Când nu faci nimic. Când redevii o parte din baza de date gigabitică. Când încetezi să mai fii, ei bine, *tu,* şi eşti doar un pachet de frânturi distribuite să plutească prin toată haznaua electronică a componentelor informatice.

Albert nu gemu. Păru, doar, cât pe ce s-o facă. Plesnind de răbdare ţinută în frâu, răspunse:

— Ţi-am spus, cred, că atunci când nu sunt programat în mod activ să fiu sursa ta de recuperare a datelor, diversele elemente de memorie pe care le foloseşte programul „Albert Einstein“ există în baza comună de date. Desigur, baza comună de pe *Adevărata dragoste* e mult mai mică decât cea din reţeaua gigabitică a lumii, deşi este totuşi destul de mare şi îndeplineşte numeroase funcţii. La asta te referi?

— Da, Albert. Cum te simţi când eşti acolo?

Îşi scoase pipa din gură, semn că medita profund.

— Nu ştiu dacă-ţi pot spune asta, Robin.

— De ce să nu poţi?

— Fiindcă întrebarea e formulată greşit. Tu presupui că există un „eu“ care poate „simţi“ cum e. Or, atunci când părţile mele componente sunt distribuite pentru alte sarcini, nu mai există niciun „eu“. La drept vorbind, nici chiar acum nu există vreun „eu“.

— Dar te văd…

— Of, Robin, murmură el, am mai avut de-atâtea ori discuţia asta, nu-i aşa? Pur şi simplu te învârteşti în jurul adevăratei probleme care te preocupă. Dacă aş fi programul tău psihanalitic, ţi-aş cere să…

— Ei bine, nu eşti, l-am întrerupt zâmbind, deşi simţeam că surâsul era cam crispat, aşa că nu mi-o cere. Hai să n-o mai luăm iar de la-nceput. De data asta, voi încerca să te urmăresc. Ştii tu. Să revenim acolo unde-am spus „Dar te văd“, pentru ca pe urmă să-mi povesteşti iar despre Cascada Niagara.

Îmi aruncă o privire parţial exasperată, parţial îngrijorată. Îi înţelegeam foarte bine ambele stări: ştiu că Albert e adesea exasperat cu mine, dar şi mai bine ştiu că ţine mult la mine.

— Foarte bine, să-ţi reluăm jocul, zise el. Tu „mă“ vezi în sensul în care vezi o cascadă. Dacă azi te uiţi la Niagara, iar peste o săptămână revii şi te uiţi din nou, ţi se va părea că vezi aceeaşi cascadă. De fapt, nici măcar un singur atom din cascadă nu e acelaşi. Cascada există numai fiindcă e constrânsă în sensul ăsta de legile hidrodinamicii, tensiunile superficiale şi legile newtoniene, aşa cum se aplică ele faptului că un corp de apă se află la o înălţime mai mare decât a altuia. Eu apar în faţa ta doar pentru că sunt silit s-o fac de legile programului „Albert Einstein“ scris pentru tine de soţia ta, S. Ya. Lavorovna-Broadhead. Moleculele de apă nu sunt Cascada Niagara. Ele sunt doar substanţa din care e făcută Cascada Niagara. Biţii şi biţii care-mi dau mie posibilitatea să funcţionez când programul meu e activat nu sunt eu. Până aici ai înţeles? Fiindcă, dacă da, îţi vei da seama că n-are niciun rost să mă întrebi cum mă simt când nu sunt „eu“, fiindcă atunci nu există niciun „eu“ care să simtă ceva. Şi acum, continuă el, aplecându-se înainte cu o expresie francă, ce-ar fi să-mi spui ce anume simţi tu, de te-a îndemnat să aduci vorba despre asta.

M-am gândit un timp. Ascultându-l cum îmi vorbea, pe tonul acela al lui, blând şi suav, mă mai liniştisem, aşa că am avut nevoie de câteva momente ca să-mi amintesc

răspunsul.

Apoi mi-am adus aminte şi m-am tulburat din nou.

— Spaimă, am răspuns.

Albert îşi ţuguie buzele, privindu-mă lung.

— Spaimă… înţeleg… Robin, mi-ai putea spune ce anume te înspăimântă?

— Păi, pe care dintre cele patru sau cinci sute de…

— Nu, nu, Robin. *Principalul.*

— Şi eu sunt doar un program, am spus.

— Aha… înţeleg.

Îşi lăsă pipa deoparte, cu ochii la mine.

— Cred că înţeleg, preciză el. Fiindcă şi tu eşti depozitat într-o maşină, crezi că tot ceea ce mi se întâmplă mie ţi s-ar putea întâmpla şi ţie.

— Sau mai rău.

— Of, Robin, clătină din cap Albert, îţi faci griji pentru atât de multe lucruri… Ţi-e teamă, cred, că s-ar putea cumva să uiţi şi să te scoţi din funcţiune. Asta e? Şi că pe urmă nu vei mai putea niciodată să porneşti din nou? Dar, Robin, aşa ceva nu se poate întâmpla.

— Nu te cred.

Asta îl opri, cel puţin pentru moment.

Metodic, încet, Albert îşi umplu din nou pipa, scăpără un chibrit pe talpa pantofului şi pufăi îngândurat, fără să-şi ia ochii de la mine. A rămas tăcut.

Apoi, ridică din umeri.

Albert nu mă părăseşte aproape niciodată fără ca eu să i-o cer, dar aveam impresia că acum ar fi vrut s-o facă.

— Nu pleca, i-am cerut.

— Bine, Robin, răspunse el, cu un aer surprins.

— Mai vorbeşte-mi. Călătorim de mult timp, şi devin cam nervos, cred.

— Nu zău? întrebă, arcuindu-şi sprâncenele; arăta atât de

jucidios pe cât poate să arate Albert. Ştii, Robin, spuse el apoi, nu e nevoie să stai treaz tot timpul. Ai vrea să ieşi din funcţiune până ajungem acolo?

— Nu!

— Dar, Robin, n-ai niciun motiv de îngrijorare. Când eşti pe modul stand-by, e ca şi cum timpul s-ar opri în loc. Întreab-o pe soţia ta.

— Nu! am repetat.

Nici măcar nu voiam să discut; modul stand-by părea asemănător cu acel mod care se numeşte „mort".

— Nu, vreau doar să mai stăm de vorbă o vreme. Cred… Chiar cred, am spus, sub imperiul noii idei care tocmai îmi venise-n minte, că ar fi momentul cel mai potrivit ca să te las să-mi explici despre spaţiul cu nouă dimensiuni.

Pentru a doua oară în câteva milisecunde, Albert îmi aruncă acea privire – nu tocmai uimită, ci sceptică, cel puţin.

— Vrei să-ţi explic despre spaţiul cu nouă dimensiuni, repetă el.

— Pe bune, Albert.

Mă studie atent prin fumul pipei.

— Ei bine, spuse el, îmi dau seama că simpla idee te mai înviorează puţin. Probabil îţi închipui că-ţi va face plăcere să te amuzi pe seama mea.

— Cine, Albert, eu? am zâmbit.

— A, nu mă supăr dacă o faci. Încerc doar să înţeleg care vor fi regulile de bază.

— Regula de bază, am replicat, e aia ca să-mi spui totul. Dacă mă plictisesc, am să te-anunţ. Aşa că începe, te rog. „Spaţiul cu nouă dimensiuni este…" şi pe urmă poţi continua tu.

Păru mulţumit, deşi cam sceptic încă.

— Ar trebui să facem mai des călătorii din astea lungi, comentă el. Oricum, nu aşa se începe, ci aşa: Mai întâi, avem în vedere spaţiul normal, cu trei dimensiuni, de genul celui în care ai crescut tu, sau ai crezut că în el creşteai, când încă erai carne – ce, deja…?

Ridicasem mâna.

— Credeam că ăla avea patru dimensiuni, am spus. Cum rămâne cu dimensiunea timpului?

— Ăla este spaţiu-*timpul* cu patru dimensiuni, Robin. Încerc să simplific lucrurile pentru tine, aşa că mai întâi hai să rămânem la cele trei dimensiuni. Am să-ţi fac o ilustrare. Să zicem, de exemplu, că atunci când erai tânăr şi stăteai cu prietena, uitându-vă la o emisiune PV, întâmplător ai cuprins-o cu braţul. Primul lucru pe care-l faci e să-ţi întinzi braţul peste spătarul canapelei – asta e prima dimensiune, să-i zicem lăţime. Pe urmă, îţi îndoi cotul în unghi drept, aşa că antebraţul se îndreaptă înainte şi se reazemă pe umărul ei – asta-i a doua dimensiune, pe care o vom numi lungime. Apoi, îţi laşi mâna pe sânul ei. Asta-i adâncimea. A treia dimensiune.

— Da, adâncimea; corect, că la faza aia tocmai începeam să merg în adâncime, am zâmbit.

Oftă, ignorându-mi remarca.

— Înţelegi imaginea. Până acum, am demonstrat cele trei dimensiuni spaţiale. Mai există, aşa cum ai menţionat, şi dimensiunea timpului. Cu cinci minute în urmă, mâna ta nu era acolo, iar acum este, şi la un moment dat din viitor iarăşi va fi în alt loc. Aşa că, dacă vrei să precizezi coordonatele oricărui sistem familiar, trebuie să adaugi şi dimensiunea asta. „Unde“-le tridimensional şi „când“-ul tetradimensional; ăsta este spaţiu-timpul.

Răbdător, am spus:

— Aştept să ajungi la partea unde reiese că toate

chestiile astea pe care le ştiam deja sunt greşite.

— Voi ajunge, Robin, dar ca să trec la partea grea trebuie să mă asigur că stăpâneşti bine lucrurile simple. Acum, mergem şi la partea grea. Implică supersimetria.

— A, bun. Încep să am ochii sticloşi?

Îmi privi faţa, atent şi la fel de solemn ca şi cum aş fi avut cu adevărat ochi, iar el ar fi avut cu ce să se uite la ei. Bun băiat, Albert ăsta!

— Încă nu, răspunse el mulţumit. Voi încerca să nu-i fac s-ajungă sticloşi. „Supersimetrie“ sună groaznic, ştiu, dar nu este decât denumirea dată unui model matematic care descrie destul de bune trăsăturile principale ale universului. Include sau este asociată cu lucruri ca „supergravitaţia“ şi „teoria şirurilor“, sau „arheocosmologia“. Mă privi din nou: Tot nu-s sticloşi? În regulă. Acum, începem să înţelegem implicaţiile acestor cuvinte. Implicaţiile sunt mai simple decât cuvintele propriu-zise. Sunt domenii de studiu destul de interesante. Ele explică, luate la un loc, comportamentul materiei şi al energiei, în toate manifestările lor. Mai mult decât atât. Nu numai că le *explică.* Legile supersimetriei şi celelalte *guvernează* efectiv comportamentul tuturor lucrurilor. Prin asta, vreau să spun că, pornind de la aceste legi, comportamentul observat a tot ceea ce formează universul decurge logic, inevitabil, chiar.

— Dar...

Dar Albert se ambalase şi-mi făcu semn să tac.

— Urmăreşte-mă, îmi ordonă el. Astea sunt noţiuni *elementare.* Dacă grecii din vechime ar fi înţeles supersimetria şi subiectele asociate cu ea, ar fi putut *deduce* legile mişcării şi ale gravitaţiei universale, ale lui Newton, precum şi regulile cuantice ale lui Planck şi Heisenberg, şi chiar şi – îmi făcu el cu ochiul – propria mea teorie a relativităţii, atât cea specială, cât şi cea generală.

N-ar fi fost nevoie să experimenteze şi să observe. Ar fi putut să ştie că toate aceste alte lucruri *trebuie* să fie adevărate, fiindcă *decurg* din legile generale, la fel cum şi Euclid ştia că geometria lui trebuia să fie adevărată, fiindcă totul decurge de-acolo.

— Dar nu era aşa! am exclamat surprins. Nu? Vreau să zic, mi-ai vorbit despre geometria neeuclidiană…

Făcu o pauză, gânditor.

— Aici e şpilul, recunoscu el.

Îşi privi pipa şi descoperi că se stinsese, aşa că începu s-o umple iar, metodic, în timp ce vorbea.

— Geometria euclidiană nu e falsă, ci este pur şi simplu adevărată numai în cazul special al unei suprafeţe plane, bidimensionale. În lumea reală nu există aşa ceva. Dar şi în supersimetrie e un şpil – şi anume, că şi ea e neadevărată în lumea reală – sau, cel puţin, în lumea spaţiului tridimensional pe care-l percepem. Pentru ca supersimetria să se aplice, sunt necesare nouă dimensiuni, iar noi nu putem observa decât trei. Ce s-a întâmplat cu celelalte şase?

Am răspuns încântat:

— N-am nici cea mai vagă idee, dar merge mai bine decât de obicei. Încă n-am pierdut firul.

— Am exersat mult, replică sec Albert. Şi am şi o veste bună pentru tine. Ti-aş putea demonstra matematic de ce sunt necesare nouă dimensiuni…

— Nu, *nu.*

— Nu, în niciun caz, se învoi el. Vestea cea bună este că nu e nevoie s-o fac, ca să înţelegi restul.

— Îţi sunt recunoscător.

— Nu mă îndoiesc.

Îşi aprinse din nou pipa.

— Acum, în legătură cu cele şase dimensiuni lipsă…

Pufăi un timp, îngândurat.

— Dacă a fost nevoie să existe nouă dimensiuni spaţiale pentru ca universul să se formeze din capul locului aşa cum e, de ce acum putem găsi doar trei?

— Are vreo legătură cu entropia? m-am interesat, cam la nimereală.

Albert făcu o mutră oripilată.

— Cu entropia? Nici vorbă! Cum ar putea?

— Ei, atunci, cu Ipoteza lui Mach? Sau cu unele dintre celelalte lucruri despre care mi-ai vorbit în Profunzimea Timpului?

— N-o lua pe ghicite, Robin, îmi reproşă el. Nu faci decât să complici lucrurile şi mai mult. Ce s-a întâmplat cu celelalte dimensiuni? Pur şi simplu au dispărut.

Albert mă privi fericit, trăgând din pipă la fel de satisfăcut ca şi cum mi-ar fi explicat un lucru foarte important.

Aşteptam să continue. Văzând că nu mai spunea nimic, am început să mă irit.

— Albert, ştiu că-ţi place să mă zădărăşti din când în când, doar ca să-mi ţii interesul treaz, dar ce naiba vrei să zici cu „pur şi simplu au dispărut“?

Chicoti. Se distra de minune. Vedeam limpede. În sfârşit, spuse:

— Au dispărut din percepţia noastră, cel puţin. Asta nu înseamnă că au *încetat să mai existe.* Probabil, nu înseamnă decât că au devenit foarte *mici.* S-au comprimat până la un nivel unde pur şi simplu nu mai sunt vizibile.

L-am privit indignat.

— Ai putea să-mi explici cum poate o dimensiune să se micşoreze?

— Din fericire, nu, zâmbi el. Spun „din fericire“ fiindcă, dacă aş putea, probabil că totul ar deveni foarte matematic, şi atunci m-ai întrerupe imediat. Totuşi, pot

oricum să aduc o rază de lumină asupra a ceea ce, probabil, s-a întâmplat. Prin „comprimat“ vreau să spun că pur şi simplu nu se mai înregistrează. Să-ţi dau un exemplu. Gândeşte-te la un punct – să zicem, vârful nasului tău…

— Ei, haide, Albert! Am mai trecut o dată prin spaţiul tridimensional!

— Vârful *nasului* tău, repetă el. Asociază acel punct cu un alt punct, să zicem cu mărul lui Adam. Nasul tău e cu un număr de milimetri *mai sus,* şi cu un număr de milimetri *mai în faţă,* şi cu un număr de milimetri *mai lat* – adică, îi precizezi poziţia pe axele *x, y* şi *z.* Când vorbim despre spaţiul nonadimensional, în locul celui tridimensional, poţi spune şi că se află într-un punct anume pe axele *p, d, q, r, w* şi *k* – sau orice litere vrei să foloseşti pentru a le defini – *dar…* Trase adânc aer în piept. *Dar* nu e nevoie să defineşti aceste coordonate în niciun scop normal, fiindcă distanţele sunt atât de mici încât rămân nesemnificative. Asta este, Robin! Ai înţeles până aici?

— Aproape cred că da! am răspuns, bucuros.

— Perfect, fiindcă e aproape corect. Dar nu-i chiar atât de simplu. Acele şase dimensiuni lipsă – nu sunt numai foarte mici, ci şi *curbate.* Sunt ca nişte cerculeţe. Ca nişte mici spirale încolăcite. Nu duc *nicăieri.* Nu fac decât să se *învârtească în loc.*

Se opri din nou, sugându-şi pipa şi privind spre mine aprobator.

Iar îi luceau ochii. Se simţea în luminiţele alea nevinovate ceva care mă făcu să spun:

— Albert, o întrebare. Toate chestiile astea pe care mi le zici sunt adevărate?

Ezită. Apoi, ridică din umeri.

— Adevărul, spuse grav, e un cuvânt foarte greu. Încă nu sunt pregătit să vorbesc despre realitate, iar la asta te

referi tu când spui „adevărat“. Asta-i un model care explică foarte, foarte bine lucrurile. Ar putea fi considerat la fel de uşor „adevărat“, cel puţin până apare un model mai bun. Dar, din păcate, dacă mai ţii minte, continuă el, înviorându-se aşa cum obişnuieşte să facă mereu ca să se citeze pe sine însuşi, după cum a spus cu mult timp în urmă originalul meu de carne, matematica este cu atât mai „adevărată“ cu cât e mai puţin „reală“ şi viceversa. Există multe elemente pe care nu le-am caracterizat aici. Încă nu ne-am referit la implicaţiile teoriei şirurilor sau la principiul incertitudinii al lui Heisenberg, sau la…

— Mai scuteşte-mă, te rog, l-am implorat.

— Cu plăcere, Robin, fiindcă te-ai descurcat foarte bine până acum. Îţi mulţumesc că m-ai ascultat. Acum, am unele speranţe că-i vei înţelege pe Duşmani şi, mai important, structura fundamentală a universului.

— Mai important? am repetat.

Zâmbi.

— În sens obiectiv, o, da, Robin. Este mult mai important să ştii decât să faci, şi nu prea contează cine e acela care ştie.

M-am ridicat şi am început să mă plimb prin jur. Aveam impresia că vorbiserăm foarte mult timp, iar apoi îmi trecu prin minte că asta era foarte bine, fiindcă nici nu-mi dorisem altceva.

— Albert? Cât a durat mica ta prelegere?

— În timp galactic, adică? Ia să vedem, da, aproape patru minute. Apoi, îmi văzu faţa şi se grăbi să adauge: Dar am parcurs aproape o treime din drum, Robin! Încă două săptămâni, numai, şi vom ajunge la Roata de Supraveghere!

— Două *săptămâni…*

Mă privi preocupat.

— Mai e valabilă soluţia ieşirii din funcţiune… Nu, în niciun caz, continuă, văzându-mi expresia; un moment, stătu la îndoială, apoi se hotărî şi, pe un alt ton, spuse: Robin? Când vorbeam despre felul cum mă „simt“ când nu fiinţez ca program al tău, ai spus că nu mă crezi. Mă tem că aveai dreptate. N-am fost complet sincer cu tine.

Nimic din tot ceea ce spusese vreodată nu mă şocase mai mult.

— Albert! am ţipat. Nu cumva m-ai minţit? N-ai *cum!*

— Într-adevăr, Robin, confirmă el pe un ton de scuză, nu te-am minţit niciodată. Dar există adevăruri pe care nu le-am spus.

— Adică, simţi totuşi ceva când eşti scos din funcţiune?

— Nu, ţi-am spus asta. Nu există niciun „eu“ care să simtă ceva.

— Atunci, ce e, pentru numele lui Dumnezeu?

— Există lucruri pe care le fac – prin care trec – pe care tu nu le-ai făcut niciodată, Robin. Când fuzionez cu un alt program, *sunt* acel program. Sunt el. Sau ea.

Îmi făcu cu ochiul.

— Sau ei.

— Şi nu mai eşti acelaşi, tu însuţi?

— Nu, într-adevăr. Nu mai sunt acelaşi. Dar… poate… sunt ceva mai bun.

17. ÎN FAŢA TRONULUI

Şi timpul trecea, şi timpul trecea, şi interminabila călătorie continua.

Făceam tot ce era de făcut.

Apoi, le-am mai făcut o dată. Şi încă o dată. Şi chiar am început să mă gândesc serios la ideea lui Albert despre câteva săptămâni în modul stand-by, ceea ce m-a speriat destul de rău ca să-i atragă atenţia lui Essie.

Mi-a scris o reţetă.

— O să dăm o petrecere, anunţă ea, iar când Essie îţi spune că va avea loc o petrecere, poţi foarte bine să te relaxezi şi să te bucuri de ea.

Asta nu înseamnă că la fel am făcut şi eu. Nu imediat, cel puţin. Nu aveam chef de petreceri. Încă nu-mi trecuse şocul „morţii“ mele în casa din Tahiti. Nu-mi adunasem suficient curaj ca să mă confrunt cu perspectiva de a întâlni alţi Asasini – alte câteva *milioane* – ba mai mult, pe terenul lor. La naiba, nici măcar nu trecusem complet peste toate celelalte care mi se întâmplaseră în viaţa mea, de la mica şi neplăcuta cădere psihică din copilărie până la moartea mamei şi naufragiul Klarei în gaura neagră, până în momentul de faţă. Viaţa oricui este plină de tragedii, dezastre şi despărţiri traumatizante. Ţi-o trăieşti mai departe, pentru că din când în când mai apar şi lucruri bune care le compensează, sau cel puţin aşa speri – dar, Dumnezeule, prin câte nenorociri trecem cu toţii! Iar când trăieşti atât de mult – şi nu numai mult, ci, ca în cazul meu, şi mult mai *rapid* – lucrurile rele nu fac decât să se înmulţească.

— Ursuzu’ meu ţepos, râse Essie, depunându-mi un sărut apăsat pe gură, fruntea sus, deşteptarea, distrează-te, ce naiba, fiindcă mâine vom muri, nu-i aşa? Sau, poate că nu…

O păpuşă vie, asta e Essie a mea. Din cap până-n picioare. Cea de carne, care a fost modelul, şi cea portabilă, cu care-mi împart viaţa – şi haideţi să nu intrăm în discuţii delicate despre ceea ce înţeleg eu prin „viaţă“.

Aşa că mi-am dat toată silinţa să zâmbesc şi, spre surprinderea mea, am reuşit. Pe urmă, m-am uitat prin jur.

Indiferent ce-i spusese lui Albert despre ambianţa luxoasă pe care ne-o furnizase, Essie nu voise să lase nişte constrângeri atât de stricte să-i îngreuneze stilul propriu. Concepţiile ei despre petreceri s-au schimbat mult de când ne-am depozitat în maşini. Pe vremuri, puteam face cam tot ce voiam, fiindcă eram putrezi de bogaţi. Acum e şi mai bine. Pur şi simplu nu există aproape *niciun lucru,* dintre cele ce ne plac, pe care să nu-l putem face. Nu după ce ne-am urcat într-un avion sau o navă spaţială ca să ajungem acolo. Nici după ce am invitat un grup de oameni să ni se alăture şi acum îi aşteptăm să sosească. Ceea ce vrem noi să facem, facem *în clipa asta,* şi nici măcar nu trebuie să ne temem de mahmureli, vătămarea celorlalţi sau îngrăşare.

Aşa că, pentru început, Essie ne-a pus la dispoziţie o încăpere pentru petrecere.

Nu era nimic scandalos. De fapt, dacă ne-am fi dorit una pe vremea când încă mai eram oameni-de-carne, am fi putut-o avea cu uşurinţă. Probabil că nu ne-ar fi costat mai mult de un milion de dolari, sau cam pe-acolo. Nici Essie şi nici eu nu avuseserăm vreodată o cabană de schi, dar stătuserăm în câteva, într-un moment sau altul, şi ne plăcea combinaţia între enormul cămin până-n tavan dintr-un capăt, trofeele de elan şi urs de pe perete, ferestrele cu multe ochiuri prin care se vedeau munţii înzăpeziţi

strălucind în soare, şi scaunele, canapelele şi mesele comode, cu flori proaspăt culese, şi… Şi, mi-am dat seama, multe alte lucruri pe care nici ea şi nici eu nu le văzuserăm vreodată într-o cabană de schi. Pe masa de lângă ferestre se afla o fântână cu vin, din care bolborosea şampanie. (Singurul detaliu după care îţi puteai da seama că nu era şampanie „reală“ consta în faptul că nu-şi pierdea niciodată aciditatea.) Alături de fântâna cu şampanie era un bufet lung, lângă care stăteau ospătari cu vestoane albe, gata să ne umple farfuriile. Am văzut un curcan la cuptor şi o şuncă, şi ananaşi scobiţi şi umpluţi cu kiwi şi cireşe. M-am uitat la ele, apoi la Essie.

— Stridii afumate? am îndrăznit.

— Dumnezeule, Robin, replică ea dezgustată, *bineînţeles* că avem şi stridii afumate! Ca să nu mai zic de caviar pentru mine şi Albert, costiţă pentru bătrânul Julio şi dim sum pentru fata lui, şi toată găleata aia mare, plină cu haloimăsul care-ţi place ţie aşa de mult, adică salată de ton.

Bătu din palme. Şeful micii formaţii de pe estrada din capătul camerei dădu din cap, şi începură să cânte muzica aia blândă şi nostalgică după care se înnebuneau bunicii noştri.

— Ce facem mai întâi, mâncăm sau dansăm? mă întrebă ea.

Cu un efort, am încercat să-i fac jocul.

— Tu ce crezi? i-am replicat, cu cel mai sexy şi mai vibrant glas de star de cinema al meu, privind-o adânc în ochi, cu mâna strânsă pe umărul ei gol – fiindcă, desigur, acum purta o rochie de seară decoltată.

— Mâncăm, cred, dragă Robin, oftă ea, dar nu uita, vom dansa curând – şi des!

Şi, ştiţi, am descoperit că nici nu era nevoie de eforturi

prea mari. Aveam toată salata de ton pe care puteam spera s-o mănânc vreodată, iar chelnerul mi-o îngrămădea pe felii de pâine de secară şi o strivea între ele, făcându-mi sendvişuri, aşa cum îmi plăcea mie. Şampania era frapată perfect, iar balonaşele (oricât de inexistente) îmi gâdilau plăcut nasul (la fel de inexistent). În timp ce mâncam, Albert, cu un gest cavaleresc, ceru orchestrei să coboare de pe estradă, scoase o vioară şi ne distră cu o bucăţică de Bach fără acompaniament, un mic solo de Kreisler, şi apoi, în timp ce instrumentiştii începeau să i se alăture din nou, încheie cu două cvartete de coarde, de Beethoven.

Acuma, ştiţi, nici unul dintre ceilalţi muzicanţi care formau micul grup de muzică de cameră nu era „real" – vreau să zic, nici măcar atât de real pe cât eram noi. Nu erau decât nişte programe limitate, din stocul de recuzită ambientală al lui Albert, dar, pentru ceea ce erau, se descurcau foarte bine. Nici mâncarea delicioasă şi şampania excelentă nu erau reale – însă aveau un gust la fel de bun când se duceau pe gât. Ceapa din salata de ton îmi amintea satisfăcător de ele, din când în când şi după aceea, iar alcoolul ireal din şampania simulată îmi activa centrii motorii şi senzoriali exact la fel de mult şi exact în acelaşi mod cum ar fi făcut cele reale, pentru un om real – ceea ce încerc să vă spun e că băutul, mâncatul şi dansul îşi făceau efectul, şi începeam să mă excit. Iar în vreme ce Essie şi cu mine ne învârteam visători pe ringul de dans (soarele ireal „apusese", iar deasupra „muntelui" întunecat străluceau „stelele"), şi mâna ei era pe umărul meu, şi degetele mele îi frământau încetişor spatele fin şi dulce, am simţit că era într-o stare receptivă cât se poate de reală.

În timp ce o conduceam de pe ring în direcţia locului unde, nu mă îndoiam, ne pusese la dispoziţie şi un dormitor, Albert ridică privirea, ca să ne facă un semn de

rămas-bun cu mâna. El şi generalul Cassata discutau lângă foc, şi l-am auzit pe Albert spunând:

— Cât despre mica mea improvizaţie cu scripca, generale… încercam să-l înveselesc pe Robin, înţelegi… Sper că nu te-am ofensat.

Generalul Cassata părea nedumerit. Îşi scărpină obrazul de culoarea ciocolatei, chiar lângă favoritul lânos, tuns mărunt, şi zise:

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, Albert. De ce să mă simt ofensat?

Nu e nevoie să am un trup real, sau mâncare reală pe care s-o mănânc cu adevărat, nu trebuie să am scaune reale pe care să mă aşez. N-am nevoie nici de vreunul dintre lucrurile necesare, în general, pentru a face dragoste, şi am făcut ceea ce-am făcut cu fineţe, dedicaţie şi mult amuzament. Simulat? Păi, da, sigur că era simulat. Dar senzaţiile erau la fel de plăcute ca în cea mai reală realitate, ceea ce era *perfect,* iar la sfârşit, inima mea simulată bătea puţin mai repede şi respiram în gâfâieli simulate, şi mi-am cuprins iubita cu braţul simulat şi am tras-o spre mine, ca să mă impregnez de mirosul ei simulat, de căldura şi de atingerea ei.

— Mă bucur aşa de mult, spuse cu voce somnoroasă iubita mea simulată, că am făcut ca programele noastre să fie interactive.

Respiraţia ei îmi gâdila urechea. Am întors capul atât cât să i-o gâdil şi eu pe a ei.

— Draga mea dragă Essie, am şoptit, ai scris un program fantastic.

— Fără tine, n-aş fi putut, răspunse ea, căscând cu faţa îngropată în perna de satin. (Ştiţi, uneori mai şi dormim, deşi nu avem nevoie. Nu trebuie nici să mâncăm sau să

facem dragoste, însă mai există multe alte plăceri de care n-avem nevoie, dar ni le satisfacem oricum, iar una pe care am preţuit-o întotdeauna este cea a ultimelor câteva minute când stai cu capul pe pernă şi eşti gata să aţipeşti, la căldură, în siguranţă, fără nici cea mai mică grijă.)

Mi-era destul de somn, fiindcă făcea şi asta parte din toată subrutina, dar ştiam că puteam să-mi alung somnul, dacă voiam, fiindcă asta e o altă parte a subrutinei.

Şi am preferat aşa. Măcar pentru un moment, oricum, fiindcă la urma urmei mă preocupau câteva lucruri.

— Recunosc patul, scumpo, am spus…

Essie chicoti.

— E un pat drăguţ, comentă ea.

Nu negă lucrul pe care-l ştiam, şi anume că era o copie exactă, sau poate chiar îmbunătăţită întrucâtva, a patului anisokinetic pe care-l avuseserăm în Rotterdam, cu ani şi ani în urmă.

Dar nu era tocmai subiectul pe care voiam să-l discutăm, aşa că am încercat din nou.

— Iubito? Crezi că erau doar doi Duşmani acolo, înăuntru, cu mine? În camera aia din Tahiti, vreau să zic.

Un moment, Essie nu reacţionă. Apoi, se desprinse uşurel din îmbrăţişarea mea şi se săltă într-un cot, uitându-se la mine.

Mă studie în tăcere câteva clipe, înainte de a spune:

— Nu avem de unde să ştim, nu-i aşa? Albert spune că s-ar putea să fie o inteligenţă colectivă; dacă are dreptate, înseamnă că ceea ce-ai văzut în Tahiti s-ar putea să fi fost doar nişte pacheţele desprinse din substanţa Duşmanului, caz în care numerele nu au niciun sens.

— M-hmm…

Oftând, Essie se întoarse pe partea cealaltă. Prin uşa închisă se auzea muzica din camera alăturată; formaţia

cânta acum un rock de modă veche, probabil pentru generalul Cassata. Essie se ridică în picioare, goală ca în ziua în care am făcut dragoste pentru prima oară, şi pocni din degete ca să aprindă lumina. Aceasta se răspândi în cameră, blândă, din lămpile chihlimbarii ascunse în tavan, căci Essie nu precupeţise niciun efort pentru decorarea micului nostru colţ de rai.

— Tot mai eşti frământat, dragă Robin, comentă ea pe un ton neutru.

M-am gândit câteva clipe.

— Aşa se pare, am răspuns, ca o primă aproximaţie a unei descrieri mult mai emfatice, dacă aş fi avut chef s-o fac.

— Vrei să stăm de vorbă?

— Vreau să fiu *fericit,* am declarat, dintr-odată cât se poate de treaz. De ce naiba trebuie să fie aşa de-al dracului de greu?

Essie se apropie şi-mi atinse fruntea cu buzele.

— Înţeleg.

Altceva nu mai spuse.

— Mă rog, am reluat eu după un moment, vreau să zic că nu ştiu ce-o să se întâmple.

— Pe-asta n-am ştiut-o niciodată, nu-i aşa?

— Şi poate, am continuat, mult mai tare decât intenţionasem, şi, cred, şi cu mult mai multă răutate, de-asta nici n-am fost vreodată *fericit.*

La asta n-am mai primit niciun răspuns. Când vorbeşti în gama megabaud, până şi o douăzecime de milisecundă reprezintă o pauză semnificativă, iar aceasta dură mult mai mult decât atât. Apoi, Essie se ridică, luă un capot de lângă pat şi-l îmbrăcă.

— Dragă Robin, îmi spuse, aşezându-se pe marginea patului şi privindu-mă. Cred că s-ar putea ca această

călătorie, atât de lungă, să-ţi facă rău. Îţi lasă prea mult timp ca să stai posomorât.

— Dar n-avem încotro, nu-i aşa? Şi contează şi faptul că niciodată n-am avut de ales!

— Aha, dădu ea din cap. Am ajuns la esenţa problemei. Perfect. Deschide-te. Spune-mi ce ai.

Nu i-am răspuns. I-am adresat doar echivalentul electronic al unui pufnet exasperat. Nu-l merita, desigur. Se străduise atât de mult să fie bună şi iubitoare, şi nu aveam niciun motiv să fiu urâcios cu ea.

Dar aşa mă simţeam.

— Zi odată, fir-ar să fie! mă repezi ea.

M-am răstit la rândul meu:

— Of, la dracu'! Îmi pui cele mai tâmpite întrebări, ştiai? Vreau să zic, eşti cea mai adevărată dintre adevăratele iubiri, şi te ador şi toate alea, dar… dar… dar… *Iisuse,* Essie, cum poţi să mă întrebi aşa ceva? Ce-i cu tine? Adică, pe lângă faptul că universul e în pericol, iar eu am murit acum câtva timp – din nou! — şi se prea poate să mor din nou destul de curând, numai că de data asta pentru totdeauna, fiindcă trebuie să mă confrunt cu unii la care nici măcar nu vreau să mă gândesc, şi am două neveste, şi nu exist cu adevărat şi aşa şi pe dincolo… Vrei să zici că, lăsând la o parte toate astea, am motive să fiu fericit?

— Oh, Robin, oftă Essie deznădăjduită. Nici măcar să faci corect adunarea nu poţi.

Aceste cuvinte m-au luat prin surprindere.

— Cum adică?

— Punctul unu, începu ea, pe un ton răspicat şi pragmatic. Nu ai două neveste – decât dacă, desigur, pui la socoteală şi originalul meu de carne, separat de mine aici de faţă, cea care tocmai am făcut cel mai delicios amor cu tine.

— Voiam să zic…

— Ştiu foarte bine ce voiai să zici, Robin, mă întrerupse ea ferm. Voiai să zici că mă iubeşti, şi o iubeşti şi pe Gelle-Klara Moynlin, care tot mai apare din când în când ca să ţi-o reamintească. Am mai discutat despre asta. Nicio problemă. Ai exact o singură soţie care contează, Robinette Broadhead, iar aceea sunt eu, Essie-Portabila, S. Ya. Lavorovna-Broadhead, care nu este câtuşi de puţin geloasă pe sentimentele tale faţă de doamna Moynlin.

— Nu ăsta e adevăratul… am început, dar mă întrerupse din nou, cu un gest.

— Punctul doi, continuă ea la fel de categoric, în ordine inversă… ba nu, punând de fapt primul punct pe locul doi în discuţia de faţă…

— Essie! Pierd şirul…

— Nu, nu pierzi niciun şir, şi nici pe mine n-ai să mă pierzi; ăsta e un subpunct al punctului unu, de care ne vom ocupa împreună cu punctul trei. Fii atent! În ceea ce priveşte ameninţarea la adresa întregului univers, da, de acord, e reală. Este o mare problemă. Totuşi, e o problemă de care ne ocupăm cât de bine putem. Acum. Ne mai rămâne doar un singur punct, poate al cincilea sau al şaselea din prezentarea originală, am uitat…

Începusem să înţeleg.

— Faptul că nu existăm cu adevărat, vrei să zici, am încercat s-o ajut.

— Exact. Mă bucur că ţi-ai revenit, Robin. Nu suntem morţi, să ştii; nu uita niciodată acest lucru. De fapt, suntem doar imateriali, ceea ce e cu totul altceva. Nu mai suntem de carne, dar suntem în continuare cât se poate de vii. Ceea ce tocmai ţi-am demonstrat, fir-ar să fie!

Cu tact, am răspuns:

— A fost minunat, şi ştiu că e adevărat ceea ce spui…

— Ba nu! Nu ştii nimic!

— Mă rog, o ştiu cel puţin la nivel logic, oricum. *Cogito ergo sum,* nu?

— Absolut exact!

— Dificultatea, am continuat eu, amărât, e că pur şi simplu nu par capabil s-o conştientizez în plan interior.

— Aha! exclamă ea. Da! înţeleg! „S-o conştientizezi în plan interior“, despre asta e vorba? *S-o conştientizezi în plan interior.* Mai întâi, îl avem pe Descartes, iar acum trecem la vorbăria felcerilor de cap. E imaterial ca fumul, Robin, un paravan de fum în spatele căruia să-ţi ascunzi adevăratele griji.

— Dar nu înţelegi…

N-am apucat să termin, căci îmi puse degetele pe buze, făcându-mă să tac.

Apoi, se ridică şi se duse la uşă.

— Robin, dragul meu drag, îţi dau cuvântul meu de onoare că înţeleg.

Luă alt halat, de pe un scaun aflat lângă uşă, şi-l făcu sul în mâini.

— Înţeleg că nu cu mine ar trebui să stai de vorbă acum, ci cu el.

— Cu el? Cu care el?

— Cu eul ăla psihanalitic, Robin. Uite. Ia-l pe tine.

Îmi aruncă halatul şi, în timp ce eu îl îmbrăcam, nedumerit, ieşi pe uşă, lăsând-o deschisă, iar peste un moment intră un bătrân cu un aer blând şi trist.

— Bună ziua, Robin. Nu ne-am văzut de mult, spuse vechiul meu program medic-de-cap, Sigfrid von Psiho.

— Sigfrid, am spus. Nu te-am chemat.

Dădu din cap, zâmbind, în timp ce înainta prin cameră. Trăgea jaluzelele, stingea luminile, făcea ca dormitorul să

arate mai puţin a cuib pasional şi mai rezonabil de aproximativ ca vechiul lui cabinet de consultaţii.

— Nici măcar n-am nevoie de tine! am ţipat. Şi-n plus, îmi plăcea cum arăta camera asta înainte.

Se aşeză într-un fotoliu de lângă pat, uitându-se la mine. Era aproape ca şi cum nimic nu s-ar fi schimbat. Patul nu mai era un culcuş pentru amor – era canapeaua de tortură pe care zăcusem atâtea ore, în chinuri. Pe un ton liniştitor, Sigfrid spuse:

— De vreme ce se vede clar că ai nevoie de un soi de descărcare a tensiunilor, Robbie, m-am gândit că am putea la fel de bine să reducem diversiunile exterioare. Nu e foarte important. Pot să le fac la loc cum erau, dacă vrei, dar, serios acum, Rob, ar fi mai productiv să-mi vorbeşti despre stările tale de nelinişte sau îngrijorare, decât să discutăm despre felul în care e decorată camera.

Aşa că am râs.

Nu mă puteam stăpâni. Râdeam în gura mare, cu hohote de mă durea burta, şi am ţinut-o aşa o bună bucată de vreme – multe milisecunde cel puţin – iar când am încetat, mi-am şters lacrimile (râsesem mut, lacrimile erau imateriale, dar asta nu conta) şi am spus:

— Sigfrid, mă omori. Ştii? Nu te-ai schimbat deloc.

Zâmbind, Sigfrid răspunse:

— Tu, în schimb, da. Te-ai schimbat foarte mult, din acel tânăr nesigur, devorat de vinovăţie, care se îndoia de sine şi-şi dădea toată silinţa să manipuleze sesiunile noastre ca pe nişte jocuri de salon. Ai progresat mult, Robin. Sunt foarte mulţumit de tine.

— Vai, i-auzi, am zâmbit la rândul meu, prudent.

— Pe de altă parte, continuă el, în multe privinţe nu te-ai schimbat deloc. Vrei să ne petrecem timpul vorbind despre fleacuri şi ţinându-ne de jocuri? Sau ai prefera să-mi spui ce

te îngrijorează?

— Cine vorbeşte de jocuri! Chiar în clipa asta te joci cu mine. Ştii tot ce-am zis deja. Probabil îmi cunoşti şi gândurile!

Răspunse cu seriozitate:

— Ceea ce ştiu sau nu ştiu eu nu contează. Doar ştii bine asta. Important e ce ştii tu, şi mai cu seamă lucrurile pe care le ştii, dar nu vrei să le recunoşti – nici măcar faţă de tine însuţi. Trebuie să le scoţi la vedere. Începe prin a-mi spune de ce eşti îngrijorat.

— Fiindcă-s un bleg, de-aia.

Mă privi – şi zâmbea din nou.

— Nu crezi cu adevărat asta, nu-i aşa?

— Ei, în niciun caz nu-s un erou.

— De unde ştii, Robin? întrebă el.

— Hai, nu mă-mbrobodi! Eroii nu stau şi-şi plâng de milă! Eroii nu-şi fac griji dac-au să moară sau nu! Eroii nu zac împotmoliţi în remuşcări şi temeri şi dureri de cap, n-am dreptate?

— Ai dreptate când spui că nu fac eroii nimic din toate astea, fu el de acord, dar omiţi ceva. Mai există un lucru pe care eroii nu-l fac. Eroii nu există. Chiar crezi că toţi oamenii ăia pe care-i numeşti tu „eroi“ sunt mai buni decât tine?

— Nu ştiu dacă aşa *cred,* însă ştiu sigur că *sper.*

— Dar, Robin, continuă el pe un ton rezonabil, chiar nu te-ai descurcat rău deloc, nu-i aşa? Ai făcut un lucru pe care nu l-a mai făcut nimeni altul, nici chiar un Heechee. Ai vorbit cu doi dintre Duşmani.

— Am belit-o, asta am făcut, am replicat eu cu înverşunare.

— Aşa crezi tu? oftă Sigfrid. Robbie, adeseori ai opinii contradictorii despre tine însuţi. Dar, dacă ai de ales, pe

termen lung o adopţi mereu pe cea mai puţin măgulitoare. Şi de ce…? Mai ţii minte că, la multe şedinţe, când ne-am întâlnit prima oară, îmi tot spuneai ce laş eşti?

— Păi, aşa şi eram! Doamne, Sigfrid, am frecat-o la *nesfârşit* pe Poartă, înainte de a-mi aduna curajul ca să plec cu-o navă.

— Asta ar putea fi considerată laşitate, da, consimţi Sigfrid. E adevărat că aşa te-ai comportat. Totuşi, au mai existat şi alte ocazii, când ai acţionat în feluri care nu pot fi considerate decât extraordinar de curajoase. Când ai sărit la bordul unei nave şi te-ai îndreptat spre Paradisul Heechee, ai înfruntat nişte riscuri cumplite. Ţi-ai pus în pericol viaţa – ba chiar, ai fost cât pe ce să ţi-o pierzi.

— Atunci era vorba de mulţi bani. M-am îmbogăţit.

— Erai deja bogat, Rob, clătină el din cap, apoi adăugă gânditor: Este interesant că, atunci când faci un lucru demn de laudă, îţi atribui motive venale, dar când faci ceva ce pare să fie rău, te repezi să afirmi că aparenţele nu înşală. Şi-atunci, când mai şi câştigi, Robin?

Nu i-am răspuns. Nu aveam nimic de zis. Poate că nu voiam nici măcar să caut răspunsul. Oftând, Sigfrid îşi schimbă poziţia.

— În regulă, zise el. Hai să revenim la lucrurile de bază. Spune-mi de ce eşti îngrijorat.

— De ce sunt îngrijorat? am strigat. Crezi că n-am suficiente motive de îngrijorare? Dacă nu consideri că toată situaţia asta, la nivel universal, e îngrijorătoare pentru orice om întreg la minte, atunci poate că n-ai înţeles ce se-ntâmplă!

Cu răbdare vizibilă, îmi răspunse:

— Da, cu siguranţă, Duşmanul e un motiv suficient de îngrijorare, dar…

— Dar dacă atât nu e de ajuns, gândeşte-te la situaţia

mea! Sunt îndrăgostit de două femei – de trei, de fapt, vreau să zic, m-am corectat, amintindu-mi de aritmetica lui Essie.

Sigfrid îşi ţuguie buzele.

— Şi asta e o problemă, Robbie? În orice sens practic, vreau să zic. De exemplu, trebuie să faci ceva în privinţa asta – să alegi dintre ele, de pildă? Cred că nu. Serios, nu există niciun motiv de conflict.

— Nu, ai naibii dreptate, şi ştii *de ce* nu există motive de conflict? am izbucnit. Fiindcă *eu* nu exist! Nu-s decât o bază de date nenorocită în spaţiul gigabitic. Nu sunt mai real decât tine!

Blajin, Sigfrid replică:

— Tu chiar crezi că nu exist?

— Bineînţeles că nu exişti, la dracu'! Te-a făcut un programator de computere!

Îşi studie unghia degetului mare. Urmă alta dintre acele pauze lungi, de multe milisecunde, după care zise:

— Spune-mi, Robinette, ce înţelegi prin „a exista“?

— Ştii bine-n pana mea ce-nseamnă a exista! înseamnă să fii real!

— Înţeleg. Şi Duşmanul e real?

— Sigur că-i real, am răspuns dezgustat. Nici măcar n-a fost vreodată altfel. Nu e o copie după ceva care odată a fost real.

— Aha. Bine. Legea pătratelor inverse este reală, Robbie?

— Spune-mi Robinette, fir-ar să fie! m-am enervat din nou.

Înălţă sprâncenele, dar dădu din cap afirmativ. Şi rămase în aşteptarea răspunsului. Am încercat să-mi adun gândurile.

— Legea pătratelor inverse, da, este reală. Nu în vreun sens material, ci în capacitatea ei de a descrie nişte

evenimente materiale. Poţi prezice felul cum se aplică. Poţi să-i vezi efectele.

— Dar şi ţie pot să-ţi văd efectele, Robin… Robinette, se grăbi el să se corecteze.

— O iluzie recunoaşte altă iluzie, am mormăit, cu o strâmbătură.

— Da, consimţi el, se poate spune şi aşa. Numai că efectele tale le văd şi alţii. Generalul Beaupre Heimat a fost o iluzie? Şi totuşi, voi doi aţi interacţionat cu siguranţă, şi nici el n-ar nega. Băncile tale sunt iluzii? În ele se află banii tăi. Oamenii care lucrează în slujba ta, corporaţiile care-ţi plătesc dividende, sunt cât se poate de reale, nu?

Îmi lăsase timp să mă reculeg. Am zâmbit.

— Cred că acum tu eşti cel care se ţine de jocuri, Sigfrid. Sau, dacă nu, atunci pur şi simplu îţi scapă esenţialul. Vezi tu, problema ta, am continuat, pe un ton condescendent, este că n-ai fost *niciodată* real, aşa că nu poţi face diferenţa. Oamenii reali au probleme reale. Probleme fizice. Mici, cel puţin: aşa ştiu că sunt reali. Eu, nu! În toţi anii de când am fost… dematerializat… niciodată n-a trebuit să mă screm pe veceu din cauza constipaţiei. Niciodată n-am fost mahmur, nu mi-a curs nasul, n-am făcut insolaţie, sau oricare dintre celelalte necazuri pe care le moşteneşte carnea.

Exasperat, Sigfrid întrebă:

— Nu te îmbolnăveşti? De-asta ai draci şi te văicăreşti acum?

L-am privit şocat.

— Sigfrid, pe vremuri nu-mi vorbeai niciodată aşa!

— Pe vremuri, nu erai la fel de sănătos ca acum! Robinette, zău că mă-ntreb dacă foloseşte la ceva discuţia asta. Poate că nu eu sunt cel cu care ar trebui să stai de vorbă.

— Păi, am replicat, începând aproape să mă distrez, cel puţin te-am auzit spunând... O, Doamne, acum ce mai e? am exclamat, pentru că nu mai vorbeam cu Sigfrid von Psiho. Ce trăsnăi ţi-au mai trecut prin cap?

Albert Einstein moşmondea la pipă. Se aplecă să-şi scarpine glezna goală, apoi spuse:

— Vezi tu, Robin, s-ar putea ca problema ta să nu fie psihanalitică, la urma urmei. Aşa că poate că eu aş fi o persoană mai potrivită ca s-o rezolvăm.

M-am lăsat pe spate, cu ochii închişi.

Pe vremuri, când Sigfrid şi cu mine o tot frecam în fiecare miercuri după-amiază la ora patru, uneori rămâneam cu impresia că punctasem în partida pe care credeam că o jucam, dar o dată, o dată măcar, nu-l văzusem dându-se bătut pur şi simplu. Asta era o victorie reală, de-un soi la care nu mă aşteptasem niciodată – şi care mă făcea să mă simt mai prost decât oricând. Încă mă mai simţeam ca toţi dracii. Dacă problema mea nu era de natură psihanalitică, însemna că era reală; iar „reală“, după părerea mea, se traducea prin „nerezolvabilă“.

Am deschis ochii.

Albert fusese ocupat. Nu ne mai aflam în decorul adulterului special de două ore, ci în vechiul cabinet de la Princeton al lui Albert, cu o sticlă de Skrip pe birou şi tabla plină de operaţii matematice indescifrabile în spate.

— Te-ai aranjat frumos aici, am comentat eu, acru, dacă e vorba să ne ţinem iar de jocuri.

— Şi jocurile sunt reale, Robin, spuse franc Albert. Sper să nu te superi că m-am amestecat. Dacă aveai de gând să vorbeşti numai despre lacrimi şi traume, doctorul von Psiho ar fi fost programul cel mai potrivit pentru tine, dar metafizica ţine mai mult de domeniul meu.

— Metafizica!

— Păi, despre asta era vorba, Robin, remarcă el surprins. Nu ştiai? Natura realităţii…? Sensul vieţii? Asemenea lucruri nu sunt principala mea specialitate, sau măcar nu sunt subiectele pentru care numele meu a devenit celebru, dar cred că te pot ajuta, dacă nu te superi.

— Şi dacă mă supăr?

— Ei, atunci poţi să-mi dai liber oricând vrei, răspunse blajin Albert. Hai să-ncercăm măcar.

M-am ridicat de pe pat – devenise o canapea de piele roasă, cu umplutura ieşind dintr-o pernă – şi am pornit prin birou, ridicând mărunt din umeri cu sensul de: bine, în fond, ce mama dracu'…?

— Vezi, continuă el, poţi fi oricât de real vrei să fii, Robin.

Am ridicat un teanc de ziare de pe scaunul din faţa biroului şi m-am aşezat în faţa lui.

— Nu cumva vrei să spui că sunt o imitaţie pe-atât de reuşită pe cât vreau să fiu?

— Ajungem la testul Turing, eventual? Dacă eşti o imitaţie atât de reuşită încât nici măcar pe tine însuţi nu te poţi păcăli, asta nu înseamnă că e tot un fel de realitate? De exemplu, dacă vrei cu adevărat să ai parte de situaţii ca guturaiul sau constipaţia, e destul de simplu. Doamna doctor Lavorovna şi cu mine putem să introducem foarte uşor în programul tău toate bolile uşoare pe care le doreşti, şi să le aranjăm în sistem Monte Carlo, astfel încât să ţi se întâmple aleatoriu: azi hemoroizi, la o adică, mâine poate un neg pe nas… Nu-mi vine să cred că-ţi doreşti cu adevărat aşa ceva.

— Tot iluzii ar fi!

Albert stătu câtva timp pe gânduri, apoi consimţi:

— Într-un anumit sens, da, cred că ar fi iluzii. Dar aminteşte-ţi de testul Turing. Iartă-mi impertinenţa, însă

când sunteţi împreună, tu şi doamna doctor Lavorovna, uneori nu, ăă, faceţi dragoste?

— Ştii al naibii de bine că da! Adineaori am făcut!

— Şi este cumva mai puţin plăcut fiindcă şi aceea era, aşa cum ai spus, o iluzie?

— Este *extrem* de plăcut. Poate că tocmai asta-i problema. Fiindcă, fir-ar să fie, Essie *nu poate rămâne însărcinată!*

— Aha, făcu el, la fel ca Essie, da… Asta vrei tu de fapt?

M-am gândit o clipă, ca să fiu sigur.

— Nu ştiu nici eu prea bine. E un lucru pe care m-am gândit că l-aş dori, câteodată.

— Dar nu e cu adevărat imposibil, să ştii, Robin. N-ar fi nici măcar foarte dificil de programat. Doamna doctor Lavorovna, dacă doreşte, ar putea cu siguranţă să scrie un program care să includă toate aspectele fizice ale sarcinii, ba chiar şi naşterea. Naşterea unui copil propriu-zis, Robin – adică, „propriu-zis“ în sensul în care şi tu eşti propriu-zis, se grăbi el să adauge. Dar, în acelaşi fel, ar putea fi atât copilul ei, cât şi al tău. Cu tot cu un sortiment montecarlizat de trăsături ereditare de-ale tale, cu o personalitate care să evolueze după cum îl creşteţi, produsul naturii şi al educaţiei, ca orice fiinţă umană, plus o doză de arbitrar.

— Şi când va ajunge la vârsta noastră de-acum, noi tot vârsta asta o s-o avem!

— Aha, dădu din cap Albert satisfăcut. Am ajuns şi la problema îmbătrânirii. Asta vrei? Fiindcă ar fi cazul să-ţi spun, continuă el cu seriozitate, că vei îmbătrâni, Robin. Nu fiindcă te-ar programa cineva în sensul ăsta, ci pentru că trebuie. Vor apărea erori de transcriere. Ai să te schimbi; probabil, ai să te şi deteriorezi. A, ai multă redundanţă în baza de date, aşa că erorile nu se vor cumula foarte repede, cel puţin nu în aspecte importante. Dar, de-a lungul

timpului infinit… O, da, Robin. Acel Robinette Broadhead de peste zece la puterea douăzeci milisecunde de-acum încolo nu va mai fi acelaşi cu Robinette Broadhead din prezent.

— O, *splendid!* am strigat. Nu pot să mor, dar pot să îmbătrânesc, să mă sclerozez şi să mă prostesc la cap!

— *Vrei* să mori?

— Nici… nu… *ştiu!*

— Înţeleg, murmură gânditor Albert.

Mi-am acoperit faţa cu mâinile, gata să izbucnesc în plâns cum de mult nu mi se mai întâmplase. Mă năpădeau toate spaimele, grijile, depresiile şi îndoielile, iar discuţiile alea prosteşti nu mă ajutau deloc!

— Înţeleg, repetă glasul, dar de astă dată nu mai era al lui Albert Einstein. Era mai profund şi mai enorm, şi încă dinainte de a ridică privirea am ştiut al cui glas era.

— O, Dumnezeule… am şoptit.

— Da, exact, zâmbi Dumnezeu.

Dacă nu vi s-a mai întâmplat niciodată să apăreţi în faţa Tronului Judecăţii, probabil nu prea ştiţi cum ar fi.

Nici eu nu ştiam. Aveam doar nişte idei de măreţie ceţoase, dar măreţia din jurul meu era incomparabil mai grandioasă decât visasem eu vreodată. Mă aşteptasem la… of, nu ştiu… la ceva uluitor? Splendid? Înspăimântător chiar?

Nu era înspăimântător, dar toate celelalte atribute i se aplicau, cu siguranţă. Imensul tron era din aur. Nu mă refer la aurul comun, banal, de zi cu zi. Era un aur luminos, cald, aproape transparent chiar – nu metalic, ci pura esenţă a culorii aurii transpuse în realitate. Tronul cel enorm se înălţa în faţa mea, înconjurat de falduri din marmură perlată care arătau ca şi cum Phidias şi Praxiteles şi-ar fi unit forţele ca să le sculpteze. Scaunul pe care stăteam era

cald, cioplit din fildeş, iar eu purtam o cămaşă albă de penitenţă şi priveam în sus, drept în ochii mari şi atoatevăzători ai Atotputernicului.

Cum am spus, nu avea nimic înspăimântător. M-am ridicat şi m-am întins.

— Drăguţă iluzie, l-am felicitat. Spune-mi, Doamne, care dintre ei eşti? Iehova? Allah? Thor? Al cărui Dumnezeu eşti?

— Al tău, Robin, se rostogoli maiestuosul glas.

I-am zâmbit.

— Dar eu nu am propriu-zis unul. Înţelegi, dintotdeauna am fost ateu. Ideea unui Dumnezeu personal e copilărească, după cum a subliniat prietenul meu – şi, fără îndoială, şi al tău – Albert Einstein.

— Asta nu are nicio importanţă, Robin. Sunt destul de Dumnezeu chiar şi pentru un ateu. Vezi tu, eu judec. Am toate atributele dumnezeieşti. Sunt Creatorul şi Mântuitorul. Nu sunt numai bun. Sunt standardul după care se măsoară dumnezeirea.

— Mă judeci?

— Nu pentru asta există Dumnezeii?

Fără vreun motiv real, începeam să mă simt încordat.

— Bine, dar... vreau să zic, ce-ar trebui să fac eu aici? Să-mi mărturisesc păcatele, să examinez fiecare moment din viaţa mea?

— Ei, nu, Robin, răspunse rezonabil Dumnezeu. De fapt, de vreo sută şi ceva de ani nu faci decât să mărturiseşti şi să examinezi. Nu e nevoie să trecem iar prin toate astea.

— Şi dacă eu nu vreau să fiu judecat?

— Nici asta nu contează, să ştii. O fac oricum. Aceasta este judecata mea.

Se aplecă înainte, privindu-mă cu ochii aceia blânzi, iubitori, maiestuoşi şi plini de regrete. M-am foit în scaun. Nu mă puteam stăpâni.

— Constat că tu, Robinette Broadhead, spuse el, eşti încăpăţânat, ros de remuşcări, uşor de distras, vanitos, nedesăvârşit şi adeseori naiv, şi sunt foarte mulţumit de tine. N-aş fi vrut să fii altfel. Împotriva Duşmanului se prea poate să eşuezi ruşinos, fiindcă ţi se întâmplă adesea. Dar ştiu că vei face ceea ce faci tu întotdeauna.

— Şi, şi… m-am bâlbâit, şi ce anume?

— Păi, vei face tot ce poţi, şi ce ţi-aş putea cere mai mult? Aşa că mergi înainte, Robin, şi cu tine merge şi binecuvântarea mea.

Ridică mâinile, într-un gest grandios de graţie divină. Apoi, expresia i se schimbă, în timp ce se uita la mine mai atent. Despre Dumnezeu nu poţi spune că e „iritat“, dar arăta cel puţin nemulţumit.

— *Acum* ce mai e? mă întrebă el.

— Tot nesatisfăcut sunt, am răspuns încăpăţânat.

— Sigur că eşti nesatisfăcut, tună glasul lui Dumnezeu. Eu te-am făcut să fii nesatisfăcut, fiindcă dacă nu erai nesatisfăcut, de ce te-ai mai fi ostenit să încerci să devii mai bun?

— Mai bun decât ce? am întrebat, tremurând împotriva propriei mele voinţe.

— Mai bun decât mine! strigă Dumnezeu.

18. SFÂRŞITUL CĂLĂTORIEI

Până şi cel mai singuratic râu se varsă cândva în mare, şi într-un târziu – într-un foarte târziu, într-un foarte *foarte* târziu – Albert apăru pe puntea navei de croazieră simulate unde Essie şi cu mine jucam shuffleboard (ratând chiar şi cele mai simple lovituri, pentru că falezele, cascadele neaşteptate, de la gheţari, şi sloiurile care pluteau pe apă erau atât de spectaculoase), şi-şi scoase pipa din gură ca să anunţe:

— Un minut până la sosire. M-am gândit că poate vreţi să ştiţi.

Într-adevăr, voiam să ştim.

— Hai să mergem imediat să ne uităm! strigă Essie şi dispăru.

Mie mi-a luat puţin mai mult, fiindcă am rămas să-l observ pe Albert. Purta un bleizer albastru cu nasturi de alamă şi o şapcă de iahting, şi-mi zâmbea.

— Eu tot mai am o mulţime de întrebări, să ştii, i-am spus.

— Şi, din păcate, eu nu am nici pe departe la fel de multe răspunsuri, Robin, replică el cu blândeţe. Totuşi, asta-i bine.

— Ce e bine?

— Să ai multe întrebări. Atâta vreme cât ştii că există întrebări, avem şi unele speranţe de a le răspunde.

Dădu din cap aprobator, în felul acela al lui care m-ar fi făcut să mă urc pe pereţi, dacă nu mă făcea să mă simt atât de bine. Tăcu un moment, ca să vadă dacă aveam să trecem din nou la metafizică, apoi adăugă:

— Mergem şi noi cu doamna Broadhead, generalul,

prietena lui şi ceilalţi?

— E timp destul!

— Nu încape nicio îndoială, Robin. Într-adevăr, avem tot timpul.

Zâmbi. Am dat din umeri aprobator, şi fiordul din Alaska dispăru. Ne aflam din nou în cabina de comandă a *Adevăratei dragoste.* Chipiul cochet al lui Albert dispăruse, dimpreună cu bleizerul marinăresc. Părul, adineaori lins, îi stătea iar zburlit în toate direcţiile, purta din nou puloverul şi pantalonii lăbărţaţi şi eram singuri.

— Unde s-a dus toată lumea? am întrebat. După care, tot eu am răspuns: Nu puteau să mai aştepte? Se uită la instrumentele navei? Încă nu e nimic de văzut.

Albert ridică din umeri, a încuviinţare amiabilă, pufăind din pipă în timp ce mă privea.

Ştie că nu-mi prea place să mă uit direct prin senzorii exteriori ai navei. Vechiul ecran de deasupra panoului de comandă îmi convine de minune. A folosi instrumentele *Adevăratei dragoste,* ca să te uiţi în toate direcţiile în acelaşi timp, e o experienţă destul de derutantă – mai ales pentru persoanele care şi-au păstrat obiceiurile cărnii, ca mine. Aşa că n-o fac prea des. Ceea ce vrea să zică Albert e că-i doar una dintre vechile mele fixaţii de persoană-de-carne, iar persoanele-de-carne pot vedea doar într-o singură direcţie o dată – doar dacă nu cumva sunt saşii. Albert spune c-o să-mi treacă, dar de obicei nu-mi doresc asta.

Acum, însă, mi-o doream, dar nu încă. În fond, un minut e un interval destul de lung, în timpul gigabitic… şi mai era o întrebare pe care voiam să i-o pun.

Odată, Albert mi-a spus o poveste.

Povestea vorbea despre unul dintre vechii lui amici de pe

vremea cărnii, un matematician pe nume Bertrand Russell, ateu de-o viaţă, la fel ca Albert.

Desigur, Albert al meu nu era tocmai *acel* Albert, aşa că nu erau cu adevărat prieteni, dar Albert (Albert al meu) vorbea adesea ca şi cum ar fi fost. Spunea că, odată, o persoană religioasă l-a încolţit pe Russell la o petrecere şi l-a întrebat:

— Domnule profesor Russell, nu vă daţi seama ce risc grav vă asumaţi pentru sufletul dumneavoastră nemuritor? Dacă vă înşelaţi? Ce veţi face dacă, după moarte, descoperiţi că există totuşi un Dumnezeu, iar el şi vă cheamă într-adevăr la judecată? Iar când ajungeţi în faţa Tronului Judecăţii, vă va privi şi întreba: „Bertrand Russell, de ce n-ai crezut în mine?“ Ce-o să-i spuneţi?

Conform lui Albert, Russell nici n-a clipit. A răspuns doar atât:

— Aş zice: „Doamne, trebuia să-mi prezinţi nişte probe mai concludente.“

Aşa că, atunci când l-am întrebat pe Albert dacă, după părerea lui, îmi prezentase nişte probe destul de concludente, n-a făcut decât să dea din cap, înţelegând aluzia, şi s-a aplecat să-şi scarpine glezna, înainte de a spune:

— Mă aşteptasem să ajungi iar la asta, Robin. Nu, nu ţi-am prezentat niciun fel de dovezi. Singura dovadă, într-un fel sau altul, este universul însuşi.

— Atunci, nu eşti Dumnezeu? am izbucnit, îndrăznind în sfârşit să-l întreb.

— Mă întrebam când aveai să-mi pui şi problema asta, mi-a răspuns grav.

— Iar eu mă întreb când ai de gând să-mi răspunzi!

— Păi, chiar acum, Robin, spuse el cu răbdare. Dacă vrei să ştii dacă personajul cu care ai interacţionat provenea din

aceeaşi bază de date cu simularea pe care o prezint de obicei, ei bine, da. În acel sens limitat. Dar dacă-mi pui o întrebare mai amplă, răspunsul devine mai complicat. Ce e Dumnezeu? Mai concret: ce este Dumnezeul tău, Robin?

— Nu, nu, am mârâit. Eu sunt cel care pune întrebările aici.

— Atunci, trebuie să încerc să-ţi răspund, nu? Foarte bine. Îndreptă spre mine coada pipei: L-aş lua pe Dumnezeu, în sensul propus de tine, ca fiind un soi de sumă vectorială a tuturor calităţilor pe care le consideri „drepte“, „morale“ şi „iubitoare“. Şi cred că, printre toate fiinţele simţitoare, oamenii, Heechee-ii, inteligenţele artificiale şi toate celelalte, există un fel de consens cu privire la care anume sunt aceste trăsături virtuoase, şi că un „Dumnezeu“ împărtăşit în comun ai fi o sumă a tuturor vectorilor. Cu asta, ţi-am răspuns la întrebare?

— Deloc!

Zâmbi din nou, aruncând o privire spre ecran. Nu se vedea decât obişnuitul fond gri cu purici propriu navelor în mişcare cu viteză superluminică.

— Nici nu mă aşteptam, Robin. Să ştii că nici pe mine nu mă satisface, dar, în fond, universul nu are neapărat datoria de a ne face pe noi fericiţi. Acum.

Am deschis gura ca să-i pun următoarea întrebare, dar am avut nevoie de un moment pentru a o formula şi, între timp, Albert mi-o luase înainte:

— Cu permisiunea ta, Robin… Aproape am revenit în spaţiul normal, şi sunt sigur că ne-ar plăcea amândurora să privim.

Nu-mi aşteptă permisiunea. Dispăru, dar, mai întâi, a afişat unul dintre acele surâsuri dulci, triste şi pline de compasiune care, la fel ca atâtea alte aspecte ale multiubitului meu prieten Albert Einstein, îmi înmoaie

inima.

Dar, desigur, avea dreptate.

I-am arătat cine era şeful, totuşi. Nu l-am urmat imediat. Am mai stat vreo, ăă, opt-nouă milisecunde, ca să… În fine, ceea ce Essie numeşte „a sta posomorât“, dar eu o consideram a reflecta la cele spuse de el.

Nu erau atât de multe la care să mă gândesc. Sau, mai bine zis, existau enorm de multe subiecte asupra cărora să reflectez, dar nu aveam destule detalii pentru ca să o fac cum trebuie. Mă înnebunea, bătrânul Albert! Dacă se hotăra să se joace de-a Dumnezeu – fie şi de-a o imitaţie a lui Dumnezeu, cum singur recunoştea – ar fi putut măcar să fie mai *concret.* Vreau să zic, pentru asta sunt făcute regulile! Când Iehova i-a vorbit lui Moise, din tufişul aprins, când îngerul Moroni i-a predat tăbliţele gravate, au *spus* ceea ce era de aşteptat.

Aveam *dreptul*, consideram eu nemulţumit, la nişte date mai clare din partea propriei mele surse a întregii înţelepciuni.

Dar era clar că n-aveam să primesc nimic, aşa că m-am dus bosumflat după Albert… tocmai la timp.

Nimicul gri cu purici începea să se păteze şi să se închege, chiar în timp ce mă strecuram în senzorii navei, şi în doar o milisecundă, două, petele încremeniră, clare şi detaliate.

Am simţit mâna lui Essie furişându-se într-a mea pe când ne uitam în toate direcţiile simultan. Am simţit vechea ameţeală, dar am trecut peste ea.

Erau prea multe de văzut. Mai spectaculoase decât fiordurile din Alaska, mai impresionante decât orice altceva mai percepusem vreodată.

Ne aflam cu mult dincolo de vechea galaxie – nu doar de

discul galactic ca un ochi de ou, cu gălbenuşul său perlat în mijloc, ci şi în afara haloului tot mai subţire. „Sub“ noi era o spuză rarefiată de stele, ca nişte balonaşe răzleţe ţâşnind din viţa galactică. „Deasupra“ se întindea catifeaua neagră pe care se răspândeau vag mici dâre încârligate de vopsea luminoasă. Foarte aproape de noi se vedeau luminile strălucitoare ale Roţii de Supraveghere, iar într-o parte erau duzina de cocoloaşe sulfuroase ale kugelblitzului.

Nu păreau periculoase. Arătau doar urât, ca o mică murdărie neatrăgătoare rămasă pe pardoseala livingului, pe care ar trebui s-o cureţe cineva.

Aş fi vrut să ştiu cum să fac asta.

— Uite, dragă Robin! strigă Essie triumfător. Pe Roată nu e nicio navă huligan de la JAWS! Le-am luat-o înainte!

Iar când am privit Roata, mi s-a părut că avea dreptate. Se învârtea încet, solitară, fără nicio navă în doc şi niciun crucişător JAWS prin apropiere. Albert, însă, oftă:

— Mă tem că nu, doamnă Broadhead.

— Ce naiba tot zici acolo? întrebă Cassata.

Nu-l vedeam – nici unul dintre noi nu-şi bătea capul cu simulări vizuale –, dar am putut simţi cum se zbârlise.

— Nu zic decât că nu le-am luat-o înainte, generale Cassata, răspunse Albert. Nici n-am fi putut, să ştii. *Adevărata dragoste* este o navă admirabilă, dar nu atinge viteza uneia de la JAWS. Dacă nu sunt aici, nu înseamnă că încă n-au sosit, ci, mai degrabă, că au ajuns şi deja au plecat.

— Unde-au plecat? m-am răstit.

Tăcu un moment. Apoi, priveliştea din faţa noastră începu să se dilate. Albert regla senzorii navei. Zona de „jos“ se umbri. Cea de „sus“ – direcţia în care se afla kugelblitz-ul – se apropie.

— Spune-mi, îmi ceru Albert, gânditor, ţi-ai format vreodată o impresie vizuală a ceea ce-ar putea să se întâmple când Duşmanii vor ieşi la iveală? Nu mă refer la o conjunctură raţională. Vreau să zic, genul de fantezie semisomnoroasă pe care ar putea-o avea o persoană normală, imaginându-şi acel moment.

— Albert!

M-a ignorat.

— Cred, continuă el, că undeva în fiecare dintre noi pândeşte un soi de idee primitivă că s-ar putea să erupă deodată din kugelblitz, într-o flotă de nave de război imense şi invulnerabile, cucerind totul în calea lor. Irezistibil. Pârjolind universul cu raze. Ploaie de rachete…

— Fir-ai al *dracu',* Albert! am răcnit.

— Dar, Robin, spuse el sumbru, vezi cu ochii tăi.

Şi, în timp ce imaginea continua să se mărească, am văzut.

19. ULTIMA BĂTĂLIE SPAŢIALĂ

Chiar şi atunci când vezi cu ochii tăi, nu crezi întotdeauna. Nici eu nu credeam. Era o *nebunie.*

Dar se afla acolo. Navele JAWS, în zbor STL, se repezeau către kugelblitz, iar dinspre kugelblitz, ţâşnind înspre ele, apăreau nişte gâgâlice care ieşeau din petele tulburi, de culoarea muştarului. Gâgâlicele nu erau deloc tulburi. Toate păreau din metal strălucitor.

Semănau cu nişte nave spaţiale.

Era clar. Ne aflam la o rază de acţiune extremă pentru nişte obiecte atât de mici, *dar Adevărata dragoste* avea instrumente clasa-ntâi. Tot ce vedeam era în frecvenţe optice, infraroşii şi de raze X, şi toate celelalte frecvenţe fotonice existente, şi „vedeam“ destul de bine prin magnetometre şi detectoare de gravitaţie; şi toate ne confirmau inconfundabil teribilul adevăr: Kugelblitz-ul lansase o armada.

M-aş fi putut aştepta la aproape orice altceva, dar nu la una ca asta. Vreau să zic, la ce-i foloseau Duşmanului *navele spaţiale?* Nu puteam răspunde la această întrebare, dar nave spaţiale erau. Şi încă mari! Blindate! O mie şi chiar mai multe, după câte se părea, şi fiecare dintre ele se înscria într-o formaţie conică imensă, năpustindu-se direct spre micul grup, aflat într-o teribilă inferioritate numerică, al crucişătoarelor JAWS.

— Faceţi-i dracu’ praf şi pulbere! răcni generalul Julio Cassata – şi, ştiţi, am strigat şi eu o dată cu el.

Nu mă puteam abţine. Era o luptă, şi le ţineam partea alor mei. Nu încăpea nicio îndoială că bătălia începuse. În

spaţiu nu poţi vedea raze, nici măcar razele de perforare convertite ale Heechee-ilor care constituiau principalul armament al flotei JAWS, dar apăreau luminile vii ale exploziilor chimice – şi, mai rău, orbitor de vizibile, când navele JAWS au început să tragă cu rachetele secundare.

Miile de nave ale Duşmanilor veneau în continuare. Neatinse.

Luat doar ca un spectacol, era, pe toţi sfinţii, *formidabil.* Deşi, în acelaşi timp, era şi înfricoşător. Deşi nu prea ştiam ce se întâmpla.

Era prima mea bătălie spaţială. La o adică, şi pentru toţi ceilalţi era prima, fiindcă ultima luptă în spaţiu avusese loc între navele braziliene şi cele ale Republicii Populare Chineze, cu aproape un secol în urmă, în acea ultimă confruntare sângeroasă şi fără niciun rezultat şi care dusese la înfiinţarea autorităţii multinaţionale a Porţii. Aşa că nu prea ştiam ce-ar fi trebuit să se întâmple în continuare, dar ceea ce s-a întâmplat a fost mult sub aşteptările mele. Navele ar fi trebuit să explodeze, sau aşa ceva… Bucăţi de epave zburând care-ncotro.

Nici vorbă de aşa ceva.

Ceea ce s-a întâmplat a fost că vârful conului de nave ale Duşmanilor s-a deschis şi a înconjurat navele JAWS. L-au înglobat; şi pe urmă, au… ei bine… ce să facă? Au *dispărut.* Pur şi simplu au încetat să se mai vadă, lăsând crucişătoarele JAWS grupate în spaţiu.

Apoi, au dispărut şi crucişătoarele.

După care, chiar sub noi, Roata de Supraveghere însăşi s-a stins şi n-a mai fost.

În jurul nostru nu mai era decât spaţiu gol. Nu se vedea nimic altceva decât spirala perlată a galaxiei, dedesubt, galaxiile externe în depărtare, ca nişte licurici, şi petele ca

de fum galben ale kugelblitzului.

Am devenit vizibili unii pentru ceilalţi; altfel, ne-am fi simţit prea singuri, prea părăsiţi. Ne-am privit, fără să înţelegem.

— Mă întrebam dacă s-ar fi putut întâmpla una ca asta, spuse Albert Einstein, trăgând serios din pipă.

— Lua-te-ar dracu'! mugi Cassata. Dacă ştii ce se-ntâmplă, spune-ne!

Albert ridică din umeri.

— Cred că veţi vedea cu ochii voştri, răspunse el, căci îmi imaginez c-o să ne vină şi nouă rândul.

Şi aşa a şi fost. Ne-am uitat unii la alţii, după care n-am mai avut nimic de văzut. Nimic în exteriorul navei, adică. Nimic decât cenuşiul punctat al deplasării cu viteză superluminică. Parcă am fi privit pe hubloul unui avion, într-o ceaţă deasă.

Şi pe urmă, n-a mai fost nici asta.

Ceaţa a dispărut. Senzorii navei puteau vedea din nou limpede.

Iar ceea ce-am văzut dintr-odată era spaţiul negru şi concret, familiar, cu stele… ba chiar şi o planetă, şi o lună… şi, da, am ştiut ce erau. Planeta aceea şi luna ei erau cele pe care ochii omeneşti (sau ochii aproape omeneşti) le privesc de o jumătate de milion de ani.

Ne aflam pe orbită în jurul Pământului, împreună cu multe alte artefacte pe care le-am recunoscut ca fiind crucişătoarele JAWS, ba chiar şi imensa Roată de Supraveghere însăşi.

Era peste puterile mele.

Am crezut că ştiam ce să fac într-o asemenea situaţie, totuşi, căci când mă depăşeşte ceva am oricând un lucru pe care-l pot face ca să primesc ajutor.

— Albert! am strigat.

Dar Albert continua doar să privească Pământul şi Luna, şi celelalte obiecte din jurul *Adevăratei dragoste,* fumându-şi pipa, şi nu-mi răspunse.

20. DIN NOU ACASĂ

Albert Einstein nu era singura funcţie care părea să se fi blocat. Şi navele JAWS aveau problemele lor. Toate sistemele de control al armamentului de orice fel se prăjiseră pur şi simplu. Nu mai mergeau.

Toate celelalte funcţionau la capacitate maximă. Comunicaţiile mergeau perfect – şi erau suprasolicitate, căci toată lumea întreba pe toată lumea ce mama dracului se întâmplase. Niciun obiect nedistructiv nu fusese afectat. Luminile Roţii continuau să strălucească, la fel ca schimbătoarele-de-aer. Lucrătorii pregăteau de mâncare şi făceau ordine şi curăţenie. Paturile din cabinele navei-amiral JAWS continuau să se facă singure, iar receptaculele de gunoi se goleau în bazinele de reciclare.

Adevărata dragoste, care niciodată nu avusese arme la bord, era ca nouă. Am fi putut s-o pornim şi să zburăm oriunde ni se năzărea.

Dar încotro să ne ducem?

N-am plecat nicăieri. Alicia Lo a trecut la comandă şi ne-a menţinut pe o orbită sigură, dar nimic mai mult. Eu nu m-am deranjat. Mă concentram sută la sută asupra credinciosului meu sistem de recuperare a datelor, totodată drag prieten. Am spus, disperat:

— Albert, *te rog!*

Îşi scoase pipa din gură şi mă privi absent.

— Robin, zise el, trebuie să-ţi cer să ai răbdare o vreme.

— Dar, Albert…! Te *implor!* Ce-o să se întâmple în continuare?

Mă privi cu o expresie de nepătruns – eu, unul, cel puţin,

nu i-o puteam descifra.

— Te rog! Suntem în pericol? Vor veni Duşmanii aici, să ne omoare pe toţi?

Păru uimit.

— Să ne omoare? Ce idei ai şi tu, Robin! După ce s-au întâlnit cu tine şi cu mine, cu doamna Broadhead, domnişoara Lo şi generalul Cassata? Nu, în niciun caz, Robin, dar trebuie să mă scuz. Sunt cam ocupat acum.

Şi nu mai spuse nimic altceva.

Iar după un timp, navetele au început să apară din buclele de lansare, şi băncile noastre de date au fost duse înapoi pe bunul şi bătrânul Pământ şi am încercat – o, cât de *mult* timp am încercat – să ne lămurim.

21. ÎNCHEIERI

N-am ştiut cum să încep această povestire, iar acum constat că nu ştiu nici cum s-o închei.

Vedeţi dumneavoastră, asta ar fi încheierea. Nu mai e nimic altceva de spus, decât ceea ce s-a întâmplat.

Ştiu că pentru urechile de carne liniare asta trebuie să sune ciudat (ca să nu spun „revoltător de *drăgălaş“),* la fel ca atât de multe dintre celelalte lucruri despre care am spus că sunau ciudat (sau mai rău). N-am încotro. Stranietatea nu se poate exprima în moduri non-stranii, şi trebuie s-o arăt aşa cum e. Ceea ce s-a „întâmplat“ în continuare nu prea contează, fiindcă ce s-a *întâmplat* se întâmplase deja.

Desigur, chiar şi tipii vastitaţi, ca mine, sunt oarecum liniari… aşa că am avut nevoie de câtva timp ca s-o descoperim.

Ceea ce Essie şi cu mine ne doream cel mai mult, cum am convenit amândoi, era puţin spaţiu ca să respirăm, ca să ne odihnim; să-ncercăm să aflăm ce anume se întâmpla; şi, mai presus de orice, să ne adunăm gândurile care-o luaseră razna. Ne-am luat efectiv băncile de date în vechea casă de pe malul Mării Tappan, pentru prima oară după ani şi ani, şi am început să ne punem minţile în ordine.

Baza de date a lui Albert ne-a însoţit.

Albert, în sine, era altceva. Nu-mi mai răspundea la apeluri. Dacă mai era în baza de date, nu se arăta.

Essie nu era gata să se recunoască învinsă de unul dintre propriile ei programe. Primul lucru făcut de ea a fost să se

ocupe de verificările programării şi de rutinele de devirusare. Apoi, s-a lăsat păgubaşă.

— Nu găsesc nimic în neregulă la programul Albert Einstein – decât că nu merge, spuse ea, uitându-se furioasă la datevantaiul care-l conţinea pe Albert. E doar un cadavru! adăugă agitată. Un trup din care viaţa a murit, înţelegi?

— Şi ce putem face?

Era o întrebare retorică. Pur şi simplu, nu eram obişnuit ca aparatele mele să mă lase de izbelişte.

Essie ridică din umeri, oferindu-mi un premiu de consolare:

— Pot să-ţi scriu un program Albert nou.

Am clătinat din cap. N-aveam nevoie de un program nou. Pe Albert al meu îl voiam.

— Atunci, spuse ea pragmatică, putem să ne odihnim şi să ne cultivăm grădinile. Ce-ai zice de-o partidă bună de înot şi pe urmă un prânz copios care să ne-ngraşe?

— Cui îi arde de mâncare? Essie, ajută-mă! Vreau să *ştiu!* m-am plâns. Vreau să ştiu despre ce naiba vorbea când ne-a spus să nu ne facem griji – ce legătură aveţi cu asta tu, generalul Cassata şi Alicia Lo? Ce-aveţi voi trei în comun?

Essie îşi strânse buzele. Apoi, se lumină la faţă.

— Ce-ar fi să-i întrebi?

— Ce să-i întreb?

— Tot ce-ţi pot spune despre ei înşişi. Invită-i aici şi pe urmă putem lua cu toţii o masă bună!

Nu s-a întâmplat chiar atât de repede.

În primul rând, nici unul dintre ei nu se afla pe Pământ, în sens fizic – mai bine zis, doar bazele lor de date erau acolo. Amândoi se găseau încă pe orbită. Nu voiam să mă mulţumesc cu doppeli, fiindcă n-aveam chef nici măcar de

decalajul ăla enervant de-un sfert de secundă din conversaţia propriu-zisă, aşa că trebuiau să fie expediaţi la Marea Tappan, iar asta dura mult timp. Şi dură chiar mai mult, fiindcă, din cine ştie ce motiv, la început Cassata nu a putut pleca.

N-am pierdut acel timp de pomană.

Fără Albert, viaţa mi-era puţin cam grea. Asta n-o făcea să fie cu adevărat dificilă – fiindcă, în fond, Albert nu prea avea ce să facă (pe lângă a-mi răspunde la şarada propusă de el însuşi, vreau să zic), altceva decât ceea ce puteam face şi singur, la nevoie. Iar acum, era nevoie. Aşa că eu, nu Albert, cutreieram lumea ca să văd ce se întâmpla.

Se întâmplau multe, deşi în mare parte nu mi se păreau de niciun folos.

La început, se declanşase un val de panică. JAWS a emis buletine alarmant de laconice despre avariile suferite de flotă, urmate de cereri şi mai alarmante de a se construi una nouă, mai mare şi mai bună decât oricând, pe principiul că, dacă încerci ceva ce nu merge, trebuie să încerci în continuare, la nesfârşit.

Asta, însă, suna liniştitor de normal, în sine. Populaţia de ordin general îşi dăduse seama, după şocul primei spaime, că la urma urmei nu murise nimeni. Navele spaţiale ale Duşmanilor nu apăruseră pe cer, deasupra oraşelor San Francisco şi Beijing, ca să le facă scrum. Planeta noastră nu fusese azvârlită drept în Soare.

De fapt, nu părea să se întâmple absolut nimic, iar panica se risipi încetul cu încetul. Oamenii reveniră la vieţile lor, ca orice ţărani care trăiesc pe versantul unui vulcan. Muntele de foc erupsese; nimeni nu păţise nimic. Avea să erupă din nou, cu siguranţă – dar, slavă Domnului, nu prea curând.

Institutul a programat o sută de ateliere noi, privitoare la evenimentele de pe Roata de Supraveghere. Jumătate din

ele îşi petreceau timpul analizând şi reanalizând „bătălia“ dintre navele Duşmanilor şi cele ale JAWS. Nu era prea mult de analizat. Ceea ce văzuserăm era tot ce ştiam. Altceva nu exista. În oricare dintre celelalte înregistrări de la senzori nu era nimic care să contrazică, sau măcar să înfrumuseţeze, ceea ce văzuserăm cu ochii noştri. Navele Duşmanilor ieşiseră şi ne neutralizaseră crucişătoarele; apoi, Duşmanii ne luaseră frumos în braţe şi ne puseseră înapoi în ţarcul de joacă unde ne era locul. Asta era tot.

Atelierele dedicate Duşmanilor discutau şi argumentau, dar nu aduceau nimic nou. Comisii de savanţi eminenţi căzuseră de acord că, probabil, ceea ce crezuseră tot timpul era ceea ce trebuia să creadă şi în continuare: Duşmanul se născuse la scurt timp după Big Bang. Găsise climatul prielnic. Când condiţiile se înrăutăţiseră – când materia se amestecase în supa comodă de spaţiu şi energie – se hotărâse să le modifice. Pusese schimbarea în mişcare, apoi se întorsese în kugelblitz-ul său, ca să aştepte cu răbdare vremuri mai bune.

Cât despre scurta confruntare din apropierea Roţii de Supraveghere – ei bine, dacă trezeşti un urs din hibernare, probabil că o să-ţi ardă o labă, enervat. Pe urmă, însă, se va întoarce să hiberneze în continuare; iar lovitura de labă a acelui urs deranjat din somn chiar fusese foarte blândă.

A, da, se făceau destule speculaţii – Dumnezeule, şi ce mai speculaţii…! Fapte, însă, deloc. Nici măcar teorii plauzibile nu existau, sau cel puţin niciunele capabile să ofere vreo perspectivă utilă pentru experimente care să le testeze, sau să sugereze nişte măsuri ce meritau a fi luate. Toată lumea (toată lumea din afara JAWS, cel puţin) era de acord că planul de a construi o flotă mai mare şi mai distrugătoare era, cel mai probabil, o prostie, dar cum nimeni n-avea vreo idee mai bună, părea să aibă şanse de

a fi pus în aplicare.

Şi, când sosi vremea să vină Cassata şi Alicia Lo, am intrat în fişierele bazei de date, am pus mâna (adică, „mâna“) pe depozitul lui Albert şi am spus:

— Te rog, Albert, ca o favoare personală pentru mine, nu vrei să-mi spui ce se întâmplă?

Albert nu-mi răspunse.

Dar, când am intrat în salon ca să-i întâmpin pe oaspeţii noştri, am văzut o bucată de hârtie pe scaunul meu favorit. Scria aşa:

Robin, îmi pare foarte rău pentru toate astea, dar nu mă pot întrerupe din ceea ce fac acum. Tu îţi dai toată silinţa, nu? Ţine-o tot aşa. Cu drag, Albert.

Julio Cassata era din nou în civil – cămaşă, şort, sandale – şi părea de-a dreptul încântat să mă vadă. Când l-am întrebat de ce, a răspuns:

— A, nu de *tine* e vorba, Broadhead (nu se schimbase total), ci doar de faptul că nemernicul ăla se pregătea în sfârşit să mă anihileze. Care nemernic? Eu, evident – eu cel de carne. Nu-i place să aibă copii de-ale lui prin jur. Ar fi făcut-o de mult, dar era ocupat cu programul de reconstrucţie. Nu suporta ideea să mă lase să vin aici, fiindcă se temea c-o să pui institutul să mă declare indispensabil, sau ceva asemănător…

Ştiu să recunosc o aluzie când o aud, aşa că am răspuns, cu unele rezerve:

— Da, institutul va face asta.

În fond, institutul putea şi să se răzgândească, ulterior, dacă voia… dar, după ce i-am făcut hatârul, păru să devină mai uman.

— Mulţumesc, spuse el, iar Essie propuse:

— Haideţi să ieşim pe lanai, e foarte frumos.

— Ce-aţi vrea de băut? am întrebat eu.

Una peste alta, arăta mai mult ca o mică petrecere decât ca un atelier de lucru despre ce-mama-dracului-se-ntâmplă-la-nivel-fundamental.

Apoi, am trecut la subiect:

— Conform lui Albert Einstein, motivul pentru care Duşmanii n-au să ne omoare este acela că v-au întâlnit pe voi trei, plus eu şi Albert Einstein. Nu orice alte persoane depozitate în maşini, ci chiar pe voi trei.

Cassata şi Lo părură surprinşi, apoi uşor flataţi.

— Aveţi idee de ce? i-am întrebat.

Nu făcură decât să mă privească fără să scoată o vorbă.

Prima care sparse tăcerea fu Essie.

— M-am gândit la asta, anunţă ea. Întrebarea care se pune este: ce avem noi trei în comun. Pentru început, suntem depozitaţi în maşini, dar, după cum a subliniat şi Robin, la fel mai sunt şi alte nu ştiu câte catralioane de persoane nemenţionate. Al doilea: eu, personal, sunt duplicatul artificial al unei persoane-de-carne încă în viaţă. Şi Julio la fel.

— Eu nu sunt, interveni Alicia Lo.

— Într-adevăr, confirmă Essie cu regret, o ştiu deja. Am verificat imediat. Trupul tău de carne a murit de peritonită acum opt ani, deci nu despre asta e vorba. Al treilea: suntem destul de inteligenţi, după criteriile standard; avem anumite aptitudini, pilotaj, navigaţie et caetera, dar asta e valabil şi pentru mulţi alţii. Am eliminat de mult toate asemănările evidente, aşa că trebuie să săpăm mai adânc. De exemplu: eu, personal, sunt rusoaică de origine.

— Eu sunt negru americano-hispanic, preciză Cassata, clătinând din cap, iar Alicia e chinezoaică; n-am rezolvat nimic. Pe urmă, eu sunt bărbat, iar voi două, femei.

— Julio şi cu mine am jucat mult handbal, propuse Alicia Lo, dar acum îi veni lui Essie rândul să clatine din cap.

— La Leningrad, n-am practicat asemenea sporturi. Şi, oricum, nu cred că abilităţile atletice ar prezenta prea mult interes pentru Duşmani.

— Problema e că nu ştim ce i-ar interesa, am spus eu.

— Ca de-atâtea ori, ai dreptate, dragă Robin, oftă Essie. La naiba... Aşteptaţi. Ştiţi, putem continua într-un mod mai puţin plictisitor.

— Eu nu mă grăbesc deloc, interveni imediat Cassata, cu gândul la ceea ce-avea să se întâmple cu el când nu avea să mai fie considerat indispensabil.

— N-am spus s-o facem mai repede, ci doar mai puţin plictisitor. Ce ziceţi? Mai beţi ceva, poate faceţi şi puţin windsurfing? Eu am să rulez rapid un program de verificare pentru toate cele trei baze de date, ca să le compar subrutinele. E destul de simplu şi n-o să perturbe celelalte activităţi.

Zâmbi. S-ar putea să gâdile puţin, adăugă ea, şi se duse în cabinetul de programare, lăsându-mă pe post de amfitrion.

Ocupaţia de gazdă e destul de agreabilă pentru mine. Le-am mai oferit de băut. Le-am pus la dispoziţie facilităţile de distracţie ale casei, care erau considerabile, inclusiv un dormitor, la care de fapt mă cam gândisem dinainte, dar pe moment nu păreau să aibă nevoie de el. Se mulţumeau să stea de vorbă. Era plăcut să conversăm pe lanai, cu întinderea mării şi colinele de pe malul celălalt în faţa noastră, aşa că asta am şi făcut.

Mi s-a confirmat faptul că Essie făcuse din nou o diagnosticare de caractere corectă. Doppelul-Cassata era mult mai suportabil decât originalul său de carne, şi m-am pomenit ascultându-i cu interes anecdotele şi râzând de

glumele lui. Alicia Lo era o dulceaţă. Observasem că era drăguţă, scundă, zveltă şi ageră şi că avea din fire o personalitate fermecătoare. Acum, am mai descoperit şi că era foarte bine informată. Ca una dintre ultimele prospectoare ale Porţii, îşi asumase riscul de a participa la patru misiuni ştiinţifice periculoase, iar după epuizare hoinărise prin toată galaxia. Văzuse locuri pe care eu le explorasem doar la mâna a doua, plus câteva despre care nici nu auzisem. Abia începeam să-mi formez o oarecare idee despre ceea ce-i plăcea la Julio Cassata, dar vedeam limpede de ce se îndrăgostise generalul de ea.

Începea, chiar, să fie gelos. Când Alicia Lo vorbea despre unii din tovarăşii ei de drum împreună cu care plecase de la Poartă, Cassata acorda o atenţie deosebită felului în care descria bărbaţii.

— Pun pariu că erau topiţi după tine, comentă el acru.

Alicia râse.

— Aş fi vrut eu!

— Dar ce, erau gay? am întrebat, surprins. Sau, poate, orbi?

Mulţumindu-mi cu modestie pentru complimentul implicit, Alicia răspunse:

— Nu ştii cum arătam pe-atunci. Înainte să mi se inflameze apendicele, eram înaltă, deşirată şi… ei bine, mă porecliseră „Heechee-a umană“. Trupul pe care-l vezi acum nu e cel cu care m-am născut, domnule Broadhead, adăugă ea, adresându-mi-se, dar cu ochii spre Cassata, ca să-i vadă reacţia.

Era satisfăcătoare.

— Arăţi superb, îi spuse el. Cum se face că ai murit de apendicită? Nu era niciun medic pe-acolo?

— Aveam la dispoziţie Medicala Integrală, dar au vrut, evident, să mă dreagă. Mi-au făcut chiar şi nişte operaţii

estetice – mi-au scos o parte din ţesuturile osoase excesive din şira spinării şi membre, mi-au ajustat pe ici, pe colo şi faţa – iar eu numai de-aşa ceva n-aveam chef, Julio. Voiam să arăt cu adevărat bine, nu doar pe cât erau ei în stare. Şi nu exista decât o singură soluţie: depozitarea în maşină. Aşa că am ales-o pe aia.

Iar din colţul lanaiului, unde stătuse aplecat să miroasă florile lui Essie, cineva se ridică şi ne zâmbi radios.

— Acum ştiţi motivul, spuse.

— Essie! am răcnit. Vino repede!

Fiindcă acel cineva era Albert Einstein.

— Dumnezeule, Albert, am exclamat, *unde*-ai fost?!

— Hai, Robin, replică el binevoitor, iar ne băgăm în metafizică?

— Nu asta voiam…

M-am aşezat pe un scaun, privindu-l. Nu se schimbase. Avea pipa tot stinsă, şosetele căzute pe glezne, claia de păr zburlită în toate direcţiile.

Iar stilul îi era la fel de evaziv. Cu mişcări somnoroase, veni să se aşeze pe balansoarul din faţa noastră.

— Dar, vezi tu, Robin, pentru întrebarea ta există şi răspunsuri metafizice. N-am fost *niciunde.* Şi n-am venit numai „eu“ aici.

— Nu cred că înţeleg, am răspuns.

Nu era întru totul adevărat. *Speram,* doar, să nu înţeleg.

Răbdător, Albert spuse:

— I-am accesat pe Duşmani, Robin. Sau, mai exact, ei m-au accesat pe mine. Şi mai exact, continuă el pe un ton de scuză, acest „eu“ care vorbeşte acum cu tine nu este programul tău de recuperare a datelor, Albert Einstein.

— Atunci, cine e? am întrebat.

Zâmbi – şi, după zâmbetul lui, mi-am dat seama că, de fapt, îl înţelesesem foarte bine.

22. ŞI NEÎNCHEIERI

Când aveam trei ani, în Wyoming, nu mi se descuraja credinţa în Moş Crăciun. Mama mea nu-mi spunea niciodată că Moş Crăciun era real, dar nici că nu era nu-mi spunea.

Pe tot parcursul îndelungatei mele vieţi, n-a existat nicio întrebare al cărei răspuns să-l doresc mai mult decât la asta, în copilărie. Chibzuiam la ea serios, mai ales spre a doua jumătate a lunii decembrie. *Ardeam* de curiozitate. Abia aşteptam să cresc – măcar până la vârsta adolescenţei, să zicem – fiindcă atunci, credeam, urma să am destulă minte ca să ştiu cu certitudine răspunsul la întrebare.

În adolescenţă, când eram internat în pavilionul de psihiatrie al spitalului de la Minele de Hrană, medicii îmi spuneau că până la urmă aveam să mă fac bine. Aveam să scap de temeri şi dezorientări. Aveam să-mi regăsesc încrederea, să fiu sigur de mine – cel puţin, îmi promiteau ei, îndeajuns ca să pot avea o slujbă, sau măcar să pot traversa singur strada. Abia aşteptam şi asta.

Când eram un prospector care se căca pe el de frică, la Poartă… Când eram un supravieţuitor îngrozit al misiunii într-o gaură neagră… Când eram un maldăr de piftie suspinând pe canapeaua de analiză a lui Sigfrid von Psiho… Când eram toate acele lucruri, îmi făgăduiam că, mai devreme sau mai târziu, avea să vină vremea de a fi mai înţelept şi mai sigur. Când aveam treizeci de ani, credeam că asta urma să se întâmple la cincizeci de ani. Când aveam cincizeci, nu mă îndoiam că avea să se-ntâmple pe la vreo şaizeci şi cinci. Când aveam şaptezeci, îmi spuneam

că, ei bine, măcar în ceasul *morţii* urma să apară vreo rezolvare finală a tuturor grijilor, incertitudinilor şi îndoielilor.

Şi pe urmă, când am ajuns mai bătrân decât crezusem vreodată că ar fi posibil (ca să nu spun că şi mai mort decât atât), cu toate datele din lume la dispoziţia mea… ei bine, şi atunci încă mă mai munceau aceleaşi griji şi îndoieli.

Apoi, Albert s-a întors de la Duşmani, cu toate cunoştinţele pe care i le dăduseră, şi s-a oferit să mi le împărtăşească şi mie pe unele dintre ele; iar acum, ceea ce vreau să ştiu este cât de mult mai pot îmbătrâni fără să simt că m-am maturizat în sfârşit. Şi cât de mult mai pot învăţa fără să ating înţelepciunea?

Cel puţin, ştiu acum de ce am probleme cu încheierile: fiindcă nu există un sfârşit al nesfârşirii. Oamenii ca mine nu au sfârşituri. N-au nevoie de ele.

Galaxia este Stânca noastră Ridată, iar petrecerea regăsirii merge etern înainte. Avem schimbări. Avem interludii când, pentru un timp, mai facem şi altceva – poate chiar pentru foarte mult timp. Avem finaluri de conversaţii, însă fiecare sfârşit este şi începutul uneia noi, iar începuturile nu încetează niciodată, fiindcă asta înseamnă „eternitatea".

Vă pot vorbi despre unele dintre încheieri (care erau şi începuturi), ca, de exemplu, discuţia lui Albert cu Essie.

— Vă cer scuze, doamnă Broadhead, a spus el, fiindcă ştiu cât de tulburător trebuie să fi fost pentru dumneavoastră să constataţi că un program pe care l-aţi scris singură nu mai răspunde.

— Al naibii de-adevărat, replică ea indignată.

— Dar, înţelegeţi, nu mai sunt doar programul dumneavoastră. La o parte din mine au contribuit, de-acum, şi alţii.

— Alţii?

— Cei pe care-i numiţi „Duşmani“, explică el. Iar Heechee-ii le spun „Asasini“. Nu sunt în niciun caz Asasini, sau măcar…

— Zău? îl întrerupse Essie. Poţi să-i convingi pe şlameri de asta? Ca să nu mai vorbesc de toate celelalte specii de fiinţe benigne pe care s-ar putea ca Asasinii să le fi exterminat?

— Doamnă Broadhead, spuse cu blândeţe Albert, ceea ce voiam să spun e că n-au fost *intenţionat* Asasini. Şlamerii erau făcuţi din materie. Conform experienţei noastre… a acelor *Alţii,* adică, nu se putea bănui că protonii şi electronii asociaţi ar putea produce inteligenţă. Gândiţi-vă, vă rog. Să zicem că bunicul dumneavoastră ar fi descoperit că unul dintre computerele lui primitive făcea ceva ce-ar fi putut, eventual, într-un moment din viitor, să-i dejoace propriile planuri. Ce-ar fi făcut?

— L-ar fi făcut praf, fu Essie de acord. Bunicul avea un temperament al dracului de vulcanic.

— Nu s-ar fi gândit, sunt sigur, zâmbi Albert, că o inteligenţă artificială ar putea să aibă… cum să-i zic? Suflet? În orice caz, ceea ce avem noi, inteligenţele artificiale. Aşa că… ceilalţi… le-au „făcut praf“, cum aţi spus dumneavoastră. Pentru ei n-a fost nicio problemă; observaseră că celor mai multe creaturi materiale le place distrugerea, aşa că pur şi simplu le-au încurajat s-o practice între ele.

— Vrei să spui, am intervenit şi eu, că acum Asasinii ne iubesc?

— Acesta nu este unul dintre termenii lor, preciză politicos Albert. Şi, de fapt, voi – inclusiv eu însumi, teamă mi-e – sunteţi nişte entităţi destul de rudimentare în comparaţie cu ei. Dar, când s-a descoperit, cu ocazia unui

control de rutină, că pe Roata de Supraveghere existau inteligenţe depozitate în maşini, s-a demarat o investigaţie. Zâmbi din nou. Aţi trecut testul. Prin urmare, nu vor să vă fie Duşmani, doresc numai ca nimeni să nu facă nimic care contravine planului lor – şi, adăugă el cu seriozitate, insist, Robin, să-ţi dai toată silinţa ca nimeni să n-o facă.

— Te referi la planul lor de a face universul să se întoarcă în punctul de plecare?

— Planul de a face un univers mai bun, mă corectă Albert.

— Ha, făcu Essie, clătinând din cap. Mai bun pentru *ei,* vrei să zici?

— Vreau să zic, mai bun pentru noi toţi, zâmbi el. Fiindcă, la vremea când expansiunea încetează şi începe contracţia, cu toţii vom fi aşa cum sunt ei. Suntem aproape gata, să ştiţi – aceia dintre noi care sunt depozitaţi în maşini, cel puţin. De-asta au putut să comunice cu mine.

— Sfinte Sisoe… şopti scumpa mea soţie, Essie.

Şi vă mai pot reda şi discuţia lui cu Julio Cassata:

— Ştiţi, desigur, îi spuse Albert pe un ton de conversaţie, că armele voastre nu le pot face niciun rău celorlalţi.

— Duşmanilor! Şi asta-i ceea ce vom afla, Einstein!

Albert trase un fum, cu gravitate. Clătină din cap.

— Încă nu ştiţi de ce trebuie să eşuaţi? Cea mai mare speranţă a voastră este aceea de a găsi o cale pentru a distruge kugelblitz-ul pe care Roata de Supraveghere a fost pusă să-l păzească, imediat lângă galaxia noastră. Spune-mi, generale Cassata, ai vreun motiv, cât de cât, de a crede că galaxia noastră e în vreun fel mai specială?

— Ne are pe noi în ea! lătră Cassata.

— Da, îi dădu Albert dreptate, unicitatea ei suntem noi. Dar ce te face să crezi că e unică şi din punctul de vedere

al Duşmanilor? Crezi că galaxia noastră e *specială?*

— Of, Iisuse, Albert, începu Cassata, dacă încerci să-mi spui ceea ce cred eu că încerci să-mi spui…

— Exact asta îţi spun, generale Cassata. Pe ceilalţi nu-i preocupa doar o singură galaxie. Ei plănuiesc să reconstruiască întregul *univers!* Un univers cu sute de miliarde de galaxii, despre care, în cea mai mare parte, nu ştim absolut nimic.

— Da, desigur, răspunse deznădăjduit Cassata, dar ştim că sunt aici fiindcă ştim că au intervenit în galaxia asta.

— Tocmai aşa putem fi siguri că nu sunt numai aici, replică Albert sumbru. Nu poţi crede că numai galaxia noastră e capabilă de a dezvolta viaţă inteligentă. Orice galaxie o poate face! S-ar putea ca până şi norii gazoşi din spaţiul intergalactic să fie în stare de aşa ceva! Dacă ceilalţi erau hotărâţi să împiedice inteligenţele organice să se amestece în proiectul lor, sigur ar fi fost atât de înţelepţi încât să-şi ia toate măsurile de siguranţă.

— Prin urmare, chiar dacă am reuşi să anihilăm kugelblitz-ul…

— N-aveţi cum. Dar, dacă aţi putea, ar fi ca şi cum aţi strivi o muscă ţeţe şi aţi crede că encefalita a fost eradicată pentru totdeauna.

Fumă un timp în tăcere, privindu-l pe Julio Cassata. Apoi zâmbi.

— Asta-i vestea cea proastă, spuse el. Vestea bună e că ai fost pus pe liber.

— Pus pe…?

— Eşti şomer, da, dădu Albert din cap. Evident, Serviciul de Supraveghere Comună a Asasinilor nu mai e necesar. De unde reiese că nu mai poate da ordine. De unde reiese că nu mai e nevoie să te întorci, pentru a fi anihilat. De unde reiese că eşti liber să rămâi în starea actuală pe termen

nedefinit, la fel ca noi toţi.

Cassata făcu ochii mari.

— Mamă, *Doamne!* murmură el, uitându-se la Alicia Lo.

Şi mai pot şi să vă descriu conversaţia lui Albert cu Alicia Lo.

— Îmi pare rău dacă am fost criptic, domnişoară Lo, începu el, dar când ceilalţi v-au studiat, în timpul zborului nostru spre Roata de Supraveghere…

— Doctore Einstein! Nu ştiam că în timpul acelui zbor erau printre noi şi Du… şi alţii.

Albert zâmbi.

— Nici eu nu ştiam, atunci, deşi îmi dau seama, desigur, că ar fi trebuit să presupun. Erau acolo. Iar acum, sunt aici, în programul meu; sunt oriunde vor să fie, domnişoară Lo, şi cred că aşa vor fi pentru un viitor nedeterminat, întrucât suntem foarte interesanţi pentru ei. Dumneavoastră chiar mai mult decât noi, ceilalţi.

— Eu? De ce tocmai eu?

— Fiindcă aţi fost voluntară, îi explică Albert. N-am avut încotro; am fost creat ca program de computer, şi asta-i tot ce-am fost vreodată. Robinette a murit. Depozitarea în maşină era singura lui variantă rămasă. Atât generalul Cassata, cât şi doamna Broadhead erau doppeli ai unor persoane vii, dar dumneavoastră… ei bine, dumneavoastră aţi *ales* depozitarea în maşină! V-aţi abandonat deliberat trupul material.

— Numai fiindcă trupul meu material era bolnav, şi destul de urât, şi…

— Fiindcă v-aţi dat seama că depozitarea în maşină este mai bună, dădu din cap Albert. Iar ceilalţi au găsit acest lucru foarte încurajator, de vreme ce *este* într-adevăr mai bună, şi întrucât nu au nicio îndoială că toţi oamenii şi toţi

Heechee-ii, cu mult timp înainte ca problema să devină critică, vă vor urma exemplul.

Alicia Lo îl privi pe Julio Cassata şi spuse acelaşi lucru ca el:

— Mamăăă…!

Şi să vă mai spun şi despre convorbirea lui Albert cu mine – sau, cel puţin, despre o ultimă parte din ea. Era o încheiere şi un început totodată, fiindcă avea ceva pentru mine.

— Regret că nu ţi-am putut răspunde la întrebări când aveai nevoie de mine, Robin, spuse el, dar mi-era imposibil, în timp ce învăţam.

Pe un ton conciliant, i-am răspuns:

— Cred că ţi-a luat mult timp să înveţi tot ceea ce ştiu ei.

— „Tot"…! O, Robin, n-am învăţat aproape *nimic.* Ai idee cât de bătrâni sunt? Şi cât de mult au învăţat? Nu, clătină el din cap, n-am învăţat toată istoria neamului lor, nici cum se procedează pentru a face un univers să se contracte. De fapt, n-am învăţat nimic din toate aceste lucruri practice.

— La naiba, şi de ce nu?

— N-am întrebat, răspunse el simplu.

M-am gândit un timp. Apoi, am spus:

— Ei bine, cred că, la momentul potrivit, vor avea să ne zică tot felul de chestii…

— Mă îndoiesc, mă întrerupse Albert. De ce-ar face-o? Ai încerca tu să înveţi o pisică despre navigaţia spaţială? Poate, într-o zi, când toată lumea va fi progresat până la următorul stadiu evolutiv…

— Ca tine, vrei să zici?

— Ca noi, vreau să zic, Robin, preciză el cu blândeţe. Când toţi oamenii şi toţi Heechee-ii care sunt în viaţă se vor hotărî *să nu mai fie* în viaţă, şi să fie *permanent* în viaţă –

aşa cum suntem noi – atunci, poate că va exista o şansă de a purta un dialog real… Dar, în următoarele câteva milioane de ani, cred că nu vor face altceva decât să ne lase în pace, dacă-i lăsăm şi noi pe ei în pace.

M-am cutremurat.

— Pe-asta, am zis, sigur am s-o fac cu plăcere.

— Mă bucur, răspunse Albert.

În glasul lui se simţea ceva care mă făcu să întorc capul, privindu-l. Nu mai era glasul lui Albert. Era un alt glas, unul pe care-l mai auzisem. Şi nici cel care-mi vorbea nu mai era Albert.

Era cineva cu totul diferit.

— La urma urmei, adăugă el, zâmbind, şi ceilalţi sunt copiii mei.

Aşa că, s-ar putea să nu ajung niciodată la acel nivel minunat de înţelepciune şi maturitate când am să cunosc răspunsurile la toate întrebările care continuă să mă preocupe.

Dar poate că a continua să le formulez, doar, e de ajuns.

Cuprins